

LÂTİNCE - TÜRKÇE - OSMANLICA

ANATOMİ SÖZLÜĞÜ
VE
TÜRK ANATOMİ TERİMLERİ

Dr. Zeki Zeren

İstanbul Tıp Fakültesi Anatomi Ordinar Profesörü

İstanbul
Çelikkilt Matbaası
1959

LÂTİNCE - TÜRKÇE - OSMANLICA

ANATOMİ SÖZLÜĞÜ
VE
TÜRK ANATOMİ TERİMLERİ

Dr. Zeki Zeren

İstanbul Tıp Fakültesi Anatomi Ordinar Profesörü

İstanbul
Çelikkilt Matbaası
1959

İkinci Baskıya Önsöz

1946 da hazırlayıp bastırdığımız bu esere bu defa bazı gereken ilâveleri yaptık.

Lâtince Anatomi terimlerine alışmak zorunda olan Türk hekim ve öğrencilerine bu küçük elkitabı klayuzluk edebilir.

Bu düşünce ile bu yıl sayısı tükenen bu eseri kâğıt bulma zorluğu dolayısıyla Üniversite hesabına bastırmayı uygun gördük.

ZEKİ ZEREN

1959

ÖNSÖZLERİM

ve

Anatomi terimlerimizin tarihine kısaca bir bakış

Bu Anatomi Sözlüğünün hazırlanması İstanbul Üniversitesinin kuruluşuyla başlar. Dilimiz terimlerimizi de arapçadan kurtarma, türkçeleri varsa kullanma, yoksa eski kaynaklardan araştırma, bulma, uygun bir şekilde yaratma; yerinde de milletarası kullanılış şeklini dilimize uygun şekilde alma hareketinin ilim alanımızda yaygın olarak başlaması da bu yıllardadır. 1928 de Türk Abece (Alfabe) sinin kullanılmağa başlaması; Türk Dil Kurumu ile Ankara ve İstanbulda yeni Üniversite ve Fakültelerin birbirini ardına kuruluşu, dilimizi doğruya, güzele ve kolayla götürerek millileştirmek, Türkçeleştirmek yolunda ilgililere ve ülkücülere elbirliğiyle çalışma imkânlarını hazırlamış ve kazandırmıştır. İşte biz de bu ANATOMİ SÖZLÜĞÜ'nü bu sırada hazırlamağa başladık. Bugüne kadar yayımlayamamızın sebebi, Türkçe karşılıkların üzerinde daha çok durmak; bunları, bu yoldaki başka çalışanların-kilerle karşılaştırmak içindi. Meslekî komisyonlarda, Üniversite Terim Düzenleştirme (Coordination) Kurulunda çalışmak, birçok meslektaş ve hocalarımla bu konu içinde ve kelimeler üzerinde konuşmak ve fikirlerini almak fırsatını bu aradaki yıllar içinde buldum. Lâtince, Türkçe ve Osmanlıca karşılık terimlerin biraraya toplanmasından meydana gelen bu eserin, yarın ve gelecekte de eksikleri tamamlanarak, türkçeleri daha zenginlendirilerek mü-

kemmelleşeceğine şüphem yoktur. Bugüne kadar, arkadaş ve meslekdaşlarım, tarafımızdan üzerinde çalışıldığını bildikleri hekimlik dilinin temelini yapan anatomi terimlerinin Lâtince - Türkçe - Osmanlıca olarak üç ayrı alfabetik sıra ile hazırlanması için beni teşvik ettiler. Terimlerin Osmanlıcadan Türkçeye ve Lâtince milletlerarası kelimelere doğru giden bu intikal (geçme) devresinde yeni ve eski hekimler arasında dil birliğini sağlayacak köprülerden biri işini görecek olan bu eserden faydalanılacağını umuyorum.

Fikir söyleme, yol gösterme, tenkit etme, beğenmemenin, kolay; yapıp meydana çıkarmanın zor olduğunu bilen okuyucularına diyeceğim ki - çünkü onların fikri benim için değerlidir: hayatta hiçbir eser meydana koymadan çok şey söyleyen, her zaman, her şeyi tenkit edenlere yararlanmak zor, ne söylene boştur - Türkçe karşılıklarını kullanmadığınız, işitmediğiniz ve almadığınız için hoş bulmadığınız kelimeler olursa kendi kendinize şu soruyu sorunuz: (Bunun yerine ne olabilirdi?) Cevap'arınızı bilmek ve öğrenmek bizim için büyük bir zevk olacaktır.

Burada, Anatomi Terimlerimizin (eski adıyla istilâhatı teşrihiyemizin) dil ve etimoloji bakımından tarihimizde geçirdiği safhalara bir göz atmağı faydalı buluyorum: Hekimliğimizde kullanılan terimlerimiz gibi Anatomi Terimlerimiz de, hemen bin yıla yakın bir zaman önceden dil devriminin başladığı yıllara kadar, Türk ve Arap hekimlerinin çoğunun arapça yazılarının ve özel olarak Türk dâhî ve bilgini İbni Sînânın (980 - 1037) eserlerindeki Arapça terimlerin etkisi altında idi. Biliyoruz ki bu büyük Türk hekimi, orta çağın bilim dili bakımından doğudaki geleneğine uyarak kitaplarını arapça yazmıştı. O zamanlar, batıdaki Lâtincenin değeri ne ise doğudaki arapça öyle idi. İbni Sînâ'nın arapça **Kanunu Fittip** adındaki kita-

binda bugün bile dilimizde yaşayan birçok kelimeler ve terimler vardır: Tıp, teşrih, beden, dimağ, mide, makat, mesane, rahim gibi anatomik, mizaç, istifrağ, verem, veca, sarâ, ilâç, şehvet, buhran, evham, nabız, merhem, macun... gibi hekimlikte kullanılan kelimeler bunlar arasındadır. Bunların sayısı dilimizde 15 - 20 yıl önce pekçoktu.

Bununla beraber Osmanlı Türkleri içinde birçok hekimler Türkçe yazdıkları eserlerde kullandıkları Arapça terimlerin (istilâhlar) yanlarında Türkçelerini de koymuşlardır:

Tabip Şemsettin (1622 - 1648) **Risalei Teşrihi Ebdan** adlı yazma kitabında (bu eserin Süleymaniye Kütüphanesinde elyazısı nüshası vardır) unk-boyun, adut-kol, muştarak, asabı raci - geri dönmüş sinir, fek-çene, tahal - dalak, ema -.bağırsak, kilye - böbrek, lühat - dilcik, fahiz - but, lisan - dil... gibi.

Sultan Mahmut zamanında (1815 m. - 1231 r.) yılında basılan ve bizde ilk basılarak yayınlanmış tıp kitabı olan **Miratülebdan fiteşrihi âzâülinsan** adlı ve 56 resimli **Şâni Zade Mehmet Ataulah** (efendi) nin eserinde; burun, göz, dudak, altçene, baldır, ayak, kol, kuyruksokumu (aciz) paldum kemik (usus) baş, boyun, beyin, tarak kemikleri, kulak gibi Türkçe kelimelerden başka periton, mesarika, diyafragma, plevra, safen, kolon, avort, parotid, temporal, sinovya, kilus gibi milletlerarasında müşterek kullanılan terimler de vardır.

Sultan Apdülaziz zamanında (1874 m. - 1290 r.) Askeri Tıbbiye Okulu Anatomi yardımcı hocası kolağası (Yüzbaşılıkla Binbaşılık arasında bir askerî rütbe) Kızanlıklılı **Hiristo İstanbulîski**'nin bir Fransız atlasından tercüme ederek meydana getirdiği **Miftahı Teşrih** adlı eserinin **Lûgatı Teşrihiye** adıyla sonunda ayırdığı kısmında; eyemen - sağ, ayser - sol, ibre - iğne, ebyaz - ak, ecvef - boş, ahmer - kırmızı, üzün - kulak, isfenç - sünger, usbu - parmak... gibi Türkçe karşılıkların birçok arap asıllı kelimelerin karşısına konmuş olduğu görülür.

Sultan Apdülaziz zamanında (1868 h.) Tıp Okulu mütercimi **Hafız Mehmet (Cerrah Mehmet** efendi adıyla tıp tarihinde anılır) **Talimüttesrih** adındaki Anatomi kitabında; güdedi luabiye - salya bezleri, kebet - karaciğer, guddei demiye - gözyaşı bezi, guddei tahtelfek - çenealtı bezi, guddei tahtellisânî - dilaltı bezi gibi Türkçe karşılığı konmuş pekçok terimler vardır.

1839 da Tanzimat sıralarında kurulan ve Mektebi Tıbbiyei Adliyyei Şahane adı verilen tıbbiyede büyük bir kısım derslerin 26 sene kadar Fransızca okutulmasından, elde bir tıp lûgatının bulunmamasından, Türkçenin bir ilim dili olamayacağı hakkındaki yabancı propagandalardan üzüntü duyan bazı ülkücü Türk hekimleri yıllarca bir arada çalışarak 1873 de Fransızcadan Türkçeye bir **Tıp Lûgatı** meydana getirdiler. Fakat bu lûgattaki Fransızca terimlerin karşılıklarının pekçoğu ya doğrudan doğruya Arapça kelimelerden veya Farsça kurallarla birleştirilmiş Arapça terimlerden meydana getirilmişti.

Pariste üç yıl kaldıktan sonra 1874 de anatomisi kuvvetli bir cerrah olarak memleketimize dönen ve Haydarpaşa Askeri Hastahanesine cerrah tayin edilen **Mazhar** (Bey) - 1903 de Paşa olmuştur - 1879 da Teşrih Hocası olduktan sonra 1881 den 1920 yılına kadar bazıları tercüme bazıları telif olan ve kimisinin dördüncü basımı yapılan **İlmi Teşrihi Tavsifi ve Teşrihi Topogrâfi** adlı eserlerinin hiçbirinde öz türkçe terimlere rastlanmaz. O zamanlar, ne derslerde, ne imtihanlarda ve ne de hekim raporlarında enf yerine burun, lisan yerine dil, ayn yerine göz, üzün yerine kulak demek âdet olmadığı gibi öztürkçede terim kullanmak beğenilir, tutulur bir iş sayılmazdı.

Burada bu vesile ile diğer bir tarihî gerçeği belirtmek ve bu husustaki kanaatleri düzeltmek için bazı olaylar üzerindeki fikirleri aydınlatmayı borç saymaktayım.

Mazhar Paşa, büyük fedakârlıklarla zamanı için mükemmel sayılabilecek tam bir teşrih (Anatomi) koleksiyonu hazırlamış ve bastırabilmiş memleketimizde zama-

nının ünlü bir teşrih otoritesi idi. Son talebelerinden olan bizim yaştaki hekimlerle bizden öncekilerin arasında yaygın bir kanaat vardı: Kitaplarındaki istilâhatı teşrihiyyeyi (Anatomi terimlerini) koyan ve bulan kendisidir. Yıllardır, Anatomi kitaplarımız üzerindeki araştırma ve incelemelerime ilâve olarak Tıp Tarihi Enstitümüz Direktörü sayın arkadaşım Profesör Dr. Süheyl Ünver'le birlikte gerek burada ve gerek Mısırda basılan teşrih (Anatomi) kitapları üzerindeki çalışmalarımızın sonunda elde ettiğimiz eş kanaatimizle diyeceğiz ki, Mazhar Paşanın kitaplarındaki Arapça terimlerin; hattâ onun bularak hekimlik dilimize soktuğu zannı o zamanlar tıp alanında hâkim olan (ünsî, vahşî) kelimelerine kadar, hemen bütünü; kendinden önce Türkiye ve Mısır'da kitap bastırmış olan Anatomi hocalarının Türkçe veya Arapça olarak bastırdıkları kitaplarda vardır.

O halde, Mazhar Paşa; Osmanlıca istilâhatı teşrihiyyeyi (Anatomi terimleri) vaz'ı eden, yani koyan ve bulan değil, zamanının değerli eserlerinden olan Anatomi koleksiyonunda seleflerinin kitaplarındaki terimleri toplayarak kullanan büyük Anatomi hocalarımızdandır. Terminoloji bakımından Hocası Cerrah Mehmet (Efendi) nin eseri olan Talimüttesrih'dekilerle kendi kitaplarındakiler arasında çok yakınlık vardır.

Mazhar (Paşa) nın eserlerinden sonra. Müderris Nurettin Ali, Müderris İsmail Hakkı, Müderris muavini Hamza Vahit'in müşterek hazırladıkları 1927 den sonra yayımlanan Teşrihi Tavsifii Beşer adlı Anatomi koleksiyonunda metindeki ağdalı terkiplerin azaltılmağa çalışıldığı göze çarpmakta ise de öztürkçe terimler bu eserlerde de yer almamış bulunmaktadır. Yalnız, yeni Türk alfabesinin kabulünden sonra bu eserlerin yeni basımlarında milletlerarası Lâtinçe terimlerin Osmanlıca istilâhların yanına ilâve edildiği görülmektedir.

Lâtinçe terimlerin Türkçe Anatomi kitaplarına konması ve öğretimde kullanılması işinde, uzun yıllar İstanbul

Tıp Fakültesinin öğretim kadrosunda (1922 - 1939) yer almış olan Prof. Dr. A. Mouchet'nin de (1886 - 1941) yardımını olmuştur. Hattâ bu eserdeki Lâtinçe isim ve sıfatların gramerce değişikliklerine ait ilk bilgilerimi ben de kendisine borçluyum.

Anatomi terminolojisine öztürkçenin prensip halinde girişi, önce de söylediğim gibi İstanbul ve Ankarada yeni Üniversite ve Fakültelerle Türk Dil Kurumunun kuruluşuna rastlayan yıllardan başlar.

İşte böylece, bugün; değil sade Anatomide, bütün hekimlik terminolojisindeki Arapça kelimelerin çoğu günden güne yerlerini ya Türkçelerine yahut, Türk kurallarına göre okuyup yazılan milletlerarası kelimelere bırakmış ve bırakmaktadır. Bu, Cumhuriyet devrinin nesiller boyunca bilimsel ve kültürel alanda minnetle anılacak başarılarından biridir.

Ord. Prof. Dr. ZEKİ ZEREN

Sözlüğe başlamadan evvel

Bu küçük eserin ilk kısmı bir sözlük, son kısmı da bir terminoloji ise de; içindeki Lâtince gramer kurallarının birkaçından kısaca bahsetmesiyle de Lâtince bir gramer kitabı sayılamaz. Biz bu eseri, bir yandan Lâtince terimlerle anatomi okumaya başlayan genç tıp öğrencilerine bir yardım olsun, bir yandan da eski terimlerle yenilerini kullananlar birbirleriyle anlaşsınlar, eskiler yenilerini öğrensin, yeniler de rastlayacakları Osmanlıca terimlerin karşılığını bulsunlar diye hazırladık.

Sözlüğe başlamadan önce yalnız anatomide kullanılan Lâtincenin isim ve sıfat değişikliklerini gösterir kısa bir kısım ilâve etmeği faydalı görmemizin sebebi şudur: Öğrenci meselâ, önce *nervus*'un sinir demek olduğunu öğrenir. Sonra beyin sinirleri anlamına gelen *nervi cerebrales*'e rastlar. Daha sonra *nucleus nervi facialis* gibi aynı kelimenin genitif şekline, veyahut *systema nervorum* gibi çoğul (cemi) haliyle karşılaşılır.

Bunun gibi sıfatlara da Anatomi'de rastlanır. Meselâ orta anlamına gelen Lâtince kelimenin, *medius*, *media*, *medium* gibi halleri vardır. (*Ganglion cervicale medium*, *measus nasi medius*, *arteria meningica media* gibi).

Bu küçük eserde Lâtince gramer bakımından üzerimize aldığımız iş bu esasları aşmayacaktır. Lâtincenin uzun gramer kurallarından bahsedecek değiliz.

Anatomi terimleri için yetebilecek olan, gramerin yalnız iki bahsi, isim ve sıfatları ele alınarak bunların hal ve tasriflerindeki değişiklikler bu eserin başında gösterilecektir.

Bugüne kadar kullandığımız Lâtince terimler hak-

kında genel bilgi bakımından burada bir kaç söz yazmak gerektir.

Milletlerarası anatomi terimlerinin hemen hepsi Lâtince ve Yunancadan, pek azının da başka dillerden alındığı bu günkü batı kitaplarında iddia edilmektedir. Bunun üzerinde duracak değiliz. Yalnız unutmamalı ki bu gün kullanılan eski ve ölü dillere ait bu terimler eskidenberi yoktu. Elbette bu gün anatomi bilgisinin terim ihtiyacile, yüz yıllarca önceki Yunanca veya Lâtince Anatomi yazarların ihtiyacı bir değildi.

Son yüz yıllarda bu ilgi arttıkça anatomlar Yunanca ve Lâtince kelimelerden terim yaptılar. Maalesef bunlar yapılırken Yunanca ve Lâtincenin esas gramer kuralları düşünülmemiş ve bu kurallara (kaidelere) dikkat edilmemiştir. Böylece ortaya atılan gramerce yalnız terimlere bu gün (hybrid-melez) terimler deniyor. Bu gün bunlar zannedildiğinden pek çoktur. Anatomlar fırsat buldukça bunları düzeltmeğe ve yeni eserlerde doğru terim kullanmağa çalışıyorlar. Netekim, 1895 de Bâî Anatomi Kongresinde kararlaştırılan Lâtince terimlerin bir çocuğunu 1935 de Yena Kongresinde değiştirdiler.

Daima hatırdı tutmalı ki Lâtince Anatomi terimlerindeki Yunanca kelimeler, Lâtincenin içinden geçmiş ve bu kelimeler Lâtince karakter almıştır. Meselâ *cephalica* Yunanca (kephalikos) dan alınmıştır. Bunu göz önünde tutan bazıları (c) leri (k) gibi okumak taraftarıdır. Birçokları ise ince seslilerle (s) gibi, kalın seslilerle (k) gibi okuyor. Bundan dolayı da *encephalitis*'i Türkçe yazarken **enkefalit** olarak kullanmağı doğru buluyoruz.

Bu kitabın ilk bahsini terimlerin üretildiği kelimelerle, onların *etymologie*'sine ayırdık. Esas kelimeleri harf sırasile sıralayarak Yunanca veya Lâtince asıllarının anlamlarını ve bazılarının Almanca, Fransızca karşılıklarıyla bunların anatomideki Türkçe eski ve yeni karşılıklarını sıralarına yazmayı faydalı bulduk.

Anatomi terimlerimizin bugünkü durumu

Tıp dilinde önemli yer tutan Anatomi Terimlerinin bir yandan Lâtincelerini kullanırken öbür yandan da eski Arapça terimler yerine Türkçe karşılıklar kullanılıyor. Burada senelerdenberi üzerinde çalıştığımız ve kanaatlerimizi birçok fırsatlarla söylediğimiz Türkçe Anatomi terimlerine ait nokta üzerinde durarak görüşümüzü burada da söylemeyi gelecek nesiller için gerekli buluyoruz. Bu çalışmalarımızda üç türlü terim ile karşılaştık:

1 — Osmanlıca karşılığının Türkçeleşmesi gerekliliği üzerinde herkesin birleşeceği Arapça terimler:

(Cevfi fem-ağız boşluğu), (hucağ-gözçukuru), sâit-önkol), mi'ai rakik-incebarsak), (vechi ulviikebed-karaciğerin üst yüzü) gibi.

Bu Türkçe karşılıklar anatomi kitaplarında, metin arasında kullanıldığı gibi Lâtince karşılıkları (*cavum oris*, *orbita*, *antebrachium*, *intestinum tenue*, *lacies diaphragmatica hepatis*) şeklinde birçok milletlerin kullandıkları gibi söyleniyor ve öğretiliyor.

Herkes kabul eder ki hekim olacak bir öğrenci gözçukuru kadar *ortıbayı* da bilmesi ve öğrenmesi, akciğerle beraber (*pulmo*)yu da ezberlemesi gerektir. Bugün tarihe karışan zünnar, uveykeşe-avkeşe, mil'aka, humsî, hunsîr, bînsîr gibi çok yakın zamanlara; 20 yıl önceye kadar kullandığımız Arapçalar yerine Türkçelerile Batı dillerindeki karşılıklarının öğrenilmesi elbette daha faydalıdır.

2 — Esasında Arapça olmayıp Lâtince orijinli Türkçe melez kelimeler:

(*Mesaraicus*-mesarika) (*lymphe*-lenfu), (*tronchapter*-trokanter), (*saphenus* safen), (*pleura*-plevra), (*peritoneum*-periton) (*coeliacus*-çölyak) gibi. Mesarikadan, peritondan daha bir-

şey anlıyamıyacak halk ve ortaokul öğrencileri için (periton) için (karın zarı), (mesarika-barsak askıbağı), (lenfa-akkan), (plevra-göğüşzarı) kullanılmaktadır.

3 — Türkçe karşılığı bu gün olmayan kelimeler:

Bugünkü bilgi ve kanaatlerimizle bunlar hakkında iki türlü düşünce hâlâ devam etmektedir.

A — Almanlar gibi mürekkep isimler yaparak veyahut Lâtinceden kendi okuyup yazışımız gibi alarak kullanmak.

Trachea — Luftröhre — Solukborusu — Trakea

Cartilago thyreoidea — Schildknorpel — kalkan kıkırdak — Tiroid kıkırdak

Thalamus — Sehhügel — görme tepesi — Talamus

Epiglottis — Kehldeckel — gırtlakkağı — Epiglot

Cardia — Magenmund — mide ağzı — Kardiya

Pylorus — Magenausgang mide kapısı — Pilor

Arteria — Schlagaser — atardamar — Arter

Oesophagus — Speiseröhre — yemekborusu — Esofagus... gibi.

Bu grup kelimeler hakkında ayrı düşünenler, tercih ettikleri terimi daha çok kullanıyor ve yayıyorlar; *duodenum* diyenler de var *onikiparmak barsak* diyenler de; *sklera* diyenler de var *gözakı* diyenler de.

Lâtince hakkında ilk bilgiler

1 — Lâtincede harfler pek az farkla Fransızcadaki harflerin aynıdır.

2 — Lâtincede bütün harfler okunur. Bundan başka (e) seslidir. (*Rete*) gibi. (Ch) Lâtincede bizim harflerimizden (k) ya yakın olarak okunur. (*Chorda*=korda) gibi. (um) sonda olursa Fransızlarda (om) gibi okunur. (*Mesenterium*), (*mesenteriom*) gibi okunur. Diğerleri Fransızcadaki gibidir.

3 — Lâtincede sessiz harfler daima kendinden sonraki sesli harfle okunur, a-ci-nus gibi.

4 — Hece Lâtincede kısa veya uzun olur:

a) Sesli harfler, iki sessiz harften sonra gelirse hece-leri uzundur. (Longa) gibi.

b) Sesli harf diğer bir sesliden sonra gelirse ikincinin hecesi kısadır. (Îleus) gibi.

5 — Her Lâtince kelimede bir (accent) 1 hece vardır:

a) İki heceli bütün kelimelerin ilki (accent) 1'dir. Ra-dix, ramus...

b) Hecesi ikiden fazla kelimelerde (accent) sondan bir önceki hecededir. *Quadrantus*'daki gibi. (Kelime altındaki (—) işareti uzun heceyi göstermektedir.)

Birkaç misal alalım: *Retina, rectalis, mater, Lembricalis, malaris*. Bununla beraber bu kaide her Lâtince kelime için böyle değildir.

BÖLÜM : I

İsimlerin değişmesi

İsim hallerinin yapılması:

Lâtincede altı hal vardır: (1) Yalın hal - (nominatif) (2) de hali - (locatif), (3) in hali - (genetif), (4) e hali - (datif), (5) i hali - (accusatif), (6) den hali - (ablatif).

Bunlardan bizi ilgilendiren yalnız ismin yalın nomi-natif hali ile in hali (genetif) dir.

Lâtincede isimler değişikleri hal şekillerine göre beş tipe ayrılırlar. İsimleri tiplere ayıran, kendilerinin (tekil genetif) şekilleridir. İsimler ilk tekil hallerile bu tiplere ayıramazlar.

Biraz sonra bu tiplerin herbirleri için bir misal söy-leyip hal tasriflerini yapacağız.

İsim tekil (müfret) iken tipi ayırlamaz demiştik. Mi-sâl olarak (Os) kelimesini ele alalım:

(Os) — ağız Genetif tekil, *oris* — ağzın

(Os) — kemik. Genetif tekil, *ossis* — kemiğin

Lâtince kelimeleri ilerde sıralarken ağız anlamını ge-len os, in halinde (genetif) alacağı şekle göre os-oris, ke-mik anlamına gelenin yanına os-ossis yazılmıştır.

Lâtince isimlerde üç cins vardır: (1) erkek - (mascu-lin), (2) dişi - (feminin), (3) neutre.

Meselâ millet ve erkek adları birinci cinsten; kadın, ağaç ve memleket adları ikinci cinstendir. Bununla beraber isimlerin cinsini bir kaide halinde kesin olarak ayırmak imkânsızdır. Anatomiden bir misal alırsak, *arteria* (fem.), *nervus* (masc.), *vas* ise (neutre) dır. (Lâtince kelimeler sı-ralanırlarken bütün anatomik isimlerin cinsleri yanlarında gösterilmiştir. Meselâ; *arteria-ae*, *f*, kelimedden sonra gelen so-nek, genetif halini, ondan sonraki (f) işareti dişi olduğu-nu gösteriyor.)

1 — Birinci tip isim halleri:

Bu tip isimlerin tekil genetif hallerinde kelimenin so-nu (ae), (e) gibi okunur.

Tekil (Singular)

(Nominatif)	<i>arteria</i>	atardamar
(Genetif)	<i>arteriae</i>	atardamarın

Çoğul (Pluriel)

Nominatif)	<i>arteriae</i>	atardamarların
(Genetif)	<i>arteriarum</i>	atardamarlar

Burada bütün tasrif hallerini sıralamayı gerekli bul-madık. Yalnız (tekil-nominatif) ile (in hali - genetif) tas-riflerini yazıp diğerlerini bırakacağız.

2 — İkinci tip isim halleri:

Bu tip isimlerin tekil genetif hallerinde kelimenin so-nu (i) ile biter. Bu tip isimlerin yalın hal nominatif şekil-leri üç türdür:

a — Erkek ve dişi sonları (us) ile bitenler (nervus) gibi.

b — Erkek olup sonu (er) ile bitenler (liber) gibi:

c — Neutre olup sonu (um) ile bitenler (ligamentum) gibi.

Bu şekillerin hepsinin tekil genitif halinde sonu (i) ile biter:

[a]				
Tekil	{	Yalın	<i>nervus</i>	Sinir
	{	Genitif	<i>nervi</i>	sinirinin
Çoğul	{	Genitif	<i>nervi</i>	Sinirler
	{	Nominatif	<i>nervorum</i>	sinirlerinin

[b] Nominatif hali [er] li olanlar :

Tekil	{	Genitif	<i>liber</i>	kitap
	{	Nominatif	<i>libri</i>	kitabın
Çoğul	{	Nominatif	<i>libri</i>	kitaplar
	{	Genitif	<i>librorum</i>	kitaplarının

[c] Nominatif hali [um] lu olanlar :

tekil	{	Genitif	<i>ligamentum</i>	bağ
	{	Nominatif	<i>ligamenti</i>	bağın
Çoğul	{	Nominatif	<i>ligamenti</i>	bağlar
	{	Genitif	<i>ligamentorum</i>	bağlarının

Görülüyor ki ikinci tip isimlerin bu üç şekilde olanlarının da genitif hallerinden sonra (i) ile bitiyor.

3 — Üçüncü tip isim halleri:

Bu tip isimlerin tekil genitif hallerinde kelimenin sonu (is) ile, çoğul genitif halinde iken de (um) ve (ium) ile biter.

Genitif tekil halinde hecesi, nominatif halindeki hecesinden bir fazla olanlara (tek heceli) denir. Bunların genitif çoğul halinde sonları (um) ludur. (*sanguis - sanguinis - sanguinum*) (**kan - kanın - kanlarının**) gibi.

Genetik tekil halinde hecesi, nominatif halindeki hecesinin aynı olanlara (eş heceli) denir. Bunların genitif çoğul hallerinde sonları (ium) lıdır. Meselâ (*auris - auris - aurium*) (**Kulak - kulağın - kulakların**) gibi. Bu kaidenin müstesnaları yok değildir. Meselâ (*dens - dentis - dentium*) (**diş - dişin dişlerin**) (*os - ossis - ossium*) (**kemik - kemiğin - kemiklerin**) gibi. Bunların çoğul genitifleri dentum, ossum değildir. Bu üçüncü tip isimler arasında bir de *neutre* kelimeler vardır. Bunların tekil genitifi (is) li, çoğul genitifi (um) lu, nominatif çoğulları da (es) li, olacağına (a) lıdır.

Bunlara ait misâller : 3 üncü tip
tek heceli
Çoğul genitif (um) lu

Tekil	{	Nominatif	<i>sanguis</i>	kan
	{	Genitif	<i>sanguinis</i>	kanın
Çoğul	{	Nominatif	<i>sanguines</i>	kanlar
	{	Genitif	<i>sanguinum</i>	kanlarının

3 üncü tip
eş heceli
Çoğul genitif (um) lu

Tekil	{	Nominatif	<i>auris</i>	kulak
	{	Genitif	<i>auris</i>	kulağın
Çoğul	{	Nominatif	<i>ures</i>	kulaklar
	{	Genitif	<i>aurium</i>	kulakların

3 üncü tip
nötr isimler

Tekil	{	Nominatif	<i>corpus</i>	cisim
	{	Genitif	<i>corporis</i>	cismin
Çoğul	{	Nominatif	<i>corpora</i>	cisimler
	{	Genitif	<i>corporus</i>	cisimlerinin

Anatomi F: 2

4 — Dördüncü tip isim halleri :

Bu tip isimlerin tekil genitif hallerinde kelimenin sonu (us) ile biter. Bunlar erkek olsun dişi olsun 'aynı şekilde tasrif olunurlar. Yalnız neutre olanlar (ki bunların tekil nominatif halleri (u) ludur; diğerlerinden biraz farklıdır.

(us) lu Masc. ve Fem. isimler

Tekil	{ Nominatif	<i>manus</i>	el
	{ Genitif	<i>manus</i>	elin
Çoğul	{ Nominatif	<i>manus</i>	eller
	{ Genitif	<i>manum</i>	ellerin

(us) lu neutre olanlar

Tekil	{ Nominatif	<i>genu</i>	diz
	{ Genitif	<i>genus</i>	dizin
Çoğul	{ Nominatif	<i>genua</i>	dizler
	{ Genitif	<i>genuum</i>	dizlerin

5 — Beşinci tip isim halleri :

Bu tipteki isimlerin tekil genitif hallerinde kelimenin sonu (ei) ile biter.

Tekil	{ Nominatif	<i>facies</i>	yüz
	{ Genitif	<i>faciei</i>	yüzün
Çoğul	{ Nominatif	<i>facies</i>	yüzler
	{ Genitif	<i>facierum</i>	yüzlerin

Lâtince bazı isimlerin yalnız çoğulları kullanılır. Meselâ anatomiye geçen (*faucium*) kelimesi, boğaz mânasına

gelen (*fauces*) in genitif çoğuludur. (*isthmus faucium* - boğaz geçidi).

Yunancadan alınan birçok lâtince kelimeler, özel olarak has isimler de tasrifte lâtince kelimelere uyar.

Bunlara iki misâl getireceğiz; bunlardan biri sonları (ma) ile biten Yunanca (neutre) kelimelere aittir: *Systema* kelimesi gibi.

Tekil	{ Nominatif	<i>systema</i>	sistem
	{ Genitif	<i>systematis</i>	sistemin
Çoğul	{ Nominatif	<i>systemata</i>	sistemler
	{ Genitif	<i>systematum</i>	sistemlerin

İkincisi de **Has Isimlere** ait misâllerdir:

Ansa Galeni — **Galenos kavsı**

Galenı, *Galenos*'un genitifidir.

Fallopia nın genitifi *Follopii* *Eustachi* nin *Eustachii*

Zinn " " *Zinni* *Fontana* " *Fontanae*

Meckel " " *Meckeli* *Purkinje* " *Purkinjei*

Clarke " " *Clarkii* *Stenon* " *Stenonis*

Corti " " *Cortii* *Varolio* " *Varoli*

Fibrae meridionales *Brueckei*, *ductus parotidicus* *Stenonis*, *Pons Varoli* gibi.

BÖLÜM II

Sıfatlar (*Adjectifs*)

Malûmdur ki sıfatlar, isimlere vasıflarını ve karakterlerini anlatmak için ilâve edilir. Bunların birçok çeşitleri vardır:

1 — Niteleme sıfatları (*adjs. qualificatifs*)

2 — Sayı sıfatları (*adjs. numeraux*)

3 — Mülkiyet sıfatları (*adjs. possessifs*)

4 — İşaret sıfatları (*adjs. démonstratifs*)

5 — Nisbet sıfatları (*adjs. relatifs*)

6 — Sorgu sıfatları (*adjs. interrogatifs*)

Bunlardan yalnız ilk ikisi bizi ilgilendirdiği için öbürleri ile uğraşmıyacağız.

Niteleme sıfatları

İki gruba ayrılabilir:

a — İsimlerdeki gibi birinci ve ikinci tip değişiklik gösteren sıfatlar.

b — Üçüncü tip değişiklik gösteren sıfatlar.

Bu tiplerin de ayrı ayrı hal ve tasrifleri vardır.

Anatomide sıfatların en çok yalın (*nominatif*) hali kullanılır. Biz isimlerde yaptığımız gibi en çok kullanılan *nominatif* halinden başkasile uğraşmıyacağız.

a — Birinci ve ikinci tip değişiklik gösteren sıfatlar

Misâller:

	Tekil			
	Masc.	Fem.	neutre	
Nominatif	<i>magnus</i>	<i>magna</i>	<i>magnum</i>	büyük
	Çoğul			
Nominatif	<i>magni</i>	<i>magnae</i>	<i>magna</i>	büyükler
Not — Sonu (er) olan sıfatların şekilleri şöyle değişir: <i>Niger Nigra Nigrum Kara</i>				

b — Üçüncü tip değişiklik gösteren sıfatlar

	Tekil		
	Masc. ve Fem.	Neutre	
Nominatif	<i>brevis</i>	<i>breve</i>	kısa
	Çoğul		
Nominatif	<i>breves</i>	<i>brevia</i>	kısalar

Not — Biraz önce de söylediğimiz gibi anatomide kullanılan sıfatlar nominatif şeklinde oldukları ve yanına geldikleri ismin cinsine uydukları için sözlükte lâtince isimler sıralanırken bunların yanına (m), (f), (n) den hangisi oldukları işaret edilmiştir.

Burada birkaç misâl verelim:

<i>Albus, alba, album</i>	<i>Substantia (f) alba</i>
<i>Obliquus, obliqua, obliquum</i>	<i>Musculus (m) obliquus. Linea (f) obliqua</i>
<i>Longus, longa, longum</i>	<i>Radix [f] longa, caput [n] longum</i>
<i>Superior, superius</i>	<i>Arteria (f) superior, nervus (m) superior, ganglion (n) superius</i>
<i>Anterior, antèrius</i>	<i>Processus (m) anterior, cornu (n) antèrius</i>
<i>Major, majus</i>	<i>Foramen palatinum majus, radix major</i>
<i>Brevis, breve</i>	<i>Radix brevis, caput breve</i>

Son üç misâlde masc. fem. şekiller bir, *neutre*'ler ayrıdır.

Inferior, posterior, minor gibi sıfatlar da bunlar gibidir.

Tafdil (*comparatif*) mübalâga (*superlatif*)

Sıfatlardan üç vasıflandırma derecesi ayrılır:

1 — Sıfat, 2 — Tafdilli sıfat, 3 — Mübalâgalı sıfat

Bunlar sırasıyla birbirinden yüksek dereceli sıfatlardır. Meselâ: (*brevis* - kısa), (*brevior* - daha kısa) (*brevissimus* - pek veya en kısa).

Birincisi sıfat, ikincisi *comparatif*, üçüncüsü *superlatif* şeklindedir.

Bunların yapılması için, sıfatların tekil genitif halinde iken sonlarına tafdil için (*ior*), mübalâga için (*issimus*) getirilir. Meselâ: (*longus, longior, long-issimus*) (uzun, daha uzun, en uzun)

Bunların müstesnaları vardır. Anatomide bunları saymak lüzumsuzdur. Yalnız bizim için lüzumlu olanlarla bunun hakkında bir fikir verebilecekleri ayırdık:

Bonus (iyi) *melior* (daha iyi) *optimus* (en iyi)

Maius (fena) *pejor* (daha fena) *pessimus* (en fena)

Magnus (büyük) *major* (daha büyük) *maximus* (en büyük)

Parvus (küçük) *minor* (daha küçük) *minimus* (en küçük)

Multus (çok) *plures* (daha çok) *plurimi* (en çok)

Aşağıya yer ve mevki gösteren bazı sıfatlar yazılmış ve bunların tafdil ve mübalâğa şekilleriyle örnek (*prefix*) şeklinde kullanış şekilleri gösterilmiştir.

Præ (evvel) *prior* (İkisinin birincisi) *primus* (hepsinin birincisi)

Post (sonra) *posterior* (arka) *postremus* - *postumas* (sonuncusu)

Superu (yukarı) *superius* (üst) *supremus* (çok yüksek)

Inferus (aşağı) *inferior* (alt) *inimus* (en aşağı)

Intra (içinde) *interior* (iç) *intimus* (en iç)

Externus (dışında) *exterior* (dış) *extremus* (en dış)

Citra (beride) *citerior* (daha beride) *citimus* (çok daha beride)

Ultra (ötede) *ulterior* (daha ötede) *ultimus* (en ötede-son)

Prope (yakın) *propior* (daha yakın) *proximus* (çok yakın)

Bunların tekil nominatif hallerindeki cins mutabakatı değişikliklerini göstermek için anatomide geçen birkaç misâl alıyoruz:

<u>masc.</u>	<u>fem.</u>	<u>neutre</u>	
<i>Supremus</i>	<i>suprema</i>	<i>supremum</i>	<i>arteria (f) intercostalis suprema</i>
<i>Imus</i>	<i>ima</i>	<i>imun</i>	<i>vena (f) thyreoidea ima</i>
<i>Extremus</i>	<i>extrema</i>	<i>extremum</i>	<i>capsula (f) extrema</i>

Sayı sıfatları

Üç türlü sayı sıfatı vardır:

(1) Asıl sayı sıfatları (*unus* - bir *duo* - iki) gibi.

(2) Sırayı gösteren sayı sıfatları (*Primus* - birinci) (*secundus* - ikinci) gibi

(3) Bölüm gösteren sayı sıfatları (*singuli* - birer birer) (*binii* - ikiyeşer ikiyeşer) gibi. Bunlardan ilki iki nevi sayı sıfatları bazıları anatomide geçer.

Asıl sayı sıfatlarından ilk üçü başına geldikleri ismin cinsine yani (*masc. fem. neut.*) olduğuna göre değişir. Diğerleri de-

ğişmez.

Unus, *una*, *unum*. *Duo*, *duae* *Tres*, *tres*, *tria*.

Sırayı gösteren sıfatlar ise hepsi kendinden önceki ismin cinsine mutabakat yapar. Meselâ beşinci mânasına gelen *quintus* gibi:

Quintus, *quinta*, *quintum*.

Evrada on ikiye kadar birinci ve ikinci nevi sıfatları sıralıyoruz:

<i>Unus</i>	<i>primus</i>	I	<i>Septem</i>	<i>septimus</i>	VII
<i>Duo</i>	<i>secundus</i>	II	<i>Octo</i>	<i>octavus</i>	VIII
<i>Tres</i>	<i>tertius</i>	III	<i>Novem</i>	<i>novus</i>	IX
<i>Quattuor</i>	<i>quartus</i>	IV	<i>Decem</i>	<i>decimus</i>	X
<i>Quinque</i>	<i>quintus</i>	V	<i>Undecim</i>	<i>undecimus</i>	XI
<i>Sex</i>	<i>sexus</i>	VI	<i>Duodecim</i>	<i>duodecimus</i>	XII

Kısa ve lüzumlu notlar:

(1) Bir ismin *complement*'i daima genitif halinde kullanılır; Meselâ *Systema nervorum* da, *nervorum*, *systema*'nın *complement*'idir ve *nervus*'un genitifi şeklinde kullanılmıştır. Bunun gibi:

Arteria cerebri (*cerebrum*)

Cisterna chyli (*chylus*)

Canalis mandibulae (*mandibula*)

Buradaki (beyinin — kilusun — alt çenenin) mânasına gelen (*cerebri* — *chyli* — *mandibulae*), (*cerebrum*, *chylus*, *mandibula*)nın genitif şekilleridir.

(Eundan sonra Lâtince sözlükte sıralanan Lâtince isimlerin genitif şekilleri her kelimenin yanında gösterilmiştir.

(2) Sıfatlarla, beraber bulunup vasıflandırdıkları isimler arasında cins (*genre*), nicelik (*nombre*), hal (*cas*) uygunluğu (mutabakat) vardır. Yani isim erkek (*masculin*) ise, yanına gelen sıfatın da erkek olması gerektir. (*Locus niger*) gibi.

İsim, dişi ise sıfat da ona uyar (*substantia nigra*) gibi.

Eğer isim *neutre* ise sıfat da öyle olacaktır (*caput longum*) gibi.

Bu üç misâlde isimler tekildi. İsim çoğul olursa sıfat da çoğul olur. Meselâ: (*lymphoglandulae profundae*) de olduğu gibi.

Bundan sonra sıralanan lâtince kelimeler arasında önemli sıfatların yanlarına *masc.*, *fem.*, *neutre* şekillerini gösterecek so-nekler konmuştur.)

Tatbikat (applications)

(*Caput femoris*) ile (*caput humeri*) deki *femoris* ve *humeri*'yi karşılaştıralım: Biri (*femur*) un genitifi, öbürü (*humerus*) un genitifidir.

Aksine (dil sırtı) nın lâtincesi aranmak lâzım gelse; (*dorsum*) ile (*lingua*) nın birleşerek (dilın sırtı) şeklinde bir terkip yapmak için (*lingua*) nın genitifi halinde bulunması gerekir. O halde (*linguae*) denecektir.

(El başparmağının uzun açıcı kası) *Musculus extensor pollicis longus*.

Burada nominatif şeklini değiştiren yalnız (*pollex*) dir. El başparmağının anlamına genitif halini almak için "*pollicis*," olmuştur.

(El başparmağı uzun açıcı kasının giriş kılıfı) *Vagina tendinis musculi extensoris pollicis longi*.

Burada *tendon*, *musculus*, *extensor*, *pollex*, *longus* kelimeleri hepsi genitif hale geçmişlerdir.

(Lâtince kelimelerin genitif şekilleri halinde alacakları so-nek (*suffix*) alfabe sırasıyla dizilen kelimelerin yanlarında gösterilmiştir.

Tunica externa oculis Burada *tunica* dışı kelimedir; onun için sıfatı *externa* olmuştur.

Axis oculi externus: Burada (*axis*) erkektir, onun için sıfatı *externus* olmuştur.

Labium externum: Burada (*labium*) nötr kelimedir, sıfatı *externum* olmuştur.

V. saphena magna, *N. auricularis magnus*, *foramen occipitale magnum* terimlerindeki (büyük) anlamına gelen Lâtince kelimelerin değişikliği de bundan önceki misâl gibidir.

Lâtince Anatomi Sözlüğü

abdomen, — *inis*, *n.* Lat. Karın Osm. Batın. der. Bauch. L'abdomen.

abdominalis Karın — *r.* Osm. Batnî.

abducens, — *entis*, *m.* Lat. abducere - uzaklaştırmak. Anat.

N. abducens — Gözün dışı oynatıcı siniri = *Abducens*. Osm. Asabı muharriki vahşî ayn. Le nerf moteur oculaire externe.

Abductos — *oris*, *m.* Lat. abducere - uzaklaştırmak. Anat.

Uzaklaştırıcı. Osm. Mübaîf.

accessorius, — *accessor*, — *oris*, *m.* Lat. accedere - eklemek.

Anat. *N. accessorius* = Kafa spinal siniri = *Aksesoryus* (siniri) Osm. Asabı şevkî.

acetabulum, — *i.* *n.* Lat. acetabulum — sirke kabı. Anat.

Hokka çukur = *acetabulum*. Osm. Cevfi hokkî. die Hüftpfanne = die Pfanne des Hüftbeins. La cavité cotyloöde.

acinus, — *i.* *m.* Lat. Üzüm tanesi. Anat. *Acinus* (Üs) Osm.

Huveysal. Drüsenbläschen - läppchen. L'acinus.

acromion (*acromium*) — *ü.* *n.* Yun. Akromios — omuz dışı

Akros — dış, nihavet. Omos — Omuz. Anat. *Akromyon* — omuz çıkıntısı. Osm. Ahram. L'acromion.

acromialis *Akromyon* — *r.* Osm. Ahramî.

acusticus, — *ci.* Yun. akoustikos — işitme işitmeğe ait.

İşitme — *r.* Osm. Semî. Anat. *N. acusticus* — İşitme siniri.

adamantinus — *a* — *um* Yun. adamantinos çelik veya el-

mas gibi. sert. Anat. *Substantia adamantina* — **Diş minesi.** Zahnschmelz L'email.

adhesio, — Lat. adhaerere den. Türkçe, yapışıklık, yapışma Anat. Adhesis interthalamica.

adiposus — a — um Lat. Yağlı. Anat. **Yağ** — r. Osm. **Şahmî.** Fettreich, Adipeux.

aditus, — us, m. Lat. Adire — Girek. Anat. **Girek**, **ağız**. Osm. **Fevha**, **medhal**. der Zugang. L'entreé.

adventitus Lat. Advenire — Kendiliğinden ol Anat. *Adventitia* — **Adventis.**

aequator, — oris, m. Lat. Aequare — Eşitleştirmek Aequus — eşit. Anat. **Ekvator** (göz kürresinin ve göz merceğinin). Osm. **Hattı istiva**. der Aequator. L'equateur.

afferens, — entis Lat. Afferre — Getirmek. Anat. **Getirgen**, **afferens**, **vas afferens** — **Getirgen damar.** Osm. **Mürsil**, **Zutrgend** L'afferent.

affixus — a — um Lat. Affigere — Bağlamak Anat. *Lamina affixa* (Bağlanmış lamina anlamına)

agger, — eris, m. Lat. agger — set — duvar — yığın. Anat. *Agger auriculae* = *ponticulus auriculae* = **Kulak kepçesi köprücüğü.** *Agger nasi* = **Burun sedî.**

aggregatus, — ti Lat. Aggregare — Toplamak. Anat. *Noduli lymphatici aggregati* — **Toplanık folliküller** = **Peyer plakları.** Osm. **Eerubei lenfaiyei müctemîa.**

ala, — ae, f. Kanat. Osm. **Cenah**. der Flügel. L'aile.

alaris **Kanat** — r. Osm. **Cenahî.**

albicans, — antis Lat. Albicare — Beyazlanmak. Anat. **Aksi.**

albus — a — um Lat. Beyaz. Anat. **Ak.** Osm. **Ebyaz.**

albugineus — a — um Lat. Albugo — Beyaz leke. Anat. *Tunica albuginea* = **Akgömlek** = **Albuginea.** Osm. **Kamisi ebyaz.** L'albuginée.

allantois Yun. Allos - antos — Sucuğa benzeyen. Embry. **Allantois.** der Harnsack. L'allantoide.

alveolus, — i, m. Lat. Alveus — Küçük çukur, yatak. Anat. **Alveol** *Alveoli dentales* = **Diş çukurları** *alveoli pulmonis* = **Akciğer alveolleri (Petekleri)** Osm. **Sinh**, **Esnah**, *alveolaris alveol* — r. Osm. **Sinhî.**

ambiguus Lat. Ambigere — İki mânalı, şüpheli. *Nucleus ambiguus* = **Ambiguus çekirdeği.** Le noyau ambigu.

ammon, — onis, m. Hammon şeklinde de yazılır. Mısır mabutlarından biri Anat. *Cornu ammonis* — **Ammon boynusu.** Osm. **Karnı Ammon.**

amniot, — ii, n. veya *amnios*

amniot, — ii, m. Yun. amnos — kuzu. Anat. **Amniyos.** Osm. **Gışayı amniyos.**

amphiarthrosis, — is, f. Yun. amphi — etrafında, adrocin — eklendirme. Anat. **Yarıoynar eklemler** = **amfiartoz (is)** Osm. **Mafsalı nim müteharrik.** das straffe Gelenk.

ampulla, — ae, f. Ortası şişkin şişe. Anat. **Ampul.** Osm. **Mecel.**

amпулярis **Ampul** — r.

amygdala, — ae, f. Yun. Amygdale — badem. Anat. **Bademcik** Osm. **Levze**, die Mandel. L'amygdale.

amygdalimus Yun. Amygdalinos — Bademciğe ati. **Bademcik** — r. Osm. **Levzî.**

analis **Anus** — r.

anastomosis, — is, — eos, f. Yun. Stoma — ağız. Anastomosis = ağızlaşma. Anat. **Anastomoz** = **Ağızlaşma** Osm. **Tefemmüm.** Die Verbindung.

anastomotica, Yun. Anastomotikos. Anat. **Ağızlaşma** — r. **Anastomotik.** Osm. **Tefemmümü.**

anastomia, — ae, f. Yun. Anatome, anatemein — ayırarak kesme, parçalama. Ana — içinden, arasından. Tome — kesmek. Anat. **Anatomi.** Osm. **Teşrih.** die Anatomie. L'anatomie.

anatomicus, **Anatomi** — r. **Anatomik.** Osm. **Teşrihi.** Anatomisch. Anatomique.

anconaeus Yun. agkonaios, agkon — onos — dirsek, Anat.

Ankoneus = Dirsek kası. Osm. **Adalei mirfakiye**. Ellbogenmuskel. L'anconée.

angiologia, — *ae, f.* Yun. Aggeion — damar, logos — bahis Anat. **Damar bilim** = **Anji (gi) yoloji**. die Gefäßlehre, angiologie.

angulus, — *i, m.* Yun. Ankolos — eğri. Anat. **Açı**. Osm. **Zaviye** der Winkel. L'angle.

angularis Açı — *r.* köşeli. Osm. **Zaviyevî**. Winkelig, angular. laire.

annulus, — *i, annularis (annulus'a bakınız).*

anonymus — *a* Yun. Anonymos — adsız Anat. **Adsız Art**

anonyma = *Truncus brachiocephalicus* = **Kol** — **baş atardamarı**. *Vena anonyma* = *Vena brachiocephalica* = **Kol** — **baş toplardamarı**. Osm. **Cezi adudiiresi**. L. tronc brachio — cephalique.

ansa, — *ae, f.* **Halka**, kangal. Osm. **Urve** — halka. di chlinge. L'anse.

anserinus Lat. anser: eris — kaz. Anat. *Pes anserinus* = **Kaz ayağı** (Alt tarafın üç kasının kirişleriyle, yüz v üstçene sinirlerinin uç dallarına bu ad verilir).

anterior, us — *oris*, Anat. **Ön**. Osm. **Kuddamî**. (*anticus* bakınız.)

antebrachium, — *ii, n.* Yun. Ante — ön. Anti karşı. (*antibrachium* yanlışdır.) Anat. **Önkol**. Osm. **Sâlt**. de Vorderarm. L'avant - bras.

anthelix, — *icis, f.* Yun. Anti — karşı, elix, ikos — kıvrım. Anat. **Antelis (ks)** Osm. **Mukabili helezon**. d. Gegenwindung L'anthelix.

anticus Öndeki anlamına ise de (*anterior* daha çok kullanılır, *antiquus* da bunun gibidir.)

antitragus, — *i, m.* Yun. Anti — karşı, tragos — tek Anat. **Antitragus**. Osm. **Mukabili hinta**. der Gegebock. L'antitragus.

antitragicus **Antitragus** — *r.*

antrum — *i, n.* Yun. Antron — mağara. Anat. **Antrum** mağara. Osm. **Gaar** die Höhle, Grotte. L'antre.

anus, — *i, m.* Anat. **Anus**. Osm. **Serç**. der After. L'anus

analis Anus — *r.* Osm. **Şercî**.

annulus annulus, — *i, m.* **Halka**, yüzük. der Ring.

annularis, annularis. Halka — *r.* halka gibi. Osm. **Halkavî**.

aorta, — *ae, f.* Yun. Aorte: aeiro — büyük arteria. Anat. **Aort** Osm. **Epher**. die Aorta, L'aorte.

aorticus Aorta — *r.* Osm. **Epherî**.

apertura, — *ae, f.* Lat. Aperire — açmak. Anat. **Delik**. Osm. **Fevha**. die Öffnung. L'orifice.

apex, — *icis, m.* Anat. **Tepe**, uç. Osm. **Zirve**. die Spitze. le sommet.

aponeurosis, — *is, f.* Yun. Aponeurosis, neuron — kiris, sinir. Anat. **Akörtü**, **aponevroz (is)** Osm. **Sıfak**. Schen nhaut, die Aponeurose. L'aponévrose.

aponeuroticus Akörtü — *r.* = **aponevrotik**. Osm. **Sıfakî**.

apophysis, — *is, eos, f.* Yun. Apophysis. Apo — uzağa doğru, phyein — büyümek. Ant. **Sivrim**. Osm. **Nütü**. Auswuchs.

apparatus, — *us, m.* Lat. Apparare — hazırlamak. Anat. **Aygıt**. Osm. **Cihaz**. der Apparat. L'appareil.

appendix, — *icis, f.* Lat. Appendo, appendere — eklemek. Anat. **Appendis (ks)**. *appendix vermiformis* — **Solucansı** apendis. Wurmfortsatz. l'appendice caecal ou vermiculaire.

appendicularis Apendis — *r.* Osm. **Zeyli**.

aqueductus, — *us, m.* Lat. su yolu. Anat. **Kanal**, **boru**. Osm. **Mecra**. L'aqueduc.

arachnoidalis — arachnoidus Yun. Arachnos — örümcek. Archnoides — örümcekağı. Anat. **Örümcekzar** = **Aranknoid** Osm. **Gısayı ankebuti**. des Spinnengewebe. L'arachnoide.

arachnoidalis — ealis Araknoid — *r.*

arbor, — *oris, f.* Lat. Ağaç. *Arbor vitae* — **Hayat ağacı**. Osm. **Şeceri Hayat**.

arcus, — *us, m.* Lat. Yay, kavis. Anat. **Yay**. Osm. **Kavis**. der. Bogen. L'arc.

arcuatus — *a* — *um*. Yay şeklinde. Anat. **Yaybiçim**, yay-
sl. Osm. **Kavsi**, bogenförmig.
area, — *ae*, *f*. Yun. Mesafe. Anat. **Alan** Osm. **Saha**. das
Feld. L'aire.
areola — *ae*, *f*. Area'nın dimin. Anat. **Ayla**, **areol**. *Areola mani-*
mae — **Meme aylası** Osm. **Hâle**. der Warzenhof
L'areole.
areolaris. **Areol** — *r*.
arteria, — *ae*, *f*. Yun. arteria. aer — hava, tereo ve terein
— muhafaza etmek. Anat. **Atardamar**, **arter**. Osm.
Şiryan. die Schlagader. L'arter.
arteriola *arteria*'nın diminü. **Artercik**, **atardamarcık**.
arthrodia, — *ae*, *f*. Yun. Arthron — eklem. Anat. **Düzyüz-**
lü eklem = **Artrodi**.
articulus, *articulatio*, — *i*, *m*. **Eklem**. Osm. **Mafsâl**. das Ge-
lenk. L'articulation. (*articulatio* kullanılmamaktadır.)
articularis **Eklem** — *r*. Osm. **Mafsali**.
arytaenoides Yun. Arytainoeidēs. Arytaina — ibrik. Anat.
cartilago arytaenoides = **İbriksi kıkırdak**. **aritenoid**
Osm. **Gudrufu tarcihali**, der Giessbeckenknorpel.
arytaenoideus **Aritenoid** — *r*.
ascendens, — *entis*, Lat. **Ascendere** — çıkmak, yükselmek
Anat. **Yükselen**. Osm. **Sâit**. aufsteigend. L'ascendant
asper, — *era* — *um* Lat. **Pürtüklü**. Osm. **Haşin**. rauh. âpre
astragalus, — *i*, *m*. Yun. Astragalos — iri nohut, tesbih
Anat. **Aşık kemiği** = **Astragal** (*ta'us'a* bakınız.) Osm.
azmı kâab. das Sprungbein. L'astragale.
atlas, — *antis*, *m*. Yun. Atlas — antos — semanın ayak-
larını taşıyan Tanrı. Anat. **Atlas** (Birinci omur
L'atlas.
atrium, — *ii*, *n*. Yun. Aithrion — ön oda, misafir odası
Anat. **Atriyum**. Osm. **Üzeyn**, der Vorraum, L'oreillette
atticus Yun. Attiké, Atina yakınında kayalık bir yer
Arkitekt. Korniş üzerine yükseltlen duvar saçağı
Anat. **Attik** (*Recessus eptiympanicus* ile eşanlamda)
auditus, — *us*, *m*. Lat. Audire, audio — işitmek, dinlemek

Anat. **İşitme**. Osm. **Semi'**. das Gehör.
auditivus, **İşitme** — *r*. Osm. **Sem'i**.
auris, — *is*, *f*. Yun. Ays — kulak. Anat. **Kulak**. Osm. **Ü-**
zün das Ohr, L'oreille.
auricula, — *ae*, *f*. Auris'in dimin. Anat. **Kulak kepeçesi**
(kulakta) **kulakcık**. (Kalbde) Osm. **Sayvan**. Ohrmu-
schel, das Herzohr. Le pavillon. L'auricule.
axilla, — *ae*, *f*. Lat. Koltuk. Anat. **Koltuk**. Osm. **İbt**. die
Achsel, L'aisselle.
axillaris **Koltuk** — *r*. Osm. **İbtî**.
axis, — *is*, *m*. Yun. Axon — Eksen. Anat. **Eksen kemik**
(ikinci omur) = **Aksis**. Osm. **Mihver**, die Achse,
L'axis. (*Epistropheus* ile eşanlamda)
azygos Yun. azygos-tek. Anat. **Azigos**. Osm. **Ferd**.

B

barba, — *ae*, *f*. Lat. Sakal. Osm. **Lihye**, der Bart. La barbe.
basilica Yun. Basilikos — Haşmetli, şahane, Arabca alba-
silik'den. Anat. **Vena basilica** = **Bazilik** (karada-
mar) **ven**. Osm. **Veridi kaidevi**.
basis, — *eos*, *f*. Yun. Taban. Osm. **Kaide**. der. Untergrund.
La base.
basialis, *basalis*, *basilaris*. **Taban** — *r*. Osm. **Kaidevi**.
— *bis* **İki kere**.
biceps — *capitis*. **Bis** — iki, caput — baş. Anat. **İki başlı**
= **Biceps** Osm. **Zatürreseyn**. Zweiköpfig.
bicipitalis **İki başlı** — *r*. (iki başlı kasa ait anlamına)
bicipitalis Lat. Cuspis — zirve, uç. Anat. **Valvula bicus-**
pitalis = **İkili kapacık**. Osm. **Dessamı ikilî**. **Valvula**
mitralis ile eşanlamda.
bifurcus, *bifurcatus* Lat. Furca — çatal. Anat. **Çatalı**.
Zweizeckig.
bifurcatio, *onis* *f*. İkiye çatallanma yeri. Anat. **Çatal** (Ye-
ri) **Bifurkasyon** Osm. **Mahalli teşaup**. die Gabelung.
geminus — *a* — *um*. Lat. Geminus — çift. Anat. **Eş an-**

lamina kullanılır. (*Bigeminus* — İkiz, *trigeminus* — üçüz, *quadrigeminus* — dördüz).

biventer Lat. Venter, karın. Yun. Enteron — karın, Ana

İki karınlı. Osm. *Zatülbatneyn*.

bilis, — *is* Lat. Öd. Osm. *Safra*. die Galle. La bile,

bilifer — *fera* — *erum*. Lat. Ferre — Götürmek. Anat. Ö

taşıyıcı = *Billifer*. Osm. *Hamili safra*.

biliosus Ödlü = *Biliyöz*. Osm. *Safravi*.

brachium. — *ii*, *n*. Yun. *Brachion* — kol. Anat. *Kol*. Osm

Adud, der Arm. Le bras,

brachialis *Kol* — *r*. Osm. *Adudi*.

brachycephalus, — *i*, *m*. Yun. *Brachykephalos*. *Brachys*

kısa, kephale — kafa. Anat. *Brakikefal* = *Kısa k*

falı. (Önden arkaya çapı kısa olan kafa). Osm

Müstârazürreis der Kurzköpfige.

bregma, — *atis*, *n*. Yun. *Bragma* - atos — başın en yü

sek kısmı. Anat. *Bregma*. (Ön bingıldığın bulu

duğu alın kemiği ile, şakak kemikleri arasında

nokta.)

bregmaticus *Bregma* — *r*. *Bregmatique*.

bevis — *e* *Kısa*. Osm. *Kasir*. Kurz, court.

bronchas, — *i*, *m*. Yun. *Bronchos* — hava borusu. An

Bronş = Akciğer borusu. Osm. *Kasaba*. die Bronch

la bronche.

bronchulus, — *i*, *m*. *Bronchus* dimin. Anat. *Akciğer*

rucuğu = *Bronşuk*. Osm. *Kuseybe*. La. bronchi

bronchialis *Bronş* — *r*. = *Bronşik* Osm. *kasabî*. bronchi

(*Bronchialis* kullanılmamaktadır).

bucca, — *ae*, *f*. *Yanak*. Osm. *Ruhh*. Had. die Backe.

joue.

buccalis *Yanak* — *r*. Osm. *Ruhhî*, *haddî* (genial, malai

bucinator — *oris*, *m*. (*buccinator* değildir.) Lat. *Buci*

tor — boru çalan. *Bucina* — boru Anat. *Muac*

bucinator = Üfütücü kas = *Buc* (s) *inator*.

Adalei mübevvika.

bucinatorius. *Bucinator* — *r*.

bulbus, — *i*, *m*. Yun. *Bulbos* — soğan. Anat. *Soğan* =

Bulbus Osm. *Basale*. die Zwiebel, Le bulbe.

bulbiformis, *bulboides*, *bulboides*. *Soğanbiçim*, *soğansı* Osm.

Basali. Zwiebelförmig.

bulla, — *ae*, *f*. Lat. *Kabarcık*. Osm. *Fukaa*. die Blase. La

bulbe.

bursa, — *ae*, *f*. Lat. *Kese*. Anat. *Kese*, *torba* Osm. *Kise* —

der Beutel. La bourse.

C

caecus — *a* — *um* (*colcus* değildir.) Lat. *Kör*. Anat.

Intestinum caecum = *Körbarsak*. = *Çekum* Osm. *Âver*.

der Blinddarm.

caeca's *Çekum* — *r*. *Çekal* Osm. *Âveri*.

caeruleus — *a* — *um*, (*coeruleus* değildir.) Lat. *Koyu mavi*.

Anat. *Locus caeruleus* Osm. *Mahalli Zerkâ*.

calamus, — *i*, *m*. Yun. *Kalamos* — Kalem. Mısır dilinde

kalem. Anat. *Yazı kalemi*. = *Calamus scriptoris*

Osm. *Kalemi kitabe* *Ventriculus quartus*'ün *döşeme*

sinde).

calcaneus, — *i*, *m*. Lat. *Calco* — Topuk. Anat. *Topuk* (ke

miği). Osm. *Azmi akap*. das Fersenbein, le calca

neum.

calcar, — *aris*, *n*. *Mahmuz*. Osm. *Mihmaz*. Anat. *Calcar* —

avis = *Kuş mahmuzu*, der Sporn. L'éperon.

calacarinus *Mahmuz* — *r*. Anat. *Fissura calcarina* = *Mah*

muz yarığı. Osm. *Şakkı mahmuzî*.

calix, — *icis*, *m*. Yun. *Kalix* — kâse, çanak. Anat. *Çanak*.

Osm. *Kels*, der Kelch. Le calice. (*Calyx* yerine kul

lanılmaktadır.)

caliculus, — *i*, *m*. *calix*'in dimin. *Çanakecik*. Osm. *Küveys*

callum — *i*, *n*. *Nasır*, *nedbe*. *Callosus* — *a* — *um*. *Nasır*

gibi *Nasırlı*. Anat. *Corpus callosum*. — *Nasırcisim* =

Beyin büyük birleşği. Osm. *Cismi sefenî*.

calvaria, — *ae*, *f*. Lat. *Calvus* — saçsız, *calva* — kılıf, kafa,

Anat. **Kafatası** (Kafa kubbesi). Osm. **Kubbei** *kubus* das Schädeldach.
camera, — *ae f.* Yun. kamera — kubbe, tavanı kubbeli oda.
 Anat. **Kamara**. *Camera oculi* = **Göz kamarası**. (odası) Osm. **Beyti ayn.** die Kammer, la chambre.
canalis, — *is m.* Lat. Kanal. Anat. **Kanal**. Osm. **Kanat**. der Kanal. Le canal.
canaliculus, — *i, n.* *Canalis'in* dimin. **Kanalecik**. Osm. **Ku-neyve**.
caninus. Lat. Köpeğe ait. *Canis* — Köpek. Anat. **Köpek** — *r.* *dens caninus* = **Köpekdişi**. Osm. **Sinnî nâbi**, Der. Eckzahn.
canthus, — *i, m.* Yun. Kantos — göz, köşesi. Anat. **Göz-kapağı birleşği** = **Kantus**. der Augenwinkel.
capillus, — *i, m.* kıl, saç. Anat. **Kıl**, (Saç) Osm. **Şair**. das Kopfhaar. La chevelure.
capillaris, kıl gibi. Anat. *Vasa capillaria* = **Kılcal damarlar** = **Kapiller damarlar**. Osm. **Eviyei şariye**.
capsula, — *ae, f.* küçük mahfaza, kutu. Yun. Kapsa — kasa, mahfaza Anat. **Kapsül**. Osm. **Mahfaza**.
capsularis. **Kapsül** — *r.* Osm. **Mahfazî**. Capsulaire.
caput, — *itis, n.* **Baş**. Osm. **Reis**. der Kopf. la tête.
capitatus — *a — um.* **Başlı**. Anat. *Os capitatum* = **Başlı Kemik** (El bileği kemiklerinden) das Kopfbein. Le grand os.
capitulum, — *i, n.* *Capitum'un* dimin, **başcik**.
capsulaum caput
cardia, — *ae, f.* Yun. Kardias — Kalb. Anat. **Mideağız**. **Kardiya**. Osm. **Fuadı mide**, der Magenmund.
cardiacus **Kalb veya mideağız** — *r.* Eski Yunancada kalb veya mide hastaları anlamına.
carina, *ae, f.* Gemi karinası: Oyun conatası Anat. **Karina**.
caro, — *nis, f.* Lat. Et. Osm. Lahm.
caruncula, — *ae, f.* *caro'nun* dimin. Anat. **Eteik**. Osm. **Lü-heyne**. (Meme başı biçiminde et çıkıntısı).
carotis, — *idis, f.* Yun. karotis. karos — derin uyku, baş

dönmesi (*A. carotis* bağlanınca görülen); kratos — baş, karoein — uyuşturmak, Anat. **Karotis** (arteri) Osm. **Şiryanı Sübatî**. Die Kopfschlagader. La carotide.
caroticus **Karotis** — *r.* Osm. **Sübatî**, Carotique.
carpus, — *i, m.* Yun. karpos — **Elbileği**. Osm. **Rusgulyed**, Handwurz, la carpe.
carpicus **Elbileği** — *r.* Osm. **Rusgî**.
cartilago, — *inis, f.* **Kıkırdak**. Osm. **Gudruf**. Der Kaorpel, le cartilage.
cartilagineus **Kıkırdak** — *r.* Osm. **Gudrufi**. Knorpelig. Cartilagineux.
cartilaginosus Kıkırdaklı, kıkırdağı çok. Knorpelreich.
caruncula
cauda — *ae, f.* Lat. Kuyruk. Anat. *Cauda equina* = **At kuyruğu** Osm. **Zenebülferes**.
caudalis Kuyruk tarafı. Anat. **Alt** (boyun ve gövdede) *inferior* (alt) karşılığı olarak kullanılır.
caudatus **Kuyruklu**. Anat. *Nukieus caudatus* = **Kuyruklu Çekirdek**. Osm. **Nüvei müzennebe**. Schweifkern. Le noyau caudé.
caput, — Lat. Frans. Tête, Osm. Reis. Anat. Baş.
cavus — *a — um*, Boş. Anat. *Vena cava* — **Anatoplardamar** = **Boştoplardamar**. Osm. **Veridi cevef**.
caverna, — *ae, f.* **Kovuk**, mağara, kavern. Osm. **Gaar**. die Höhle. la caverne.
cavitas, — *atis, f.* **Oyuk**. boşluk Osm. **Cevf**, tecvif. die Höhlung, la cavité.
cavernosus **Kovuk** — *r.* Anat. *Sinus cavernosus* = **Kavernöz (kovuk) sinus**. Osm. **Kehfi**.
cella, — *ae, f.* Lat. Kapalı boşluk, göz, kiler, küçük oda. Kammer, le cellier.
cellula, — *ae, f.* *Cella'nın* dimin. Küçük oda. Anat. **Hücre**. Osm. **Höcre**. le cellule. die Zelle.
centrum, — *i, n.* Yun. kentron — Merkez Anat. **Merkez**, der Mittelpunkt. Le centre.

centralis, merkezde bulunan. **Merkez** — r. **Santral**. Osm. **Merkezi**.

cephalica Yun. Kephalikos - başa ait. Anat. **Baş** — r. **Kefalikalik** Osm. **Resi**. *Vena cephalica* — **Kefalik toplar damar**.

cerato Yun. Keras - atos — Boynuz. Anat. *ceratocricoides*, *pars ceratopharyngica*. (*Os hyoides*'in *cornu majus* ile *cartilago thyroidea*'nın *cornu inferius*'u için kullanılır.

cerebrum, — *i*, *n*. Lat. **Beyin**. Osm. Muh. das Gehirn, le cerveau. Anat. (**Beyin**; yalnız ön ve orta beyin için kullanılır. *Encephalon*'a bakınız.)

cerebralis, beyne ait. **Beyin** — r. Osm. **Muhîi**.

cerebellaum. — *i*, *n*. *Cerebrum*'un dimin. **Beyincik**. Osm. **Muheyh**. das Kleinhirn. le cervelet.

cerebellaris, *cerebellum*'a ait. **Beyincik** — r. (*Cerebellare* Romalılarda başa giyilen şey anlamındadır.)

cerumen — *inis*, *n*. Lat. Cera - Balmumu. Anat. **Kulakyağı**. Os. Simlah, das Ohrenschmalz. le cerumen.

capsula, — *ae*, Lat., Fr. capsule, Osm. mahfaza, anat. kapsul, kapsula

ceruminosus, cerumen'li. **Kulakyağı** — r. Osm. **Simlahi**. Ohrenschmalz. Cerumineux Anat. *Glandulae ceruminosae* — **Kulakyağı bezleri**.

cervix, — *icis* **Boyun**. Osm. **Unk**. der Hals. le cou.

caruncula, — *ae*, Lat. Fran. Caroncule, Osm. Luheyme Anat. etcik, karonkül (Mukosa kabartısı).

cervica'is, boyuna ait. **Boyun** — r. Osm. **Unki**, rakibi. Cervical.

chiasma, — *atis*, *n*. Yun. Ciasma (X) işareti. Anat. **Kiyasma** — **Çapraz**. Osm. **Tesâlûp**. der Kreuzung. Lat. *chiasma*.

chirurgicus — *a* — *um* **Cerrahi**. Yun. Cheirorgikos. Cheirorgia — Elişi. Cheir-el, ergon-iş. Chirurgisch.

choana, — *ae*, *f*. Yun. Choane - huni, krater. Anat. Huni **Kovan**.

choledochus Yun. Choledochos. Chle - **Safra**, dechesthai

almak, Anat. *Ductus choledocus* — **Ödtoplar** (**Koledok**).

chondra'is Yun. Chondros. chondrikos - **Kıkırdak** — r. der Knorpel, le cartilage. Kıkırdağa ait. Osm. Gudrufi.

chorda, — *ae*, *f*. Yun. Chorde - Barsaktan yapılan Anat. **Kiriş**, tel, **ip**. Osm. **Habil**. die Saite. la corde.

chorion, — *ii*, *n*. Yun. Chorion — Taş ve tuğlaların yanına dizilmeleriyle meydana gelen tabakalar, deri. Anat. **Koryon**. Embry. histol. (1) *Ovum*'un dış zarı. (2) Deri tabakalarından biri. Osm. **Edimme**, (3) *Mucosa*'nın **derin tabakası**. das Chorion le chrion. (*Corium*'a bakınız.)

chorioides, *Chorion*'a benzeyen Anat. **Koriyoid**. (Damarlarının çokluğundan dolayı).

chorioideus, — *oe* *Chorioides*'e ait. **Koriyoid** — r. ona benzeyen Anat. 1) *Plexus chorioideus* **Koriyoid damar ağı**. 2) *Tela chorioidea* — **Koriyoid zarı**.

chylus, — *i*, *m*. Yun. Chylos — bitki usaresi (özsuyu). Anat. **Kilus** Osm. **Keylus**, die Darmlymphe, le chyle.

chylifer — *era* — *erum* Lat. Ferre — taşımak. Kilus taşıyan. Anat. **Kilifer**.

chymus, *i* *m*. Yun. Chymos — mide usaresi. Anat. **Kimus**. Osm. **Keymus**, der Speisebrei. Le chyme.

cilium, — *ii*, *n*. Yun. Kylon — Kirpik Anat. **Kirpik**. Osm. **Hedep**. die Wimper. le cil.

ciliaris Kirpiğe ait Anat. **Kirpik** — r. **kirpiksi**. Osm. **Hedebî**. *Corpus ciliare* — **Kirpiksi cisim**.

cinereus — *a* — *um*. Lat. Cinis — cris — Kül, Kül renginde. Anat. **Kül renkli**. Osm. **Remadî**.

cingulum, — *i*, *n*. Lat. Cingere — Kuşatmak. Anat. **Kuşak** Osm. **Zünnar**. der Gürtel. La ceinture.

circulus, — *i*, *m*. *Circus*'un dimin. Yun. Kirkos'tan. Anat. **Çember**, **daire**, der Kreis. Le cercle.

circularis **Dairesel**. Osm. **Dairevî**. Anat. **Daire**, **dairesel**, Kreisförmig, circulaire.

circumanalis, anus çevresinde. Anat. **Anusçevresi** — r.

Osm. **Muhiti şerci.** Circumanal.
circumferentia, — *ae, f.* Lat. *circumferre* — etrafında t
 şımak. Anat. **Çevre.** Osm. **Muhit.** der Umkreis.
 circumference.
circumflexus, — *a — um.* Lat. *Circumflectere* — ken
 üzerinde kıvrılmak. Anat. **Kıvrık, dönük.** Herumg
 bogen. Osm. **munakis.**
cisterna, — *ae, f.* **Sarnıç.** Osm. **Sahrınc.** die Zisterne.
 cisterne.
claustrum, — *i, n.* Lat. *Claustra* — divar, claudere — kil
 lemek, kapamak, set, duvar, sınır, Anat. **Özduvar**
Klavstrum. Osm. **Mukaddem cidar.** die Vormau
 L'avantmur.
clava, — *ae, f.* Lat. *Clavus* — Kalın değnek, topuz. An
Klava (*Medulla oblongata'nın* arka yüzünün alt böl
 münde küçük bir şişkinlik).
clavicula, — *ae, f.* *Clavis'in* dimin. Yun. Kleis — eidos
 Anahtar, Anat. **Köprücük kemik** = **Klavikula** Os
Terkova, das Schlüsselbein, la clavicule.
clavicularis **Klavikula** — *r.* Osm. **Terkovi**, Claviculaire.
cleido, *clavicula'nın* kısaltılmış şekli. (*Sternocleidomastoide*
 daki gibi.)
clinoides, *clinoideus*, yatağa, sedire benziyen, derisi. Y
 Klinoides. Kline - yatak. Klinein - eğilmek. An
Klinoid, sedirimsi. Osm. **Serirî.** *Processus clinoideus ant*
rior = *Processus alae parvae*; *processus clinoideus m*
dius = *Processus sellae medius*; *Processus clinoideus P*
terior = *Processus dorsi sellae.* (1935 den sonra *clinoi*
 kullanılmamaktadır.)
clitoris, — *idid, f.* Yun. Kleitoris — bızır. Anat. **Klitoris**
Bızır, der Kitzler, le clitoris.
clivus, — *i, m.* Lat. Tepe, bayır, eğik yüzey. Anat. **Kliv**
 (Artkafa kemiğinin taban parçasının üst yüzü).
clunis, — *is, f.* **İlye, kabaet bölgesi**, das Gesäs la fesse.
coccyx, — *ygis, m.* Yun. Kokkyx — Gugukkuşu. An

Koksiks, Kuyruk (paldım) (*) kemiği. Osm. **Usus.**
 das, Steissbein. Le coccyx (Gugukkuşunun gagasına
 benzediği için bu ad verilmiştir.)
coccyx, — *coccygicus*, **Koksiks** — *r.* (*Coccygus* kulla
 nılmamaktadır.)
cochlea, — *ae, f.* Yun. Kochlos, koklios - salyangoz. Anat.
Koklea, kulak, salyangozu. Osm. **Kavka'a, helezon.**
 die Schnecke, le limaçon.
cochlearis, **koklea** — *r.* Osm. **Kavkaî**, cochleaire, schrau
 benförmig.
caecus (*caecus'a* bakınız.)
coeliacus — *a — um.* Yun. koiliakos — karın hastası, koc
 lia — karın boşluğu. Anat. **Çelyak.** Osm. **Zellak**
arteria coeliaca = **Çölyak arter**, *ganglion coeliacum* =
çölyak düğüm.
caeruleus (*caeruleus'a* bakınız.)
collateralis yanda bulunan, Lat. *Latus* — yan. Anat. *Rami*
collateralis — **yandallar yankollar.** Osm. = **Şubei**
cembiye.
colliculus, — *i, m.* Lat. *collis* — tepe, *Collis'in* dimin. Te
 pecik. Anat. *Colliculus superior* = **Üst tepeceki** = **İkiz**
görü — **cisimleri** = *Corpora bigemina optica*. *Colliculus*
inferior = **Alttepecik** = **İkiz işitim cisimleri** — *Cor*
pora bigemina acustica
collum, — *i, m.* **Boyun** Osm. **Unk.** Der Hals, le col.
Colon, — *i, n.* Yun. Kolon. Anat. **Kolon** (kalın barsağın
 kör barsakla göden barsak (retum) arasındaki par
 çası.)
colicus, **Kolon** — *r. fr.* Colique.
colostrum, — *i, n.* Lat. Kadınların doğurduktan sonra
 memelerinden ilk gelen süt. **Kolostrum (om)** = **Ağuz**
sütü. Osm. **Libâ**, le colostrum (om).

(*) Şanizade Ata 1820. Paldım. eğerin kuyruk altından ge
 çen kayışı.

columna, — *ae, f.* **Direk**, *kolumna* Osm. **Amut**. Die Säule, la colonne.

comitans — *antis* **Yandaş**. Osm. **Mürafık**. Begleitend Lat. *Comitare* — arkadaşlık etmek. *Comes* — arkadaş.

commissura, — *ae, f.* **Birleşek**. Osm. **Mülteke**. Lat. *Comittere* — birleşmek. Die Verbindung. la commissure.

communis, — *e* Birge, müşterek, gemeinsam, commun. A-Anat. **Ana**, birleşik, ilkel. *Arteria carotis communis* — **Ana karotis atardamarı**. *arteria ilica communis* — ana kalça atardamarı. Fr. Primitif (ive) Osm. **Aslı**.

communicans — *antis*, **Birleştirici** Lat. *Communicare* — birleştirmek.

compactus — *a — um* **Kompakt**, **tıkız** Osm. **Kesif**. Lat. *Compingere* — yoğunlaştırmak.

concavus — *a um* **Konkav** = **İçbükey**. Osm. **Mukaar**.

concha, — *ae, f.* Yun. **Konche**. Midye, istiridye, sedef, kabuğu. Anat. **Konka** 1) **Boynuzcuk** (Burun boğluğunda) 2) **Kulak kepçesi çukuru**. Osm. **Kureyn**, sedef, Aushöhrlung der Ohrmuschel. La conque (*auricula*'da)

conchalis, **Konka** — *r.*

condylus, — *im.* Yun. **Kondylos** — elin parmak eklemlerinin başları. Anat. **Kondil**, **lokma**. Der. Gelenkfortsatz. Le condyle.

condyloides, *Condylus*'a benzeyen. Anat. **Lokmamsı** = **kondiloid** Osm. **Lokmavî**, *Condylloide*. (*Condylloideus* kullanılmamaktadır.)

condylicus, *processus condyloides*'e ait **Kondil** — *r.*

confluens, — *entis, m.* **Toplak**. Osm. **Mecma**. Der Zusammenfluss. Le confluent.

conjugatus, — *a — um* Birleşmiş. Anat. Birleşik Osm. **Müzdeviç**.

conjunctivus — *a — um* Lat. Bağlamağa yarayan. Anat. *Tela conjunctiva* — **Bağdoku**. Osm. **Nesci munzama** der Bindegewebe. *Tissu conjonctive*, *tunica conjunctiva* = **Konju** (*o*) **aktif** (*a*) Osm. **Munzamma**. Die Bindehaut des Auges. Lao conjonctive. (Gözde).

conjunctivalis, **conjunctiv** (*a*) — *r.* Osm. **Munzammi**, *conjunctival*.

contortus — *a — um* Lat. *Contorquere* — burulu olma. *burma*, *burulma*. Anat. *Tubuli contorti* = **Burma borucuklar**. Osm. **Enabibi Muavvece**.

conus, — *i, m.* Yun. **Konos**. **Koni**. Osm. **Mahrut** das Keg. Le cône.

conicus, *koni* biçiminde **Konik** Osm. **Mahrulî**, Kegelförmig, *conique*.

conoïdes, **Konik**, **konimsi**. Fr. *Conoide*.

convexus — *a — um*. **Konveks**, **dışbükey** Osm. **Muhaddeb**, *convexe*.

cor, cordis, n. Yun. **Kardia** dan, **kalb**, de Herz. le coeur.

coracoides Yun. **Korax** - akos - karga. Anat. *Processus coracoidis* = **Kargamsı** (**Korakoid**) **çıkıntı**.

corium, ii, n. Lat. *deri*, Yun. **chorion** - taş ve tuğladan yapılan tabakalar. Anat. **Koryum**. (*chorion* ile karşılaştırınız.)

cornu, us, n. **Boynuz**, Osm. **Karn**. das Horn, la corne.

corneus — *a — um* **Boynuz** gibi. *Karnî* Anat. *Kornea* (*membrana cornea*), gözün saydam tabakası. **Kornea**. Die Hornhaut, la corneé. *Stratum Corneum* = **Korneum** (**korun**) **tabakası**, (**Deride**).

cornealis, **Kornea** — *r.* Osm. **Kaani**.

corniculum, — *i, n.* Küçük boynuz, **Boynuzcuk**. Osm. **Kureyn**. das Hörnchen.

corniculatus — *ta.* Küçük boynuzu olan. Anat. *Cartilago corniculata* = **Boynuzcuklu kıkırdak**.

corona, — *ae, f.* Yun. **korone** - tac, Anat. **Koron Taç** Osm. **İklil** der Kranz, la couronne.

coronalis — *coronarius* **Taç** — *r.* **Koronar**, **koronal**.

coronoides Yun. **Koronoides**. 1) çengel, kanca 2) kara karga. Anat. *Process coronoides* — **Gagamsı** (**Koronoid**) **çıkıntı** (Burada kargaya değil gagaya benzediğinden bu ad verilmiştir.)

coronoideus **Koronoid** — *r.* Osm. **Minkarî**.

corpus, — *oris* **Cisim**. der Körper, le corps.
corpusculum, — *i*, *n*. **Cisimcik**. Osm. **Cüseyme**. das Kör-
perchen. Le corpuscule.
corrugator, — *oris*, *m*. Lat. Corrugare - Kırıştırmak. **Ruğa**,
aef. buruşuk, kırışık. Anat. **Kırıştırıcı (kas)**.
cortex, — *icis*, *m*. Örtü. **Kabuk**, Osm. Kışır. die Rinde
l'ecorce.
corticalis **Kabuk** — *r*. Osm. Kışırî, Cortical.
costa, — *ae*, *f*. **Kaburga**. Osm. **Dih**. die Rippe. La côte.
costalis, *costarius* **Kaburga** — *r*. Osm. **dih**. i. Costal.
cotyledon, — *onis*, Yun. Kotyle — Çanak. Anat. **Kotiledon**
(Plasenta parçası.) Osm. **Fulka**.
coxa, — *ae*, *f*. **Kalça**. Osm. **Harkafa**. die Hüfte, la hanche
Os Coxae = **Kalça kemiği**, das Hüftbein l'os ilia-
que, l'os coxal.
cranium, — *ii*, *n*. Yun. Kranion. Baş. Anat. **Kafa**. Osm. **K**
hif der Schädel, le crâne.
cranialis Anat. Kafa tarafı (Krania). 1935 den sonra bo-
yun ve gövdede (*superior* - üst yerine) kullanı-
lmaktadır.
crassus — *a* — *um* **Kalın**. Osm. **Galiz**. *Intestinum crassum* —
Kalın barsak.
cremaster, — *eris*, *m*. Yun. Kremaster - asıcı, kreman - as-
mak. Anat. *Musculus cremaster* = **Kremaster ka-**
sı = **Asıcı kas**. Osm. **Adalei muallika**.
cremastericus, **kremaster** — *r*.
crena, — *ae*, *f*. **Çentik**, çatlak. die Spalte.
crenatus, **kertikli**. Anat. *Margo crenatus* — **Kertik (li) ke-**
nar.
cribrum, — *i*, *n*. **Kalbur**. Osm. **Gırbal**. das Sieb, le erible
cribriformis Kalbur biçiminde, **Kalburbiçim**. Siebförmig,
cribriforme.
cribrosus Kalbur gibi, **Kalbursu**. Osm. **Gırbalı** siebartig,
erible.
cricoides Yun. Krikos — Halka. **Halkası**. yüzük gibi Anat.
Cartilago cricoides — **Yüzük (halka) kıkırdak** = **krikoid**

cricoides, *cartilago cricoides*'a **Krikoid** — *r*.
crista, — *ae*, *f*. Lat. İbik, pervaz. Anat. **İbik**. Osm. **Kan-**
zaa. Die Leiste, la crête. (İbik gibi keskin ve çıkın-
tılı olan)
cruciatu, — *a* — *um* *Cruciare* — Çarmıha germek. *Crux*
— *ucis* = **Haç**, salıp. Anat. **Haçsı** Osm. **Salibi**.
cruciformis Haç biçiminde, **Haçsı**, çapraz. Osm. **Salibiy-**
yuş — **şekil**. Kreuzförmig.
crus - *cruris*, *n*. **Bacak** = **İncik**. Osm. **Sâk**. der Unterschen-
kel, la jambe.
crurelis, **bacak** — *r*. Osm. **Sâki**. (Fransızlar (fomoral) kar-
şılığı olarak da kullanılır.)
cryptus
crystallinus Yun. Krystallos-Kristal. Anat. *Lens crystallina* —
Billur cisim, göz merceği. Le cristallin.
cubus, — *i*, *m*. Yun. Kubos'tan. **Zar**, **küb**. Osm. **Mikâp**, der
Würfel, le cube.
cubiformis Kübbiçim, **kübik**, Cubiforme.
cuboides, *Zarsı*. Anat. *Os cuboides* — **Zar**, **kemik**, Osm.
Nerdi.
cubitus, — *i*, *m*. **Dirsek**. Osm. **Mirfak**. der Ellenbogen, le
(cubitus daha çok Lâtincece dirsek mânasına kul-
lanılır. Dirsek kemiği karşılığı Lâtincece *ulna*'dır.)
cubitalis, **dirsek** — *r*. Osm. **Mirfaki**. cubital.
cucullaris Lat. Cucullus — kukulete, kukulete şeklinde.
Anat. *M. cucullaris* = *trapezius* = **Yamuk (trapez)**
kas.
cuneus, — *i*, *m*. Oduncu kaması, der Keil, le coin. Anat.
Kuneus. Osm. **Fursu isfini**.
cunealis, **Kuneus** — *r*.
cuneatus, **Kaması**, **kamamsı**.
cuneiformis Oduncu kaması şeklinde, **kamabiçim**. Konik.
Anat. *Ossa cuneiformia* = **Kamabiçim (kuneiform)**
Kemikler Osm. **İzamu mahrutıye**.
curvus, — *i*, *m*. Lat. Kılıf. Anat. **Vulva** ile eşanlamdadır.
Die Scheide.

cupula, — *ae, f.* Tahtadan küçük kâse. *Cupa'nın* dimin.
Anat. **Kubbe**, die Kuppel, la cupule.
crypta, cryptica, — *Lat.* Kriptos *Grec.* Osm. Cürabe, Frans.
Cryppte. Türk. Gizli, saklı. Anat. Krip — Kriptik.
cupularis, **Kubbe** — *r.*
curvatura, — *ae, f.* Eğrilik. Osm. İnhina, Krümmung, la
courbure.
curvilinear, Eğri çizgi. *Lat.* curvus — eğri, *linea* — çizgi.
cusps, — *idis, f.* Sivri. Anat. **Kuspis (Küspid)** Osm. Şe-
rafe, die Spitze, la cuspide.
cutis, — *is, f.* **Deri**, Osm. Cild, die Haut la peau.
cutaneus, **deri** — *r.* Osm. Cildi.
cuticula, — *ae, f.* İnce deri, **Zar**.
cymba, — *ae, f.* Yun. Kymbe, sandal, cumba. Anat. **Cum-
ba**, *Cymba conchae* = **Kulakkeçesi çukuru cumbası**.
cysticus, Yun. Kystis — Kese. Anat. **Kese** — *r.* (Öd ve
idrar keseleri gibi) Osm. **Kisevî**, öd kesesine ait.

D

dartos (tnica) Yun. Dartos — Büzülmüş. Anat. **Dartos**.
Tunica dartos — **Dartos gömleği**. Osm. **Münselba**.
deciduus — *decidivas* — *a, um*, Düşecek olan, düşen. *Lat.* Deci-
dere — düşmek. Anat. **Süreksiz**, düşücü. Osm. **Mu-
vakkat**.
declive, — *is, n.* *Lat.* Clivus — Teue, declive, iniş eğik. Osm.
Mâil, der Abhang.
decussatio, onis f. Papraçlaşma, çapraz yeri Osm. **Tesatüp**,
le croisement. *Lat.* Decussare — (X) şeklinde çap-
razlama. Anat. **Çapraz**, die Kreuzung.
deferens — *entis* *Lat.* Deferre — aşağıya iletme, götürme.
Anat. **Ductus deferens** = **Ersuyu (sperma) kanalı**.
Osm. **Kanati nakiletühmeneviye**. *Fr.* Canal déférent.
deferentialis, ductus deferens'e ait. **Sperma kanalı** — *r.*
deltoides, deltamsı. Yun. Delta (Δ) harfi şeklinde. Anat.

M. deltoides — **Deltamsı**. (delta) kas. Osm. **Adalei
dâliye**.

deltoideus, musculus deltoides'e ait. **Deltamsı** — *r.*
dens, dentis, m. **Diş**. Osm. **Sin**. Yun. Doys, der Zahn la
dent.
dentatus, dişli. Osm. **Müsennen**.
denticulus, Dişcik.
denticulatus, dişcikleri olan **dişli, dişcikli**. Osm. **Müsennen**.
denticulé.
depressor, — oris m. *Lat.* Deprimene — aşağıya çekmek.
Anat. *M. depressor* = **Bastırıcı (depressor)** kas. Fizio-
lojide kan basıncını düşüren ve kalbin hızını azal-
tan sinirler için kullanılır.)
derma — atis, n. Yun. Derma. Anat. **Derma**. Osm. **Edimme**.
descendens — entis, n. **İnen**. Osm. **Nâzil**. *Lat.* Descendere
— aşağıya indirmek.
diametros, — ii, f. *diameter — tri*, Yun. Diametros dia —
ortasından, içinden, metrenin — ölçmek. **Çap**. Osm.
Kutur, der Durchmesser.
diaphragma, — aits, n. **Diyafragma**, **diyafram**. Osm. **Hicabı
hâciz**, das Zwerchfell, le diaphragme.
diaphragmaticus, diyafram — r. **diyafragmatik**. diaphrag-
matique.
diaphysis — is f. Yun. Diaphyein — arasında büyüme.
Anat. **Kemik gövdesi (cisim)** = **Diyafiz**. Osm. **Cismî
azım**.
diarthrosis — is, f. Yun. Diarthrosis — parçalara ayırma,
arthron — eklem. Anat. **Oynareklem** = **Oynak**. Osm.
Mafsalı müteharrik.
diencephalon, — i, n. Yun. Dia — arasında, encephalon —
beyin. Anat. **Arabeyin dienkefal (on)** (iki yarım
kürre arasındaki yapılar). Das Zwischenhirn.
digestricus (Musculus). Yun. di, dyo iki, gaster - tros —
Karın. Anat. **İki karımlı**. Osm. **Zatülbatneyn**.
digestorius — a — um. *Lat.* Digerere — küçük parçalara
ayırma, sindirme. Osm. **Hazmetme**. Anat. **Tubus**

digestorius = Sindirim borusu, *systema digestorium*
= Sindirim sistemi.

digitus, — *i*, *m*. Parmak (el ve ayak) Osm. Usbu. Der
Finger. le doigt.

digitalis, Parmak — *r*. Osm. Usubî.

digitatus, Parmaklı.

digitatio — *onis*, Parmaksılık. Osm. Tesabbû. Anat.

Digitationes hippocampi = Hippokamp parmaksılığı.
[parmak biçimindeki oluşumlar için kullanılır.]

diploe — *oes*, *f*. Yun Diploe, diploos — ikikat. Anat.

Diploe (Kafa kemiklerinin iki laminası arasındaki
süngerli doku) Osm. İsfenci Beynellevhateyn.

diploicus, **diploe** — *r*. Diploique.

directio, — *onis*, *f*. Lat. dirigere — doğru yöne göndermek.
Anat. Yön doğrultu. Osm. İstikamet die Richtung.
direction.

distalis Lat. Distare — uzakta bulunmak. Anat. (Orta eiz-
giden veya gövdeden uzakta bulunan), **distal** — **uzak**
sal Osm. Baîd.

diverticulum, — *i*, *n*. Sapa, çıkmaz yol. Anat. Çıkmaz, di-
vertikül Osm. Retiç, le diverticule.

dolichocephalus, — *i*, *m*. Yun. Dolichos — uzun, kepha-
le — kafa. Anat. ve Anthr. (Önden arkaya gapi
uzun kafa) **uzunkafalı**, **dolikokkefal**. Osm. Müstati-
lürreis, le dolicho-cephale, der Langköpfge.

dorsum, — *i*, *n*. Sırt. Osm. Zahır, der Rücken, le dos.

dorsalis, **sırt** — *r*, dorsal. Osm. Zahrî, dorsal.

ductus, — *us*, *m*. Kanal, boru. Osm. Meera, die Leitung, le
conduit.

ductulus, — *i*, *m*. Kanalcık, borucuk.

duodenum, — *i*, *n*. Lat. Duodenus — oniki defa. Duodeni —
oniki. Anat. Onikiparmak (barsak) **duodenum**. Osm.
İsnaaşer, das Zwölffingerdarm, le duodenum.

duodenalis, **duodenum** — *r*. Osm. İnaaşerî, duodenal.

durus — *a* — *um*. Katı, sert. Osm. Sulb. Anat. Dura ma-
ter, Sertzar, Duralsack, la dure — mère.

E

ebur — *oris*, *n*. Fildişi. Osm. Âe, das Elfenbein, livoire.

eburneus — *a* — *um* Fildişinden. Anat. *Substantia eburnea* =
Dişkemiği = **Dentin**. Osm. Âcüssein. Zahnbein, la
dentine, l'ivoire.

efferens, — *entis* Lat. Efferre — götürmek, götüren Anat.
Götürgen = **Efferens** Osm. Mûsil.

ejaculatorius Lat. Ejaculor — kuvvetle artmak. Anat.

ejaculatorius — **Atıcı kanal**. Osm. Kanatı dâfika, ca-
nal ejaculateur.

elasticus Yun. Elastiko — Esnek, elastik, Osm. Elastikî,
elastique.

ellipsoideus Yun. Ellipsi = kat'ı nakıs, ellips, ellips'e ben-
zeyen, **ellipsoid (t)** Osm. Kat'ı nakıs, die Ellipse,
l'ellipse.

ellipticus, **elliptik**, elliptisch, elliptique.

emboliformis Yun. Embolos — tıkaç, emballein — içine
tıkamak, tıkaç biçim. Anat. Emboliform. Osm. Sedda-
devî.

embryo — *onis*, *m*. Yun. Embryon — doğmamış çocuk. A-
nat. **Embriyon**. Osm. Rüşeym (ikinci ayın sonuna ka-
dar).

embryonalis, **embriyon** — *r*. Osm. Rüşvî. embryonal.

eminentia — *ae*, *f*. Lat. Eminere'den. Yüksek yer, tepe.
Anat. **Çıkıntı**. Osm. Şamîha, die Erhöhung, l'eminen-
ce.

emissarium, — *ii*, *n*. Lat. Emittere — dışarıya göndermek.
Anat. **Çıkartıcı** — **Emissar** Osm. Müfriğ, der Abzugs-
kanal, l'emissaire.

enarthrosis, — *is*, — *eos*. Yun. Enarthrosis (Oynak yüzleri
birbiri içine giren) Anat. **Yuvarlak eklem** = **Enar-**

tros (is). Osm. Mafsalı mütedahil, das Nussgelenk, l'enarthrose.

encephalon, — i, n. Yun. Enkephalos — beyin. Anat. **Enkafe (on) = Dimag = Tümbeyin** Osm. **Dimag.** (Ön, orta, arka) beynin hepsine birden bu ad verilir. *Cerebrum'a* bakınız).

encephalicus, Enkefal (on) — r. Encephalique.

endocardium, — li, n. Yun. endon - içinde kardia - kalb. Anat. **Endokard (iyum).** kalb içzarı Osm. **Şıgafı dahili kalb.**

edolympha, — ae, f. Yun. Endon — içinde, lymphä — **linfa**) Anat. **İçlenfa = Endolenfa** (iç kulağın *labyrinthus'u* içindeki sıvı).

endolymphaticus, İçlenfa — r. endolenfatik. Endolymphatique.

endometrium Yun. Endon — içinde, metra — rahim (uterus) Anat. **Endometr (iyum);** uterus'un mukozası.

endopelvinus, leğen (pelvis) içi Osm. **Dahili Tavsalı.**

endothelium, — ii, n. Yun. Endon — içinde, thele — meme başı. Anat. **Endotel (yum);** damarların iç tabakası, das Endothel.

endothoracicus Yun. Endon — içinde, thorax — akos — göğüs. Göğüs içi ile ilgili. Anat. **Göğüsüçi — r.** Osm. **Dahili** endothoracique.

ensiformis Lat. Ensis — kılıç veya hançer şeklinde. Anat. **Hançerbiçim.** Osm. **Hanceri.** schwertförmig — (Xiphoides'e bak.)

entericus Yun. Enterikos, entera — **Bağır, içorgan.** Anat. **içorgan — r. bağır — r.** Osm. **Haşevi** (Yalnız barsak anlamına da kullanılmaktadır.)

epi — Yun. Epi — üstünde, üzerinde. (Önek halinde kullanılır.)

ependyma, — atis, n. Yun. Ependyma. Endein — örtmek, döşemek. Anat. **Ependim.** Osm. **Gısayı mustabtni buteynat.**

epicardium, — li, n. Yun. Epi — üstünde, kardia — kalb.

Anat. **Epikard (iyum).** (Perikardın, kalbe yapışık olan *lamina visceralis*'ine denir)

epicondylus, i, m. Yun. Epi — üst. kondylos — parmak kemiklerinin şişkin uçları. Anat. **Lokma üstü = Epi-kondil.** Osm. **Fevkalokma.**

epicranius Yun. Epi — üst. kranon — baş. Anat. **Kafaüstü.** *Mm. epicranii = Alın kası + Artkafa kası = Kafaüstü kasları.*

epidermis, — idis, f. Yun. Epi — üst. Derma — deri. Anat. **Epiderm (is) = Üstderi** Osm. **Beşere, die Oberhaut, l'epiderme.**

epididymis — idis, f. Yun. Epi — üstünde, didymos — haya, husye. Anat. **Epididim = Erbeziüstü.** Osm. **Berbah.** Der. Nebenhoden, l'epididyme.

epiduralis (Supraduralis'e bakınız).

epigastricus Yun. Epi — üstünde, gaster — mide, karın. Anat. **Epigastri — r.** *Regio epigastrica = Üstkarın ve-ya epigastri bölgesi.* Osm. **Nahiyei şersufiye.** (Bu bölge midenin üstünde değildir.)

epigastrium, — ii, n. Yun. Epigastrium. Anat. **Üstkarın = Epi. gastr (iyum)** Osm. **Şersuf.**

epiglottis, — idis f. Yun. Epi — üstünde, glossos — dil. Anat. **Gırtlakkapağı, epiglot (tis).** Osm. **Lisanı mizmar.** Der. Kehldeckel, l'epiglottis.

epiglotticus, epiglot (tis) — r.

epiphysis — is — eos, f. Yun. Epi — üstünde, phyein — gelişme, büyüme. Anat. **Kemikucu, epifiz** (uzun kemiklerin uçları), l'epiphyse.

epiploon, — i, n. Yun. Epiploon/oon — büyük ağ. Anat. **İçorgan (bağır) askısı — Omentum — Epiplon.** Osm. **Serp.** [Büyük epiplon omentum minus.]

epiploicus, Epiplon — r.

epistropheus, — ci, eos, m. Yun. Epistrophein — etrafında döndürmek. Anat. **Eksenkemik (axis'in syn.) İkinci boyun omuru.** Osm. **Mihver.** Der. Umdreher l'axis.

epistrophicus, eksen kemik — r.

epithelium, ii n. Yun. Epi — üst, thelium — meme başı
Anat. Epitel (yum).

epithelialis, epitel — r. epithelial.

epithalamus, thalamus üstündeki yapılar. Anat. Talamus-
tü. epitalamus.

epitympanicus, *tympaanum*'un üst tarafında Anat. Timpa-
nüstü. epitimpan.

epoophoron Anat. Paraovaryum = Epiovaryum = Rosen-
müller cismi (Wolf kanalının üst kısımlarının artık-
larından. *mesovarium* içindeki embriyolojik yapı-
lar.)

equinus — a — um. At gibi. Anat. *Cauda equina* = Atkuy-
ruğu Osm. Zenebülferes. Pferde schweif, la queue de
chevale.

ethmoides Yun. Ethmoides — Kalbursu. Ethmos — Kal-
bur. Anat. Kalbur (kalbursu) kemik. Osm. Azıma gir-
balı. Pethmoide, das Siebbein.

ethmoideus, Kalbur kemik — r.

excavatio, — onis f. Lat. Cavus — Oyuk, kovuk. Anat.
Çukur, boşluk. Osm. Cevf. Die Aushöhlung, la cavité.

excretorius, Lat. excernere — ifraz etmek (salmak). Anat.
Salıcı. *Ductuli excretorii* = Çıkartım kanallıkları
Osm. İfrazî. müfriğ.

extensor, — oris, m. Açan, açıcı. Anat. Ekstensor. Osm.
Bâsita, der Strecker, l'extenseur.

extensorius, ekstensor — r. açmağa yarayan.

externus — a, — um. Dış, Osm. Vahşi (orta çizgiye uzak)

extremitas, — atis, Lat. Extremus — en nihayet, aksâ A-
nat. Taraf, kol — bacak.

F

facies — iei, f. Yüz. Osm. Vecih, das Gesicht, die Aus-
senflach, la face.

facialis, Yüz — r. Osm. Vechî.

falx — cins, f. Orak. Osm. Mişvel, die Sichel la faux.

fascia — ae, f. Lat. sargı, şerit, die Binde. Anat. Akzar,
(fasya), le fascia (Fransızlar bunun yerine *oponevrose*
kullanır.)

fasciola — ae, f. Lat. ince şerit, Anat. Şerit, das Band-
chen.

fasciculus — i, m. Lat. fascis — demet, fasciculus — ince
demet; Anat. Demet. Osm. Huzme, das Bündel, le
faisceau.

fastigium — ii. n. Lat. çatı, kubbe, tavan, der Giebel, A-
nat. Fastigium. Osm. Sakıf. *Nucleus fastigii* — Tavan
Çekirdeği Osm. Nüveyi sakfiye.

fauces, Çoğul cemi) şeklinde kullanılır. (faucium) Anat.
Boğaz, Osm. hulkum, der Schlund, le gosier. *Isthmus*
faucium = Boğaz geçidi (darlığı). Osm. Muziki
hulkum.

fel — fellis, n. Öd. safra, die Galle, la bile.

felleus — ea, Öd — r. Osm. Safravi Anat. *Vesica fe'lea* =
Öd kesesi, Osm. Kisei safraviye.

femininus Lat. Femina — ae — kadın. Anat. Kadın — r.
Osm. Müennes, nisaî. weiblich.

femur — oris, n. Uyluk (Oyluk). Osm. Fahiz, der Obersc-
henkel, la suisse. *Os femoris* — Uyluk kemiği. Osm.
Azıma fahiz, le femur.

femoralis, Uyluk — r. Osm. Fahzî.

fenestra, — ae, f. Yun. Phaino — pencere. Anat. Pencere.
Osm. Revzene, das fenster, la fenêtre.

fetus, — us, m. Yun. feo — doğruysrum. Embry. Doğma-
mış çocuk, fetüs, dölüt. Osm. Cenin (üçüncü aydan
doğuncaya kadar). (*Foetus*, yazılış şekli yanlıştır).

fetalis, fetus — r. Osm. Cenini.

fibra, — ae, f. Lat. findere — çatlamak, fibra — bir şeyin
çatlaması ile ortaya çıkan parçalar. Anat. Lif, iplik,
fibra. die Faser, la fibre.

fibrilla, — ae, f. Lifeik, iplikeik, das Faserchen, la fib-
rille.

fibrosus, lifsel. fibröz. Osm. Lifi, faserreich, fibreux.

fibula, *ae. f.* Lat. *figere* — bağlamak, *fibula* — çengel, ağ-
raf. Anat. **Kamış, kemik, perone, fibula.** Osm. **Şaziye.**
das 'Wadenbein, le péroné.

fibularis, *fibula* — *r.* Osm. **Şazi, Peronier.**

filum, — *i. n.* **İplik** Osm. **Hayt.** der Faden, le fil.

filiformis **İplik** şeklinde. Anat. **İpbiçim.** Osm. **Hayti,** faden-
förmig. **filiforme.**

frimbriae, — *arum, f.* Lat. **Uç, kenar.** Anat. **Saçak.** sınır.
Osm. **Riçe,** die Franse, la frange.

frimbriatus, **saçaklı,** Osm. **Riçevi.**

fissura, — *ae. f.* Lat. **finde** — çatlamak. Osm. **Şak.** Anat.
Yarık. die Spalte, la fissure.

flaccidus — *a — um* **Yumuşak.** Anat. **Gevşek,** schlaff, flas-
que.

flavus — *a — um* **Sarı.** Osm. **Asfar,** gelb, jaune.

flexor — *oris, m.* Lat. **flektere** — bükme, eğme. Anat.
Bükücü, fleksor. Osm. **Kabıza.** der Beuger, (Beuge-
muskel) flechisseur.

flexorius, **fleksor** — *r.*

flexura, — *ae. f.* Lat. **Flectere** — eğme. Anat. **Dirsek.**
Osm. **Mirfak,** die Biegung. *Flexurae coli* — **Kolon dir-**
sekleri, les coudes des colons. (Dirsek, burada köşe
anlamındadır).

flocculus, — *i. n.* Lat. **floccus** yumak, die Flocke, le flo-
con, Anat. **Flokulus** (Beyincığın ön yüzünde yumak
biçimindeki lobçuk = la lobule du pneumogastrique)
Osm. **Fuseysi recvii midevi.**

fumen, — *inis, n.* Lat. **küçük akarsu, akıntı, cereyan.** Anat.
Doğrultu, akım. *Flumina pilorum* — **Kılların doğrul-**
tusu.

foetus (*fetus'a* bakınız).

Folium, — *ii, n.* *Folium* Yun. **Phyllon** — yaprak. Anat.
vermis — **Vermis yaprağı** (*cerebellum'da*).

foliatus — *a — um.* **yapraklı, yaprakla süslenmiş, yaprak**
gibi. Anat. *Papillae foliatae* — **Yapraksı papillalar**
(Memecikler). Osm. **Huleymatı vüreykiye.**

folliculus, — *i, m.* Lat. **Follis** — balon, **folliculus** — küçük
balon, gülle, kurşun, Anat. **Follikül.** Osm. **Cerabe.**

fonticulus, — *i, m.* Lat. **Fons, fontis** — **kaynak,** fontiku-
lus — **kaynakcık, dere,** Anat. **Bingıldak.** Osm. **Yafuh,**
die Fontanelle, la fontanelle.

foramen, — *inis, n.* Lat. **Forare** — delmek, **foramen** — de-
lik. Anat. **Delik,** Osm. **Sukbe,** das Loch, le trou.

foraminosus, **delikli.**

formatio, — *onis, f.* Lat. **Formare** — teşkil. Anat. **Oluşum.**
Osm. **Teşekkül,** die Bildung, la formation.

fornix, — *icis, m.* Lat. **Kubbe kemeri.** Anat. **Forniks, çık-**
maz, tavan. Osm. **Retiç, sakıf,** der **Gewölbebogen.**
Fornix cerebri — **Beyin üçgeni.** Osm. **Müsellesi mih-**
hî = Kubbei zatülkavaimi erbaa, le trigon cerebral-
la voute à quatre pilier.

fornicatus, **tavanlı.**

fossa, — *ae. f.* Lat. **Fodere** — kazmak, **çukur açmak.** A-
nat. **Çukur.** Osm. **Hufre,** die Grube, la fosse, (Daha
çok oval çukurlar.)

fossula, — *ae. f.* **Çukurcuk,** Osm. **Hufeyre.** die kleine
Grube, la fossette.

fovea, — *ae. f.* **Çukur.** Osm. **Hufre,** die Grube, la fosse.
(Daha çok yuvarlak çukurlar).

foveola, — *ae. f.* **Çukureuk.** Osm. **Hufeyre,** die kleine Gru-
be, la fossette.

foveolaris, **Çukureuk** — *r.*

frenulum, — *i. n.* Lat. **Frenulum** — **gemicik, dizgincik.** A-
nat. **Gem.** Osm. **Lücam,** der Zügel, le frein.

frons, — *tis, f.* **Alın,** Osm. **Cephe,** die Strin, le front.

frontalis, **alın** — *r.* Osm. **Cephî.** frontal.

fundiformis, Lat. **Funda** — **sapan, fundiforme** — **sapana**
benzeyen. Anat. **Sapanbiçim.** Osm. **Miklaiyüşşekil,**
frondiforme.

fundus, — *i m.* **Dip.** Osm. **Gavr, kair,** der Boden, le fond.

fungiformis, Yun. **Sphoggos** — **mantar.** Anat. **Mantarbiçim.**
Osm. **Kemeviyüşşekil.** pilzförmig, fungiforme.

tuniculus, — *i*, *m*. İpeik. Lat. Funis — ip, Anat **Kordon**
Osm. **Habil**, der Strang, cordon.
Iusitormis Lat. Fusus — iğ, Anat. **İğbiçim**, iğsi. Osm. **Miğ-**
zeli, spindelförmig, fusiforme

G

galea, — *ae*, *f*. Yun. galee — takke, serpuş, miğfer, de
Helm, die Haube, le casque. Anat. **Galea**, takke.
gallus, — *i* *m*. Lat. Horoz. Anat. **Crista Galli** — **Horoz ibiği**
Osm. **Ürfüddik**.
ganglion, — *ii*, *ü*. Yun. Oynaklar veya sinirler üzerinde
görülen şişkinlikler; Lâtince yalnız sinir şişkinlik-
leri için, Fransızcada hem sinir hem de lenfa dü-
ğümleri için kullanılır. **Düğüm**, gangliyon. Osm.
Ukte, das Ganglion, der Nervenknotten, Lymphkno-
ten, le ganglion.
gangliosus, **düğümlü** Osm. **Uktevî**.
gaster, Yun. gastros — mide, karın. Anat. **Mide** (Baze-
Karın) der Bauch, der, Magen, l'estomac, le ventre
gastricus, **Mide** — *r*. Osm. **Midevî**, gastroque.
gastrocnemius (*Musculus*) Yun. Gaster — karın, kneme —
tibia, gastroknemios — baldır karnı. Anat. **M. Gas-**
trocnemius = **Baldır ikiz kası**, = **gastroknemyus**
Osm. **Adalei tevemiyei sakiye**, der Wadenmuskel
les deux jumeaux Pelviens.
gastrocnemialis, **gastroknemyus** — *r*.
gelatinosus, Lat. gelo — donmuş, gelare — dondurmak
Anat. **Jelatinsi**.
gemellus — *a* *um*. Lat. Çift, ikiz. Anat. **Mm. gemelli** —
Legen **İkiz kasları**. Osm. **Adelatı tevemiyei havsali-**
ye, Les jumeaux Pelviens.
geminus — *a* — *um* Lat. İki kere, muzaaf. Anat. **Eş**, çift
anlamındadır. (*Bigeminus*, *trigeminus*, *quadriginus* —
İkiz, **Üçüz**, **Dördüz** gibi) Osm. **Tevem**, **tevemiyei se-**
lâse, **tevemiyei erbaa**.

generalis, Lat. Genus — eris. Yun. genos — cins, ırk, aile,
soy, nevi anlamındadır. Anat. **Genel**. Osm. **umumî**.
geniculum, — *i*, *n*. Lat. Genu — diz, geniculum — dizcik,
Anat. **Ganglion geniculi** — **Dizcik gangliyon**. Osm.
Ukdei rikebiye, (Şişkin düğümsü anlamına da ge-
lir.)
geniculatus — *a* — *um* Gangliyonlu, diz gibi şişkin kısmı
bulunan. Anat. **Corpus geniculatum** = **Dizli cisim**.
Osm. **Cismi rikebî** Le corps genouillé.
genitalis Lat. genere — doğurmak, Anat. **Üretim** — *r*. **ge-**
nital. Osm. **Tenasüli**.
genu, — *us*, *n*. **Diz**. Osm. **Rikbe**, das Knie, le genou.
geniculum, — *i*, *n*. Genu'nun dimin. **Dizcik**.
germinativus, Lat. Germinare — çimlenme. Embry. **Ger-**
minatif. **Vesicula germinativa** = **Çimlenme keseciği**.
Osm. **Huveysalı munteşe**.
gingiva, — *ae*, *f*. **Dişeti**. Osm. **Lisse** (lisat), das Zahnfleisch,
le gencive.
gingivalis, **Dişeti** — *r*. Osm. **Lissevî**, gingival.
ginglymus, — *i*, *m*. **Reze eklem**. Osm. **Mafsalı rezzî** (Kapı
rezesi şeklinde birbirinin içine girmiş oynak) das
Scharniergelenk.
glabellus — *a* — *um*, Lat. Glaber — saçsız, glaber'in di-
min. Glabellus — hiç saç olumyan Anat. **Kaşarası**,
glabella.
glans, — *dis*, *f*. Yun. Galanos — meşe palamutu, die
Eichel, le gland. Anat. **Kamışbaşı**, **glans**. Osm. **Haşefe**.
glandula, — *ae*, *f*. Lat. Glans'ın dimin. Anaz. **Bez**. Osm.
Gudde, die Drüse, la glande.
glandularis, **Bez** — *r*. Osm. **Guddevî**, glandulaire.
glenoides, Yun. Glayssein — pırıldamak, glene — yayvan
eklem. çukuru. Anat. **Cavitas glenoidalis** — **Hunnapsı**
(glenoid) **çukur** Osm. **Cevfi unnabî** (Hunnab deni-
len meyveye benzediği için).

globus, — *i*, *m*. **Küre**, die kugel, la globe.
globosus, **Küresi**, küre şeklinde. Osm. **Kürevî**. Kugelförmig.
glomeriformis, **Yumakbiçim**. glomerus şeklinde, knäueelförmig. glomeriforme.
glomerulus, — *i*, *n*. Glomus'un dimin **Yumakçık** (**Yumacık**). Osm. **Kilte**, lo glomerule.
glomerulosus, **Yumakçıklı**, **Yumacıklı**.
glomus, — *eris*, *n*. Lat. Yumak. küçük iğne yastığı. Anat. *Glomus caroticum* — **Karotis yumacı** Paraganglion carotidien.
g'otticus (*g'ossicus*) **Dil** — **r**. Osm. **Lisanî**.
glottis, — *idis*, *f*. Yun. Glossa — dil, glottis — dil biçiminde Anat. **Glottis** (gırtlakdili). *Rima glottidis* — **Glottis aralığı** Osm. **Mizmar**.
gluteus (*musculus*) Yun. Gloytos — kabact bölgesi. Anat. **İlye**. *M. Gluteus* — **İlye kası**. Osm. **Adalei ilyeviye** der Gesässmuskel. *Regio glutea* = **Kabact bölgesi**. la fesse, region fessière.
gomphosis, — *is* (*eos*) Yun. gomphos — oduncu kaması, gomphos — birbirine yapıştırma Anat. **kakıms eklem**. Osm. **Merkuz mafsâl**. (Dişlerle alveoller arasındaki mafsallanma şekli).
gracilis, — *e* Lat. ince, zarif. Anat. *M. gracilis* = **İnce kas** *gracilis*, le muscle droit interne Osm. **Adalei müstakimeî ünsiye**.
granulum, — *i*, *n*. Lat. granum — tane, habbe. buğday. Anat. **Tanecik**, **granül**. Osm. **Hubeybe**. das Korn. la granule.
granularis, **Tanecikli granüler**. Osm. **Hubeybî**, granulaire.
granulatio, *onis*, **Taneciklenme**, **granülasyon**. Osm. **hubeyrenlenme**, granulation.
granulosus, **Tanecikli** = **Granülö**, (öz) Granuleux.
g'omus, — Lat. küme, yığın. dimin. Glomerulus, Osm. **Kilte**, Anat. **Yumacık**, cisim, Glomus.

griseus — *a* — *um* Gri, külsel. Osm. **Sincabî**. Anat. **Boz** = **Gri**. *Substantia grisea* — **Gri (Boz) madde** Osm. **Cevherî sincabî**.
gustus — *us*, *m*. **Tat**, **tadım**, Osm. **Zaika**, der Geschmack, le goût.
gustatorius, tadıma yardım eden Lat. gustare — tatmak. Anat. *Colliculi gustatorii* = **Tat tomurcukları**, les bourgeons. gustatives.
gyrus, — *i*, *m*. Yun. gyros — at talimlerinde çarh hareketi, Anat. **Kıvrım** = **Girus**, Osm. **Telfif**, die Windung, la circonvolution. *Gyri cerebri* = **Beyin kıvrımları**.

H

Habenula, — *ae* *f*. Lat. habena — şerit, kayış, dizgin (sapan, mızrak, miğfer, için) Anat. **Habenula**. (Koza-laksı beze ait uzantılar).
haemorrhoidalis, Yun. aimorrios, aima — kan, reein — almak, Anat. **Basur** — **r**. = **Hemoroid** — **r**. (**Hemoroidal**).
hallux - ucis (*hallex*) Lat. Hallex, allex — ayak başparmağı Anat. **Ayak başparmağı**. Osm. **Ephamülkadem**, die grosse Zehe.
hamatus — *a* — *um* Lat. Hamus — olta iğnesi. Anat. **Çengelli**. Osm. **Kellubî**, *os hamatum* = **Çengel kemik**.
hamulus — *i*, *m*. Lat. Hamus'un küçüğü, **Çengelcik**. Osm. **Küleybe**.
haustrium, — *i*, *n*. Lat. Haustra — bostan dolaplarındaki kovalar. Anat. **Kabartı** (*haustrium*), *haustra coli* = **Kolon kabartıları**.
helix — *icis*, *f*. Yun. Elix — helezon. Anat. **Helis**, l'helice. *helicinus*, **Helis** — **r**.
helicotrema — *atis*, *n*. Yun. helix — helezon, trema — delik Anat. **Helikotrema** ((*Scala tympani* ile *scala vestibuli*'nin *cochlea* tepesinde birleşme deliği).

hemi, Yun. emi — yarım, yarı.

hemiazygos, Yun. Azygos — tek. Anat. *Vena hemiazygos* =

Küçük azigos = *Vena thoracica longitudinalis sinistra* Osm. Veridi ferdi sagir, la petite azygos.

hemisphaerium. — *ii*, *n*. Yun. emisphairion, emi — yarım sphaera — küre, Anat. *Hemisphaeria* (*telencephali*) = **Beyin yarım küresi**. Osm. Nısıf küratı mihhiye das Hemisphärenhirn.

hepar — *atis*, *n*. Yun. Epar — Karaciğer, Anat. **Karaciğer** Om. **Kebed**, die Leber le foi.

hepaticus, **Karaciğer** — *r*. Osm. **Kebdi**, hepatique.

hiatus — *us*, *m*. Lat. Hiare — açikkalmak, hiatus — aralık, yarık, delik. Anat. **Yarık** (Hiatus) Osm. Şak di Öffnung, la fente.

hilus (*hilum*, — *i*), *n*. Lat. Göbek. baklanın göbeğindeki kara nokta. Anat. **Göbek**. (İçorganlarda *hilus*). Osm. **Sürre**, der Nagel, le hile.

hippocampus — *i*, *m*. Yun. İppokampos — esatiri bir hayvan (Denizaltı), eppos — at. Anat. **Hipokamp** (*us gyri hippocampi*) = **Hipokamp kıvrımı** Osm. Telfif hisanülbahir.

hirci — *orum*, *m*. Lat. Hireus — teke, erkek keçi, koltuk altı terinin fena kokusu. Anat. **Koltuk kılı ve kula kılı** (*Barbula hirci*, *barbula tragi*)

histologia, — *ae* *f*. Yun. İstos — doku, dokuma tezgâh logos — ilim, bahis, **Histoloji**. Osm. İlmi ensaç, d. Gewebelehre, l'histologie.

horizontalis, Yun. Orixon — ufuk, oros — sınır, **Horizonta**l, yatay. Osm. **Ufkî**, Wagerecht, horizontal.

humerus — *i*, *m*. Yun. Omos — omuz (Romalılar her omur de paçı için kullanmışlardır.) Anat. **Kolkemiğ pazıkemiği**. Osm. **Adud**, der Oberarmknochen.

humeralis, **Kolkemiği** — *r*. Osm. **Adudî**, humeral.

humor — *oris*, *m*. Lat. Humere — nemli olmak. Ana **Humor**. Osm. **Hilt** die Feuchtigkeit, l'humeur.

hyalcides, Yylos — cam, camısı = **hiyaloid**. Osm. **Zücaci**, glasartig.

hyalcideus, **Hiyaloid** — *r*. Osm. **Zücaci**, hyaloid.

hymen-enis, *m*. Yun. Ymen — ince zar, izdivaç tanrısı, ymenaios — kızlık. Anat. **Kız (lık) zarı**. Osm. **Gışayı bekâret**, die Jungfernhäutchen, l'hymen.

hymenalis, **Kız (lık) zarı** — *r*. hymenal.

hyoides, Yun. yoides — domuz, domuzburnu şeklinde veya kitap harfi (ypsilon) şeklinde Anat. *Os hyoides* — **Dil kemiği**, **hiyoid**. Osm. **Azmi lâmi**, das Zungenbein. l'os hyoide.

hyo, Yun. Hypo — altında, alt.

hypochondrium — *ii*, *n*. Yun. ypochondrion — kıkırdak altı, chondros — kıkırdak. Anat. **Geğrek** = **Hipokondri (iyum)**. *Regio hypochondrica* — **Geğrek bölgesi** Osm. **Nahiyei merakiye**.

hypogastricus, Karın altında bulunan. Yun. gaster — karın, mide, ypogastrios — alt karın. Anat. **Alt karın, hipogastr (iyum)** — *r*. *Regio hypogastrica* = **Alt karın bölgesi**. Osm. **Nahiyei haseliye**.

hypogastrium, — *ii*, *n*. Yun. Gaster — karın (Burada mide anlamına değildir.) Anat. **Alt karın, hipogastr (iyum)**.

hypoglossus, Yun. Ypo — altında, glossa — dil, dil altında bulunan Anat. *N. hypoglossus* — **Büyük dilaltı siniri** = **Hipoglos (sus)**. Osm. **Asabı tahtellisanii kebir**, le nerf grand hypoglosse (N. sublingual'den ayırmak için büyük denilmiştir.)

hypophysis, — *is* (*eos*), *f*. Yun. ypo — altında, phyein — büyümek, altta büyüyen. Anat. *Hypophysis cerebri* — **Beyin — hipofizi**. Osm. **Guddei nuhamiye**, der Hirnanhang, l'hypophyse, la glande pituitaire.

hypothalamus, *thalamus* altında bulunan Anat. **Hipotalamus**.

hypothenar, — *aris*, *n*. Yun. ypo — altında, thenar, thena-

ros — avuç içi Anat. **Hipotenar** (Karşı tenar). Osm. **Mukabil tenar**, der Kleinfingerballen, l'hypothenar.

I

ile — *is*, *n*. Lat. Böğür, kalça, çoğul şekli olan *ilia* — *ilum* kullanılır. Anat. *os ilium* = **İlye kemiği** (Kalça kemiğinin bir parçası) Osm. **Kıtıl harkafiyei** azm **harkafa**, das Weichenbein, l'ilion.

ilicus, — *a* — *um*. (*iliaca* 1935 den sonra kullanılmamak tadır.) **İlye kemiği** — *r*. *M. ilicus* — **Kalça kası**. *spina ilica* — **Kalça diken**i. Osm. **Adalei harkafiye**, **şavki harkafi**.

ileus, Yun. eilecin — döndürmek, eileon — barsak tıkanması. Anat. *Intestinum ileum* — **Kıvrım barsak**. Osm. **Miai dikakî**. (Buna şimdi *intestinum ilium* da demektedir). Krummdarm, l'ileon.

impressio, — *onis*, *f*. Lat. Imprimere — basmak, çöktirmek. Anat. **İz**. Osm. **İntiba**, der Eindruck, l'empreinte.

imus — *a* *um*, Lat. **Enalt**.

incisivus Lat. Incidere — yarmak, kesmek. Anat. *Dens incisivus* = **Keser** (kesici) diş. Osm. **Sinni kaatı**, der Schneidezahn, le dent incisive

incisura — *ae*, *f*. Lat. Incidere — yarmak, kesmek. Anat. **Çentik**. Osm. **Sülme**, der Einschnitt, l'echancrure.

incus, — *udis*, *f*. Lat. Örs. Anat. **Örs** (kemik) Osm. **Azım nedanî**, der Amboss, l'enclume.

index, — *icis*, *m*. Lat. gösteren. Anat. **İşaret parmağı** — **İndeks**. Osm. **Sebabe**, der Zeigefinger, l'index.

inferior, *us* — *oris*. Lat. Aşağı. Anat. **Alt**. Osm. **Suffutab**, det Untere, inferieur.

infra, Lat. Altında, aşağısında. Anat. **Alt** (önek halinde) Osm. **Taht**.

infundibulum, — *i*, *n*. Lat. Huni, infundere — içinde bo-

şaltmak. Anat. **Huni** = **Infundibulum**. Osm. **Kam**, Trichter. förmig.

inguen, — *inis*, *n*. Lat. Kasık (bölgesi) Anat. **Kasık** Osm. **Mağben**, die Leistengegend, laine.

inguinalis, **Kasık** — *r*. Osm. **Mağbeni**, inguinal.

inscriptio — *onis*, *f*. Lat. üzerine yazmak. Anat. *Inscriptiones tendinae* — **Kiriş çizgileri**, les intersections tendineuses. Osm. **Taktiatı Veteriye**, (Karın doğru kasının üzerindeki enine çizgiler.)

insula, — *ae*, *f*. Lat. ada, adacık Anat. **İnsula**. Osm. **Fuseysi cüzeyre**, die Inselwindungen, le lobe de l'insula — *Gyri insulae* — **İnsula kıvrımları**.

integumentum, — *i*, *n*. Lat. Örtü, elbise, manto, İntegere — örtmek. Anat. **Deri** *Integumentum commune* = **Deri**. Osm. **Luhafei cildiye**.

inter, Lat. arasında. Anat. **Ara**. Osm. **Beyn**.

intermedius — *a* — *um*. Lat. İki şeyin ortasında, arasında bulunan. Anat. **Ara**. *N. intermedius* = **Ara sinir** (**İntermedyus**) Osm. **Mutavassıt**.

interior — *oris*, İçinde olan. Anat. **İç** Osm. **Dahilî**.

internus — *a* — *um*, **İç**, içyan, Osm. **Ünsî**. (Orta çizgiye yakın).

intestinum, — *i*, *n*. Lat. **Barsak**, Osm. **Mia**, der Darm, l'intestin.

intestinalis. **Barsak** — *r*. Osm. **Miai**, intestinal.

intræ, içinde olan. Anat. **İçi**. *Intramuralis* = **Duvariçi**.

intumescencia, — *ae*, *f*. Lat. Intumescere — şişirmek. Anat. **Şişkinlik**, şiş Osm. **İntifâh**, le renflement.

iris — *idis*, *f*. Yun. İris — alkım (Kavsi kuzah = alâimi sema). Anat. **İris**. Osm. **Kuzchiye**, die Regenbogenhaut, l'iris.

iridicus, **İris** — *r*. Osm. **Kuzchî**, iridien (enne).

ischium, — *ii*, *n*. Yun. İschion — oturacak yer. Anat. *Os ischii* = **Oturga kemiği iskiyum** (yon). Osm. **Azım vere**, das Sitzbein, l'ischion.

ischiadicus, **İskiyum** (yon) r. Anat. **İskiadik** (siyatik) Osm. **Verekî**, ischiadique.
isthmus, — *i*, *m*. Yun. İsthmos — darlık, berzah, dar yer. Anat. **Gecit**, daraltı, istmus. Osm. **Muzik**. die Landenge, l'isthme.
isthmicus, **İstmus** — r. İstmik. (isthmique).

J

jejunus — *a* — *um*. Lat. Boş. ac. Anat. *Intestinum jejunum* = **jejunum** = boşbarsak. Osm. **Miai saimî**. der Leer-darm. le jejunum.
jejunalis, **jejunum** — r. Osm. **Saimî**.
jugum, — *i*, *n*. (*juga*.) Lat. Tepe (dağ veya miğfer tepesi) boyunduruk. Anat. **Kabartı**. *juga alveolaria* — **Alveol kabartıları**. *juga cerebralia* — **Beyin kabartıları**.
jugulum, *i*, *n*. Lat. jugulum — köprücük kemigi. Anat. **Boyun**.
jugularis, **boyun** — r. (**jugular**). Osm. **Vidacî**.
junctura, — *ae*, *f*. Lat. jungere — birleşmek. Anat. **Ekleme**. Osm. **Mafsal**. die Verbindung, la jointure.

L

labium, — *ii*, *n*. ve
labrum, — *i*, *n*. Lat. Dudak. Anat. **Dudak**, **kenar**. Osm. **Şefevî**, **hafa**, der Rand, die Lippe, la lèvre.
labialis, **dudak** — r. Osm. **Şefevî**. labial.
labyrinthus, — *i*, *m*. Yun. Labyrinthos — bir binanın çıkılacak yeri; güç bulunan yer altındaki girintili çıkıntılı koridoru. Mısır piramitlerinin altındaki yollar, Yunanlılara Mısırlılardan geçme bir kelimedir. Anat. **Labirent** = **İçkulak**. Osm. **Tihî**, das Labyrinth le labyrinthe.
labyrinthicus, **İçkulak** — r. (**Labirentik**). Osm. **Tihî**, labyrinthe.

lac - *lactis*, *n*. Yun. Gala. galaktos — **Süt**. Lat. Lac — **Süt**.
lactifer - *era* - *erum*. Lat. Ferre — taşımak. Anat. **Şüttaşır**.
Ductuli lactiferi = **Süttaşır kanalları**. Osm. **Hâmîlî leben**.
lacer - *era*) *erum* Lat. Yırtık. Anat. *Foramen lacerum* = **Yırtık delik**. Osm. **Sukbei mümezzeka**, le trou de chiré.
lacertus — *i*, *m*. Lat. Kol, kol kası. Anat. *Lacertus fibrosus* **Lifsel yayıntı**. Osm. **İntişarî lifi**.
lacrima — *ae*, *f*. Lat. Gözyaşı. Anat. **Gözyaşı**. Osm. **Demi**, die Träne, la larme.
lacrimalis, **gözyaşı** — r. Osm. **Demi**, lacrimal.
lacuna, *ae*, *f*. Lat. Su dolu çukur, aralık, delik. Anat. **Delik**, boşluk **lakuna**.
lacus, — *us*, *m*. Yun. Lakkos — göl, hayuz, hazne, der See, le lac. Anat. *Lacus lacrimalis* — **Gözyaşı pınarı**. Osm. **Buheyrei demiye**.
lambdoides, Yun. Kitap harfi lambdaya benzeyen (λ) şeklinde, Anat. *Sutura lambdoides* = **lambdamsı** (lambdoid) **dikiş**. Osm. **Derzi lâmî**.
lamina, — *ae*, *f*. Lat. Yaprak. Anat. **Yaprak**, **lam**. Osm. **Safiha**, das Blatt, die Platte, la lame.
lamella Lat. Küçük safiha, yapracık. Anat. **Lamel**. Osm. **Sufeyha**, das Plättchen, la lamelle.
lamellosus, **Lamelli**. Osm. **Sufeyhavî**, lamelleux.
lanugo — *inis*, *f*. Lat. Lana — yün, kıl, saç. Anat. **Tüy** (ayva tüyü), küçük kıl. Duvet, Haarkleid, Wollhaar.
larynx - *ynxis*, *m*. Yun. Laryngion — **Gırtlak** Osm. **Hançere**, der Kehlkopf, le larynx.
laryngicus, **gırtlak** — r. Osm. **Hançerevî**, laryngien, laryngé (*laryngeus* kullanılmamalıdır.)
latus — *a* — *um* Lat. Geniş. Anat. **Geniş**. Osm. **Ariz**, breit, large (*latissimus*, — çok geniş.)
latusi - *eris* Lat. Yan, die Seite.
lateralis — *e*, Yan tarafta. Anat. **Dışyan** (ile ilgili), **lateral**. Osm. **Canibi vahşi**, lateral.

lemniscus, — *i, m.* Lat. *serit. lemniscus medialis* — Reil *seriti* — le ruban de Reil.
lens — *tis, f.* Lat. Mercimek. Anat. **Mereek.** Osm. **Adese**, die linse, le lentille.
lenticula, — *ae, f.* Mercimekeik. Anat. **Mercek.**
lenticularis — *lentiformis*, Mercimek şeklinde Anat. **Mercek** (merceksi), **mercekbiçim** (Mercekbiçim), Osm. **Adesevi**, **adesi**, lenticulaire, lentiforme.
leptomeninx — *ingis, f.* Yun. Leptos — ince, mynungos — beyin zarı. Anat. **Leptomeninks.** (*Pia mater ile arachnoides*'in ikisine birden bu ad verilir).
levator — *oris m.* Levare — kaldırmak, kaldıran. Anat. **Kaldırıcı** — **levator** Osm. **Râfia**.
liber — *era — erum.* Lat. Serbes, ilişiksiz. Osm. **Sâib**.
lien, — *enis, m.* Lat. Dalak. Anat. **Dalak.** Osm. **Tahal.** die Milz. la rate.
lienalis, **Dalak** — *r.* Osm. **Tahali**, splénique.
ligamentum, — *i, n.* Lat. *Şerit*, bağ, sargı, ligare — bağlamak. Anat. **Bağ.** Osm. **Ribat**.
limbus, — *i, m.* Lat. Kenar, sınır. Anat. **Kıyı** Osm. **Hivye** (*Margo ile karşılaştırınız.*)
limen — *inis, n.* Lat. Eşik, die Schwelle, le seuil Anat. **Eşik**, **girek.** Osm. **Medhal**.
limitans — *antis* Lat. Limitare — sınırlandırmak, limes — dar yol, sınır. Anat. **Sınırlayıcı** Osm. **Muhaddid** begrenzend, limitant.
linca, — *ae, f.* Lat. Çizgi, satır Anat. **Çizgi**, Osm. **Hat**, die Linie, la ligne.
lingua, *ae — f.* Lat. Dil. Anat. **Dil.** Osm. **Lisan**, die Zunge la langue.
lingualis, **dil** — *r.* Osm. **Lisanî**, lingual.
lingula, — *ae, f.* (*Ligula* da denebilir). Lat. dil şeklinde Anat. **Dilcik.** Osm. **Lüseyne**.
liquor — *oris, m.* Lat. Sıvı, liquere — eritmek. Osm. **Mayı** die Flüssigkeit, la liqueur. Anat. *Liquor cerebrospinalis* — **Beyin — omurilik suyu** (Sıvısı).

lobus, — *i, m.* Yun. Lobos — kulak memesi, karaciğer parçası Anat. **Lop (lob).** Osm. **Fus**, der lappen, la lobe.
lobatus, **lop** — *r.* Osm. **Fussî**, lobaire.
lobulus, **lopeuk.** Osm. **Fuseys**, das Läppchen, la lobule.
lobuliferis, **lopcuk** — *r.* Osm. **Fuseysî**, lobulaire.
locus — *i, m.* (*'oca — orum*), Lat. Yer. Anat. **Yer.** Osm. **Mahal**, der Ort.
longitudinalis, Lat. Longitudo — uzunluk. Anat. **Uzununa.** Osm. **Tulanî**.
longissimus, longus'un superlatifi. Anat. En uzun. *M. Longissimus capitis* = **Baş en uzun kası.** Osm. **Adalei mülettefei sagire.** Le muscle petit complexus.
lumbus, — *i, m.* Bel. Anat. **Bel.** Osm. **Katan**, die Lende, le lombe.
lumbalis, *lumbaris*, **bel** — *r.* Osm. **Katanî**.
lumbricalis, Lat. Solucana benzeyen, lumbficus — solucan. Anat. *M. m. lumbricales* — **Solucansı kaslar.** Osm. **Adalatı haratiniye.**
luna, — *ae, f.* Lat. **Ay.** Osm. **Kamer**, der Mond, la lune.
lunaris, Lat. Ay gibi. Anat. **Aysel.** Osm. **Kamerî**, mond-förmig.
lunatus — *a — um* Lat. Ay şeklinde. Anat. *Os lunatum* — **Ay (ayça) kemik.** Osm. **Hilâlî**, lunaire.
lunula, — *ae, f.* Lat. Küçükay. Anat. **Aycık**, das Möndchen, la lunule.
luteus, — *a — um* Lat. Sarı, lutum — sarı renk. Osm. Asfar. Anat. *Macula lutea* — **Sarı benek**, *corpus luteum* — **Sarı cisim.** Osm. **Şeleli asfar**, **cismi asfar.**
lymphæ, — *ae, f.* Lat. Berrak menba suyu, limpidus — berrak. Yun. Nympe — su mabudesi, lempnos — kurumuş sümük. Anat. **Akkan**, **lenf (a)**, die lymphæ, la lymphe.
lymphaceus, **Lenf (a)** — *r.* lenfatik. Osm. **Lenfaî**, (Lymphatique), *vasa lymphacea* — **Akkan (lenf) damarları**

(*lymphaticus* Lâtince olarak 1935 den sonra kullanılmamaktadır.)

lymphoglandula, — *ae*, *f*. *lymphonodus*'a bakınız.

lymphonodus, Akkan (lenfa) düğümü. Osm. **Ukdei lenfâ-viye**, der, Lymphknoten, le ganglion lymphatique.

lymphonodulus, *lymphonoduli*, lenf düğümçükleri = Noduli lymphatici (nodulus'a bak.)

M

macula, — *ae*, *f*. Lat. Leke. Anat. **Benek, leke**. Osm. **Şelel, latha**, der Fleck, la tache. *Macula lutea* — Sarı benek.

macularis, **Benek** — *r*. Anat. *Vasa maculares* — Sarı benek damarları.

maculosus, **benekli**.

magnus — *a* — *um*, **büyük** Osm. **Kebir**.

major, us — *oris*, daha büyük, *magnus*'un superlatif şekli. Anat. **Büyük**.

mala, — *ae*, *f*. **Yanak**. Osm. **Had, ruh**.

malaris, **Yanak** — *r*. Osm. **Haddi, malaire**.

malleus **Çekiç**. Osm. **Matraka**, der Hammer, le marteau, Anat. **Çekiç** (kemik).

malleolus, Lat. Küçük çekiç. Anat. **Aşık** (çıkıntısı), **Malleol**. Osm. **Kâip**, der Knöchel, la malleole.

malleolaris, **malleol** — *r*. Osm. **Kâbi**, malleolaire.

mamma — *ae*, *f*. Yun. Mamma — kadın memesi. Anat. **Meme**, Osm. **Sedve**, die Brust, la mamelle. *Mamma masculina* — **Erkek memesi**.

mamma'is, **meme** — *r*. Osm. **Seddi**, mammaire.

mamilla, — *ae*, *f*. Lat. **Memecik**. Anat. **Memecik**. Osm.

Huleyme, die Brustwarze le mamelon.

mamillaris, **Memecik** — *r*. *Corpus mamillare* — **Memecik cisim**.

mandibula, — *ae*, *f*. Lat. Mandibula — çene, mandere —

çiğnemek. Anat. **Altçene** (kemiği) Osm. **Azmi fekkî esfel**, der Unterkiefer, le maxillaire inferieur.

mandibularis, **altçene** — *r*.

manus-us, *f*. **El**. Osm. **Yed**, die Hand, la maine.

manubrium — *ii*, *n*. Sap Osm. **Kabza**, le manche, der Griff

margo, — *inis*, *m*. **Kenar**. Osm. **Hafe, Haşiye**, der Rand, le bord.

marginalis, **Kenar** — *r*. Osm. **Haşiyevî**, marginal

masculinus, **Erkek** (cins bakımından) Osm. **Müzekker**. männlich, masculin, Lat. **Mas** — erkek.

massa, — *ae*, *f*. **Yığın, küme, kitle**, Yun. **Maxa** — yığın. Anat. **Kitle**, die Masse, la Masse.

masseter — *eris*, *m*. Yun. **Masseter**. *Massaesthae* — çiğnemek. Anat. *M. masseter* — **Çiğneme kası** (**Masseter**) Osm. **Adalei Madgiye**, der Kaumuskel, le masseter

massetericus, **Masseter** — *r*.

masticatorius, çiğnemeye yarayan, Lat. *Masticare* — çiğnemek. Yun. **Mastax** — Çam, *mastixe* — çamsakızı. Anat. **Çiğnetici**. Osm. **Madig**. *M. m. masticatorii* — **Çiğnetici kaslar**.

mastoides, memebaşı biçiminde. Yun. **Mastos** — memebaşı. Anat. **Mememsi** — **Mastoid**. Osm. **Halemî**. *Processus mastoides* = Mememsi (mastoid) çıkıntı. Osm. **Nutuu Halemî**.

mastoideus, **Mastoid** — *r*.

mater — *tris*, *f*. Yun. *meter* — ana. Anat. *Dura mater* = **Sert zar**. Osm. **Ümmüssulbe**. (*Meninx fibrosa, pachymeninx* ile eş anlamda.)

matrix, — *icis*, Lat. *Matrix* — yavrularını besleyen dişi. Anat. **Dölyatağı**. Osm. **Rahim**. (*Uterus syn.*) die Gebärmutter.

maxilla — *ae*, *f*. Lat. *Maxilla* — çene. Anat. **Üstçene** (kemiği) Osm. **Fekki âlâ**, der Oberkiefer, la maxillaire superieure.

maxillaris, **Üstçene** — *r*.

Maximus — *a — um* Lat. *Maxime* — çok büyük. Anat. En **Büyük** Osm. **Kebir**. *Magnus*'un superlatif şekli).

meatus — *us, m*. Lat. Geçit, yol, kanal, medhal. Meare — gitmek. Anat. Yol. Osm. **Mecra**, der Gang, le conduit

meconium, — *ii, n*. Yun. Katılmış haşhaş usaresi. Embry. **Mekonyum** = ilk kaka, das Kindspech, le meconium.

medius — *a — um* Ortada bulunan, **Orta**. Osm. **Vusta**

mediastinum, — *i, n*. Lat. *Mediastinus* — eski Romalılarda avlu ortasında oturulan yer ve orta hizmetlerde kullanılan esirler. Anat. **Mediastin (um)**. Osm. **Munassif**, der Mittelfell, le mediastin.

medialis, Ortaya (orta çizgiye) doğru, ona yakın. Anat. **İçyan**. **Medial**. Osm. **Canibi ünsi**. syn. mesial.

medianus — *a — um*, Ortada bulunan. Anat. **Orta**. Osm. **Mutavassıt**.

mediastinalis, **Mediastin (um)** — *r*. **Mediastinal**. Osm. **Munassifi**.

medulla, — *ae, f*. İlik öz. Osm. **Nuha** — **Muh**, Das Mark, le moel. *Medulla spinalis* = **Omurilik**, *medulla oblongata* — **Soganilik**, *medulla ossium* = **Kemik iliği**.

medullaris, İlik — *r*. Osm. **Mihhi**, **nuhai**. medullaire.

membrana, — *ae, f*. Zar. Osm. **Gışa** die **Haut**, la membrane.

membraneceus, *membranosus*, Zar gibi, zarlı. Anat. **Zarsı**. Osm. **Gışai**. *membraneux*.

membrum — *i, n*. Organ. Anat. **Taraf**. das Glied, die Extremität, le membre.

meninx — *ingis, f*. Yun. *Meningos* — zar. Anat. **Beyin** — **Omurilik zarı** = **Meninks** (Meninge) Osm. **Schaya** die Hirnhaut, la méninge.

meningicus, **Meninks** — *r*. Osm. **Schai**, meningien. (Meningues kullanılmamaktadır.)

meniscus, — *i, n*. Yun. *Meniskos* — Hilâl, mene — ay. Anat. **Oynak ayçası**. **Menisk** Osm. **Kurs**, der Halbmond, le menisque.

mentum, — *i, n*. Lat. Çene. Anat. **Çeneucu**. Osm. **Zekan**, das Kinn, le menton.

mentalis, **Çeneucu** — *r*. Osm. **Zekani**, mentonnier

meridianus — *a — um* Lat. *Meridies* — Öğle, cenup, media — ortası, dies — gün, Anat. **Meridiyan**. Osm. **Nisfunnehar dairesi**, der, Meridian, le meridian.

meridionalis, **Meridiyan** — *r*. Meridional.

mesaracius, Yun. *Mesaraikos* — barsak askısı. Anat. **Mesarika** (*Mesentericus* daha çok kullanılır).

mesencapaion, — *i, n*. Yun. *Meso* — ara, encephalos — beyin. Anat. **Ortabeyin**, **mesenkefal (on)**, Osm. **Mihhi mutevassıt**, das Mittelhirn, le cerveau moyen.

mesenterialis, *mesentericus*, **mesenter (yum)** — *r*.

mesenteriolum, **Mesarikacık**, mesenteryum'un dimun.

mesenterium, — *ii, n*. Yun. *Enteron* — içorgan, meso — arasında, mesenter (yum) — içorganlar arasında bulunan. Anat. **Mesarika**, **mesenter (yum)** **Incebarsak askısı**, das Gekröse, le mesentere.

mesial, syn. *medialis*.

meso, Yun. *Meso* — arasında, Anat. 1) Arasında (orta) 2) Periton bağı, **zar askı**, **meso**. *Mesocaecum*, *Mesocolon*, *mesometrium*, *mesoorchium*, *mesorectum*, *mesosa'pinx*, *mesovarum*'daki (**Meso**) lar peritonun barsakları (içorganları) sardıktan sonra bunlara yaptığı askı demektir. Bunlara karşılık **Körbarsak mesosu**, kolon **mesosu**, **rektum mesosu** denilebilir. (**Mezo** şeklinde de okunup yazılmaktadır.)

mesogastrium, — *ii, n*. Yun. *Meso* — arasında, gaster — karın. Anat. **Ortakarın**, **mesogastr (iyum)**.

mesothelium — Grec — Latin, orta — epitel, Anat. **Mesothelium**, (Mesoderme ait seros zarları meydana getiren tabaka).

meta Yun. *Meta* 1) Yer ve mevki bakımından) Arasın-

da, ortasında 2) (Zaman, vakit bakımından) **son**
3) **değişme** anlamlarına gelir.

metacarpus, — *i, n.* Yun. Meta — ortasında, karkos — el bileği. Anat. **Eltarağı (metakarp)**. Osm. **Muštulyed** die Mittelhand, le metacarpe. *Ossa metacarpa*'ia — **Tarak kemikleri**.

metacarpicus, **Eltarağı** — *r.* (*metacarpalis* şimdi kullanılmamaktadır.)

metatarsus, Yun. Meta — ortasında tarsos — ayak bileği. Anat. **Ayak tarağı** — **Metatars**. Osm. **Muštulkadem** der Mittelfuss, le metatarse.

metatarsus, **Ayaktarağı** — *r.* (*Metatarsalis* kullanılmamaktadır.)

metencephalon Anat. **Metencefal** (on) = **Arkabeyin** (*Cerebellum*, pons'un yaptıkları arkabeyin parçası) das Hinterhirn, *Rhombencephalon*'la karşılaştırmız).

minimus — *a — um*, Çok küçük. Anat. **Küçük** (*Parvus* 'u superlatif şekli).

minor - oris **küçük**. (*Parvus*'un komparatif şekli).

mitralis, Yun. Mitra — eski İranlıların ve Romalıların başlarına koydukları külâh, poskopos tacı. Anat. **Mitra** Osm. **İkili**. (*Valvula mitralis* = *Valvula bicuspidalis* = İkili kapak)

mobilis — *e*, hareket eden (edebilen). Anat. **Oynar**. Osm. **Mütharrik**, Beweglich, Lat. Movere — hareket etmek.

modiolis, Lat. Kilecik. Modius erzak ölçüğü, kile. Anat. **Modiyolus**. Osm. **Mihveri helezoni**. (*Cochlea* ortasındaki kemik kısmı) la columelle.

molaris, öğütme ile ilgili. Yun. Myle — Değirmen. Lat. Mola — değirmen taşı. Anat. **Azıdişi**. Osm. **Dırs**, molar

mons, — *tis, m.* Dağ. Anat. *Mons pubis* (*Veneris*) = **Zü**
re dağı. Osm. **Cebeli zühre**.

menticolus, — *i, m.* Dağcık, (*mons*'un dimin).

motorius, hareket ettiren, motor, oynatıcı. Osm. **muharrik**. *mucus*, — *i, m.* Sümük. Anat. **Mukus**. Osm. **Muhat**, der Schleim, le mucus.

mucosus — *a — um*. Sümüklü. Anat. **Mukoz** (**Müköz**). *Tunica mucosa* = **Mukoza**, Osm. **Muhatı**, gıyaşı muhatı.

muliebris — *e*, **Kadın** — *r.* Osm. **Nisaî**. Lat. *Mulier* — kadın.

multangulus — *a — um* Çok köşeli, çokgen. Lat. *Multus* — çok. *angulus* — köşe, açı. Anat. *Os multangulum majus et minus* = **Yamuk** (trapez), **yamuksu** (trapezoid) **kemik**. Osm. **Azmi murabba ve murabbaî**, das grosse vielwinkelige Bein, das kleine vielwinkelige Bein le trapéze, le trapezoide.

multifidus, **çok yarıklı**, çatlaklı. Lat. *Multus* — çok finder — çatlamak. Anat. *M. multifidus* = **Çok yarıklı kas** = **Multifidus** (*M. transversospinalis*'lerin bir parçası), Osm. **Adalei müstarazai şevkiye**.

musculus Lat. *Mus* — fare, *musculus* — farecik, Anat. **Kas** Osm. **Adele**, der Muskel, le muscle.

muscularis, **Kas** — *r.* *Musculaire*.

myelencephalon, — *i, n.* Yun. *myelos* — muha. *enkephalos* — beyin, Embry. **İlik beyin** = **Miyelenkefal** (on) (Arka beyinin *medulla oblongata*'yı yapacak olan kısmı.)

myentericus, Yun. *Myos* — adale, *entericos* — barsak. Anat. **Miyokard** (iyum), **kalb** (yürek) **kası**, die Herzmuskulatur, le myocarde.

myologia, — *ae, f.* Yun. *Myos* — kas, *logos* — bahis, bilim, *legein* — okutmak. Anat. **Kasbilim**, **miyoloji**, die Muskellehre, myologie.

myometrium, — *i, n.* **Dölyatağı** **kası**. **miyometr** (iyum) Osm. **Adelei rahmiye**.

myoides, Yun. *myoeides* — kassı, kasa benzeyen.

myrtiformis Lat. Myrtum — Mersin yemişi. Anat. **Mersin biçim** (Yani mersin yaprağı biçiminde) Osm. **Asiy-yüşşekil**.

N

naris — *is, f.* Lat. Burun deliği, *naris* - burun delikleri. Anat. **Burun deliği**, Osm. **Menhir**, Das Nasenloch, la narine (Çoğul şekli *nares* = **Burun delikleri**. Osm. **Menahir**).

nasus, — *i, m.* Lat. Burun. Anat. **Burun** (Dışardan görülen kısım) Osm. **Enf**, die Nase, le nez.

nasalis, **Burun** — *r.* Osm. **Enfi**, nasale.

natis — *is* Lat. Nates - ilyeler, kabaet bölgesi. Anat. *Nates Corpora bigemina optica* = **Görme ikiz cisimleri** (Yanyana iki ilye kabartısına benzediğinden)

navicularis, Lat. Navi — gemi, *navicularis* — küçük gemi. Anat. **Sandalsı** (sandala benzeyen). Osm. *Naviculare* = **Sandal kemik**. Osm. **Azmi zevrakî** das Kahnbein, le naviculaire.

nervus, — *i, m.* Yun. Neyron — veter, sinir. Anat. **Sinir**. Osm. **Asab**, der Nerv, le nerf.

nervosus, **sinir** — *r.* Osm. **Asabî** nerveux.

neurilemma — *atis, n.* Yun. Neyron — sinir. Iema — kn. Hist. **Sinir knt, nevrilen (ma)** das Neurilem, le nevrilème. (Schwann kılıfı da denir).

neuroglia, — *ae, f.* Yun. Neyron — sinir, *glia* — tutkal, macun. Hist. Sinir ilfleri arasındaki doku, **nevroglî (ya)**

neurologia — *ae, f.* Yun. Neyron — sinir, *logos*, bahis, bilim, legein — öğretmek. **Sinirbilim, nevroloji**, die Nevrenlehre, la neurologie.

neuron, Sinir hücresi, Neuron, neurax, itis axis cerebros-pnalis — Nevraks.

nidus, — *i, m.* Yuva. Anat. *Nidus avis* = **Kuşyuvası**.

niger, nigra, nigrum. Lat. **Kara**. Osm. **Sevda, esved**.

nodus, — *i, m.* Lat. **Düğüm**. Anat. *Lymphonodus* — Leaf

(a) **düğümü, beze** Osm. **Ukdei lenfaviye**. Lymphknoten, ganglion lymphatique, çoğul — nodi.

nodosus — *a — um*. **Düğümlü**, çok düğümleri olan. Osm. **Uktev**.

nodulus, — *i, m.* **Düğümcük, bezecik**. Anat. *Noduli lymphatici (lymphonoduli) aggregati* = **Toplu lenf (a) düğüm-cükleri** = **Peyer plakları**, les follicules agminés — plaques de Peyer. *Noduli lymphatici solitarii* — **Ayrık lenf (a) düğümcükleri**, les follicules solitaires. Çoğul — Noduli.

nucha, — *ae, f.* Arabcada, nukra — boyun (arka ve yukarı boyun) Anat. **Ense**. Osm. **Nukra**, der Nacken, la nuque.

nuchalis, **Ense** — *r.* Osm. **Nukravî**.

nucleus, — *i, m.* Lat. Çekirdek, çekirdek içi, *nux* — ceviz fındık gibi kabuklu meyve, *nucula* — küçük ceviz veya fındık. Anat. **Çekirdek**. Osm. **Nüve**, der Kern, le noyau.

nucleolus (*Nucleus*'un dimin) Hist. **Çekirdekcik**. Osm. **Nüveyt**, das Kernkörperchen, le nucléole.

nutricius — *a — um* Lat. Nutrix — sütine. Anat. **Besleyici**. Osm. **Mugaddî**.

nymphae, Yun. Nympe — su mabudesi, peri. Anat. Vulvadaki (**küçük dudaklar**) la eşanlamdadır. Die kleinen Schamlippen.

O

obex — *icis m ve f.* Lat. Kilit dili. Anat. **Obeks**.

obliquus — *a — um* **Eğik**. Osm. **Münharif**, mail, schief, oblique.

oblongata (*medulla*) Lat. oblongus — boyu eninden ziyade olan, oblongare — uzatmak. Anat. *Medulla oblongata* = **Soğanilik**. Osm. **Basalai sîsaiye**, das verlängerte Mark, le bulbe rachidien (**Bulbus'da denmekte-dir.**)

oblongus — *a* — *um* Dikdörtgen. Osm. **Mustatil**. lānglic oblong (gue).
obturator — *a* — *um*. Lat. **Tıkalı**. Osm. **Mesdut**. Anat. *Foramen obturatum* — **Tıkalı delik** (Eskiden Osmanlıca **Sukbei seddadiye** denilirdi ki tıkayıcı delik anlamına geldiği için Lâtincenin doğru karşılığı değildi.)
obturator — *oris* Lat. Tıkayan, Anat. **Tıkayıcı**. Osm. **Seddadi**. *Musculus obturator* — **Tıkayıcı (obturator) kası**. Osm. **Adalai seddadiye**.
obturatorius, **tıkalı delik** — *r*. Anat. **Obturatoryus**. *Nervus obturatorius* — **Tıkalı delik siniri** (**Obturatoryus**). Osm. **Asabı seddadi**. le nerf obturateur.
occiput — *itis*, — *n*. Lat. Kafa, baş arkası. Anat. **Artkafa**. das, Hinterhaupt. l'occiput.
oculus, — *i*. *m*. Lat. Göz. Anat. **Göz**. Osm. **Aym**, das Auge. l'oeil.
oculomotorius, Lat. *Oculus* — göz, *motorius* — hareket ettiren, yarayan. Anat. *N. Oculomotorius* — **Göz oynatıcı siniri** = **Okulomotor (yus)** Osm. **Asabı muharriki müstakir tereki aym**.
oesophagus, — *i*. *m*. Yun. *Oesophagos*. *Oisein* — taşımak. *phagein* — gıda, yemek. Anat. **Yemek borusu** = **Özofagus** Osm. **Meri**. die Speiseröhre, Loesophage.
oesophagicus, **Yemek borusu** — *r*. (*oesophageus* kullanılmaktadır.)
olecranon, — *i*. *n*. Yun. *Olene* - dirsek, *kranon* — kafa. Anat. **Olekran**, dirsek çıkıntısı. Osm. **Nütun mirfak**. der Ellenbogenhöcker, l'olécrâne.
olfactorius, koku almağa yarayan. Lat. *Olfacere* — koklamak, olere — kokmak. Anat. *N. olfactorius* — **Koku siniri**. Osm. **Asabı şemmi**.
olfactus, — *us*, *m*. **Koku duyusu**. Osm. **Hissi şem**. der Geruchssinn, le sens de l'ouïe.
oliva, — *ae*, *f*. Lat. Zeytin. Anat. **Oliva** (bu biçimde teşekkül) die Olive.
olivaris, **Oliva** — *r*.

omentum — *i*, *n*. Lat. *Operimentum* — Örtü. Yun. *Ypen* — deri. Anat. **Epiplon** = **Omentum**. Osm. **Serp**, das Netz, l'épiploon. (Epiploon'a bak).
omentalis. **Omentum** — *r*. **Omental**. Osm. **Serbi**, **epiploik**. **epiploique**.
omoplatea, — *ae*, *f*. Yun. *Omos* — omuz, *platys* — geniş, Anat. **Kürek kemik (kemigi)**. (*Scapula*'ya bak.)
ophtalmion, — *i*, *m*. Yun. *Oon* — yumurta, *pgerein* — taşımak. Anat. **Ovariyum yumurtalık**.
operculum, — *i*, *n*. **Kapak**. Anat. **Operkul (um)** Osm. **Seddade**, **südeyde**. Lat. *Operire* — kapamak. (Beyindeki oluk ve yarıkların uçlarından kapanan kısımlar.)
opisthencephalon, — *i*, *n*. Yun. *Episthe* — arka. Anat. **Opistenkefal (on)** (Arkabeyinin *cerebellum* ile *pons*'u ortaya çıkaran kısmı olup *metencephalon* ile eşanlamdadır.)
ophtalmicus, Yun. *Ophthalmos* — göz Anat. **Göz** — *r*. Osm. **Aynî**, *ophtalmique*. *N. ophtalmicus* — **Göz siniri**. Osm. **Asabı aynî**.
opponens — *entis* Lat. *Opponere* — karşı karşıya koymak. Anat. *M. opponens* — **Karşı kas (Opponens)** Osm. **Adalei mukabile**, le musele opposant.
opticus, Yun. *Optikos*, görmeğe ait. **Optik**. *optique*. Anat. *N. opticus* **Görme siniri**. Osm. **Asabı basarî**, der Sehnerv, le nerf optique.
ora, — *ae*, *f*. Lat. **Kenar**, Anat. **Kenar**, çizgi, sınır. *Ora serrata* — **Dişli çizgi**. Osm. **Hattı müşerser**.
oralis, — *os*, — *r*. Lat. *Os*. — **Ağız**. Anat. **Ağız** — *r*. Osm. **Femmî**.
orbicularis, — *i*, *m*. Lat. *Orbis* — daire, *orbiculus* — dairecik. Anat. **Çevre** Osm. **Medar**.
orbicularis, dairesel, **Çevre** — *r*. Anat. *M. orbicularis* — **Çevre kası**. Osm. **Adelei medariye**.
orbita, — *ae*, *f*. Lat. *Tekerlek izi*. gözçukuru. Anat. **Göz çukuru**, Osm. **Hücac**, die Augenhöhle, l'orbite.
orbitalis, **Ortiba** — *r*. Osm. **Hücacî**, orbitaire.

organon, organum, — *i, n.* Yun. Ergazesthai — çalışmak.
organon — organ. Anat. **Organ** Osm. **Uzuv**.
orificium, — *ii, n.* Delik. Os — ağız. facies — dış görünüş.
Anat. **Delik** (ağız). Osm. **Fetha, fevha** (Ağız şeklin-
de delik) die Öffnung, Porifice.
origo, — *inis, f.* Lat. Menşe. başlangıç. oriri — meydana
gelmek. Anat. *Nucleus originis* — **Başlangıç çekirdeği**
Osm. **Nüvei menşeiye**.
os — *cris, n.* Lat. Ağız. Anat. **Ağız**. Osm. **Fem**, der Mund,
la Bouche.
os — *ossis, n.* Lat. **Kemik**. Osm. **Azım**, der Knochen, Fos.
osseus, **Kemik** — *r.* Osm. **Azmî**.
ossiculum, — *i, n.* **Kemikeik**. Osm. **Uzeyim** (Çoğul: **Uzey-**
mat).
osteologia, — *ae, f.* Yun. Osteon — kemik, logos — bilim,
legein — öğretmek. Anat. **Osteoloji**. **Kemikbilim**.
Osm. **Mephasülizam**. die Knochenlehre, osteologie.
ostium, — *ii, n.* Yun. Os — ağız. Anat. **Delik**. ağız. Osm.
Fetha, fevhe.
otolithi
oticus, Yun. Otos — kulak. Anat. **Kulak** — *r.* Osm. **Üznî**.
ovalis, **Yumurtamsı, söbü, oval** Osm. **Beyzi**.
ovarium, — *ii, n.* Yun. Ootheke — yumurtalık. Anat. **Yu-**
murtalık, over, ovarium. Osm. **Mebyaz**, der Eiers-
tock, l'ovaire.
ovialis, ovaricus **Ovarium** (over) — *r.* Osm. **Mebyazî**,
ovarien (enne.)
ovum, — *i, n.* Yun. Oon — yumurta. Anat. **Yumurta**.
Osm. **Beyza**, das Ei, l'oeuf.
ovulum, — *i, n.* Ovum'un dimin. **Yumurtaçık**. Osm. **Bü-**
veyz, das kleine Ei, l'ovule.

P

pachymeninx — *ingis, f.* Yun. Pachys kalın, meningos —

beyin zarı. Anat. **Pakimeninks (enj)** = **Dura mater**.
Osm. **Sehayayı sulbe**.

palatum — *i, n.* **Damak**. Osm. **Hanek**, der Gaumen, le pa-
lais.

palatinus, **damak** — *r.* Osm. **Hanekî**.

pallidus — *a — um* Lat. **Soluk** (renkli), sarımtırak.

pallium, — *ii, n.* Lat. Yunanlıların taşıdığı bir cins man-
to. Anat. **Palyum** — **Beyin kabuğu**. Osm. **Kışır (mih)**
(*Cortex cerebri* = *pallium*.)

palma, — *ae, f.* Lat. 1) **Aya** — *r.* 2) **Hurma ağacı**.

palmaris, **Aya** — *r.* Osm. **Râhi**, palmaire.

palmaris — *a — um* **Hurma ağacı dalları gibi**. **Hurma da-**
lımsı.

palpebra, — *ae, f.* Lat. Göz kapağı, palpare — okşamak,
palpitare — anî harekette bulunmak. Anat. **Göz ka-**
pağı. Osm. **Cefn**, das Augenlid, la paupière.

palpebrais, **Göz kapağı** — *r.* Osm. **Cefnî**, palpebral.

pampiniformis Lat. Pampinus — asma sülülüğü (sürgünü),
pampiniformis — asma sülülüğü şeklinde. Anat. **Pam-**
piniform, sülükblçim.

pancreas — *atis*. Yun. Pankreas, pas, pan — bütün, kre-
as — et, hayvanın yenecek yeri. Anat. **Pankreas**, die
Bauchspeicheldrüse, le pancreas.

pancreaticus, **Pankreas** — *r.* Osm. **Pankreasî**.

panniculus, — *i, m.* Lat. Pannus — örtü, yırtık elbise, pa-
çavra. Anat. *Panniculus adiposus*. — **Yağ kıtığı taba-**
kası (Deri altı yağ dokusu).

Papilla, — *ae, f.* Lat. Meme başı Anat. **Papilla**, **meme-**
cik. *Papilla mammae* — **Meme başı** Osm. **Huleyme**,
die Brustwarze, la papille.

papillaris, Meme başına benzeyen. Anat. **Memecik** — *r.*,
Mememsi. Osm. **Huleymî (evî)** warzenartig.

papyraceus — *a — um* **Kâatsı**, Yun. Papyros — kâat. A-
nat. *Lamina papyracea* — **Kâatsı lamina**. Osm. **Safi-**
hai kurtasiye.

para, Yun. Yanında. Anat. Yan (Son ek halinde kullanılır).

haya, husye. Anat. **Paradidim** — (is) = Giralde *paradidymis* — *idis*, *f.* Yun. Para — yanında, didymos — Organı — Paradidim.

parametrium, — *ii*, *n.* Yun. Para — yanında, metra — uterus. Anat. **Parametr** (iyum) Osm. Nesci mücaviri **rahim**.

parasympathicus, Yun. Para — yanında, sympathikos — simpatik. Anat. **Parasempatik** Osm. **Parasempatî**

parenchyma — *atis*, — *n.* Yun. Par — en — cheein = yanında bulmak. Anat. **Parenkima**. Osm. **Parenkima**.

parenchymatosus, Parenkimalı, parenkiması çok Anat. **Parrenkimatoz** (öz) Osm. **Parenkimai**, parenchymateux.

paries — *etis*, *m.* Lat. Duvar, çeper. Osm. **Cidar**, die wond, la paroi.

paroophoron, — *i*, *n.* Yun. Para yanında, oophoron — ovaryum. Anat. ve Embry **Paraoforon**. (*Epoophoron*un iç tarafında bulunan oluşum. Wolf cisminin artığı, erkeklerdeki Giralde organına karşılık). (*Epoophoron* ile karşılaştırmız.)

parotis — *idis*, *f.* Yun. Parotis — eskiden kabakulak, sonraları kulak yakınındaki bez, otos — kulak. Anat. **Kulakaltı bezi** (**Parotis**) (*tid*) Osm. **Guddei nekfiye**, die Ohrspeicheldrüse, la paratide.

parotidicus, **Parotis** — *r.* Osm. **Nekfi**. *Ductus parotidicus* *Stenonis* — **Stenon kanalı** (*Paratideus*'dan daha doğru olduğu için *parotidicus* tercih edilmektedir).

perovarium — *ii*, *n.* *Epoophoron*'a bakınız.

parietalis, **Çeper** — *r.* (*Paryetal*) Osm. **Cidari**, parietal.

Pars — *tis*, *f.* Bölüm, kısım, der Teil.

parvus — *a* — *um* **Küçük**, Osm. **Sağır**.

Patella, — *ae*, *f.* Lat. Patina — çanak, kâse, patella — kâsecik. Anat. **Dizkapağı** (kemigi) **patella**. Osm. **Rıdfa**, die Kniescheibe, la rotule.

patellaris, **patella** — *r.* Osm. **Rıdfi**, patellaire, rotulien.

pecten — *inis*, *m.* Yun. Kteis, ktenos — **Tarak**, Lat. **Pecten** — ustura ağzı, sırtı. Anat. **Tarak**, Osm. **Muşt**. *Pecten ossis pubis* — **çatı kemik** (**Pubis**) **taracağı**. Osm. **Kanzaai muştıyye**, la Schambeinkamm crête pectineale.

Pectineus, **Tarak** — *r.* *Musculus pectineus* — **Tarak kası**. (**Pektineus**) Osm. **Adalei muştıye**.

pectinatus, **Taraklı**. Osm. **Muştî**, Kammähnlich.

pectus — *oris*, *n.* **Göğüs**. Osm. **Sadır**.

pectoralis, **Göğüs** — *r.* Osm. **Sadrî**, pectoral.

pedunculus, — *i*, *m.* Lat. Pes — ayak, *Pedunculus* — ayakcık (*Pes*'in dimin.) Anat. **Sap**. Osm. **Sâk**, zenep, der Stiel, *pedunculus cerebri* — **Beyin sapı**. Hsm. **Sâkı mihhi**.

pellucidus — *a* — *um*. Lat. Pellucere — **Saydam**, şeffaf olmak, lux — ışık. Anat. *Septum pellucidum* — **Saydam bölme**. Osm. **Hicabı müşeffef**.

pelvis — *is*, *f.* **Leğen**, *pelvis*. Osm. **Havsala**, das Becken, le bassin.

pelvicus ve *pelvinus*, **Pelvis** — *r.* Osm. **Havsali**, pelvien.

penis, — *is*, *m.* Lat. Kuyruk. Anat. **Kamış**, **penis**. Osm. **Kadip**, das männliche Glied, la verge.

perforans — *antis* Lat. Perforare — delmek, *Perforans* — **delici**. Osm. **Sâkib**.

perforatus, **Delinmiş**, **delikli**, Osm. **Meskub**.

permanens — *entis* Lat. Permanere — devam etmek, *permanens* — devamlı sürekli, süreli. Anat. *Dentes permanentes* — **Sürekli dişler** Osm. **Esnanı dâime**.

peri — *um* Yun. peri — çevresinde, dışında.

pericardium, — *ii*, *n.* **Kalb dışı**, **perikard** (iyum) Osm. **Şıgağı haricî kalb**, der Herzbeutel, le péricarde.

pericardiacus, **perikard** (iyum) — *r.*

perichondrium

pericranium, — *ii*, *n.* Anat. **Perikran** (iyum) Osm. **Simhakı cimcime**.

perilympha, — *ae, f.* Anat. **Perilent** (a) — **Dislent** (r) Osm. **Lenfayı harici**. (*labyrinthus membranaceus* d. sindaki sıvı).

perimetrium, Anat. **Perimetr** (iyum) Osm. **Nesci muhit rahmi**.

perinaeum — *i, n.* Yun. *perinaion* — sed, dolma, imla. A nat. **Perine** (um), apışarası. Osm. **İcan**, der Damm.

perinealis, **perine** — *r.* Osm. **İcanî**, perineal.

periorbita, — *ae, f.* Anat. **Periorbit** (a) (Gözçukuru ke mik zarı). Osm. **Simhakı Cevfi hicac**.

periosteum, — *ii, n.* Anat. **Kemik dışzarı, periyost** (eum) Osm. **Simhak**, die Knochenhaut, le perioste.

periphericus, Çevre, muhit, Yun. *Peripherikos*, periphe rein — etrafında dolaşmak. Anat. **Periferik**, çevre sel Osm. **muhiti**.

peritoneum, — *i, n.* Yun. *Periteinein* — etrafına germek Anat. **Periton** (eum), karınzarı das Bauchfell, le pé ritoine.

peroneus, **perone** — *r.* Osm. **Şazî**, peronien.

perone, Yun. Çuvaldız, şiş, bız, Anat. **Perone**, **fibula**, ka mış kemik (ğl). Osm. **Şaz (i) ye**, der Wadenbein, le peroné. (Bu kelime yerine latince anatomi terim lerinde *fibula* kullanılmaktadır.)

peronealis, **perone** — *r.* **peroneal**. Osm. **Şazi Fibularis** kul lanılmaktadır.)

perpendicularis, **düşey**, Osm. **Şâkuli**, perpendiculaire.

pes — *pedis, m.* Yun. *Paus* — ayak. Lat. *Pes* — **Ayak** Osm. **Kadem**, der Fuss, le pied.

petrosus — *a — um*, **Kayası, kaya** — *r.* Osm. **Sahravi**. Yun. *Petros* — kaya. Anat. *Os petrosum* = *pars petrosa ossis temporalis* = *pars pyramis ossis temporalis* — **Şakal kemiğinin kaya parçası**. Osm. **Kitaî sahraviye**.

phalanx — *angis, f.* Yun. Eski Yunancada *phalanx* ön safları sık muharebe nizamı; daha sonraları parma kemiği anlamına kullanılmıştır. Anat. **Parmak k**

miği, dizi kemiği. Osm. **Selâmi**, das Fingerglied, la phalange.

phallic (us) — *a — um*. Yun. penis ile ilgili.

pharynx — *ygis, m.* veya *f.* Yun. *pharyngos* — yutak. A nat. **Farinks** = yutak. Osm. **Belum**, der Rachen, le pharynx

pharyngicus, **Yutak** — *r.* Osm. **Belumi**, pharyngiene (*Pharyngicus*, *Pharyngeus*'a tercih edilmelidir.)

philtrum, — *i, n.* Yun. *Philtrum* — ask ilham eden içki, Anat. **Burun altı oluğu** — **Filtrum**, le philtre — le sillon sous nasal.

phrenes — *um, f.* Yun. *phrenes* — ruh, nefes, can Anat. (*phrenes* — *diaphragma*) **Diyafram** (ğma) **Böleş**. Osm. **Hicabı haciz**, das Zwerchfell, le diaphragme, (İhtisar halinde kelime başlarında *phreno* yerine *phrenico* kullanılmaktadır.)

phrenicos, **diyafram** — *r.* **Frenik**, Osm. **Hicabı hacizi**, phrenique. Anat. *N. phrenicus* = Frenik sinir. (Di yafram siniri).

pigmentum — *i, n.* Lat. *Boya*, pingere — resim yapmak. Hist. **Pigment**. (boya) Osm. **Subag**.

pilus — *i, n.* **Kıl**. Osm. **Şair**, das Haar, le poil.

pinæis Lat. *Uineae* — çam kozalağı, pinus — fıstık çamı. Anat. *Corpus pineale* = *Epiphysis* = *conarium* — **Ko zalak bezepifiz**, die Zirbeldrüse le glande pineale. Osm. **Guddei sanavberiye**. (*Epiphysis* aynı zamanda kemikucu anlamındadır.)

piriformis Lat. *Pirum* — nohut. Anat. **Armutbiçim** *M. piri formis* = Armutbiçim (piriform) kas. Osm. **Adalei ehramiye**. Le muscle **pyramidal** (*Pyriformis* yanlış tır).

pisiformis Lat. *Pisium* — nohut. Yun. *Piron* — nohud. No hut şeklinde, Anat. **Nohutbiçim**, **nohutsu**. Osm. **Hum sî, os. pisiforme** — **Nohut kemik**. Osm. **Azmi humsî**. *pituitaris*, Lat. *Pituita* — balgam. Osm. **Nuham**, *Pituitari-*

us — balgama ait. Osm. **Nuhamî**, Pituitaire. Anat. *Glandula pituitaria* = *Hypophysis cerebri* — **Hipofis** (z). *Membrana pituitaria* = *Tunica mucosa nasi* — **Burun mukaza tabakası**.

pia — *a* — *um* Lat. ince, nazik Anat. *Pia mater*, meninx *vasculosa* = **Beyin — omurilik ince zarı, piya mater** Osm. Ümmürrakika. (*Pia mater*; Arabca ümmürrakika karşılığı olarak eskiden Rahip hekimler tarafından Lâtinceleştirilmiş bir terimdir.)

placenta — *ae, f.* Yun. Plakouas, plakountos — çörek. Embry. **Plasenta** (plasanta) son, Osm. Meşime, der Mutterkuchen, le placenta.

planta, — *ae, f.* Lat. Planus — düz, planta — taban. Anat. **Taban**, (Ayak tabanı) Osm. Ahmas, die Fussohle, la plante.

plantaris, Taban (ayak tabanı) — *r.* Osm. Ahması, plantaire.

planum, — *i, n.* Lat. Planus — düz, planum — düzlem. Anat. *Planum popliteum* — **Dizardı düzlemi**. Osm. Sathı mebazî.

planus — *a* — *um* Lat. Düz Anat. *Os planum* — **Yassı kemik**. Osm. Azımı musattah. os large, os plat.

platysma — *atis, n.* Yun. Platys — geniş, myzodes — kasimsı. Anat. *M. platysma* = *m. cutaneus colli* — **Boyun deri kası, platisma**. Osm. Adelei cildiyei unk.

pleura — *ae, f.* Yun. Pleyra — kaburga, göğüs yanı. Anat. **Plevra**, göğüs zarı, das Brustfell, la plevre. **Plevra** — *r.* plevral Osm. Plevraî, Pleural.

plexus — *us, m.* Lat. Plectere — örtmek. Anat. **Örgü, ağ, pleksus**. Osm. Dafire (Yalnız kullanıldığı zaman sinir (ağı) örgüsü anlamındadır.) *Plexus venosus* — **Toplardamar (ağı) örgüsü**.

plica — *ae, f.* Lat. Plicare — katlamak. Anat. **Büklüm** Osm. İltiva, sinye, die Falte, le pli.

plicatus, Katlanmış. Anat. **Büklümlü**. Osm. Miltevi.

pneumaticus Yun. Pnevmatikos. Pnema — nefes, soluk

Lat. Pneumaticus — havalı, Pnevmatik, pneumatique.

pollex — *icis, m.* El başparmağı. Osm. Ephamülyed, der Daumen, le pouce.

polus — *m.* Yun. Palos — mihver sema kubbesi. Lat. *Polus*, **Kutup**, der pol, le pôle.

pons — *tis m.* Lat. Köprü. Anat. **Köprü, Pons**. Osm. Cesir, die Brücke. Pons Varoli — Varol köprüsü. Osm. **Cesri Varol**.

ponticulus, Köprücük.

poples — *itis, m.* **Dizardı**. Osm. Mebaz, die Kniekehle..

popliteus, dizardı — *r.* Osm. Mebazî.

porta — *ae, f.* Lat. Kapı. Anat. *Vena portae* — **Kapı toplardamarı**. Osm. Veridi bab.

portio — *onis, f.* Parça, bölüm. Kliniklerde (*Portio vaginalis cervicis uteri*) yerine yalnız (*portio*) kullanılır. (Bu bölüme Fransızlar. museau de tanche = **Sazanağzi** derler.)

porus — *i, m.* Yun Poros, porein — içinden geçmek Anat. Delik, Osm. **Fetha, fevha**.

posterior, us — *oris* **Arka**, arkada Osm. Half, halfi.

posticus, arkadaki, arka — *r.*

ek olarak gelir.)

prae, Öndeki. **Ön** (Bu anlamdaki kelimelerin önüne, ön-

*prae*centralis, **Rolando** yarığı da denilen *sulcus centralis*'in önünde bulunan anlamına *Gyrus praecentralis* = *Gyrus centralis anterior*.

Praecuneus — *i, Cuneus* önünde anlamına. Anat. **Dörtgen lop**. Osm. Fussu murabbâ, lobe quadrilatère.

praemolaris, Azı önünde anlamına. Anat. **Küçük azı**. Osm. **Dırsı sağır**.

praeperitonealis, Periton önünde anlamına. Anat. **Peritonönü** — *r.*

praeputium — *i.* Yun. Posthion — Kamış. Lat. Putare — budamak. Anat. (erkek) **Sünnet derisi**, 2 — (kadın)

bızır kılıfı. Osm. *Gulfe*, die Vorhaut, le prepucce.
praeputialis, **Sünnet derisi** — r. veya *bızır kılıfı* — r.
primarius, Birinciye ait. Anat. **Birincil**.
primordialis, Başlangıca ait, **İlkel**.
primus, **birinci**.
princeps — *ipis*, **birinci**.
prisma — *atis*, **prizma**. Osm. **Mensur**.
procerus — *us*, İnce uzun. Anat. *M. procerus-m. depressor glabellae* = **Kaşarası depressor kası**, le muscle pyramidal (*M. pyramidalis*'le karıştırmamalı).
processus — *us*, İlerleme. Lat. *Procedere* — ileri gitmek.
Anat. **Çıkıntı**. Osm. **Nütu**, der Fortsatz.
profundus — *a* **Derin**, Osm. **Amik**.
prognathismus, Çenelerin öne doğru çıkıntı yapması. Anat. **Prognatlık**, **Prognatizma**.
prominens — *tis*, **Ve**.
prominentia — *ae*, *f*. Öne doğru çıkıntı. Anat. **Kabartı**.
çıkıntı. Osm. **Şamha**.
promontorium — *ii*, *n*. Dağ tepesi. Anat. **Promunturyum**.
(Promontoryum) Osm. **Harşum**, promontoire, der Vorsprung.
pronator — *oris*, *m*. Lat. *Pronare* — el sırtının öne ve içe dönmesi. Anat. **Pronator**. (El bileğinin içe döndürülüğü.) Osm. **Mükibbe**. *Pronator teres* — **Yuvarlak pronator**. *pronator quadratus* = **Dörtgen pronator**.
proprius, Yalnız birşeye ait olan **Özel**. Osm. **Mahsus**.
prosencephalon — *i*, *n*. Önyebin, **prosenkefal (on)** *Diencephalon* ile *telencephalon*'un birleşmesinden meydana gelmiştir.
prostata — *ae*, *f*. **Prostat**. (Halk) Kestanecik, die Vorsteherdrüse, la prostate.
prostaticus, **Prostat** — r.
protuberantia — *ae*, *f*. Lat. *Protuberare* — öne doğru çıkıntılı olmak. Anat. **Tümsek**. Osm. **Şamha**, die Hervorragung.

proximalis, **Yakınsal**, **proksimal** (Daha çok, taraflar için kullanılır ve gövdeye yakın anlamındadır. Lat. *Proximus* — en yakın, (*distalis*'in zıddıdır.).
psoas (*Masculus*) Yun. *Psoa* — kalça. Anat. **Psoas** (kası) (Psoas genetik olduğu halde nominatif olarak kullanılır) der Lendenmuskel, le muscle psoas.
pterygoides, Kanad şeklinde, kanadsı. Yun. *Pterox* — kanat. Anat. **Kanatsı**, *processus pterygoides* — **Kanatsı çıkıntı**.
pterygoideus, **Kanatsı** — r.
pubes — *is*, *f*. **Çatı**, leğen çatısı. Osm. **Âne**. Lat. *Pubes* — çatı kılı, *Scham*, die Schamgegend, le pubis. Anat. **Çatı Os pubis** — **Çatı kemiği**, **Pubis**.
pubicus, **Çatı** — r. Osm. **Ânî**, pubien.
pudendus, Utanılacak şey, ayıp, edep, ut. at. *Pudere* utanmak. Anat. **Edep**. Osm. **İstihya**.
pupendalis Anat. **Edep** — r. **Pudendal Arteria pudendalis** — **Edep atardamarı**, *nervus pudendalis* — **Edep siniri**.
pulmo — *onis*, *m*. **Akciğer**. Osm. **Rie**, die Lunge, le poumon.
pulmonalis, **Akciğer** — r. Osm. **Reevî**, pulmonaire.
pulpa — *ae*, *f*. Bir organın veya meyvanın yumuşak kısmı. Anat. **Pulpa**. **Öz**. Osm. Lat. *Fulpa dentis* = **Diş özü**. Osm. **Lübüssin**.
pulvinar — *aris*, *n*. Lat. *Yastık*. Anat. **Pulvinar** (*thalamus* un arka ucu).
punctum, — *i*, *n*. **Nokta**. Lat. *Pungere* — iğnelemek, sokmak.
pupilla — *ae*, *f*. Lat. *Pupa* — kız çocuk, bebek. *Pupilla* — biri diğerinin gözüne baktığı zaman göz bebeği üzerinde gördüğü küçülmüş hayal. Anat. **Gözbebeği**. Osm. **Hadeke**, la pupille, die Pupille.
pupillaris, **Gözbebeği** — r. Osm. **Hadeki**, pupillaire.
putamen. Lat. *Kabuk*, *çanak*. *putare* — budamak. Anat. **Putamen** (*Nucleus lentiformis*'in bir parçası.)

pylorus, — *i*, *m*. Yun. Pyloros — kapıcı, pyle — büyük kapı. Anat. **Pilor**, mide kapısı. Osm. **Bevvap**, der Magenaustrang. le pylor.

pyloricus, **Pilor** — *r*. Osm. **Bevvabî**, pilorik, (Pilorique).

pyramis, — *idis*, *f*. Yun. Pyramis — piramid. (Mısır dilinden alınma). Anat. **Piramit**. Osm. **Ehram**, die Pyramide, la pramide.

pyramidalis, piramit şeklinde veyahut **Piramit** — *r*. Fr. **Pramidale**. *M. pyramidalis* — Piramit kas. (Franzızlar karın duvarındaki bu kasdan başka, *m. depressor glabellae*, *m. piriformis*'e de eş adla, le *m. pyramidalis* derler.)

pyriformis, (*piriformis*'e bakınız.)

Q

quadrangularis, dörtköşeli. Yun. Quatuor — dört, angulus — köşe, açı. Anat. **Dörtgen**.

quadratus — *a* — *um*, **Kare**, dörtköşe. Osm. **Murabba**.

quadriceps, dörtbaşı. Osm. **Zatürriusu** erbaa. Lat. quatuor — dört, caput — baş.

quadrigenus — *a* — *um*. Dört tane olarak bulunan. Anat. **Dördüz**. Osm. **Tevemiyei** erbaa. *Corpora quadrigena* = **Dördüz** cisimler. die Vierhügel, les tubercules quadrijumeaux.

quartus, **dördüncü** Osm. **Râbî** Digitus quartus = dördüncü parmak. Osm. **Hınsır**.

quintus, **beşinci**. Osm. **Hâmis**. Anat. Digitus quintus — **Beşinci** parmak, küçük (serçe) parmak, Osm. **hınsır**.

R

radius — *ii*, *n*. Değnek, tekerlek parmaklığı, daire yarım kutru. Anat. **Radyus**, dönerkemik, dalkemik. Osm. **Kûbere**, die Speiche, le radius.

radialis, **radyus** — *r*. **Radyal**. Osm. **Kûberi**, radial.

radiatus, **ışınslı**, radiant.

radiatio — *onis*, *f*. Işık saçma, ışınlım. Osm. **Teşâu**, **Müteşâî**.

Anat. *Radiatio Rei'ii* — **Reil ışınlımı**.

radix, — *icis*, *f*. **Kök**. Osm. **Cezir**, die Wurzel.

radicularis, (Radix'in dimin olan *radicula*'dan) radix veya *radicula*'ya ait **Köksel**, radiküler. Osm. **Cüzeyri**, radicaire.

ramus — *i*, *m*. **Dal**. Osm. **Gusun**, der Ast, le Rameau.

ramulus — *i*, *m*. **Dalcık**, Osm. **Guseyn**, das Ästchen, le Ramuscule.

râphe, (*rhaphe*'ye bakınız.)

recessus — *us*, *m*. **Çukur**, **çukureuk**. Osm. **Hufeyre**.

rectus — *a* — *um* **Doğru**. Anat. *Intestinum rectum* = **Rektum**, göden (barsak) Osm. **Miai müstakim**. (Yalnız olarak rektum şeklinde kullanılır.) der Mastdarm, la rectum.

rectalis, **rektum** — *r*. Osm. **Miai müstakîmî**.

rectilineus, Lat. Rectus — doğru, linea — çizgi, Doğru çizgi gibi anat. *Crus rectilineum* — **Doğru bacak** (*Stapes*'de.)

recurrens — *entis*, geri gelen Osm. **Râcî**. Anat. *Recurrere* — geriye doğru gitmek. Anat. *Nervus recurrens* — **Dönek sinir** (*Rekürrens*).

regio — *onis*, *f*. **Bölge** Osm. **Nahiye**, die Gegend, la Région.

ren — *is*, *m*. **Böbrek**. Osm. **Kilye**, die Niere, le rein.

renalis, **Böbrek** — *r*. Osm. **Kilyevî**, renal.

reniculus, **böbrekcik** (Histolojide böbrek lobcukları).

respiratorius solunuma yarayan. Osm. **Teneffüsî** respiratoire. Lat. Respirare — Solunmak, spiritus — ruh, nefes, soluk. Anat. *Systema respiratorium* — **Solunum sistemi**.

restiformis, ip şeklinde, ipbiçim. Lat. Restis — ip. Anat.

İpbiçim. *Corpus restiforme* = *Crus medullocerebellare* — le peduncule cerebelleux inferieur. **Beyincik alt sapı**. Der Strickkörper.

rete — *is*, *n*. Ağ. Osm. **Şebeke**, das Netz, le reseau.

reticulum — *i*, *n*. **Ağcık**, **retikül** (**retikülüm**).

reticularis. Ağcık — r. retiküler. Osm. Şebkevi netzför-
mig. reticulaire.

retina — ae, f. (Tunica), Lat. Rete — ağ, Yun. Amphib-
lestron — balıkağı (Rete, bu yunanca kelimenin ter-
cümesidir.) Anat. **Retina**, ağtabaka. Osm. Tabai şebe-
kiye, die Netzhaut, la rétine.

retinaculum — i, n. Tutmağa yarayan bağ. Lat. Retinere
— tutmak, bağlamak. Anat. **Retinakulum**, giriş ya-
yıntısı, l'expansion tendineuse.

retro, ard, geride (bulunan).

retroperitonealis, periton ardında bulunan. Anat. **Retro-
peritoneal**, peritonardı, karıncarı ardı.

reuniens, — tıs, Birleştiren. Lat. Reunire — birleştirmek.
Anat. **Ductus reuniens Henseni** — **Hensen'in birleş-
tirici kanalı** (kulakta *Sacculus ile ductus cochlearis*
arasında).

rhaphe — es, f. Dikiş. Yun. Raphe — dikiş, raptein —
dikmek. Rafe. Osm. Hiyata, die Naht, le raphé (*Raphe*
şeklinde de yazılır.)

rhinencephalon — i, n. Yun. Rin — burun. encephalon —
beyin. Anat. **Koku beyni**, rinenkefal (on) das Ri-
echhirn, le rhinencephale.

rhombencephalon. Yun. Rombos — yamuk, topaç. (Ard-
beyin de denen *metencephalon* ile karıştırmama-
lıdır.) Yun. Rombos — yamuk, topaç Anat. **Rom-
benkefal (on)**, yamuk beyin, das Rautenhirn, le
rhombencephale.

rhomboides — *Rhomboideus*. Eşkenar dörtgen biçiminde.
Anat. **Fossa rhomboides** — **Romboid çukur**. Osm. Zu-
mini buteyni râbi (Dördüncü karıncığın döşemesi-
ne verilen addır).

rima — ae, f. Çatlak. yarık. aralık. Osm. Fürce. Anat.
Rima oris — Ağız deliği *Rima glottidis* — Glottis (gıt-
lakdili) aralığı.

risorius. Lat. Ridere, gülmek. Güldürücü. Osm. **Mudhık**.
Anat. *M. risorius* — **Güldürücü kas (Rizoryus)**.

rivus, — i, m. Lat. Dere, ırmak. Anat. **Rivus**.
rostrum, **Gaga**, **rostrum**. Osm. **Minkar**.
rostralis. Gaga — r. Embryoda ön kısma doğru olan.
Beyinde burna yakın olan. Anat. **Rostral**.
rotator — oris, m. Çevirici rotator. Lat. Rotare — döndür-
mek. Osm. **Müdevvir**.
rotundus — a — um. **Yuvarlak**. Osm. **Müdevver**.
ruber, *rubra*, *rubrum*. **Kırmızı**. Osm. **Ahmer**. hamra.
rudimentum — Lat. Artık. Osm. Bakiye. Frans. Rudi-
ment. Anat. Artık.
ruğa — ae, f. Kırışık, kırışıklık.

S

saccus — i, m. **Kese**. Osm. **Kise**, der Sack, le sac.
sacciformis, kese biçiminde, kesebiçim.
sacculus, **kesecek**.
saccularis, **kesecek** — r.
sacrum, *sacra*, *sacer*, Kutsal. Anat. *Os sacrum* **Sağrı kemiği**,
kuyruksokumu kemiği (*), **Sakrum**. Osm. **Azmi aciz**.
das Kreuzbein, le sacrum.
sacralis, **sakrum** — r. **sakral**.
saeptum — i, n. (*Septum'a* Bk.)
saeptulum, (*Septulum'a* Bk.)
sagittalis. Lat. Sagitta — ok, Atılan ok doğrultusunda, ön-
den arkaya yöneltide. Anat. **Sagittal**, oksal Osm.
Selmî.
saliva — ae, f. Salya, **tükürük**. Osm. **Luap**. der Speichel.
la salive.
salivaris, **tükürük** — r.
salpinx — ingis, f. Yun. **Boru**. Osm. **Nefir**. Anat. *Tuba uteri-
na* — **Dölyatağı borusu**. *Tuba auditiva* = *tuba pharyn-
gotympanica* = **Kulak borusu**, **Eustachi borusu**.
salvatella. Lat. Salvator = kurtarıcı. Hyrtl'e göre Arabca
selâmet'den gelir. Anat. *Vena salvatella* — **Salvatel**

[*] Sani Zade Atâ (Tesrihi Azaülinsan) 1815.

(toplardamar). (Küçük parmak sırtından başlayan toplardamar) Osm. **Veridi nâvî**.

sengius — *inis*, *m*. **Kan** Osm. **Dem.** das Blut. le sang.

sanguineus, Kanlı. Anat. *Vasa sanguinea* — **Kan damarları**.

sephena (*us*) (1) Yun. Saphes = belli, âşikâr, (2) Arab —

İbrânî, Sâfin — saklayıcı Anat. Safen (*Vena, nervus*)

Safen siniri ve toplardamarı. Osm. **Sâfin**, asabı **sâfin**, **veridi sâfin**.

sarco'emma — *atis*, *m*. Yun. Sarkos - et. Lemmatos — kılıf.

Anat. **Sarkolemma**. Osm. **Gıları adale**

sartorius Lat. Sartor — Terzi. Anat. *M. sartorius* — Terzi

Kası. Osm. **Adalei hiyatiye**.

scala — *ae*, *f*. Lat. Basamak — merdiven. Anat. **Skala**.

(Vestibul ve timpan skalaları.) Osm. **Süllem**. (Süllemi tabli, süllemi dehlizi.)

scalenus, Yun. Skalenos — eğik, kenarları eş olmayan üç-

gen. Anat. **Skalen (Us)**. *M. scalenus*. **Skalen (us)**

Kası = Kaburga kaldıran kas. Osm. **Adalei ahmaiye**.

scapha — *ae*, *f*. Yun. kayık, sandal, Anat. **Sfaka**. (Kulak)

heliks ile anteliks arasındaki oluk.

scaphoides, sandal biçiminde, **sandalsı**, Osm. **Zevrakî**.

scapula — *ae*, *f*. Anat. **Kürek kemik**, **skapula**. Osm. **Kitif**.

das Schulterblatt, l'omoplat.

scapularis, **Kürek (kemik)** — *r*. **skapular (er)**.

sceletum, *skeleton* — *i*, *n*. *sceletus* — *i*, *m*. **Skelet** — **İskelet**.

Yun. Skeletos — kurumuş, das Skelett, le squelette.

sc'era Yun. Skeros — kat, sert. Anat. **Gözakı**, **sklera**. Osm.

Tabakai sulbe, die Sklera, Lederhaut, la sclerotique.

scriptorius, yazmağa yarayan. Anat. *Calamus scriptorius*, (Ya-

zı kalemi anlamına olup anatomide lâtince şekli kullanılır.) Osm. **Kalemi kitabe**.

scrotum — *i*, *n*. Lâtince deri kese anlamına. Anat. **Torba**

derisi, **skrotum**. Osm. **Safen**. der Hodensack, le scrotum.

scrotalis, **skrotum** — *r*.

sebum — *i*, *n*. Lat. İçyağı, Anat. *Sebum palpebrale* —

Çapak, *sebum cutaneum* — **Deri yağı**.

sebaceus, yağ yapan. Anat. *Glandula sebacea* — **Yağ bezi**.

Osm. **Guddei şahmiye**.

sectiones, Lat. sectio (Çoğul) Fr. Les coupes, Osmanlıca

Maktâ, Türkçe kesitler.

secundus — *a* — *um* **İkinci**. Osm. **Sâni**.

segment (*um* — *alis*). Lat. lob parçası Anat. akciğerlere ait).

sella — *ae*, *f*. Lat. Koltuk. Anat. **Eğer**. *Sella turcica* —

Türk eğeri. Osm. **Serci Türki**.

semen — *inis*, *n*. Lat. Tohum. Anat. **Ersuyu**, **Sperma**. Osm.

Meni.

seminalis, **Ersuyu** — *r*. seminal Osm. **Menevi**.

seminifer — *era*, — *erum*. Meni taşıyan Anat. *Tubuli semi-*

niferi — **Meni (ersuyu) borucukları**.

semi, yarı, yarım. Osm. **Nısıf**.

semicanalis, **yarıkanal**.

semicircularis, **yarıdaire (yarımdaire)** Osm. **Nısıf dairevi**.

seminaris, **yarımay (şeklinde)** Osm. **Nısıf kameri**.

semimembranaceus, **Yarımzar**. Osm. **Nısıf Gışai**.

(*semimembranosus* kullanılmamaktadır.)

semiovalis, **yarıoval**, **yarısöbü**. Osm. **Nısıf beyzi**.

semispinalis, yarısı diken (spinal) çıkıntı ile ilgili olan.

Anat. *M. semispinalis* = **Yarıspinal kas**. *M. semispina-*

lis — **Kafa yarıspinal kası** = *M. transversooccipitalis*.

Osm. **Adalei mülettefeî kebir**.

semitendineus, **Yarıkiriş (biçiminde)** Anat. *M. semitendi-*

neus — **Yarıkiriş kas**. Osm. **Adelei veteriyetünnısıf**.

sensitivus — *sensorius* Lat. Sentire, sentio, sensum — duy-

mak. Anat. **Duygusal**, **sensitif**. Osm. **Hissî**.

sensus — *us*, *m*. **Duyu**. Osm. **Hasse**.

septum — *i*, *n*. **Bölme**, **septum**. Osm. **Hicap**.

septulum, **bölmecik**.

serotinus, geç görünen. Anat. *Dens serotinus* — **Akıl dişi**.

serratus, Dişli. Osm. Müsennen. Anat. *M. serratus* — Dişli kas, **serratus**.

serous, serumlu; yani serum gibi bir sıvı ile ilgili. Anat. Seröz. *Tunica serosa* = Seröz gömlek (tabaka) Osm. Gışayı mısıfı.

sesamoides — *sesamoideus*. Yun. Sesamon — Susam. Anat. *O. sesamoides* — Susamsı kemik. Osm. Azmı semsemani. Arab. semsem.

sigmoides, Yun. Sigma — S harfi Sigma şeklinde, sigmoid. Anat. *Colon sigmoïdes* — Sigmoid (sigmansı) kolon = Kalça — leğen kolonu. Osm. kolonu sini — Kolonu Harkafii havsalı. Fran. Cölon iliopelvien — S iliaque, le cölon sigmoïde.

simplex — *icis* **Yalın**. Osm. **Basit**.

sinciput — *itis*, n. Başın ön yarısı. Anat. Önkafa, *sinciput*. der Vorderkopf. Le *sinciput*.

singularis, **tekil**. Osm. **münferit**.

sinister — *tra* — *trum*. Sol, soldaki. Osm. Eyser, yüsra.

sinus — *us*, n. Lat. Boşluk, yarımküre şeklinde çukurluk.
1) **Sinus**. Bazı baş kemikleri içindeki boşluk.
2) Duvarları dura materden veya bununla kafa kemiklerinden yapılmış içinde toplardamar kanı olan kanallar.

3) Çepersel (parietal) plevranın parçaları arasındaki birleşme yerinde meydana gelen köşelerdir. Osm. Ceyp.

skeleton (*sceleton'a* bak.)

smegma — *atis*, n. Yun. sabun. yağ. Anat. *Smegma*. *Smegma præputii* — Sünnet derisi yağı *Smegma articulare* = *Synovia* — **Sinovya**.

solaris, Lat. Sol — güneş. Güneşe benzeyen. Anat. *Plexus solaris* — Güneş sinir ağı. Osm. **Dafirei şemsiye**.

soleus Lat. Solea — Pisi veya dil balığı, nalın, sandal (ayağa giyilen). Anat. *M. soleus* — **Nalın kas**, *soleus*. Osm. *Adalei nâliye*. der Schollenmuskel. Le m. soleaire.

solitarius, Lat. Solus — tek. Yalnız, ayrı bulunan, ıssız. Anat. **Soliter**. *Nucleus solitarius* — **Soliter çekirdek**. Osm. Nüvei münferide.

Solum, Lat. Taban, döşeme Anat. *Solum tympani* = **Timpan döşemesi**. Osm. Zemin.

spatium — *ii*, n. **Ara**, aralık. Osm. **Mesafe**.

sperma — *aits*, n. Yun. *Spermatoz* — **Meni**, ersuyu, Anat. **Sperma**, **ersuyu**.

spermaticus, *sperma* — *r*, **spermatik**.

sphaericus, Yun. *Sphairikos* — **Küre**. **Küre gibi**. Anat. **Küre** — *r*.

sphaeroides, **Küresi**, küremsi. Osm. **Kürevi**.

sphenoides Yun. *Sphyn* — Oduncu kaması. Anat. *Os sphenoides* — **Kaması kemik**, **sfenoid**, das, Keilbein. L'os sphenoides. Osm. **Azmı vetedi**.

sphenoidalis, **sfenoid** — *r*.

sphincter — *eris*, m. Yun. sphinkte — **Büzmek**, bağlamak. Anat. *M. sphincter* — **Büzgen kas** — **sfinkter**. Osm. **Adalei muassıra**. der Ringmuskel.

spina — *ae*, f. Lat. **Diken**. Osm. **Şevk**.

spinalis, Dikenle ilgili. Anat. **Diken** — *r*. **Spinal**. *Medulla spinalis* — **Omurilik**. Osm. **Nuhai Şevki**. *Processus spinalis* **Dikensi çıkıntı** veya **diken çıkıntı**. Osm. **Nütun şevki**.

spinatus — *spinam*, dikenli. Anat. *Fossa supraspinam* — **Dikenüstü çukuru**, *Fossa infraspinam* — **Dikenaltı çukuru**. *M. supraspinam* — **Dikenüstü kası**.

spinous — *a*, *um*, Dikenli.

spiralis Lat. *Spira* — Yılsan kıvrımlar. **Spiral**, sarmal. Osm. **Helezoni**.

splanchnicus Yun. *Splanchnikos* — Bağırlar. Anat. İçorganla ilgili. **Bağır** — *r*. (**Splanchnik**) Osm. **Hışevi**.

splanchnologia, Bağırlar bilgisi. Anat. **Splanknoloji**. Osm. **Mebhari ahşa**.

sp'en — *eeis*, m. Yun. *Splen* — **Dalak**. Anat. **Dalak** Osm. **Tahal**. die Milz. La rate.

splenicus, **Dalak** — r. Bunun yerine *lienalis* kullanılmaktadır.

splenium, Yun. Splenion — Kaldırım taşı, kabartma. Anat.

Splenyum. Osm. **Hivye**.

splenius Yun. Kaldırım taşı biçiminde, dalak biçiminde. *M. splenius* — Somun kas, *splenyus*. Osm.

Adalei tahaliye.

spondylus — *i, m.* Yun. Spondilos — Omur. Osm. **Fıkra**, der Wirbel, la vertébre. (Anatomide omur karşılığı olarak daha çok Lâtince *vertebra* kullanılır.)

spongiosus, Yun. Spongia = Sünger. **Süngersi**. Osm. **İsfenci**.

spurius, **Aldatıcı**. Osm. **Kâzip**. Anat. *Costae spuriae* = *Costae arcuariae* — Yaysı (eğri) kaburgalar. Osm. **Adlai kâzibe**.

squama — *ae, f.* Lat. Balık pulu, stiridye ve midye gibi hayvanların kabuğu. Anat. **Bağa**, *skuama*. l'ecaile.

squamalis, **Bağa** — r. *Skuamal Pars squamalis* = **Skuama (Bağa) parçası**.

stapes — *edis, m.* Üzengi. Lat. Stare — Durmak. Pes — Ayak. Anat. *Os stapes* — **Üzengi kemik**. Osm. **Azmirikâbî**.

stapedius, **üzengi** — r.

steaphylinus Yun. Staphyle — Üzüm salkımı. Küçük dil. Anat. **Küçük dil** — r. Osm. **Lühatî**.

stella — *ae, f.* Yıldız. Osm. **Necim**.

stellatus — *tum — ta* Yıldız şeklinde, yıldız gibi, yıldızlı. Anat. *Ganglion stellare* — **Yıldız gangliyon**. (Yıldız gibi anlamına).

sternum — *i, n.* Anat. **Göğüs kemiği**, *sternum*. Osm. **Azmirikâs**, das Brustbein, le sternum.

sternalis, **Sternum** — r. **Sternal**.

stomachus, **mide**, (Gaster ile eşanlamdadır.)

stratum — *i, n.* Lat. Örtü, yaygı, Anat. **Tabaka**, kat.

stria — *ae, f.* Çizgi, şerit.

striatus — *ta — tum*. Çizgili.

stroma — *atis, n.* Yun. Temel, esas malzeme. Anat. **Stroma**, temel doku. Osm. **Heykeli munzam**. Grundgewebe.

structura — *ae, f.* Anat. **Yapı**, **struktur**, bünye.

styloides — *styloideus*. Yun. Stylos — Taşçı kalemi, kalem. Anat. **Milsi**, **stiloid** Osm. **İbrevî**. *Processus styloides* — **Milsi (stiloid) çıkıntı**.

sub **Alt**, altında.

subclavius, *clavicula* altında. Anat. **Köprücükaltı**. Osm. **Tah-tetterkova**.

subhyoideus, *dilkemiği* (hiyoid)altında. Anat. **Hiyoidaltı**. Osm. **Tahtellamî**.

subcutaneus, **derialtı**. Osm. **Tahteleilt**.

subduralis, Dura (Dura mater) altında Anat. *Cavum subduralis* — **Dura (sertzar) altı boşluğu**. Osm. **Mesafei tahtessulbî**.

subiculum, birşeyin altında bulunan; **Altık**, **Subikulum**.

subinguinalis, **kasıkaltı** — r. Anat. *Regio subinguinalis* — **Kasıkaltı bölgesi**. Osm. **Nahiyei mabeniyei fahziye**.

sublimis, Lat. Sublevare — Yukarı kaldırma. Üstün, yüksek. Anat. *M. flexor digitorum sublimis* yerine bugün *M. flexor digitorum superficialis* kullanılmaktadır.

submandibularis, altçenealtında. Anat. *Regio submandibularis* — **Cenealtı bölgesi**. Osm. **Nahiyei tahtelfekkiye**.

submentalis, **Çeneucualtı** — r. Lat' Mentum — Çeneucu, das kinn, le menton. Osm. **Tahtezzekânî**.

submucosus, **Mukoza** (*Tunica mucosa*) altında, **mukozaaltı**. Anat. *Tela submucosa* — **Mukozaaltı tabakası**. Osm. **Tabakai tahtelmuhatiye**.

substantia — *ae, f.* **Madde**. Osm. **Cevher**. Lat. Substare — Var olmak die Substanz, la substance.

sucus, *succus* — *i, m.* **Özsu**. Osm. **Usare**. Der Saft, le suc.

sudor — *oris, m.* **Ter**. Osm. **Arak**.

sudorifer — *era — erum*. **Ter taşıyıcı**. Lat. Ferre — Taşımak Osm. **Hâmili arak**.

sulcus — *i, m.* **Oluk** Osm. **Mizabe**. die Furche, le sillon.

supercilium — *ii, n.* Lat. Super — Üst. Cilium — Kirpik.
 Anat. Kaş. Osm. Hâcip ,die Augenbraue, le sourcil.
superciliaris, Kaş — r.
superficies — *ei, f.* Yüzey. Osm. Sath.
superficialis, yüzeyel. (Yüzeysel) Osm. Sathî.
superior Üst. Lat. Superius'un komparatifi. Osm. Âlâ.
superius, Üst, yukarı. Osm. Ulvî. ulya.
supinator — *oris, m.* Supinator. Elsirtını arkaya getirmek
 üzere elbileğini dışa döndürücü. Supinare — Geri-
 ye doğru bükmek. Anat. Elbileğinin dışa döndürücü.
 sü.
M. Supinator — Supinator (tör) kas. Osm. Adalei
 müstelkiye.
supra, Üst, üstünde, yukarı tarafa. Osm. Fevk.
supraclavicularis, köprücüküstü. Osm. Fevkatterkova.
suprahyoides, dilkemigiüstü, hiyodüstü. Osm. Fevkallamî.
supramarginalis Kıyı kenar. (Margo) üstünde. Anat.
Gyrus supramarginalis = *Gyrus circumflexus* — Kıvrık
 girus.
supraorbitalis, gözçukurüstü. Osm. Fevkalhücacî.
suprapatellaris, dizkapağıüstü. Osm. Fevkarrıdî.
suprarenalis, böbreküstü. Osm. Fevkalkilyevî.
supraspinalis — *supraspinatus* — *supraspinam* Dikenüstü.
suprasternalis, göğüskemiği (Sternum) üst (sprasternal).
 Osm. Fevkalkassî.
supratragicus, tragusüstü. Osm. Fevkallımta.
supratrochlearis, troklea (makara) üstü. Osm. Fevkalbük-
 revî.
supravaginalis, vagina (hazne) üstü (Supravaginal). Osm.
 Fevkalmihbelî.
suprema — *supremus*, enüst. Lat. Superus'un superlatifi.
sura — *ae, f.* Baldır, die Wade, le mollet.
suralis, baldır — r.
suspensorius — *is* — *tum.* Asmağa yarayan. Lat. Suspende-
 re — Asmak. Anat. *Ligamentum suspensorium* — Astıcı
 bağ. Osm. Ribatı muallik.

sustentaculum — *i, n.* Destek Lat. Sustentare — Destekle-
 mek, die Stütze, le soutien Anat. Sustentakulum,
 destekbağ.
sutura — *ae, f.* Dikiş. Lat. Suere — Dikmek. Osm. Hiyata.
sympathicus Yun. Sympathéein — Sempatî, duygu uygun-
 luğu. Anat. *N. sympathicus* — Sempatik sinir.
symphysis — *is (eos) f.* Syn — Beraber, Symphyein —
 birbirine birleştirmek. Anat. Kemik kaynağı, simfiz,
Symphysis ossium pubis — Çatıkemik kaynağı.
syn. Yun. İle. beraber, birleşik.
synarthrosis (eos) Yun. Syn — Birleşik, arthron — eklem.
 Anat. Oynamaz eklem, sinartoriz (is) Osm. Mafsalı
 gayri müteharrik.
syndesmosis, (eos), Bir kemiğin parçalarının birbirile bir-
 leşme yerindeki kıkırdak kısım. Anat. Birleştirici
 kıkırdak — Sinkondroz (is). Osm. Gudrufu müzde-
 viç, Le cartilage de conjugaison.
syndesmologia — *ae, f.* Yun Syndesmos — Bağ, bağlama.
 Logos — Bahis, Anat. Eklembilim, sindesmoloji, die
 Bänderlehre, l'arthrologie. Osm. Bebhâsı mafasıl.
syndesmosis, (eos) Anat. Sindesmoz (is). (İki kemiğin bağ-
 doku aracılığıyla birbirine birleşmesi).
synovia Yun. Syn — Oos (Yumurta). Lat. Ovum — Yu-
 murta. Eklemlerin oynak adı alanlarında oynamayı
 kolaylaştıran sıvı Sinovya. Osm. Zülalî mafsal. die
 Gelenkschmiere, la synovie.
synovialis, sinovyaya ait. Anat. *Stratum synovia'e* — Sinov-
 ya tabakası.
systema — *atis, n.* Sistem. Yun. Systematos — Biraraya
 koyma. Anatomi. Sistem. *Systema vasorum, s. respira-*
torium s. nervorum, s. lymphaticum — Damar sistemi,
 solunum sistemi, sinir sistemi, akkan (lenfa) siste-
 mi... gibi.
 (Bunun yerine aygıt kullanılmamalıdır; Aygıt, ap-
 paratus karşılığı).

- tactilis*, dokunulmakla duyulabilen. Lat. Tactus — Dokunum.. Anat. **Dokunum** — r.
- tactus*, dokunum. Osm. Lems, lâmise. Anat. *Corpuscula tactus* — Dokunum cisimciği.
- taenia* — ae, m. Şerit. Yun. Taenia — İnce sargı, kurdela, Anat. **Tenya**, *Taenia coli* — Kolon şeritleri (tenyaları).
- talus* — i, m. Latince de altı yüzlü kemik, zar, topuk anlamlarına gelir. (Eskiden hayvanların bu kemiği zar atmak için kullanılırdı. Aşık atmak) Anat. **Aşık kemiği**, *talus*. (*Astragalus* da aynı anlamdadır.) das Sprungbein, l'astragale.
- talus* **talus** — r. aşık — r.
- tapetum* — i, n. Yun. Tepes. Lat. Halı. Anat. **Tapetum**. Osm. **Kilim**.
- tarsus* — i, m. Yun. Düz ve yaygın. Anat. 1) **Ayakbileği**. Osm. **Rüsgulkadem**. 2) Gözkapaklarının katılığı ve şeklini veren bağdokusundan yapılmış tabaka. *Tarsus Palpebrale*. **Tars (us)**. Osm. **Gudrufu zifri**.
- tarsus* — *tarsalis* **Tarsus** — r. **Ayakbileği** — r.
- tectum* — Lat. Tavan. Anat. Ortabeyin tavanı (*Corpora quadrigemina* Fr. Calotte).
- tectorius* — *tectoria* Örmeğe yarayan. Lat. Tector — Duvar. Tegere — Örtmek. Anat. *Membrana tectoria*. (Örtücüzar anlamına. Lâtincesi olduğu gibi kullanılmaktadır).
- tegmen* — *inis*, n. Örtü ve tavan anlamına gelir. Anat. **Tegmen**, tavan Osm. **Sakf**.
- tegmen* — *tum*, n. Örtü, Anat. **Örtü**, *tegmen*. Osm. **Lihafe**.
- tegmen*, *tegmen*, tavan — r. Osm. **Sakf**, **lihafevi**.
- tela* — ae, f. Doku. Osm. **Nesiç**, das Gewebe, le tissu.
- telencephalon* — i, n. Uebeyin. Yun. Telos — Uç, nihayet,

son. Encephalon — Beyin. Anat. **Telenkefai** = Beyin yarımküreleri.

- tempora* — *orum*, n. Şakak. Osm. **Sudug**, die Schläfe, la tempe.
- temporalis*, Şakak — r. **Temporal**.
- tendo* — *inis*, m. Lat. Tendere — Germek. Anat. **Kiriş**. Osm. **Veter**, die Sehne, le tendon.
- tedineus* — *tendinosus*, **kirişi**, Osm. **Veteri**.
- tenuis*, — e. İnce. Osm. **Rakik**. Anat. *Intestium tenue* — **ince barsak**.
- teres* — *etis*, uzun, ve yuvarlak. Anat. *Ligamentum teres* — **Yuvarlak bağ**. *Musculus teres* — **Yuvarlak kas**.
- terminus* — i, m. Sınır, son. Osm. **Hüdu**, intiha.
- terminalis*, Eon — r. Anat. **Terminal**. *Nucleus terminalis* — **Terminal çekirdek**.
- tertius*, **Üçüncü**. Osm. **Sâlis**, **Selâse**.
- testis* — *is*, m. **Erbezi**, *testis*. Osm. **Husye**, der Hoden, le testicule.
- testiculu* — i, m. Küçük *testis*. Anat. **Testis**, **erbezi**.
- testicularis*, **testis** — r.
- thalamus* — i, m Yun. Thalamos — Yatak odası, yatak. Anat. **Talamus**. Osm. **Serisri basari**, der Sehhügel, la couche optique.
- thalamicus* **talamus** — r. **Talamik**.
- theca* — ae, f. Zarf, kılıf, mahfaza, tabaka.
- thenar* — *aris*, n. Yun. Thenar — Elin tokat atılan yüzü. Anat. **Tenar**, (Elayasının başparmak hizasındaki kabartısı). der Daumenballen, le thenar.
- thorax* — *acis*, m. Yun. Thorax — Göğüs zırhı. Anat. **Göğüs**. Osm. **Sadır**, Die Brust, le thorax.
- thoracicus* — *thoracalis* **göğüs** — r.
- thymus* — i m. Yun. Thymon, thymos — kekik. Anat. **Timus**, der Thymus, le thymus. (Kesilen hayvanlarda timus'un görünüşünü kekiğin çiçek ve meyvalarına benzettiklerinden bu adı vermiş oldukları muhtemeldir.)

thymicus, timus — r.

thyreoides, thyreoides, kalkanımsı. Yun. Thyreos — Uzun dört köşe, kapağa benzer büyük kalkan. Thyreoides — Kalkan biçiminde. Thyra — kapı. Anat. **Kalkansı, tiroid, Cartilago thyreoides — Tiroid (Kalkanı) bezi.** (Burada bez kıkırdak yakınında olduğu için bu adı almıştır.) Osm. **Gudrufu dereki, guddei derekiye,** der Schildknorpel, die schilddrüse. Le cartilage thyroide, le corps throide.

tibia — ae — f. Lat. Tibia — Kaval (Romalıları kavallarını hayvanlarının tibiasından yaparlarmış). Anat. Kaval kemik, tıbya. Osm. Azmi kasaba. das Schienbein, le tibia.

tibialis, Tibya — r. Tibyal.

tinca Lat. Yeşil sazan balığı. *Os tincae = Sazan ağzı* le museau de tanche. (Uterus boynunun vagina içindeki bölümü). Osm. Buzülkanume.

tonsilla — ae, f. Bademcik. Osm. Levze.

tonsillaris, Bademcik — r.

torus — i, m. Lat. Torus — Kabartı, arazinin yükselen kısımları. Anat. **Kabartı. Torus palatinus — Damak kabartısı.** der Wulst, le bourrelet.

torulus, İnce, uzun kabartı, ibikcik. Anat. *Toruli tactiles* Dokunum ibikcikleri. (Parmakucu çizgileri.)

trabecula — ae, f. Lat. Trabes — Direk. Trabeculus — Di-rekçik. Anat. **Trabekül, bölmecik.**

trabecularis, Trabekül — r. Trabeküler.

trachea — ae f. Yun. Tracheia — Sert, pürüzlü Anat. **Trakea, solukborusu.** Osm. Siryanı sezen. die Luftröhre la trachée artère. (Aristoteles zamanında arterler içinde hava olduğu zannedilirdi. Arterleri; A. *tracheia* (Sert arter), B. *leia* (Yumuşak arter) diye ikiye ayırmışlardır.)

trachealis, trakea — r. (Soluk borusuna) ait, **trakeal.**

tractus — us, m. Lat. Trahere — Çekmek. Anat. **Çizgi, şerit, demet, kordon** Osm. **Habil, huzme, şerit.**

tragus — i, m. Yun. Tragos — teke, erkek keçi. Anat. **Tragus, Osm. Hınta.**

tragicus, Tragus — r.

transversus — s — um Lat. Transvertere — Enine gitmek, üzerine çevirmek. Anat. **Enine.** Osm. **Müstaraz.**

transversarii, enine — r.

transversarius (Processus transversus) larla ilgili, onlara ait)

trapezius, Yun. Trapeza — Masa, levha, yamuk, Anat.

Trapez, yamuk. M. trapezius Yamuk (trapez) kas.

Osm. **Adalei murabbaai münharife.** (Fransızların bu *Trapéze* dedikleri bilek kemiğinin Latince *Os multangulum majus*'dur.)

trapezoides, Yamuksu. Anat. Yamuksu, trapezoid. (Fransızların le *Trapezoides* dedikleri bilek kemiğinin Latince *os multangulum minus*'dur).

triangularis, Lat. Triangulum — Üçgen. Üç köşeli, üçgen biçiminde. Anat. Üçgen — r.

triceps — ipitis, Lat. Tres — Üç, Caput — Baş. Anat. Üç başlı. M. triceps — Üçbaşlı kas. Osm. **Adalei zatürriusu selâse.**

tricuspidalis, Lat. Cuspis — Tepe, uc. dantelâ. Anat. Valvula tricuspidalis — Üçlü kapacık. (triküspid — r.) Osm. Dessamı zuşerafetüsselâse.

trigeminus — a — um. Lat. Üçdefa, üçkere. Anat. Üçüz. N. trigeminus — Üçüz sinir, trigeminus Osm. **Asabı tevemîi selâse.**

trigonum — s — us Yun. Treis — Üç, Gonía — Açıl. Üçköşeli, üçgen.

triquetrum — a — um. Üçköşeli (Kesiti üçgen). Anat. Os triquetrum Piramit kemik. Osm. **Azmi ehramî** Fran. Pyramidal.

triticeus — a — um. Lat. Buğday tanesine benzeyen. Anat. Cartilago triticea Buğday kıkırdak. (Gırtlak kıkırdaklarından).

trochanter — eris, m. Anat. Trokanter. Osm. Trohanter. der Rollhügel, le trochanter.

trochantericus, **trokanter** — r.

trochea — ae, f. Yun. Trochlia Silindir. Anat. Makara — **tröklea**. Osm. **Bükre**.

trochlearis, **makara** — r. Trochlea (makara) ile ilgili.

trochoides — *trochoideus* Yun. Trocho — Çark, tekerlek Anat. *Articulus trochoideus* — **Döner eklem** = **trokoid (eklem)** Osm. **Mafsali medâri**. (Oynakyüzü tekerlek gibi dönen eklem.)

truncus — i, m. **Kütük**, **gövde**. Osm. **Cizi**. der Stamm, le tronc.

tuba — ae, f. Lat. sonuna doğru genişleyen boru. Anat. **Boru** Osm. **Nefir**.

tubalis — *tubarius*, **Tuba** — r. **Boru** — r.

tuber — eris, n. Lat. Tumere — Şişirmek. Anat. **Tümsek** Osm. **Hadbe**.

tubera'is, **tümsek** — r. **tuberal**.

tuberculum, **Tümsekcik**, **tüberkül**. Osm. **Hudeybe**.

Tümsekli Osm. **Hadbevi**.

tuberositas — atis. tümsekleri çok olan, pürtüklü. Anat.

Pürtük. (Fransızcadaki *tuberosité*, çıkıntı anlamına geldiği halde Latince terminolojide, *tuberositas* çok kere **pürtük** karşılığı kullanılmaktadır.) Osm. **Eseri**

Tuberositas deltoidea — **Deltoid pürtüğü** Osm. **Eseri** dâle L'empreinte deltoïdienne.)

tubus — i, n. Lat. Boru. künk. Anat. **Boru**. Osm. **Kana** die Röhre, le tube.

tubulus, **borucuk**.

tunica — ae, f. **Gömlek**, Anat. **Tabaka**, **gömlek**, Osm. **Kamis**, das Unterkleid, la tunique.

turbinalis — *turbinatus*, **kvrık**, **kvrıklı**, **turbinal** Osm. **Mütevî**.

turcicus, **Türk** — r. Anat. *Sella turcica* — **Türk eğeri**. Osm. **Serci türki**.

tympanum — i, n. Lat. Davul Anat. **Kulak davulu**. timpan Osm. **Sandukai tabıl**. Fr. Caisse du tympan, Pa kenhöhle. (*Membrana tympani* — **Timpan zarı** kan

lığı olarak **Timpan** kullanmak yanlıştır. *tympanicus*, **timpan** — r.

U

ulna — ae, f. Yun. Oléne, Dirsek. Lat. Önkol. Anat. *Os ulna* — **Dirsek kemiği**. Osm. **Azmi zent**. die Elle, le cubitus. (*Cubitus*, Latince dirsek anlamına olmakla beraber *Os cubitus*, *ulna* ile eşanlamdadır.)

ulnaris, **Dirsek kemiği** — r. **Ula** — r. **Ulnar**. (Fransızcada *Cubital* ile eşanlamdadır.)

umbo — onis, n. Lat. Kalkanın kabarık yeri, çıkıntı yeri. Anat. *Umbo membrana tympani* — **Timpan zarı göbeği**.

umbilicus — i, m. **Göbek**. Osm. **Sürre**. der Nabel, l'omblic.

umbilicalis — *umbilicaris*, **göbek** — r. Osm. **Sürrevî**.

uncinus — i, m. *Uncus*'un dimunitifi. **Çengelcik**. Osm. **Küleybe**.

uncus — i, m. Lat. Çengel. der Haken, le crochet.

uncinatus **Çengelsi**, çengel gibi **çengelli** Osm. **Küleybi**. Anat. *Piccessus uncinatus* — **Çengelsi çıkıntı**.

unguis — is, m. Lat. Penge, tırnak Anat. **Tırnak**. Osm. **Zıfir**. der Nagel, l'ongle.

unguiculus — i m. **Tırnakeik**.

unguicul'aris, **tırnak** — r. Tırnak biçiminde, tırnaksı.

urachus — i, m. Yun. Oyrachos, oyron — idrar sidik. Anat. **Urak**, **urakus**. Osm. **Habil mesani**. der Harngang, l'ouraque.

ureter — eris, m. Yun. Oyreter — idrar götüren. Oyree — İdrar etmek, oyron — idrar, sidik. Anat. **Sidiksagan**, **ureter**. der Harnleiter. Osm. **Hâlip**.

uretericus, **ureter** — r. Osm. **Hablî**.

urethra — ae, f. Yun. Oyrethra — Siyek. Anat. **Siyek**, **uretra**. die Harnröhre, l'urethre. Osm. **İhlil**.

urethralis, **uretra** — r. **Uretral**.

urina — ae, f. **İdrar**, **idik**, **urin**. Osm. **Bevl**. der Harn, l'urine.

urinalis — *urinarius*, **urin** — **r. idrar** — **r.**
urogenitalis, İdrar (Sidik) ve üretim ile ilgili Anat.
Systema urogenitalis — **İdrar** — **üreme sistemi** = **Uro**
 — **genital sistem** Osm. **Cihazı bevlîi tenasülî.**
uropoeticus, Yun. Oyron — İdrar, poietichos yapmağa ait.
 Anat. **Uropoetik** (İdrar — sidik — meydana getirici)
uterus — *i, m.* **Dölyagıl döllük, uterus.** Osm. **Rahim.** die
 Gebärmutter, l'uterus, la matrice.
uterinus, **döllük** — **r. uterus** — **r.**
utriculus — *i, m.* Lat. Uter — Tulum, kırba'nın diminutifi.
 Anat. **Kırbaçık**, (İçkulağın zar labirintine ait bir
 parça) Osm. **Kureybe.** l'utricule, das Vorhofssäck-
 chen.
utricularis, **kırbaçık** — **r.**
uvea, Yun. Uva Üzüm salkımı. Anat. **Uvea.** (Gözkürresi-
 nin üzüm tanesine benzetilen bir tabakası) **Damar**
 tabakası *Tunica vasculosa oculi.* Osm. **İnebe Uvea** =
Iris + Corpus cilliare + chorioides.
uvula — *ae, f.* Lat. Üzümcük. Anat. **Küçük dil.** Osm. **Lü-**
haf. das Zäpfchen, la lnette.

V

vacuus — *a — um* **Boş.**
vagina — *ae, f.* Lat. Kın. (Kılın kını.) Anat. **Dölyolu, haz-**
ne, vagina. Osm. **Mehbil.** die Scheide, le vagin.
vaginalis, **hazne** — **r. vaginal.**
vagus — *a — um*, Lat. Serseri, öteye beriye girüp çıkan.
 Anat. **Vagus** (Meçhul, belli olmayan sinir anlamı-
 na) = *n. pneumogastricus* — Akciğer — mide siniri.
 Osm. **Asabı meçhul** — **Asabı reevîl midevî.**
vallatus — *a — um*, Lat. Bir kale duvarıyla çevrilmiş ko-
 runmuş — Vallum — Hisar, kale. Anat. *Papillae cir-*
cumvallatae — **Çanaklı memecikler.** (Papillalar).
 Les papilles caliciformes. Osm. **Hüleymatı kes'îye.**
vallecula — *ae, f.* Vâdicik. Lat. Valles — Vadi. Anat. **Çu-**
kureuk.

valva, — *ae.* Lat. Kapak, Frans. Valve, dimin. Valvula =
 kapakcık, Osm. dessam.
valvula, — *ae, f.* Lat. Valve — Kapı kanadı. Anat. **Kapa-**
cık. Valvül. Osm. **Desam, desame,** die Klappe, la val-
 vule.
vas — *vasis, n.* **Damar.** Osm. **Via.** (Cemi. *Vasa* — **Damar-**
lar.)
vasculosus, **damarlı, damar** — **r.**
vastus. **Geniş Anat. M. vastus** — **Geniş kas** Osm. **Adalei**
müttesia.
velum — *i, n.* **Yelken.** Osm. **Şerâ.** Anat. **Yelken, etek** das
 Segel, le voile.
vena — *ae, f.* **Toplardamar, karadamar, ven** Osm. **Verit.**
 die Blutader, die Vene, la veine.
venosus, **toplardamar** — **r. ven** — **r.**
venu'a, **toplardamarcık, karadamarcık venül.**
venter — *ris, m.* **Karın.** Osm. **Batın.** die Bauch, la ventre.
ventralis, **karın** — **r.** Karın ile ilgili, karın tarafında bu-
 lunan. Anat. **Ventral, ön** (İnsan vücuduna göre göv-
 de ve boyunda).
ventriculus — *i, m.* 1) **Mide.** der Magen. L'estomac; 2) **Ka-**
rıncık. Osm. **Buteyn.** (Kalb ve beyinde) die Herz-
 kammer, die Gehirnkammer, le ventricule. (Gırtlak-
 ta da *ventriculus laryngis* — **Gırtlak karıncığı**).
ventricularis, **karıncık** — **r.** (Kalb, beyin ve gırtlakta).
vermis — *is, m.* **Solucan.** Osm. **Dûd,** der 'Wurm, le ver.
vermiformis, **solucan biçim** Anat. *Processus vermiformis* —
solucanbiçim çıkıntı = **appendis.**
vertebra — *ae, f.* **Omur, vertebra.** Osm. **Fıkra.** der 'Wirbel.
 la vertebre.
vertebralis, **omur** — **r. vertebral.** Osm. **Fıkarî.**
vertex — *ici, m.* **Tepe.** (Kafada). Osm. **Zirve, kumme.** der
 Scheitel, le vertex.
verticalis, **dikey,** Osm. **amudî.**
vesica — *ae, f.* Lat. Kese. Anat. **Torba.** Osm. **Kise, Huvey-**
sal. *Vesica urinalis* — **Sidik (idrar) torbası.** Osm. **Me-**

sane. *Vesica fellea* — Öd kesesi. Fransızlar, *Vesicule biliarie*, derler). Osm. *Kisei Safraviye*, die Gallenblase. La vessie.

vesicalis, Kese — r. torba — r.

vesicula — ae, f. Küçük torba anlamına kese. torbacık. Osm. *Huveysal*, das Bläschen, la vesicule.

vesicularis, kese — r. kesecik — r.

vestibulum — i, n. Lat. Evin kapısı ile sokak arasındaki kısım. Anat. *Vestibül*, dahliz. Osm. *Dehliz*, der Vorhof, la vestibule.

vestigium — i. Lat. Artık. Frans. *vestige*, Anat. *Rudimentum* anlamına.

vibrissae — arum f. *Burun kılları*. Osm. *Eşarı enf.* die Nasenhaare. Les vibrisses.

villus — i, m. Kıl demeti. püskül. Anat. *Villus*, tümür. Osm. *Zügabe*. *Villi intestinales* — *Barsak tümürleri*, die Darmzotten, les villosités intestinales.

villosus, villus gibi, tümürsü.

virilis — e. *Erkek* — Lat. *Vir-is*, erkek Osm. *Zeker*.

viscus — Lat. İçorgan, Osm. *Hişiv*, *Çoğul* = *Viscera* — İçorganlar.

viscera — erum. Lt. *Viscus*, İçorgan, bağır. Osm. *Haşv*, Anat. *İçorganlar*, bağırlar. (*Viscus'un* çoğulu). Osm. *Ahşa*. Eingeweide, les viscères.

visus — us, m. *Görme duygusu*. Osm. *Rüiyet*, das Gesicht, la vue.

vita — ae, f. *Hayat*, das Leben, la vie. Lat. *Vivere* — yaşamak.

vitellus — i, m. Lat. küçük tane. yumurta sarısı. Anat. *vitellus*.

vitellinus, *vitellus* — r.

vitreus — a — um. Cam gibi, camsı. Osm. *Zücacı*.

vocalis. Lat. *Vox* — Ses. Sese ait, ses çıkaran Anat. *Ses* — r. *Vokal*. Osm. *Savti*.

vola — ae, f. *Aya* (Elayası). Osm. *Rahetülyet*.

volaris, elayası — r. Osm. *Rahî*.

vomer — eris, m. Lat. Sapan demiri. Anat. *Sapan kemik*. Osm. *Azmî mikâ*, das Pflugocharkein, le vomer.

vortex — icis, m. Lat. Girdap, akıntı. *Vorteks*, çevri. Kalbde kas liflerinin; deride kılların doğrultusunu göstermek için kullanılır. *Vortex cordis*, *vortices pilorum* kalb çevrîsi, kıl çevrîleri.

vorticosus — a — um, *Çevri* — r. Anat. *Venae vorticosae* - *Vv. chorioideae majores* — *Koriodin büyük toplardamarları*. Osm. *Evrîdei mesimiye*.

vulva — ae, f. *Ferç*, *vulva*. Die weibliche Scham, la vulve.

X

xiphoides — *xipyoideus*. *Hançersi*. Yun *xiphos* — *Hançer*. Osm. *Hançerî*.

Z

zona — ae, f. Lat. Kuşak. Anat. *Mıntaka*, kuşak, der Gürtel, la zone.

zonalis, *mintaka* — r.

zonula — ae, f. Kuşakecik. Anat. *Zonu'a ciliaris* — *Kırpık-si*, cisim kuşakeği = *Apparatus suspensorius lentis* *Gözmerceğinin* asıcı aygıtı.

zonularis, *mintakacık* — r. Anat. *Fibrae zonulares* = *Fibrae suspensoriae lentis* — *Gözmerceğinin* asıcı iplikleri.

zygomaticus — um. Yun. *Zygoma* — boyunduruk kemeri. *Zygon* — Boyunduruk. Anat. *Elmacık* — r. Os. *Zygomaticum* *Elmacık kemiği*. Osm. *Azmî üzari*. *Arcus zygomaticus* — *Elmacık kavsî* (yayı) Osm. *Kavsî üzari*.

TÜRKÇE ANATOMİ SÖZLÜĞÜ

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
abducens, gözün dışa oynatıcı siniri	asabı muharriki vahşî ayn	<i>N. abducens, nerf moteur oculaire externe</i>
acetabulum, hokkaçukur	cevfi hokki	<i>acetabulum, la cavité cotyloide</i>
açı	zaviye	<i>angulus</i>
açıcı, ekstensor	bâsita	<i>extensor</i>
adacık, insula	cüzeyre	<i>insula</i>
adventis, damar dış gömleği	kamisi haricîi viâ	<i>adventitia</i>
afferens, getiren	musil	<i>afferens</i>
ağ	şebeke (dafire)	<i>rete (plexus)</i>
ağaç	secer, secere	<i>arbor</i>
ağcık	şebeke	<i>reticulum</i>
ağız	fem	<i>os, ostium, bouche</i>
ağız (delik anlama)	fevha	<i>orificium, porus, apertura</i>
ağızlaşma, anastomoz	mufagama	<i>anastomosis</i>
ağısı, retiküler	şebekevi, dafirevi	<i>reticularis, plexiformis</i>
ağuz, kolostrom	libâ	<i>colostrum</i>
ak	eb Yaz, beyza	<i>albus, blanc (che)</i>
akciğer	rie	<i>pulmo, poumon</i>
akciğer borucuğu, bronşçuk	kuseybe	<i>bronchiolum</i>

TÜRKÇE

OSMANLICA

LÂTİNCE

akciğer borusu, bronş	kasaba	<i>bronchus, bronche</i>
akciğer - mide siniri, vagus	asabı reevîi midevi	<i>n. vagus, n. pneumogastrius</i>
akgömlek, albugine	kamisi ebyaz	<i>albugineus</i>
akkan, lenf (a)	lenfâ	<i>lymphâ, lymphâ</i>
akkan düğümü	ukdei lenfaviye	<i>lymphonodus</i>
akörtü, aponevroz	sıfak	<i>aponeurosis</i>
akromyon, omuz çıkıntısı	nütuu ahramî	<i>acromion</i>
aksesoryus	asabı şevki	<i>n. accessorius, nerf spinal</i>
akson	akson	<i>axon</i>
akyuvar	küreyvei beyza	<i>leucocyte, globule blanc</i>
akzar, fasya	sıfak	<i>fascia</i>
alan	saha	<i>area, aire</i>
albugine, akgömlek	kâmisi ebyaz	<i>albugineus</i>
alın	cephe	<i>frons</i>
alın — r, frontal	cephî	<i>frontalis</i>
allantois	allantois	<i>allantois</i>
alt	süfli, taht	<i>inferior, infra, sous sub</i>
altçene	fekki esfel	<i>mandibula, os maxillaire inferieur</i>
altçene (kemiği)	azmî fekki esfel	<i>mandibula, os maxillaire inferieur</i>
alveol, dişçukuru (dişte) pektek (akciğerde)	sinh	<i>alveolus</i>
alyuvar	küreyvei hamra	<i>globule rouge, erythrocyte, kaematie</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
ambigü	ambigü	ambiguus
amfiyartroz (is), yarı oynar ek- lem	mafsali nimmüte- harrik	<i>amphiartrosis</i>
amigdal, badem- cik	levze	<i>tonsilla, amygdala</i>
ammon	ammon	<i>ammon</i>
amnion (amnios)	amnios (on)	<i>amnios (on)</i>
ampul	mecel	<i>ampulla</i>
ana (anlam karşı- lığı değildir)	asli, müşterek	<i>communis, commun</i>
anastomoz, ağız- laşma	mufagama	<i>anastomosis</i>
anatomi	teşrih	<i>anatomia</i>
anatomik	teşrihi	<i>anatomica</i>
anjyoloji, damar- bilim	mebhasuleviye	<i>angiologia,</i>
ankoneus, dirsek kası	adelei mirfakiye	<i>m. anconeus</i>
anonim	lâismileh	<i>anonymus</i>
anonim arter, kol- baş atardamarı	cez'i siryânî adu- dii re'si	<i>truncus brachiocep- halicus</i>
anonim ven, kol- baş toplarda- marı	cez'i veridiî adu- dii re'si	<i>vena brachiocephali- ca</i>
anorganik	gayri uzvî	<i>inorganique</i>
anteliks	mukbili helezon	<i>anthelex</i>
antitragus	mukabili hınta	<i>antitragus</i>
antrum, mağara	gaar	<i>antrum, caverna</i>
anus	şerç	<i>anus</i>
aort, (avort)	epher	<i>aorta</i>
appendiks (appen- dis)	zeyl	<i>appendix, l'appen- dice</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
apışarısı, perine (um)	ıcan	<i>perinaeum</i>
aponevroz, akörtü	sıfak	<i>aponeurosis</i>
ara	beyn	<i>inter</i>
aralık, ara	mesafe	<i>spatium</i>
arabeyin, dienke- fal	aralık muh	<i>diencephalon</i>
araknoid, örüm- ceksi zar	ankebutî	<i>arachnoides</i>
areol, ayla	hâle	<i>areola</i>
aritenoid, ibriksi (kıkırdak)	gudrufu tarcifali	<i>arythenoides (car- tilago)</i>
arka, art	half, halfî	<i>posterior</i>
arkabeyin, meten- kefal (on)	muhhu halfî	<i>metencephalon</i>
armutbiçim	ehramî, armûdî	<i>piriformis</i>
arter, atardamar	şıryan	<i>arteria, artère</i>
artık	bakiyye	<i>rudimentum - ves- tigium</i>
artkafa	kafa (yanlış ola- rak)	<i>occiput</i>
artrodi, düzyüzlü eklem	mafsali musatta- hülvücuh	<i>arthrodia</i>
asinus	inebe	<i>acinus</i>
asıcı	muallik	<i>suspensor</i>
asteryon	noktai necmiyye	<i>asterion</i>
aşağı	esfel	<i>inferior,</i>
aşık (çıkıntısı)	kâab	<i>malieolus</i>
malleol	azmı kâab	<i>talus, astragale</i>
aşık kemiği, as- tragal	zenebülferes	<i>cauda equina, que de chevale</i>
atkuyruğu	şıryan	<i>arteria</i>
atardamar, arter		

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
atıcı kanal	kanatı dâfika	<i>canalis ejaculatorius</i>
atlas	atlas	<i>atlas</i>
atriyum	üzeyn	<i>atrium, oreillette</i>
attik (us)	meskeni uzeymat	<i>atticus = recessus</i>
		<i>epitympanicus</i>
avrikula, kulacık (kalbde)	sayvanül üzeyn	<i>auricule de l'oreille</i>
avrikula, kulak kepçesi	sayvan	<i>te auricula cordis</i>
ay	kamer	<i>auricula, pavillon</i>
aya	rahatülyed	<i>luna</i>
aya — r.	rahî	<i>vola, palma</i>
ayak	kadem	<i>volaris, palmaris</i>
ayakbaşparmağı	ephamülkadem	<i>pes, pied</i>
ayak bileği	rusgul kadem	<i>hallux, gros orteil</i>
ayaktarağı, meta- tars	muştul kadem	<i>tarsus</i>
aygıt	cihaz	<i>metatarsus</i>
ayla, areol	hâle	<i>apparatus, appareil</i>
azigos (veni)	verîdi ferdî kebir	<i>areola</i>
azıdişi	dırs	<i>azygos, (vena)</i>
		<i>dens molaris, mola-</i>
		<i>re</i>
	B	
bacak, incik	sâk	<i>crus, jambe</i>
bademcik, amig- dal	levze	<i>torsilia, amigdal</i>
bağ	ribat	<i>ligamentum, retina</i>
bağdoku	nesci munzam	<i>culum</i>
bağırlar, içorgan- lar	ahşa	<i>tela conjunctiva,</i>
baldır	—	<i>viscera</i>
		<i>sura, mollet</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
baldır ikiz kası	tevemiyei sakiye	<i>gastrocnemius, ju-</i>
gastroknemyus		<i>meaux la jambe</i>
barsakaskısı, me- sarika	mesârika	<i>mesenterium</i>
barsak	miâ	<i>intestinum</i>
barsak (ince)	miai rakik	<i>intestinum tenue,</i>
		<i>int. grêle</i>
barsak (kalm)	miai galiz	<i>intestinum crassum,</i>
		<i>gros intestin</i>
basur — r. hemo- roid — r.	basurî	<i>haemorrhoidais</i>
baş	re's	<i>caput, tête</i>
başçık	re'si sagir, lokma	<i>capitulum</i>
başlangıç	menş'e	<i>originis</i>
başlangıç — r. (original)	menşeî	<i>originalis</i>
başparmak	ebham	<i>pollex, hallux</i>
bazilik	kaidevi	<i>basilica</i>
bel	katan	<i>lumbus</i>
benek, leke	şelel	<i>macula, tache</i>
besler delik	sukbel mugaddiye	<i>foramen nutricium</i>
beyin	muh	<i>cerebrum, cerveau</i>
beyincik	muheyh	<i>cerebellum, cervelet</i>
beyin epifisi	guddei sanavbe- riyye	<i>epiphysis cerebri</i>
kozalaksı bez		<i>glande pineale</i>
beyin kabuğu	kışrı muh	<i>pallium, ecorce cé-</i>
		<i>rébrae</i>
beyin - omurilik ekseni	mihveri nuhaîi	<i>neurax = aex cé-</i>
	şevkî	<i>rébrospinale</i>
beyin - omurilik sıvısı	mayîi dimağîi	<i>liquor cerebrospi-</i>
	şevkî	<i>nalis</i>
beyin - omurilik zarları, menin- ksler	sehayayı dimağîi şevkî	<i>meninges</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE	TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
beyin orağı	mişveli muh	<i>falx cerebri</i>	boya, pigment	subag	<i>pigment</i>
beyin üçgeni	müsellesi muhhi	<i>fornix cerebri, trigone céébral</i>	boynuz	karn	<i>cornu</i>
bez (gudde)	gudde	<i>glandula, la glande</i>	boynuzcuk, konka	kureyn	<i>corniculum, choncha</i>
bifurkasyon, çatal (lanma)	teşa'ub, ikiye inşia	<i>bifurcatio</i>	boyun	vidac, unk	<i>jugulum, cou, col-lum cervix</i>
biküsbidal, ikili kapak, mitral	dessamı ikilili	<i>valvula mitralis, v. bicuspidalis</i>	boyun deri kası, platisma	adalei cildiyei unk	<i>m. platysma, peau-cier du cou</i>
bilek (el)	misemül yed, rüsgülyed	<i>carpus, poignet</i>	boz (gri)	sincabi	<i>grisea</i>
bilek (ayak)	unkulkadem, rüsgülkadem	<i>tarsus, cou du pied</i>	böbrek	kilye	<i>ren</i>
billür cisim, göz merceği	cismi billûri	<i>lens crista'llina, cristallin</i>	böbrek leğeni	huveyza	<i>pelvis renalis, bassin</i>
bilifer, öd (safra) taşıyıcı	nakili safra, hamili safra	<i>bilifer</i>	bölge	nahiye	<i>regio</i>
birleşek	mülteka	<i>comissura</i>	bölme	hicab	<i>septum, cloison</i>
birleşik	müzdeviç	<i>conjugatus</i>	bölmecik, trabekül	hâciz	<i>trabecula</i>
birleşme kırıkdağı	gudrufu muzdeviç	<i>synchondrosis</i>	bölüm, parça	kısım	<i>pars, parti</i>
biventer, iki karınlı	zatülbatneyn	<i>biventer, digastrique</i>	brakikefal, kısa kafalı	mustârazurreis	<i>brachycephalus</i>
bingıldak	yafuh	<i>fonticulus, fontanelle</i>	bregma	hamiliyafuhu kebir	<i>bregma</i>
bızır, klitoris	bızır	<i>clitoris</i>	bronş, akciğer borusu	kasaba	<i>bronchus, bronche</i>
boğaz	hulkum	<i>fauces, gorge, gosier</i>	bronşcuk, akciğer borucuğu	kuseybe	<i>bronchiolum</i>
boru, salpinks	nefir	<i>tuba, salpinx ductus</i>	bucinator, üfürücü (kas)	adeleimubevvika	<i>bucinator</i>
borucuk	enbub	<i>tubulus</i>	buğday kırıkdağı	gudrufu şâriyüş-şekil	<i>cartilago triticae</i>
boş	ecvef	<i>vacus, cave</i>	bulbus (soğani-lik)	basale (basalai sîsaiye)	<i>medulla oblongata, bulbus (medullae)</i>
boşluk	cevf, tecvif	<i>cavitas</i>	burma	muavveç	<i>contortus</i>
boşaltım	tahliye	<i>evacuation</i>	burun	enf	<i>nasus</i>
boşbarsak, jejenum	miai saimî	<i>intestinum jejunum</i>			
boşluk, lakuna	cevf	<i>cavum, cavitas, cuna</i>			

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
burun deliği	menhir	<i>nares, narine</i>
burun kemigi	azmı enf	<i>os nasale</i>
burunaltı oluğu,	telemi tahtelen-	<i>philtrum, sillon sous</i>
fitrum	fiyye, mirşah	<i>naselle</i>
büklüm	iltiva, sinye	<i>plica</i>
bükme, fleksiyon	kabız	<i>flexio</i>
bükücü, fleksor	kabıza	<i>floxor, fléchisseur</i>
büyük	kebir	<i>majus, major, mag-</i>
		<i>nus</i>
büyüyememe	haleti mebna	<i>rudimentum</i>
büzgen, sfinkter	muassıra	<i>sphincter</i>
	C	
camısı	züicaci	<i>vitreus, hyaloides</i>
cerrahî	cerrahi	<i>chirurgicus, chirur-</i>
		<i>gical</i>
cevher, madde	cevher, madde	<i>substantia, mati-</i>
cisim	cisim	<i>corpus</i>
cisimcik	cüseyme	<i>corpuseulum</i>
	C	
çanak, kalıs	keıs	<i>calix, calice</i>
çanakısı	ke'siyyüşşekil	<i>caliciformis</i>
çap	kutur	<i>diameter</i>
çapak	çapak	<i>sebum palpebrale,</i>
		<i>chassie</i>
çapraz, kıyasma	tesalûp	<i>chiasma, croisement</i>
		<i>decussatio</i>
çatal (yeri) bifur-	teşa'ub, ikiye in-	<i>bifurcatio</i>
kasyon	şıab	
çatı	âne	<i>pubis, pubes</i>
çekik kemik (gı)	azmı matraka	<i>malleus, marteus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
çekirdek, nukleus	nüve	<i>nucleus, noyau</i>
çekirdekciik, nuk-	nüveyt	<i>nucieolus</i>
leol (us)		
çekum (körbar-	âver (miai âveri)	<i>caecum (intestinum</i>
sak)		<i>caecum)</i>
çeliak (çöliak)	zellakî	<i>coeliacus</i>
çember, daire	dâire	<i>circulus</i>
çement, (sement)	kışrı sin	<i>substantia ossæ,</i>
kök kabuğu		<i>cement</i>
çene	fek	<i>machoire</i>
çenealtı bezi	guddei tahtelfek-	<i>glandula submandi-</i>
	kiye	<i>bularis</i>
çeneucu	zekan	<i>mentum, menton</i>
çeneucualtı	tahtezzekan	<i>submentalıs</i>
çengel	külâb, keltûb	<i>hamulus, crochet,</i>
		<i>uncus</i>
çengel — r.	kulabî, keltubi	<i>uncinatus, hamatus</i>
çengelciik	küleybe	<i>hamulus, uncinus</i>
çentik	sülme	<i>incisura, echancrure</i>
çeper, duvar	cidar	<i>paries, paroi</i>
çevirici - rotator	mudevvir	<i>rotator</i>
çevre	muhit, medâr	<i>circumferentia, or-</i>
		<i>biculus</i>
çevrersel, periferik	muhitî	<i>periphericus</i>
çevre kası	adalei medariyye	<i>musculus orbicularis</i>
çıkıntı	nütü	<i>processus, promi-</i>
		<i>nens</i>
çıkma, divertikül	retic	<i>fornix, cul-de-sac,</i>
forniks		<i>diverticule</i>
çigneme	madıg	<i>masticatio</i>
çigneme kası,	adalei madgiye	<i>m. masseter</i>
masseter		
çignetici	mâdıg	<i>masticator</i>
izgi	hat	<i>stria, linea ligne</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE	TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
çizgili	muhattat	<i>striatus</i>	delik	sukbe	<i>foramen, trou, aditus</i>
çizgili kas	adalei muhattata	<i>muscle strié</i>	delik (ağız anla-	fevha	<i>apertura, porus, orificium</i>
çizgisiz, yalınz	emles, melsa	<i>lisse</i>	delikli, delinmiş	meskub	<i>perforatus</i>
çokyarıklı (kas),	adalei mustarazai	<i>m. multifidus</i>	delta (msı) kas,	adalei dâliye	<i>deltoides</i>
mulifidus	şevkiye		deltoid		
çukur	hufre	<i>fossa, recessus</i>	demet	huzme	<i>fasciculus, fasceau</i>
çukurecik	hufeyre	<i>fossula, fovea, fosse</i>	dentin, diş kemiği	âciüssin	<i>substantia eburnea, dentine, ivoire</i>
çukuriuk	hufre	<i>sette excavatio</i>	deri	cilt	<i>cutis, peau</i>
	D		derialtı	tahtelcilt	<i>subcutaneus</i>
			derialtı (dokusu)	nesci hücrevii tah	<i>subcutis</i>
				telcildi	
dağ, dağcık	cebel	<i>mons, monticulus</i>	derin	amık	<i>profundus</i>
daire, çember	daire	<i>circulus</i>	derma	edimme	<i>derma, derme</i>
dal, dalcık, kol	gusun, guseyn, şube	<i>ramus, branche, mulus</i>	destek (bağ)	rıbatı muallik	<i>sustentaculum</i>
dalak	tahal	<i>splen, lien, rate</i>	diş	sin	<i>dens, dent</i>
daliz, vestibül	dehiiz	<i>vestibulum</i>	dişçukuru, alveol	sinh	<i>alveolus</i>
damak	hanek	<i>palatum, palais</i>	dişli	musennen	<i>dentatus</i>
damak eteği (yel-	şirâül hanek	<i>velum palatinum</i>	diyafis, kemik cis-	cismi azım	<i>diaphysis</i>
keni) yumuşak		<i>palatum molle</i>	mi		
damak			diyafram (gma)	hicabı haciz	<i>diaphragma</i>
damak kemiği	azım hanek	<i>os palatinum</i>	dienkefal (on)	aralık muh	<i>diencephalon</i>
damar	via	<i>vas, vaisseau</i>	arabeyin		
damarbilim, anji-	mebhasüleviye	<i>angiologia, angie</i>	dikdörtgen	mustatil	<i>oblongus</i>
oloji		<i>gie</i>	diken	şevk	<i>spina, epine</i>
damar dışgömle-	kamisi haricüi viai	<i>adventita</i>	diken — r. spinal	şevkî	<i>spinalis, epineux</i>
ği, adventis			diken (spinal)	nütuu şevkî	<i>processus spinalis</i>
damarlar	ev'iye	<i>vasa, vaisseaux</i>	çıkıntı		
daraltı, istmus,	muzik	<i>isthmus</i>	dikey	amûdi	<i>perpendicularis</i>
geçit			dikiş	hiyata	<i>sutura</i>
dartoz	münseliha	<i>dartos</i>	dil	lisan	<i>lingua, langue</i>
delici	sâkıp	<i>perforans</i>			

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
dilaltı bezi	guddei tahtelli-saniye	<i>glandula sublingualis</i>
dilaltı büyük siniri, hipoglos (us)	asabı tahtellisanîi kebir	<i>n. hypoglossus, n. grand hypoglossus</i>
dileik	lüseyne	<i>lingula</i>
dilkemiği, hiyoid	azmı lâmi	<i>os hyoides</i>
dil - yutak siniri	asabı bel'umîi li-sanî	<i>n. glossopharyngeus</i>
dikiş	derz, hiyata	<i>sutura</i>
dip	gavr	<i>tundus, fond</i>
diploe	isfenci beynel-levhateyn	<i>diploe</i>
dirim ağacı	şecerei hayat	<i>arbor vita</i>
dirsek	mirfak	<i>cubitus, flexura, coude</i>
dirsek çıkıntısı, olekran (on)	nütuu mirfakî	<i>olecranon</i>
dirsek kası, anko-ne (us)	adalei mirfakiye	<i>m. anconeus</i>
dirsek kemiği, ul-na	azmı zend	<i>os ulna, cubitus</i>
disk	kurs	<i>discus</i>
distal, uzaksal	baîd	<i>distalis</i>
diş	sin	<i>dens, dent</i>
dişçukuru	sinhi sin	<i>alveolus dentalis</i>
dişeti	lisye, (lisat)	<i>gingiva, gencive</i>
dişkoku kabuğu, seman (sement)	kısrı sin	<i>substantia ossea, cément</i>
dişi (kadın)	müennes	<i>femininus</i>
dişkemiği, dentin	âciüssin	<i>substantia eburnea, dentine, ivoire</i>
dişli çizgi	hattı müşerşer	<i>ora serrata</i>

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
dişli kas	adalei müsennene	<i>m. serratus</i>
dişözü	lubbü sin	<i>pulpa dentis</i>
divertikül, çıkmaz, forniks	retic	<i>diverticulum</i>
diz	rikbe	<i>genus, genou</i>
dizardı	me'baz	<i>peplies</i>
dizi (parmak) kemikleri	selâmiyat	<i>phalanges</i>
dizkapağı (kemiği, patella)	azmı rıdfa	<i>patella, rotule</i>
dış	vahşi, haricî	<i>externa</i>
dışartı	ifrag	<i>excretio</i>
dışartı kanalı	mecrai müfig	<i>canalis excretorius</i>
dışbükey, konveks	muhaddep	<i>convexus</i>
dışlenf (a), perilenf (a)	lenfayı haricî	<i>perilympha</i>
dışkı	mevaddı gaita	<i>matitéres fécales</i>
dışplasma, ekto-plasma	plazmaî haricî	<i>ectoplasma</i>
dışyan, lateral	canibi vahsî	<i>lateralis</i>
dış yürekzarı, perikard (iyum)	şigafı haricîi kalb	<i>pericardium</i>
doğru	müstakim	<i>rectus, droit</i>
doğrultu	istikamet	<i>directio</i>
doku	nesiç	<i>tele, tissu</i>
doku (bağ)	nesci munzam	<i>tissu conjonctif</i>
doku (kaldırımı)	nesci rasafî	<i>tissu pavimenteux</i>
doku (kan)	nesci demevî	<i>tissu sanguin</i>
doku (kas, adale)	nesci adalî	<i>tissu musculaire</i>
doku (kemik)	nesci azmî	<i>tissu osseux</i>
doku (kırkırdak)	nesci gudrufî	<i>tissu cartilagineux</i>
doku (lif)-fibroza	nesci lifî	<i>tissu fibreux</i>

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
doku (mukoz) - mukoza	nesci muhatî	tissu muqueux
doku (sinir)	nesci asabî	titssu nerveux
doku (sünger)	nesci isfenci	tissu spongieux
doku (tıkız)	nesci kesif	tissu compact
doku (yağ)	nesci şahmî	tissu gaissux
dokunma	lems	toucher
dokunum	lâmise	tactus, tacte
dolambaç, labi-tus	tih	labyrinthus
dolaşım	deveran	circulatio
doligokefal (on), uzunkafalı	müstatilürreis	doligocephalon
dorsal, sırt (sıfat olarak)	zahri	dorsalis
döllük, dölyatağı, uterus	rahim	uterus
dölüt fetus	cenin	ietus
dölyatağı, uterus, döllük	rahim	uterus
dölyatağı borusu	nefiri rahmî	tuba uterina
dölyatağı kası, miyomert (i-yum)	adalei rahmiye	myometrium
dölyatağıyanı (dokusu), parametrium	nesci mücaviri rahmî	parametrium
dönek (sinir) rekürrens	râcî (asabî)	recurrens (nervus)
döner kemik, radius	azmı kûbere	radius
döner eklem, trokoid (eklem)	mafsalı medarî	trochoide

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
dönük	mun'akis	circumflexus
dördüncü	râbî	quartus, quatrième
dördüz	tev'emiye erbaa	quadrigeminus
dörtbaşı	zatürruusu erbaa	quadriceps
dörtgen	zûerbeatüladlâ	quadrangularis
dörtgen lop	fussu murabba	praecuneus,
dudak	şefe	labium, iabrum, lèvre
duodenum, oniki-parmak (barsak)	meai isna aşer	duodenum
duvar, çeper	cidar	paries, paroi
duvarkemik, pariyetal	azmı cidarî	os parietale
duyar, duygulu, duygun	hassas	sensible
duyarlık	hassasiyet	sensibilité
duygu	his	sensus
duyma	his, tahassüs	sensation
duyu	hasse	senscrius
duyusal	havassî	sensoriel
duyusal, sensitif	hissî	sensitivus
düğüm, gangliyon	ukde	nodus, ganglion
düğümçük	ukeyde	nodulus
düşey	şakulî	verticalis
düz, yalnız	emles	lisce
düzey	satih	surface
düzlem	müstevi	planum
düzyüzlü eklem, artrodi	mafsalı musatta-hülvücu	arthrodia

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
	E	
edep	istihya	<i>pudendus</i>
edep — r.	istihyai	<i>pudendalis, honteux</i>
efferens, götür- gen	nâkil, mürsil	<i>efferens</i>
eğc, kaburga	dılı	<i>costa, côte</i>
eğc (kaburga ke- miği)	azmı dılı	<i>cs castale</i>
eğcr	sere	<i>seila</i>
eğik	mâil, münhanî	<i>obliquus</i>
eğri kıvrım	iltivayr münhanî	<i>pli courbe</i>
eğrilik	inhina	<i>curvatura</i>
eklem	mafsâl	<i>articulus, articulati- on</i>
eklembilim, sin- desmoloji	mebhası mefasıl	<i>syndesmologia</i>
ekler	levahik, mülhakat	<i>adnexa, annexes</i>
eksen	mihver	<i>axis</i>
eksen kemik	azmı mihver	<i>epistropheus, axis</i>
ekstension, açma	bast	<i>extension</i>
ekstensor, açıcı	bâsita	<i>extensor</i>
ektoderma	ektoderm	<i>ectoderma</i>
ekvator	hattı istiva	<i>equator</i>
el	yed	<i>manus</i>
el başparmağı	ephamülyed	<i>pollex, pouce</i>
elâstik, esnek	elâstikî	<i>elasticus</i>
elbileği	rusgulyed	<i>carpus</i>
element (eleman)	unsur	<i>élément</i>
elipsoit	kat'ı nâkıs	<i>ellipsoideus</i>
elmacık, zigoma	venc, uzar	<i>zygoma</i>
elmacık — r. zi- gomatik	vecnî, uzarî	<i>zygomatikus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
eltarağı, meta- karp	muştulyed	<i>metacarpus</i>
embriyon, emb- riyo	rüşeym	<i>embryo</i>
embriyoloji	mebhasürüşeym	<i>embriologia</i>
endolenf (a) iç- lenf (a)	lenfayı dahili	<i>endoympha</i>
edokard (iyum), kalb içzarı	şıgafı dahilîl kalb	<i>endocardium</i>
endometr (iyum)	gışai dahili rahim	<i>endometrium</i>
endoplasma, iç plasma	plasmayı dahili	<i>endoplasma</i>
endotel (yum)	gışai beşerevii dahili	<i>endothelium</i>
enine, transvers	mustaraz	<i>transversus</i>
enalt	esfel	<i>imas, ima</i>
enbüyük	ekber, kebir	<i>maximum</i>
enkefal (on) tüm- beyin	dimağ	<i>encephaion</i>
enküçük	esgar, sağır	<i>minimus</i>
ense	nukrei kafa, kıtai halıyei unk	<i>nucha</i>
enuzun	tevil, etval	<i>longissimus</i>
enüst	âlâ, ulya	<i>suprema</i>
ependim	gışai sisai, gışa- yı mustabtını buteynat	<i>ependyma</i>
epiderm (is), üst- deri	beşere	<i>epidermis</i>
epididim, erbezi- üstü	berbah	<i>epididymis</i>
epidural	fevkassulbi	<i>ep'duralis</i>
epifiz, kemikucu	nihayeti azım	<i>epiphysis</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
epifiz (is) (beyin)	guddei sanevberi- ye	<i>epiphysis, corpus pineale</i>
epigastri (iyum), üstkarın	şersuf	<i>epigastrium</i>
epiglot (tis) girt- lak kapağı	lisarı mizmar	<i>epiglottis</i>
epikard (iyum)	vüreykai haşevi- yei şıgağı hacii kalb	<i>epicardium</i>
epikondil, lokma- üstü	fevkallokma	<i>epicondylus</i>
epiplon, omentum	serb	<i>epiploon</i>
episklera	tabakai fevkas- sulbe	<i>episclera</i>
epitel (yum)	nesci hücrevii muhatî	<i>epithelium</i>
erbezi, testis	husye	<i>testis, testicule</i>
erkek	müzekker, zeker	<i>masculus, vir, homme</i>
ersuyu, (meni) sperma	meni	<i>semen, spermata</i>
erbeziüstü, epidi- dim (is)	berbah	<i>epididymis</i>
esnek, elâstik	elâstikî	<i>elasticus</i>
et	lahun	<i>chair</i>
etcik	luheyne	<i>caruncula</i>
etmoid, kalbur (su) kemik	azmı gırbali	<i>ethmoides</i>
eustaki borusu	nefiri östaki	<i>tuba pharyngotym- panica, trombe d'Eustache</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
	F	
farinks, yutak	belum	<i>pharynx</i>
fasya, akzar	sıfak	<i>fascia</i>
femoral, uyluk - r.	fahzî	<i>femoralis, crural</i>
femur, uyluk	fahiz	<i>femur</i>
fetus, dölüt	cenin	<i>letus</i>
fibra, lif, iplik	lif	<i>fibra</i>
fibroz, fibröz, lif- sel	lifi	<i>fibrosus, fibreuse</i>
fibula, kamış ke- mik, perone	azmı şazi	<i>tibula, péroné</i>
filtrum, burunaltı oluğu	telmi tahtelenfi, mirşah	<i>philtrum, sillon so- usnasal</i>
fizyoloji	fenni menafiülâza	<i>physiologia</i>
fleksiyon, bükme	kabız	<i>flexio, flexion</i>
fleksör, bükücü	kabıza	<i>flexor</i>
flokulus	fuseysi rievii mi- devî	<i>fiocculus</i>
follikül	cerabe	<i>folliculus</i>
foramen, delik	sukbe	<i>ioramen, trou</i>
roniks, çıkmaz, divertikül	retiş, sakıf	<i>fornix, cul - de - sac, voûte</i>
frenik (sinir)	asabı hicabı hâciz	<i>n. phrenicus</i>
frontal, alın — r.	cephî	<i>frontalis</i>
	G	
gagamsı, korono- id	minkarî	<i>coronoides</i>
gangliyon, düğüm	ukde	<i>ganglion, nodus</i>
gastroknemyus, baldır ikiz kası	tevemiyei sakiye	<i>gastrocnemius, ju- meaux de la jam- be</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
gastrula	gastrula	<i>gastrula</i>
geçit, daraltı, istmus	muzik	<i>isthmus</i>
geğrek, hipokondriyum	merâk	<i>hypochondrium</i>
gelişme, gelişim	in'âşaf	<i>developpement</i>
gem, gemcik	lûcan	<i>frenulum, frein</i>
gemellus, leğen	teveniyei havsa-	<i>gemellus, jumEAU</i>
ikis kası	liye	<i>pelvien</i>
genel	umumî	<i>generalis</i>
geniş	arîz	<i>vastus, fatus</i>
genital	tenasüli	<i>genitalis</i>
gerici, tensor	mümeddide	<i>tensor</i>
girek	medhal, fevha	<i>aditus</i>
girus, kıvrım	telfif	<i>gyrus, circonvolution</i>
gırtlak	hançere	<i>larynx</i>
gırtlakkapağı, epiglot (tis)	lisanı mizmar	<i>epiglottis</i>
glans, kamışbaşı	haşefe	<i>glans, gland</i>
glabella, kaşarası	noktai beynel ha-	<i>glabella</i>
	cebiye	
glenoid, hunnabsı	ünnabî	<i>glenoides</i>
glomerül, yumacık	kilte	<i>glomerulum</i>
glottis	mizmar	<i>glottis</i>
göbek (içorganlarda hilus)	sürre,	<i>umbilicus, hi'us</i>
göden barsak, rektum,	meai müstakim	<i>rectum</i>
göğüs	sadır	<i>pectus, thorax</i>
göğüsüçi	dahili sadır	<i>endothorax</i>
göğüs kanalı	kanatı sadrı	<i>ductus thoracicus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
göğüs kası	adalei sadriye	<i>musculus pectoralis</i>
göğüs kemigi, sternum	azmı kas	<i>sternum</i>
göğüs zarı, plevra	gışai cenb	<i>pleura</i>
gömlek	kamîs	<i>tunica</i>
görme	basar	<i>vision</i>
görme — r.	basarî	<i>opticus, visuel</i>
görü	bâsarî, ruiyyet	<i>visus, vue</i>
götürgen, efferens	mûsil	<i>efierens</i>
gövde	cizi	<i>truncus</i>
göz	ayn	<i>oculus, oeil</i>
gözakı, sklera	tabakai sulbe	<i>sclera</i>
gözbebeği	hadeka	<i>pupilia</i>
gözçukuru	hicac (cevfi)	<i>orbita</i>
gözkapağı	cefn	<i>palpebra, paupière</i>
gözmerceği, billûr cisim	cismi billurî	<i>lens crystallina</i>
göz oynatıcı sinir, okulomotor (yus)	asabı muharriki müstereki ayn.	<i>n. oculomotorius</i>
gözün dış oynatıcı siniri, abducens	asabı muharriki vahşîi ayn	<i>abducens, nerf moureur oculaire externe</i>
gözyaşı	demî'	<i>lacrima, larme</i>
gözyaşı — r.	demî	<i>lacrimalis</i>
granül, tanecik	hubeybe	<i>granuium</i>
granulöz, tanecikli	hubeybî	<i>granulosus</i>
grasilis, ince kas	adalei müstakimeî ünsiye	<i>gracilis, le muscle droit interne</i>
gri, boz	sincabî	<i>grisea</i>
güldürücü kas, rizzoryus	adalei mudhike	<i>m. risorius</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
güneş — r.	şemsi	<i>solaris</i>
H		
habenula	habenula	<i>habenula</i>
haç haçsı	salib, salibi	<i>cruciatu</i>
haçbiçim	salibiyüşekkil	<i>cruciformis</i>
halka, yüzük	halka, urve	<i>anulus</i>
halka veya yüzük (kıkırdak)	gudrufu halkavî	<i>cartilago cricoidea</i>
hançersi, hançer biçimi	hançeri	<i>xiphoides, ensiformis</i>
hav, tüy	hav	<i>lanugo, duvet</i>
hayat	hayat	<i>vita, vie</i>
hazım, sindirim	hazım	<i>digestion</i>
hazne, vagina	mehbil	<i>vagina</i>
helikotrema	helikotrema	<i>helicotrema</i>
helis (heliks)	helezon	<i>helix</i>
hemiazigos, kü- çük azigos	veridi ferdi sagîr	<i>hemiazygos = V. thoracica longitu- dinalis sinistra</i>
hemoroid, basur	basur	<i>haemorrhoides</i>
himen, kızlıkzarı	gışai bekâret	<i>hymen</i>
hipofis	guddei nuhamiye	<i>hypophysis, glande pituitaire</i>
hipogastriyum, altkarın	hasel	<i>hypogastrium</i>
hipoglossus, dilal- tı büyük siniri	asabı tahtellisanî kebîr	<i>n. hypoglossus, nervus grande hypoglos- se</i>
hippokamp (us)	hisanûlbahur	<i>hippocampus</i>
hipokondriyum, geğrek gösgesi	merak (nahiyet)	<i>hypochondrium, regio hypochondrica</i>
hipotalamus	tahtı seriri basarî	<i>hypothalamus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
hipotalamik	tahtesserîrî	<i>hypthalamicus</i>
hipotenar	mukabil tenar	<i>hypothenar</i>
histoloji	ilmi ensac	<i>histologia</i>
hiyaloid, camı	hiyalinî	<i>hyaloides</i>
hiyoid, dilkemiği	azmı lâmi	<i>os hyoides</i>
hokka çukur, ace- tabulum	cevfi hokki	<i>acetabulum, cavité cotyloïde</i>
horoz (horoz ibi- ği)	dik (urfuddik)	<i>gallus (crista galli)</i>
humerus, kolke- miği	azmı adut	<i>humerus</i>
humor	hult	<i>humor</i>
huni, infundibu- lum	kamı	<i>infundibulum, entot- noire</i>
unnabsı, glenoid	unnabî	<i>glenoides</i>
hücre	hücre	<i>cellula</i>
hücreşel, gözeli	hücrevî	<i>cellularis</i>
I		
ışınım	teşâşû	<i>radiatio</i>
İ		
bik, krsta	kanzia	<i>crista</i>
briksi, kıkırdak)	gudrufu tercihalî	<i>arythenoides (carti- lago)</i>
aritenoid		
ç iç — r.	dahilî, ünsî	<i>internus, interior</i>
bükey	mukaar	<i>concavus</i>
bükülme,	hareketi mukibbe	<i>pronation</i>
pronasyon		
bükücü (elbi- leğinde) prona- tor	mukibbe	<i>pronator</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
içlenf (a)	lenfâyı dahilî	<i>endolympha</i>
içorgan		<i>viscus</i>
içorganlar, bağırlar	ahşa	<i>viscera, viscères</i>
içerganlar bilimi, splanknoloji		<i>splanchnologia</i>
İçorgansal, splanknik, vissoral	haşevî	<i>splanchnicus, visc</i>
içyan, mediyal	canibi ünsî, ünsî	<i>ralis</i>
iç yürekzarı, endokard (iyum)	şigafi dahiliî kalb	<i>mediâ'is,</i>
idra, sidik	bevil	<i>endocardium</i>
idrar torbası	mesane	<i>urina, l'urine</i>
ifraz, salgı	ifraz	<i>vesica urinalis, vesic</i>
iğbiçim	miğzeliyüşşekil	<i>sic</i>
iğnemsî, stiloid	ibrevî	<i>sécrétion</i>
iğsi,	miğzeli	<i>fusiformis</i>
iki başlı	zatürreseyn	<i>styloides</i>
iki karınlı, bivent	zatülbatneyn	<i>fusiformis</i>
ikili kapacık (mitral'e ek)	desamı ikilî	<i>biceps</i>
biküspid — r.	sânî	<i>biventer, digastricus</i>
ikinci	miâî dıkakî	<i>mitralis, bicuspidatis</i>
ileum, kıvrım barsak	tev'em	<i>lis</i>
ikiz	muh, nuhâ	<i>(valvula)</i>
ilik	muhlu nuhai	<i>secundus</i>
ilikbeyin, miyelonkefal (on)	iptidâî, aslî	<i>ileon, ileum (intestinum)</i>
ilkel	ilye	<i>bigeminus, gemellus</i>
ilye		<i>medulla, moelle</i>
		<i>myelencephalon</i>
		<i>primarius</i>
		<i>glutæus, fesse</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
ilye bölgesi, kaba et bölgesi	nahiyevi ilyeviye	<i>r. glutæa, r. fessière</i>
ilye (ilyum) kemiği	kitai harkafiyei azmî harkafa mesarika	<i>os ilium</i>
ince barsak askısı, mesarika, mesenter (yum)		<i>mesenterium</i>
ince kas, gracilis	adalei müstakimeî ünsiye ümmurrakika	<i>graci'is, m. droit interne</i>
incezar (beyin - omurilikte) piyama mater		<i>fia mater</i>
incik, bacak	sâk	<i>crus, jambe</i>
indeks, (işaret parmağı)	sebâbe	<i>index</i>
inen	nâzil	<i>descendens</i>
inen kolon	kolonu nâzil	<i>colon descendens</i>
infundibulum	kamı	<i>infundibulum</i>
insula, adacık	cüzeyre	<i>insula</i>
iplik, lif	hayt, lif, habil	<i>filum, chorda, fibra</i>
ipbiçim	haytiyyüşşekil	<i>filiformis</i>
iris	tabakai kuzahiye	<i>iris</i>
iskelet	kadid	<i>skeleton, squelette</i>
iskiyum (yon), oturga	verek	<i>ischium, ischion</i>
iskiadiik (siyatik)	verekî	<i>ischiadicus, sciaticque</i>
stimus, daraltı, geçit	muzik	<i>isthmus</i>
işaret parmağı indeks	sebabe	<i>index</i>
idim	samia	<i>cuie</i>
ışıtme	sem'	<i>auditus, audition</i>
ışıtme siniri	asabı sem'i	<i>n. acusticus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
izlenim	intibâ	<i>impressio</i>
J		
jejunum, boşbarsak	miai sâimi	<i>jejunum</i>
jelatinsi	jelatini	<i>gelatinosus</i>
K		
kâatsı	kırtasî	<i>papyraceus</i>
kaba et bölgesi, ilye bölgesi	nahiyei ilyeviyye	<i>r. glutaea r. fessile</i>
kabarcık, bulla	fukaa	<i>bulla</i>
kabartı	şamiha, hadbe	<i>eminentia, protuberantia, torus (lonlarda haumum)</i>
kabuk, korteks	kışır	<i>cortex, pa'tium, corce</i>
kabuksal, kortikal	kışrı	<i>corticalis</i>
kaburga, eğer	dılı	<i>costa, cötet</i>
kaburga (eğe)	(azmi) dil'i	<i>os costae</i>
kemiği		
kaburgalararası	beyneddil'i	<i>intercostalis</i>
kaburga kalıran	adalei ahmaiye	<i>m. scalenus</i>
kas, skalen		
kadın (dişi)	müennes	<i>femina</i>
kadın — r.	nisai	<i>muliebres, feminus</i>
kafa	cimcime, kılıf	<i>cranium, crâne</i>
kafa boşluğu	cevfi kılıf	<i>cavum cranii</i>
kanatsız	cenahî	<i>pterygoides</i>
kantus	multekayt ecfan	<i>canthus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
kangal	urve	<i>ansa</i>
kapak, kapacık, valvü:	desam (e), disam (e)	<i>valvula - valva</i>
kapiler, kılboru	enbubebi şa'riye	<i>tube capillaire</i>
kapı	bab	<i>porta</i>
kapı toplardamarı	veridi bab	<i>vena portae</i>
kapsül	mahfaza	<i>capsula</i>
kara	esved, sevda	<i>niger, nigra, nigrum</i>
karaciğer	kebed	<i>hepar, foie</i>
karadamar, toplardamar, ven	verid	<i>vena, veine</i>
kardiya, mide ağzı	fuadı mide	<i>cardia</i>
kare	murabba	<i>quadratus, carré</i>
kargamış (korkoid) çıkıntı	nütuu minkari	<i>processus coracoides</i>
karn	batın	<i>venter, abdomen, ventre</i>
karnık, ventrikül	buteyn	<i>ventriculus</i>
karnızarı, periton (cum)	periton	<i>peritoneum</i>
karotis (arteri)	şiryani sübatı	<i>arteria carotis</i>
karotis ana arteri, şahdamar	şiryani subatî aslî	<i>a. carotis communis, artère carodit primitive</i>
karsıt, kas, oppo-	adeli mukabile	<i>m. opponens, m. opposant</i>
nens		
kas	adale	<i>musculus</i>
kasbilum	miyoloji mebhası	<i>myologia</i>
	adalat	
kasık	mağben	<i>inguen, laine</i>
kasık — r	mağbenî	<i>inguinalis</i>

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
kasık (bölgesi)	nahiyei magbeni- yei batniye	<i>región inguinæ'is, r. inguino - abdomi- nale</i>
kasıkaltı (bölge- si)	nahiyei magbeni- yei fahziye	<i>región subinguinalis, r. inguino - cru- rale</i>
kasık kanalı	kanâtı magbeni	<i>canalis inguinalis</i>
kaszarı, sarko- lem ma	gılâfı adale	<i>sarcolemma</i>
kaş	hacip	<i>supercilium, sourcil</i>
kaşarası, glabella	beynelhaceban	<i>glabella</i>
kat, tabaka, plan	tabaka	<i>stratum, p'anum, couche</i>
kaval kemik, tib- ya	'azmi kasaba	<i>tibia</i>
kaverna	kehif	<i>caverna</i>
kavis, yay	kavis	<i>arcus</i>
kavkı, koklea, salyangoz (ku- lak)	kavkaa, helezon	<i>cochlea, limaçon</i>
kaya — r, kayası	sahravi	<i>petrosus</i>
kaz (kazayağı)	bat (richulbat)	<i>anser (pes anseri- nus),</i>
kefalik	re'si	<i>cephalica</i>
kemik	azım	<i>os</i>
kemikarası (ke- miklerarası)	beynelazmi	<i>interosseus</i>
kemikbilim, oste- oloji	mebhasülizan	<i>osteologia</i>
kemikeik	uzeym	<i>ossiculus</i>
kemik çıkıntısı	nütu azım	<i>processus, apophyse</i>
kemik dışzarı, pe- riyost (eum)	simnak	<i>periosteum</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
kemik gövdesi, diyafis	cismi azım	<i>diaphysis</i>
kemikiliği	muhhu azım	<i>medulla ossium</i>
kemikleşme	taazum	<i>ossification</i>
kemikucu, epifis	nihayeti azım	<i>epiphysis</i>
kenar	hâfe, haşiye	<i>margo, bord</i>
kertikli	meşukuk, müsen- nen	<i>crenatus</i>
kese	huveysal, kîse	<i>seccus, bursa</i>
kescelik ,	küveys	<i>sacculus</i>
kesici (keser)	sinni kaatı	<i>incisivus (dens)</i>
diş		
kilus	keylus	<i>chylus</i>
kilus taşıyıcı, ki- lifer	hâmilikeylus	<i>chyliferus</i>
kimus	keymus	<i>chymus</i>
kiriş	veter	<i>tendo</i>
kirpik	hedep	<i>cilium</i>
kirpiksi	hedbi	<i>ciliaris</i>
kitle	kitle	<i>massa</i>
kiazma, çapraz	tesalüp	<i>chiasma</i>
kıkırdak	gudruf	<i>cartilago</i>
kıl	şair	<i>pilus</i>
kıl (kılcal) da- marlar	eviyei şa'riye	<i>vasa capillaria</i>
kılıf, torba, göm- lek	kamis, gılâf	<i>tunica</i>
kıllar (botanikte tüy)	eş'ar	<i>pili</i>
kırbacık	kureybe	<i>utriculus</i>
kırmızı	ahmer, hamra	<i>ruber, rouge</i>
kısa	kasir	<i>brevis</i>
kısakafalı, braki- kefal	müstarazürre's	<i>brachycephalus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
kıtık, pannikül		<i>panniculus</i>
kıvrım, girus	telfif	<i>gyrus, circonvoluti-</i> <i>on</i>
kıvrımbarsak, ile-	meai dikakî	<i>ilium, ileum, iléon</i>
um		
kiyi	hivye	<i>limbus</i>
kızlık zarı	gışayı bekâret	<i>hymen</i>
klavstrum	mukaddem cidar	<i>claustrum</i>
klinoid, sedirsi	serirî	<i>clinoides</i>
klitoris	bızır	<i>clitoris</i>
koklama	şem	<i>olfaction</i>
koklea, kavkı, sal-	kavkaa, helezon	<i>cochlea, limaçon</i>
yangoz		
koksiks, kuyruk	uş'us	<i>coccyx</i>
kemiği		
kokubeyni, rinen-	muhhu şemîni	<i>rhinencephaion</i>
kefal		
koku duyusu	hissi şem	<i>olfactus</i>
koku siniri	asabı şemmi	<i>fila olfactoria,</i> <i>nerf olfactif</i>
		<i>ramus, ramulus,</i> <i>branche</i>
kol, dal, dalcık	şube, gusun, gu-	<i>brachium</i>
	seyn	
kol, brakyum	adut	<i>truncus brachiocep-</i>
kol - baş atarda-	cez'i şiryanîi adu-	<i>halicus</i>
marı, anonim	dii re'si	
arter		
kol - baş toplar-	cez'i veridii adu-	<i>vena brachicepha-</i>
damarı anonim	dii re'si	<i>lica</i>
ven		
koledok kanalı	kanâtı koledok	<i>ductus choledochus</i>
kolkemiği, bume-	azmı adut	<i>humerus</i>
rus		
kollateral, yankol	şubei cenbiye	<i>collateralis</i>
kolon	kolon	<i>colon</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
kolostrum, ağ'uz	libâ	<i>colostrum</i>
koltuk	ıbit	<i>axilia</i>
kompakt, tıkız	kesif	<i>compactus</i>
kondil, lokma	lokma	<i>condylus</i>
konfluens, toplak	mecma	<i>confluens</i>
koni	mahrut	<i>conus</i>
konik	mahrutî	<i>conicus</i>
konjunktiv (a)	munzamma	<i>conjunctiva</i>
konik kemikler	izamı mahrutiye	<i>ossa cuneiformia</i>
	veya isfiniya	
konka, boynuzcuk	kureyn	<i>concha, cornet</i>
kemik		
konveks, dışbukey	muhaddeb	<i>convexus</i>
korakoid (kargam	nütuu gurabi	<i>processus coracoides</i>
sı) çıkıntı		
kordon	habil	<i>funiculus, cordon</i>
koriyoid	tabakai meşiniy-	<i>chorioides</i>
	ye	
kornea	karniye tabakası	<i>cornea, cornée</i>
koron	iklîl	<i>corona, couronne</i>
koroner	iklîli	<i>coronaria (us)</i>
koronoid, gagam-	minkarî	<i>coronoides</i>
sı		
korteks kabuk	kışır	<i>cortex, ecorce</i>
kortikal, kabuksal	kışrî	<i>corticalis</i>
korun tabakası	tabakai karniye	<i>stratum corneum</i>
	(deride)	
koriyon, koryum	mahfazai haricîi	<i>chorium, chorion</i>
	cenin	
kotiledon	fulka	<i>cotyledon</i>
kovana	kam'ı	<i>choana</i>
kozalaksı bez, be-	guddei sanevberi-	<i>epiphysis cerebri,</i>
yin epifisi	ye	<i>corpus pineale</i>
kök	cezîr	<i>radix, racine</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
köpek dişi köprü, pons	sinni kâbi hadbei halkaviy- ye	caninus pons, protubérance annulaire
köprücükaltı köprücükkemik, klavikül körbarsak, çekum	tahteterkova azmı terkova âver	subclavius clavicula caecum (intesti- num)
kremaster (kısı)	adalei muallikai husye	cremaster (muscu- lus)
krikoid, halka ve- ya yüzük kırır- dak	gudrufu halkavi	cartilago cricoides
krista, ibik kubbe kulak kulakaltı bezi pa- rotis (tid)	kanzaa kubbe üzün guddei neklîye	crista, crête cupula, dôme auris, oreille parotis, parotide
kulak davulu tim- panum, timpan boşluğu	sandukai tabıl	tympanum, cavum tympani
kulakyağı kulaktozu kulakkepçesi, sayvan	simlâb hasatülüzün sayvan	caisse du tympan cerumen otolith, statolithi avricula
kulakyolu kulakzarı, timpan zarı	mecrai sem'i gışai tabıl	meatus acusticus membrana tympani
kuneus kuşacık, kuşak	fussu isfini zünnar	cuneus cingu'um, la ceintu- re
kutup kuyrukkemiği, koksıs	kutup us'us	polus coecyx

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
kuyruk sokumu kemiği, sağrı ke- miği, sakrum	azmı acız	sacrum
küb kübik küçük	mikâb mikâbi sagır	cubus cubicus, cubiformis petit, minor, minus, parvus, minimus
küçük azigoz, hemiazigoz	veridi ferdi sagır	v. thoracica longitu- dinalis sinistra, hémiazygos
küçük azı	darsı sagır	praemolaris, petit molair
küçük dil	lühât	uvula, staphylinus, luette
küçük dudaklar, nimfler	şefetani sagiretan	nymphes, labia mi- nores pudenti
kül — r, küsel kürek kemik (ği) skapula	remadi azmı kitif	cinereum scapula, omop'at
küre küresi	kürre kürrevi	globus, sphaericus sphaeroides, globo- sus
küspid, kuspis kütük, trunkus	şerafe cezi	cuspid, cuspide truncus, tronc

L

labirent, dolam- baç	tih	labyrinthus
lakuna, boşluk	cevî	lacuna, cavitas, ca- vum
lâmina, yaprak	vüreyka	lamina, lame, feuil- let
lateral, dışyan	cenibî, cenbî	lateralis

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
leğen, pelvis	havsala	<i>pelvis, bassin</i>
leğen ikiz kası,	tevemiyei havsa-	<i>gemellus, jumeau.</i>
gemellus	liye	<i>pelvien</i>
leke, benek,	latha, şelel	<i>macula, tache</i>
lenfa (limfa - lin-	lenfa	<i>lympha, lymphe</i>
fa) akkan		
lenfa damarları	eviyei lenfâiye	<i>vasa lymphatica</i>
lenf (a) düğümü	ukdei lenfâiye	<i>lymphonodus, gan-</i>
		<i>glion lymphatique</i>
leptomeninks	sabayayı leyyine	<i>leptomeninx</i>
levator, kaldırıcı	râfia	<i>levator</i>
lif, iplik, fibra	lif, hayt, habıl	<i>fibra, fila, chorde</i>
lifsel, fibröz	lifi	<i>fibrosus</i>
lop - b (bus)	fus	<i>lobus</i>
lopcuk	huseys	<i>lobulus</i>
lokma, kondil	lokma	<i>condylus</i>
lokmaüstü, epi-	fevkallokma	<i>epicondylus</i>
kondil		

M

madde	madde	<i>substantia, matière</i>
mağara	gaar, kehif	<i>antrum, caverna</i>
mağarası, kaver-	kehfi	<i>cavernosus</i>
nöz		
mahmuz	mahmuz	<i>calcar, éperon</i>
makara, troklea	bükre	<i>trochlea</i>
malleol, aşık çı-	kâab	<i>malleolus</i>
kmtısı		
malpighi cisim-	malpighi cüsey-	<i>corpuscula renalis</i>
cikleri	matı	
manubrium, sap	kabza	<i>manubrium, poig-</i>
		<i>née</i>
mantarbiçim,	kem'eviyüşşekil	<i>fungiformis</i>
mantarsı		

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
manto, örteneç	libas	<i>manteau</i>
masseter, çiğneme	adalei madgiyye	<i>m. masseter</i>
kası		
mastoid, memem	halemî	<i>mastoides</i>
si		
matriks	üm	<i>matrix</i>
mea (tus)	mecra, simah	<i>meatus, meat</i>
mediyal, içyan	canibi ünsi	<i>medialis</i>
medyastin, (um)	munassıf	<i>mediastinum</i>
mekonyum, ilk		
kaka	akiy	<i>meconium</i>
meme	sedye	<i>mamma, mamelle</i>
memecik, papilla	huleyme	<i>papilla, mamilla</i>
meme bezi	guddei seddiye	<i>gandula mammae</i>
mememsi, masto-	halemî	<i>mastoides</i>
id		
meninksler (nenj	sehayayı dimağî	<i>meninges</i>
ler) beyin - o-	şevki	
murilik zarları		
meniks, oynak ay	kursu beynelmaf-	<i>meniscus</i>
çası	salı	
meni taşıyıcı, se-	hâmili meni	<i>seminifer</i>
minifer		
meridiyan	msfunnehar	<i>meridianus</i>
merkez	merkez	<i>centrum</i>
mercek (merci-	adesiyüşşekil	<i>lentiformis</i>
mek) biçim		
mercek	adese	<i>lens, lentille</i>
mersin biçim	asiyyüşşekil	<i>myrtiformis</i>
mesenkefal (on)	dimağı mutavas-	<i>mesencephalon</i>
ortabeyin	sıt	
mesarika, incebar	mesarika	<i>mesenterium</i>
sak askısı me-		
senter (yum)		

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
metekarp, eltarığı metatars, ayakta- rağı	musiulyed muştulkadem	<i>metacarpus</i> <i>metatarsus</i>
mes (z) o, zaraskı	ribat, beyn, mu- tavassıt	<i>meso</i>
mesogastr (iyum) ortakarın	batrı mutavassıt	<i>mesogastrium</i>
metenkefal (on) arkabeyin	muhhu halfi	<i>mesencephalon</i>
mıntaka mide (miğde)	mıntaka miğde	<i>zona, zonula</i> <i>gaster, stomachus,</i> <i>estomac</i>
mideağzı, kardiya mide kapısı, pilor milsi, stiloid mine (diş minesi)	fuadı miğde bevvabı miğde ibrevi minayı sin	<i>cardia</i> <i>pylorus</i> <i>styloides</i> <i>substantia adaman-</i> <i>tina, email</i>
mitral (ikili kapa- cık (biküsbi-la- le bk)	iklilî	<i>mitralis bicuspidalis</i>
miyelenkefal (on), ilikbeyin miyenterik, bar- sak kası — r	muhhu nuhai	<i>myelencephalon</i>
miyokard (iyum) yürek (kalb) kası	tabakai adaliyeci muhatiye	<i>myentericus</i>
miyoloji, kasbi- lim	adalei kalb	<i>myocardium</i>
miyometr (iyum) dölyatağı kası	mebhasüladalât	<i>myologia</i>
modiyol (us)	adalei rahmiye	<i>myometrium</i>
mukoz (müköz)	mihveri helezon	<i>modiolus</i>
mukoza (zarı, ta- bakası)	muhati gışai muhati	<i>mucosus</i> <i>tela mucosa</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
mukozaaltı mukus, sümük multifidus, çok ya- nıklı kas müköz (mukoz'a bak)	tahtelmuhatı muhat adalei mustarazai şevkiye	<i>submucorus</i> <i>mucus, mucosite</i> <i>m. multifidus,</i>
N		
nalınsı kas, so- leus nevrilem (ma)	adalei na'liye gımdı schwann	<i>m. soleus</i> <i>neurilemma, gaine-</i> <i>de Schwann</i>
nevrogli (ya)	nesci munzami a- sabî	<i>neuroglia</i>
nevroloji, sinirbi- lim	mebhasülâsab	<i>neurologia</i>
nevron (nöron) nimfler, küçük dudaklar	hücrei asabiye şefetani sagiretan	<i>neuron</i> <i>nymphes, labia mi-</i> <i>nores pudendi</i>
nohut (su) kemik nokta nukleus, çekirdek	azmı humsî nokta nüve	<i>os pisiforme</i> <i>punctum, point</i> <i>nucleus, noyau</i>

O

obturator, çıkayı- cı	seddadi	<i>obturator</i>
oda, kamara	beyt	<i>camera, chambre</i>
oksal, sagital	sehmi	<i>sagittalis</i>
okulomotor (göz oyuncu) sinir	asabı muharriki	<i>n. oculomotorius</i>
olekran (on), dir- sek çıkıntısı	müştereki ayn nütuu mirfaki	<i>olecranon</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
oliva, zeytin	zeytûn	oliva
oluk	mizabe	sulcus, gouttière
olukçuk	telem	sulcus, sillon
oluşum	teşekkül	formation
omentum, epiploon	serb	epiploon, omentum
bağır askısı		
omur, vertebra	fıkra	vertebra
omur — r, vertebra	fıkari	vertebralis
ömurga	amudu fıkari	columna vertebralis
ömurga kanalı	kanatı şevki	canalis vertebralis
omurilik	nuhai şevki	medulla spinalis
omurlararası — r	beynelfıkari, beynelfıkra	intervertebralis
omurları (bel)	fıkaratı kataniyye	vertebrae lumbales
omurları (boyun)	fıkaratı rakabbiyye	vertebrae cervicales
omurları (göğüs)	fıkaratı zahriyye	vertebrae thoracicae
omurları (kuyruk)	fıkaratı us'usiye	vertebrae coccygicae
murları (sağrı, kuyruksokumu)	fıkaratı acziye	vertebrae sacrales
omuz	minkeb	epaule
omuz çıkıntısı, akromiyon	nütuu ahrâmî	acromion
oniki parmak bar sak, duodenum	miâi isnâ aşer	duodenum
operkul (ur)	südeyde, seddade	operculum
opponens, karşıt kas	adalei mukabile	m. opponens
orak	mişvel	falx, faux
oraksı	mişveli	falxiformis
organ	uzuv	organon

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
orta	mutavvasıt, vasat	medius
orta — r	vustâ mutavassıt	medialis
ortabeyin, mesenkefal (on)	muhhu mutavassıt	mesencephalon
orta çizgi	hattı mutavassıt	linea mediana
orta kulak	üznü mutavassıt	auris media
orta yaprak, mesoderma	vüreykai mutavassıt	mesoderma
osteoloji, kemik bilim	sıta	
otolit, kulaktozu	mebhası izam	osteologia
oturğa kemiği. iskium	otolit	otolithi, statolithi
ovariyum (over)	verek	ischion (ium)
yumurtalık	mebyaz	ovarium, ovaire
ovulum, yumurtacık, ovum	büyeyz	ovum, ovulum
oynak, oynar eklem	mafsalı müteharrike	diarthrosis
oynak sıvısı, sinovya	zülâli mafsâl	synovia
oynak ayçası, menisk	kurs	meniscus
oynamaz eklem	mafsalı gayrimüteharrik	synarthrosis, articulation immobile
oynar	müteharrik	mobilis
oynar eklem, oynak	mafsalı müteharrike	diarthrosis, articulation mobil
oynatıcı, motor	muharrik	motorius, moteur
Ö		
öd	safra	fel, bile
öd (safra) kanalı	kanatı merare	ductus biliferi, canal biliaris

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE	TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
öd (safra) kesesi	kisei safraviye	<i>vesica fella, vesicule biliaire</i>	pannikül, kütük		<i>panniculus</i>
öd taşıyıcı, bilifer	nâkili safra	<i>bi'iter</i>	pankreas	pankreas	<i>pancreas</i>
öd toplar (kole- dok)	mecrayı safra, kö- ledok	<i>choledochus</i>	papilla, memecik	huleyme	<i>papilla, mamilla</i>
ön	kuddam	<i>ventralis, anterior</i>	paradidim	canibî husyevî	<i>paradidymis</i>
önbeyin	muhhu kuddamî	<i>prosencephalon</i>	parametrium, döl	nesci mücaviri ra him	<i>parametrium</i>
ön kafa, sinsiput	kummetürreis (vertex ile eş, yanlış olarak)	<i>sinciput</i>	yatağı yakındokusu	parasempatî	<i>parasympathicus</i>
önkol	sâit	<i>antebrachium, avant bras</i>	parase (i) mpatik	canibî kassî	<i>parasternalis</i>
önoğa	beyti kuddamî	<i>camera, anterior, chambre anterie- ure</i>	parçâ, kısım, böl- lüm	kısım	<i>pars, partie</i>
örgü, ağ	dafire	<i>piexus</i>	parenkima	parankima	<i>parenchyma</i>
örs kemik	azmî senedanî	<i>incus, enclume</i>	paryetal, duvar - (çeper) kemik	azmî cidarî	<i>os parietale</i>
örteneke, manto	libas	<i>manteau</i>	parmak	usbu	<i>digitus, doigt</i>
örtü	lihafe	<i>integumentum, té- gument</i>	parmak (dizi) ke- mikleri	selâmiyat	<i>phalangés</i>
örümceksi zar, a- raknoid	gışayı ankebutî	<i>arachnoides</i>	parmaklararası	beynelesabî	<i>interdigitalis</i>
öz	lûb	<i>pulpa</i>	parmaksılık	tesabbû	<i>digitatus</i>
özel	mahsus	<i>proprius</i>	parotis (d) kulak- altı bezi	guddei nekfiyye	<i>parotis, parotide</i>
özofagus, yemek borusu	merî	<i>oesophagus</i>	parovarium, yu- murtalık yakın- dokusu	nesci mücaviri mebyazî	<i>parovarium</i>
özsü	usare	<i>succus</i>	pektineus, taraksı	muştî	<i>pectineus</i>
	P		pelvis, leğen	havsala	<i>pelvis</i>
pakimeninks (nenj)	sahayayı sulbe	<i>pachymeninx</i>	pencere	revzene	<i>fenestra, fenêtre</i>
pampiniform, sü- lükbiçim (*)	şebekiyetüşşekkîl	<i>pampiniformis</i>	penis, kamış	kadip	<i>penis</i>
			pecquet sarnıcı, kilus sarnıcı	sahrıncı peke	<i>cisterna chyli, cis- terne de Pecquet</i>
			periferik çevresel perikard kalb dış- zarı	muhitî	<i>periphericus</i>
			perimetr (iyum)	şığafı haricîi kalb	<i>pericardium</i>
				nesci muhiti rah- mî	<i>perimetrium</i>

(*) Asma sülûğü biçiminde demektir.

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
perikran (yum)	simhaki cimcime	<i>pericanium</i>
perilenf (a) dış- lenf (a)	lenfayı harici	<i>perilympha</i>
perine (um) apış arası	ican	<i>perinaeum</i>
poriorbit (a)	simhaki cevfi hi- cac	<i>periorbita</i>
periton (eum) ka- rınzarı	perituvan gışayı müstabtını ba- tın	<i>peritonaeum, peti- toine</i>
periyost, kemik dışzarı	simhak	<i>periosteum</i>
perone, fibula kamuşkemik	aznu şazi	<i>fibula, peroni</i>
petek, alveol (ler)	sinh (esnahtı ree- viyye)	<i>alveoli pulmonis</i>
pınar (lugat kar- şılığı değildir)	buheyre	<i>lacus</i>
piya mater, ince- zar	ummurakika	<i>pia mater</i>
pigment	sübağ	<i>pigmentum</i>
pilor, mide kapısı	bevvabı mide	<i>pylorus</i>
piramit	ehram	<i>pyramis</i>
piramit kemik	aznu ehramı	<i>os triquetrum, pyra- midale</i>
piramit kas	adalei ehramiye	<i>m. pyramidalis</i>
plaçenta (plasan- ta), son	meşime	<i>placenta</i>
plan, tabaka, kat	tabaka	<i>stratum, couche, plan</i>
plasma	maddei masavvi- rei müşekkile	<i>plasma</i>
platizma, boyun deri kası	adalei cildiyei unk	<i>m. platysma</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
plevra, göğüs zarı	gışayı cenb	<i>plevra</i>
pons, köprü	hadbei halkaviye cisri varol	<i>pons, protubérance annulaire</i>
prizma	menşur	<i>prisma</i>
proksimal, yakın	karip, yakın	<i>proximalis</i>
promunturyum (promontor- um)	harşun	<i>promunturium, pro- montoir</i>
pronasyon içe döndürme (el- bileğinde)	hareketi mükibbe	<i>pronatio</i>
poranator, içe dön- dürücü (elbile- ğinde) (*)	mükibbe	<i>pronator</i>
prosenkefal, ön- beyin	dimagi kuddami	<i>prosencephalon</i>
prostat	prostat	<i>prostata</i>
protoplasma	maddei musavirei ûla, protoplaz- ma	<i>protoplasma</i>
psoas	pisvas	<i>psoas</i>
pterigoid, kanatsı	cenahi	<i>pterygoides</i>
pudendal (edep — r.)	istihyaî	<i>pudendalis, honteux</i>
pulpa, öz	lûb	<i>pulpa</i>
pulvinar	nihayeti halfiyei seriri basarî	<i>puivinar</i>
putamen	putamen	<i>putamen</i>
pürtük, tümsek	hadbe, hadbei mü- şennece, eser	<i>tuberositas, empre- inte</i>
pürtüklü	haşın	<i>asper, apre</i>

(*) Elbileği hakkında

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
	R	
radyal	kûberi	<i>radialis</i>
radiasyon, ışıma	teş'a'u, inşîâ	<i>radiatio</i>
radius, dönerke- mik	azmı kûbere	<i>radius</i>
rafe	irtifak	<i>raphe</i>
rektum, göden- barsak	miai müstakim	<i>rectum</i>
rekurens, dönek	râci	<i>recurrens</i>
retikül, ağcık	şebeke	<i>reticulum</i>
retina	tabakai şebekiye	<i>retina</i>
retinakulum, bağ (yaygın bağ)		<i>retinaculum</i>
reze eklem	mafsalı rezzî	<i>ginglymus</i>
rinencefal, koku beyin	muhlu semmî	<i>rhinencephalon</i>
risoryus, güldürü- cü kas	adalei mudhike	<i>m. risorius</i>
romboid	murabbâi	<i>rhomboides</i>
rostrum, gaga	minkar	<i>bec, rostrum</i>
rotator, çevirici	müdevvir	<i>rotator</i>
	S	
s. kolon, kalçale- ğen kolonu	kolonu sinî, kolo- nu harkafû havsâlî	<i>colon isgmoides, co- lon ilio-pelvien</i>
saç	şarürreis	<i>capillus</i>
saçak	rîşe	<i>limbrio, frange</i>
safen	sâfın	<i>saphenus (a)</i>
sagital, oksal	sehmî	<i>sagitalis</i>
sağrı (kuyruk so- kumu) sakrum	azmı aciz	<i>sacrum</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
sakal	lihye	<i>barba</i>
salgı, ifraz	ifraz	<i>sécrétion</i>
salgı kanalı	kanatı müfrig (z)	<i>ductus excretorius</i>
salıcı	müfrig (z)	<i>excretorius</i>
salpinks, boru	nefir	<i>salpinx, tuba</i>
salvatel	veridi nâci	<i>salvatelia</i>
salya, tükürük	lûab	<i>saliva</i>
salyangoz (kok- lea) borusu	kanatı helezon	<i>ductus cochlearis</i>
salyangoz, kavkı, koklea	helezon, kavkaa	<i>cochlea, limaçon</i>
sandal, sandalsı	zevrak, zevraki	<i>navicularis, scaphoi- des</i>
santral, merkez -r.	merkezi	<i>centralie</i>
sap	süveyk, kabza (sâk)	<i>pedunculus, manu- brium (crus)</i>
sapanbiçim	miklaiyüşsekkil	<i>fundiformis, frondi- fome</i>
sapan kemik	azmı mikâ	<i>vomer</i>
şarı	asfar	<i>luteus, flavus, jaune</i>
sarkolemma, kaszarı	gılâfı adalât	<i>sarcolemma</i>
sarmal, spiral	helezoni	<i>spiralis</i>
sarnıç	sahrınc	<i>cisterna, citerne</i>
sartoryus, terzi kası	adalei hiyatiye	<i>sartorius, couturier</i>
sedirsi	serirî	<i>clinoides</i>
seman (sement)	kışrı sin	<i>substantia ossea, ce- ment</i>
seminifer, sperma (ersuyu taşıyıcı)	hâmili memi	<i>seminifer</i>
sempatik sinir sistemi	cümlei sempati, kebir	<i>systema nervorum sympathicum</i>
sempatik sinir	asabı sempati	<i>nervus sympathicus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
senstif, duyuşal	hissî	<i>sensitivus</i>
serbest	esb	<i>libera, libre</i>
seroz, seröz i- sim)	masî	<i>serosus</i>
sertzar, dura ma- ter	ünmussulbe	<i>dura mater</i>
serum	musluddem	<i>serum</i>
ses	saut	<i>vox, voix</i>
ses — r. vokal	sanî	<i>vocalis</i>
ses plikalari (ip- leri)	hubulü savtiyye	<i>plicae vocale, chor- des vocales</i>
sfenoid, kamasi kemik	azmı vetedi	<i>sphenoides</i>
sfinker, büzgen (kas)	adalei muassıra	<i>m. sphincter</i>
sınırlayıcı	muhaddid	<i>limitans</i>
sidik, urin, idrar	bevil	<i>urina</i>
sidik sağan, ure- ter	hâlib	<i>uræter</i>
sidik (idrâr) tor- bası	mesane	<i>vesica urinæ, ves- sie</i>
sigmoid, (sigma- sı)	sinî	<i>sigmoides</i>
simfis	irtifak	<i>symphysis</i>
sinartros, oynar eklem	mafsalı gayrimü- teharrik	<i>synarthrosis</i>
sindirim, hazım	hazım	<i>digestio</i>
sinir	asap	<i>nervus, nerf</i>
sinirbilim, neuro- loji	mehhasülâsâp	<i>neurologia</i>
sinirsel, sinirli	asabî	<i>nervosus, nerveux</i>
sinkondros, kırık- dak eklem	irtibatı bilgudruf	<i>synchondrosis</i>
sinovya, oynak st- visi	zülâlimafsal	<i>synovia</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
sinus	ceyb	<i>sinus</i>
sistem	cümle	<i>systema</i>
sistemli, sistema- tik	cümlevî	<i>systematicus</i>
sistematik anato- mi	teşrihi tavsifi	<i>anatomia systema- tica anotmie des- criptive</i>
sivrim	nütû	<i>apophysis</i>
siyatik (iskiadic)	vereki	<i>ischiodicus, sciati- que</i>
siyek, uretra	ihlil	<i>urethra, urètre</i>
sirt	zahir	<i>dorsum, dos</i>
sivri	mayi	<i>liquor, liquide</i>
skala	süllem	<i>sca'a, rampe</i>
skapula, kürek kemik	azmı ketif	<i>scapula, omoplate</i>
sklera, gözaki	tabakai sulbe	<i>sclera</i>
skalen (us), ka- burga kaldıran kas	adalei ahmaiye	<i>m. scalenus</i>
skrotum, torba	safen	<i>scrotum</i>
derisi		
skuama, bağa	sadef, feles	<i>squama, ecaille</i>
smegma	maddei diheniye	<i>smegma</i>
soğan (bulbus)	basala	<i>bulbus, bulbe</i>
soğanilik (bul- bus)	basalai sisaiye	<i>medulla, oblongata, bulbe rachidien</i>
sol	eyser, yüsra	<i>sinister (tra, trum)</i>
soleus, nahınsı kas	adalei nâliye	<i>m. soleus, m. soléa- ire</i>
soliter	munferid	<i>solitaruis</i>
solucan biçim	dûdi	<i>vermiformis</i>
solunum	teneffüs	<i>respiratio</i>
soluk	hâsif	<i>pallidus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
solukborsu, trakea	şıryanı sezen	<i>trachea, trachée artère</i>
solukalma, nefes alma	şehik	<i>inspiration</i>
sonum kas, spleniyus	adalei tahhaliye	<i>m. splenius</i>
son, plalanta, (plalanta)	meşime	<i>placenta</i>
soluk borusu, trakea	şıryanı sezen	<i>trachea</i>
sperma, ersuyu	meni	<i>semen, sperma</i>
spermatozoid, sperma hayvan- cığı	hüveyni menevî	<i>spermatozoide</i>
spina, diken	nütu	<i>spina, epine</i>
spinal, diken — r.	şevkî	<i>spinalis, epineux</i>
spiral, sarmal	helezonî	<i>spiralis</i>
splanknik, içor- gansal, visseral	haşevî	<i>splanchnicus, vis- ceral</i>
splanknoloji, iç- organlar bilimi	mebhası ahşa	<i>splanchnologia</i>
spleniyus, somun kas	adalei tahhaliye	<i>m. splenius</i>
sternum, göğüs kemiği	azmı kas	<i>sternum</i>
stlioid, milsi	ibrevî	<i>styloides</i>
stroma	heykeli (mun- zam) lifi	<i>stroma</i>
strüktür, yapı	bünye	<i>structura</i>
sülükbiçim	şebekituşşekil	<i>pampiniiformis</i>
pampiniform		
sümük, mukus	muhat	<i>mucus, mucosité</i>
süngersi	isfenci	<i>spongiosus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
sünnet derisi ka- mışucu kılıfı	gölfe	<i>praeputium</i>
süresiz (süresiz)	muvaqqat	<i>deciduus</i>
sürelî (sürekli)	dâimî	<i>permanens, perma- nent</i>
süt	leben	<i>lac, lait</i>
süttaşıcı	hâmili leben	<i>lactifer</i>
supinasyon, dışa döndürücü (el- bileğinde)	istiika	<i>supinatio</i>
supinator (tör)	müstelkiye	<i>supinator</i>
susamkemikler	azmı semsemai- ye	<i>ossa sesamoidea</i>
şahdamar, ana karotis	şıryanı subatî asli	<i>carotis communis artère carotide primitive</i>
şakak	sudug	<i>tempora</i>
şakak kemiği	azmı sudgi	<i>os temporale</i>
şerit	şerit	<i>fasciola, tractus lem- nicus taenia, ban- dalette, ruban</i>
şişlik	intifah	<i>intumescencia</i>
T		
tabaka	tabaka	<i>stratum, plan cou- che</i>
taban	kaide	<i>basis</i>
taban (ayak taba- nı)	ahmasülkadem	<i>planta</i>
tadım	zalka	<i>gustus</i>
tadımsal	zaikavî	<i>gustativus</i>
takke	serpuş	<i>galea, calotte</i>
talamus	seriri basarî	<i>thalamus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
talus, aşikkemiği	azmı kâab	<i>talus, astragale</i>
tanecik, granül	hubeybe	<i>granulum</i>
taneli, granulos (öz)	hubeybî	<i>granulosus</i>
tapetum	kilim	<i>tapetum, tapis</i>
taraf (anatomide)	taraf	<i>membrum, extremitas</i>
tarak	muşt	<i>pecten</i>
taraksı	muştî	<i>pectineus, pectinatus</i>
tarak (eltarağı)	ruşgulyed,	<i>carpus</i>
ayaktarağı	ruşgulkadem	<i>tarsus</i>
tat, tadım	zevk, zâika	<i>gustus</i>
tars (us)	gudrufu zıfrî	<i>tarsus (palpeb)</i>
tavan	sakîf,	<i>tegmen, fornix, fastigium, vouite, tectum</i>
tenar	tenar	<i>thenar</i>
tel, ip	habıl	<i>chorda</i>
tepe	zirve	<i>apex, sommet</i>
tepe (kafada)	kumme	<i>vertex</i>
tensor, gerici	mümeddid	<i>tensor</i>
tenya, şerit	şerit	<i>taenia</i>
tepke, refleks	fili münakis	<i>reflex</i>
ter	arak	<i>sudor, sueur</i>
terzi kası, sartoryus	adalei liyatiye	<i>sartorius, m. couturier</i>
testis, erbezi	husye	<i>testis, testicule</i>
tibya, kaval kemik	azmı kasaba	<i>tibia</i>
tibyal	kasabi	<i>tibialis</i>
timpanum, kulak davulu	sandukai tabıl	<i>cevun tympani, tympanum, caisse de tympan</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
limpan zarı, kulak (davulu) zarı	gışai tabıl	<i>membrana tympani</i>
timus	timus	<i>thymus</i>
tiroid, kalkan bezi	gaddei derekiye	<i>thyreoides, thyroide</i>
tıkalı	seddadî	<i>obturatus</i>
tıkalı delik	sukbet seddadiye (yanlış olarak)	<i>foramen obturatum</i>
tıkayıcı, obturator	seddad (i)	<i>obturator</i>
tıkız, kompakt	kesif	<i>compactus</i>
tırnak	zıfır	<i>unguis, ongle</i>
tırnaksı kemik	azmı zıfrî	<i>os unguis, os lacrimale</i>
toplak, konfluens	mecma	<i>confluens</i>
toplardamar, karadamar ven	verid	<i>vena, veine</i>
topoğrafik anatomî	teşrihi nahiyevi	<i>anotamia topograp'hica</i>
topuk kemiği	azmı akap	<i>calcaneus</i>
torba derisi, skrotum	safen	<i>scrotum</i>
torba	kise, huveysal	<i>vesica</i>
torbacık	huveysal	<i>vesicula</i>
trabekül, bölmecik	hâciz (havaciz)	<i>trabecula</i>
tragus	hınta	<i>tragus</i>
trakea, soluk borusu	şiryani şezen	<i>trachea, la trachée artère</i>
transvers, enine	mustaraz	<i>transversus</i>
trapez, yamuk	murabbai munharife	<i>trapezius</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
trapez (yamuk) kemik	azmı murabba	<i>multangulum majus</i> trapéze
trapezoid (yamuk su) kem.	azmı murabbai	<i>os multangulum mi- nus trapézoïde</i>
tümür, villus	zügabe	villus
triküspidal valvül	dessam züselâse-	<i>valvula tricuspidal-</i>
üçlü kapak	tüşşerafe	<i>lis</i>
trokanter	trohanter	<i>trochanter</i>
troklea, makara	bükre	<i>trochlea</i>
trokoid (döner) eklem	mafsalı medâri	<i>art. trochoides</i>
trunkus, kütük, gövde	cezi	<i>truncus, tronc</i>
tüberkül, tümse- cik	hüdeybe (*)	<i>tuberculum</i>
tükrük, salya (**)	lûab	<i>saliva</i>
tükrük (salya) bezi	guddei lûabiye	<i>glandula sa'ivaris</i>
tümbeyin, enkefal (on)	dimağ	<i>encephalon</i>
tümsek	hadbe, şamiha	<i>tuber, protuberan- tia, bosse</i>
tümsecik, tüber- kül	hudeybe (*)	<i>tuberculum</i>
türk — r.	türki	<i>turcica</i>
tüy, hav	hav	<i>lanugo, duvet</i>
uc	nihayet	<i>extremitas</i>
ulna, dirsek ke- miği	azmı zend	<i>ulna, cubitus</i>
ulnar	zendî	<i>ulnaris, cubital</i>

(*) Patolojide (deren)

(**) Tükrük tercih edilmelidir.

(*) Patolojide (deren)

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
urak (us)	habli mesani	<i>uracus, ouraque</i>
ureter (sidik sa- ğan)	hâlib	<i>ureter, urêtere</i>
uretra, siyek	ihlil	<i>urethra, urêtre</i>
urin (sidik) idrar	bevil	<i>urina</i>
uro - genital	bevlîi tenasülî	<i>urogenitalis</i>
uterus, dölyatağı	rahim	<i>uterus, matrix</i>
uyluk, femur	fahiz	<i>femur</i>
uyluk — r, fermo- ral	fahzî	<i>femoralis, crural</i>
uyluk kemiği, ulaştırıcı	azmı fahiz	<i>femur, os femoris</i>
uzaksal, distal	mübaid	<i>abductor</i>
uzun	baid	<i>distalis</i>
uzun kafalı, doli- kokefal	tavil	<i>longus</i>
uzununa	müstatilürreis	<i>dolichocephalus</i>
	tulâni	<i>longitudinalis</i>
Ü		
üçbaşı	zatürruusu selâse	<i>triceps</i>
üçbaşı kas	adalei zatürruusu selâse	<i>musculus triceps</i>
üçgen	müselles	<i>trigonum</i>
üçgen -- r.	müsellesî	<i>triangularis</i>
üçlü kapak (k) cık, triküspidal valvül	dessamı züselâse- tüşşerâfe	<i>valvula tricuspidalis</i>
üçüncü	selâse, sâlise	<i>tertius, troisième</i>
üçüz	tevemîi selâse	<i>trigeminus, triju- meau</i>
üfürükcü, buçına- tor (kas)	adalei mübevrika	<i>bucinator</i>
ünnabsı, glenoid	ünnabî	<i>glenoides</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
üretim — r üst. yukarı	tenasüli âli, âlâ	<i>genitalis</i> <i>superior, supra, su- perius</i>
üstçene üstçene kemiği üstderi, epiderm (is)	fekki âlâ azmı fekki âlâ beşere	<i>machoire supérieure</i> <i>maxilla</i> <i>epidermis</i>
üstkarın, epigastri (iyum)	şersuf	<i>epigastrium</i>
üzengi kemik	azmı rikâbi	<i>stapes, etrier</i>

V

vagina, hazne, kıl- ıf	mehbil, gamud	<i>vagin, vagina</i>
vagus, akciğer — mide siniri	asabı rievîi mide- vî, asabı meçhul	<i>n. vagus, n. pneu- mogastricus</i>
valvül, kapacık, kapak	desame	<i>valvula</i>
ven, taplardamar, karadamar	verid	<i>vena, veine</i>
ventrikül, karın- cık	buteyn	<i>ventriculus</i>
vermis	dûd	<i>vermis</i>
vestibul, dalız	dehliz	<i>vestibulum</i>
villus, tümür	zügabe	<i>villus</i>
vulva,	ferç	<i>vulva, cunnus</i>

Y

yağ	şahım	<i>sebum, graisse</i>
yağ — r	şahmî	<i>adiposus</i>
yağ bezi	guddei diheniye	<i>glandula sebacea</i>
yağ kıtığı (taba- kası)	kütulu şahmiye	<i>panniculus adiposus</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
yakın, proksimal yalancı	karîb, yakın kâzip	<i>proximalis</i> <i>spurius, faux (faus- se)</i>
yaklaştırıcı, ad- duktor	mukarribe	<i>adductor</i>
yalıncı	basit	<i>simplex</i>
yalız, çizgisiz	emles, melsa	<i>lisse</i>
yamuk kas, tra- pez kas	adalei murabbaai münharife	<i>n. trapezius, m. cu- cullaris</i>
yamuk (trapez) kemik	azmı murabba	<i>os multangulum ma- jus, le trapéze</i>
yamuksu (trape- zoid) kemik,	azmı murabbaî	<i>os multangulum mi- nus, le trapézoide</i>
yan — r, dışyan	cenbî, canibi vah- şî	<i>lateralis</i>
yanak	ruhh, had	<i>bucca, mala, joue</i>
yandaş	murafik	<i>satellite</i>
yankol, kollateral yapı, struktur	şubei cenbiye bünye, teşekkül	<i>collateralis</i> <i>stuructura, forma- tio, conformation</i>
yapışma	iltisak	<i>adhérence</i>
yaprak, lâmia	vüreyka	<i>Jamina, lame, feuil- let</i>
yarı (yarım)	nısıf	<i>semi, demi</i>
yarık	şak, fürce	<i>fissura, hiatus, rima</i>
yarıkanal	nısıf kanat	<i>semicanalis</i>
yarıkiriş	veteriyyetünnısıf	<i>semitendineus</i>
yarıküre (yarım- küre)	nısıf küre	<i>hemisphaerium</i>
yarımay	nısıf kamerî	<i>semilunaris</i>
yarı (m) daire	nısıf dairevî	<i>semicircularis</i>
yarı (m) oval	nısıf beyzi	<i>semiovalis</i>
yarı oynar eklem- ler, amfiyartroz (is)	mefasılı nimmü- teharrike	<i>amphiarthrosis</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
yarızar	gışaiyetünnıstıf	<i>semimembranaceus</i>
yassı (kemik)	musattah (azmı)	<i>os planum</i>
yatay, horizontal	ufkî	<i>horizontalis</i>
yay, kavis	kavis	<i>arcus</i>
yelken, etek	şirâ	<i>veium, coile</i>
yemek borusu	merî	<i>oesophagus</i>
yer	mahal	<i>locus</i>
yıldız (isim ve sıfat halinde)	necim, necmî	<i>stella, stellatus, étoile, étoilé</i>
yol	tarik, mecra	<i>via, meatus, voie</i>
yön doğrultu	istikamet, cihet	<i>directio</i>
yumak	kilte,	<i>glomerus</i>
yumak (k) çık	kilte	<i>glomerulum</i>
yukarı, üst	âli, âlâ, ulvî	<i>supra, superieur</i>
yumurta	beyza	<i>ovum, oeuf</i>
yumurta (çık) ovulum (ovum)	büyez	<i>ovulum, ovum, ovule</i>
yumurtalık, ovarium (over)	mebyaz	<i>ovarium, ovaire</i>
yumurtalık yanı dokusu, parovarium	nesci mücaviri mebyazî	<i>parovarium</i>
yumurtamsı, oval	beyzî	<i>ovalis</i>
yumuşak damak, damak yelkeni (eteği)	şıraülhanek	<i>palatum, molle, voile du palais</i>
yutak, farinks	bel'um	<i>pharynx</i>
yuvarlak	müdevver	<i>teres, rotundus, rond</i>
yuvarlak bağ	ribatı müdevver	<i>chorda uteronguinallis ligament rond</i>
yuvarlak eklem, enertroz (is)	mafsalı mütedahil	<i>enarthrosis</i>
yükselen	sâid	<i>ascendens</i>

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE
yürek, kalb	kalb	<i>cor, coeur</i>
yürek (kalb) kası, miyokard	adalei kalb	<i>myocardium</i>
yüz	vecih	<i>fecies</i>
yüzey	satih	<i>superficies</i>
yüzeyel	sathî	<i>superficialis</i>
yüzük, halka	halka, urve	<i>anulus</i>
yüzük, halka (kırdağ)	gudrufu halkavî	<i>cartilago cricoides</i>
Z		
zar	gısa	<i>membrana</i>
zaraskı, mezo	ribatı muallık	<i>meso</i>
zarbağ, spiplon, omentum	serb	<i>epiploon, omentum</i>
zarkemik	azmı nerdi	<i>os cuboides</i>
zarsı	gışai	<i>membranousus</i>
zeytin, oliva	zeytûn	<i>oliva</i>
zigoma, elmacık	vecn, uzar	<i>zygoma</i>
zigomatik, elmacık — r	vecnî, uzarî	<i>zygomatikus</i>
Zühre dağı	cebeli zühre	<i>mons pubis, mont de Venus</i>

III

Osmanlıca Anatomi Sözlüğü

TÜRKÇE	OSMANLICA	LÂTİNCE (*)
	A	
aciz (azmı)	kuyruksokumu kemîgi, sağrı kem, sakrum	<i>sacrum</i>
acî	sakrum — r, sak- ral	<i>sacralis</i>
acüssin	dişkemiği, dentin (dantin)	<i>substantia eburnea</i>
adale	kas	<i>musculus</i>
adalî	kas — r.	<i>muscularis</i>
adese	mercek	<i>lens, lentille</i>
adesei ayniye, cismi billûrî	göz merceği, bil- lûr cisim	<i>cristallin, lens cris- talina</i>
adesiyüşsekkil	mercek (merci- mek) biçim	<i>lenticularis</i>
adesî	mercek — r.	<i>brachium</i>
adut	kol	<i>humerus</i>
adut (azmı)	humerus, kol ke- miği	
ahramî (nütuu)	akromyon, omuz çıkıntısı	<i>acromion</i>
ahmasülkadem	taban (ayakta)	<i>planta</i>
ahmaiye (adalei)	kaburga kaldıran kas, skalen (as)	<i>m. scelanus</i>
ahmer (hamra)	kırmızı	<i>ruber, rouge</i>

(*) İtalik yazılmayan kelimeler Fransızcadır

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

ahşa	içorganlar, bağır- lar	<i>viscera, les viscères</i>
akap (azmı)	topuk kemîgi	<i>calcaneus</i>
âla (ulya)	en üst	<i>suprema</i>
âli	üst, yukarı	<i>superior, supra</i>
allantois	allantois	<i>allantois</i>
ambigü	ambigü	<i>ambiguus</i>
amîk	derin	<i>profundus</i>
amudî	dikey	<i>perpendicularis</i>
amudu fîkarî	omurga	<i>columna vertebralis</i>
âne	çatı, pubis	<i>pubis</i>
âne (azmı)	çatı kemîgi	<i>os pubis</i>
ankebutî	araknoid, örüm- ceksi(zar)	<i>arachnoides</i>
arîz	geniş	<i>vastus, latus</i>
arak	ter	<i>sudor, sueur</i>
aralık muh	arabeyin, dienke- fal (on)	<i>diencephalon</i>
asab	sinir	<i>nervus</i>
asabî	sinir — r, sinirli	<i>nervosus, nerveux</i>
asfar	sarı	<i>luteus, flavus, jaune</i>
âsiyüşsekkil	mersinbiçim	<i>myrtiformis</i>
atlas	atlas	<i>atlas</i>
âver	çekum, körbarsak	<i>caecum</i>
ayn	göz	<i>oeil, oculus</i>
azm	kemik	<i>os</i>

B

bâb	kapı	<i>porta</i>
baid	distal, uzak	<i>distalis</i>
bakiyye	artık	<i>rudimentum, vestigi- um</i>
baldır	baldır	<i>sura, mollet</i>

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

basale (a)	soğan, bulbus	<i>bulbus, bulbe</i>
basalei sisaiye	soğanilik	<i>medulla oblongata</i>
basar	görme	<i>vision, visus</i>
basıra, basar	görü	<i>vue</i>
basıta	açıcı, ekstensor	<i>extensor</i>
basıt	yalınc	<i>simplex</i>
bast	ekstensiyon, açma	<i>extention</i>
basurî	basur — r. hemo- roidal	<i>haemorrhoidalis</i>
beşere	epiderm (is), üst- deri	<i>epidermis</i>
bat (riclul bat)	kaz (kaz ayağı)	<i>pes anserinus</i>
batın	karın	<i>venter abdomen</i>
bekâret (gışayı)	kız (lık) zarı	<i>hymen</i>
bel'um	yutak, farinks	<i>pharynx</i>
bel'umîi lisânî (asabî)	dil - yutak siniri	<i>n. glosso pharyngi- cus</i>
berbah	epididim	<i>epididymis</i>
beşerevîi dahilî (gışayı)	endotel (yum)	<i>endothelium</i>
bevil	idra, sidik	<i>urina</i>
bevvabı mide	pilor, mide kapısı	<i>pylorus</i>
beyn	ara	<i>inter</i>
beyt	oda, kamara	<i>camera, chambre</i>
beyza	yumurta	<i>oeuf, ovum</i>
beyzî	yumurtamsı, oval	<i>ovalis</i>
bınsır	dördüncü parmak	<i>digitus quartus</i>
bızır	klitoris, bızır	<i>clitoris</i>
bükre	makara, troklea	<i>trochlea</i>
bünye	struktur, yapı	<i>structura</i>
büyeyz	ovulum, yumurta- cık	<i>ovulum</i>
buheyre	pınar (lûgat kar- şılığı değildir)	<i>lacus</i>

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

buteyn	karıncık, ventri- kulus	<i>ventriculus</i>
C		
canibî vahşi	dışyan	<i>lateralis</i>
» ünsi	içyan	<i>medialis</i>
» husyevî	paradidim	<i>paradidymis</i>
» kassî	parasternal	<i>parasternalis</i>
cebel	dağ, dağcık	<i>mons, monticulus</i>
cebeli zühre	zühre dağı	<i>mons pubis, mont de Vénus</i>
cefn	göz kapağı	<i>palpebra, paupière</i>
cenb (gışayı)	göğüs zarı plevra	<i>pleura</i>
cenah	kanat	<i>ala, aile</i>
cenahî	kanatsız, pterigoid	<i>pterygoides</i>
cenin	dölüt, fetus	<i>fetus</i>
cephî	alın — r	<i>frontalis</i>
cerabe	follikül	<i>folliculus</i>
cerrahî	şirürjî — r, şirür- jikal	<i>chirurgicus</i>
cesir, cisir	köprü	<i>pons</i>
cevf	boşluk, lakuna	<i>cavum, cavitas, la- cuna</i>
cevli kokkî	hokka çukur	<i>acetabulum</i>
cevher	cevher, madde	<i>substantia</i>
cevheri ebyaz	ak madde	<i>substantia alba</i>
cevheri sincabî	gri (boz) madde	<i>substantia grisea</i>
ceyb	sinus	<i>sinus</i>
cezir	kök	<i>radix, racine</i>
cidar	çeper, duvar	<i>paries, paroi</i>
cidarî (azmı)	duvar (çeper) ke- miği	<i>os parietale</i>
cihaz	aygıt	<i>apparatus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
cihaz (cümle)	sistem	<i>systema</i>
cihazı hazmî	sindirim sistemi (aygıtı)	<i>systema digestori- um, appareil di- gestif</i>
ciheti ünsî	içyan, mediyâl	<i>medialis</i>
cilt	deri	<i>integumentum com- mune, peau</i>
cildiyei unk (ada- lei)	boyun derisi kastı, platisma	<i>m. platysma, peau- cier du cou</i>
cimcime (kılıf)	kafa	<i>cranium, crâne</i>
cisim	cisim	<i>corpus</i>
cizi	gövde	<i>truncus</i>
cümlei sempatii kebir	sempatik sistem	<i>systema nervorum sympathicum</i>
cüseyme	cisimcik	<i>corpusculum</i>
cüzeyre	adacık, insula	<i>insula</i>
çapak	çapak	<i>sebum palpebrale, chassie</i>

D

dafire	ağ	<i>rete, plexus</i>
dâfıka (kanatı)	atıcı kanal	<i>canalis ejaculato- rius</i>
dahil, dahili	iç, iç — r	<i>interior</i>
dahili rahim (gr- şai)	endometr (iyum)	<i>endometrium</i>
dâimî	sürelî	<i>permanens</i>
dâliye (adalei)	delta kas, deltoid	<i>m. deltoides</i>
darsiyei lâmiye (adalei)	milo - hiyoid kas	<i>m. mylohyoideus</i>
dehliz	dalız, vastibül	<i>vestibulum</i>
dem	kan	<i>sanguis, le sang</i>
demi	gözyaşı	<i>lacrima, larme</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
demi veridi	karakan	<i>sang veineux</i>
demiye (guddei)	gözyaşı bezi	<i>glandula lacrimalis</i>
derekî	tiroid, kalkansı	<i>thyreoides, thyroide</i>
derz (hiyatal)	dikiş	<i>sutura</i>
desam (e)	kapak, valvül	<i>valvula - valva</i>
desamı ikilî	bikiüspidal, ikili kapak, mitral	<i>valvula mitralis, (bi- cuspida is)</i>
desamı sinî	yarımay kapak	<i>valvula semilunaris</i>
desamı zûselase- tüşşerâfe	trikiüspidal valvül üçlü kapak	<i>valvula tricuspidalis</i>
deveran	deveran, dolaşım	<i>circulatio</i>
diheniye (guddei)	yağ bezi	<i>glandula sebacea</i>
dik (urfuddik)	horoz (horoz ibi- ği)	<i>gallus (crista galli)</i>
dikâk (miai dika- kî)	kıvrım barsak,	<i>(intestinum) ileum,</i>
dimâğ	enkefall, tümbe- yin	<i>ileon</i> <i>encephalon</i>
dılı	eğe, kaburga	<i>costa, côte</i>
dıl'î (azmı)	eğe (kem), kabur- ga (kem.)	<i>os costale</i>
dimâğı kuddamî	prosenkefal, ön- beyni	<i>prosencephalon</i>
dimâğı mutavas- sıt,	mesenkefal, orta- beyin	<i>mesencephalon</i>
dırs	azıdişi	<i>molaris</i>
dûdî (dûdiyyüşek kil)	solucansı	<i>vermiformis</i>
dumur	atrofi, körelme	<i>atrophia</i>

E

ebham (yed ve kadem)	başparmak (el ve ayak)	<i>pollex, hallux</i>
-------------------------	---------------------------	-----------------------

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
ebyaz	ak	<i>albus, blanc (che)</i>
edimme	derma	<i>derma</i>
ehramî (azmı)	piramit kemik	<i>os triquetrum, os pyramidale</i>
ehramiye (adalei) (*)	piramit kas	<i>m. pyramidalis</i>
ekber	enbüyük	<i>maximus</i>
elâstiki	elâstik, esnek	<i>elasticus</i>
enbub	borucuk	<i>tubulus</i>
enf	burun	<i>nasus</i>
ephamül kadem	ayak başparmağı	<i>hallux, gros orteil</i>
ephamül yed	el başparmağı	<i>pollex, pouce</i>
epher	aort	<i>aorta</i>
esfel	aşağı	<i>inferior,</i>
esgar	en küçük	<i>minimus</i>
esved (sevdâ)	kara	<i>niger, nigra, nigrum</i>
eş'ar	kıllar	<i>pili</i>
ev'ye	damarlar	<i>vaisseaux, vasa</i>
evride	toplardamarlar	<i>venae</i>
eyser (yüsra)	sol	<i>sinister (tra, trium)</i>

F

fahız	femur, uyluk	<i>femur</i>
fahiz (azmı)	uyluk kemiği	<i>os femoris</i>
fek	femoral, uyluk - r	<i>femoralis, crural</i>
fekki âlâ (azmı)	cene	<i>machoire</i>
fekki âlâ (azmı)	üst çene (kemiği)	<i>maxilla</i>
fekki esfel (azmı)	alt çene (kemiği)	<i>mandibula</i>

(*) Fransızlar, karın duvarındaki bu kasdan başka *m. depressor glabellae* ve *m. piriformis*'e de *m. pyramidale* dedikleri için Osmanlıcaları da hep bir şekilde kullanılmakta idi.

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
feleş, sedef, harşel	skuama, bağa	<i>squama, ecaille</i>
fem (fehva)	ağız, delik	<i>os, bouche, ostium, orificium, porus apertura</i>
fenni menafiülâzâ	fizyoloji	<i>physiologia</i>
ferç	vulva, ferç	<i>vulva</i>
fevha	ağız, delik	<i>apertura, ostium, orificium</i>
fevk	üst	<i>supra, epi</i>
fevkassulbi	epidural, dura	<i>epiduralis</i>
fevkassulbe (ta-bakai)	ustur -- r.	
fevkallokma	episklere uyluk	<i>episciera femur</i>
fevkalkilye	lokma üstü, epi-kondil	<i>epicondylus</i>
fıkra	böbreküstü	<i>suprarenalis</i>
fıkari	omur, vertebra	<i>vertebre, vertebra</i>
fürce	omur -- r, vertebra	<i>vertebralis</i>
fuadı miğde	yarık	<i>fissura, hiatus, rima</i>
fus	mide ağzı, kardiya	<i>cardia</i>
fuseys	lop (b)	<i>lobus</i>
fusysi rievii mi-devi	lobçuk	<i>lobulus</i>
fussu isfini	flokulus	<i>flocculus</i>
	kunenus	<i>cuneus</i>

G

gaar	antrum, magara	<i>antrum, caverna</i>
gamıd	vagina, hazne, kırık	<i>vagina</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
galız (miai)	kalm barsak	gros intestin, <i>intestinum crassum</i>
gastrula	gastrula	<i>gastrula</i>
gavr	dip	<i>fundus</i>
gıla	kılıf	<i>vagina</i>
gılaı adalat	kas zarı, sarcolemma	<i>sarcolemma</i>
gılaı bızır	bızır (klitoris) kılıfı	<i>praeputium clitoridis</i>
gımdı schwann	nevrilem (ma)	<i>neurilemma, gaine de Schwann</i>
gırbalı, gırabalı-yüşsekil	kalbursu, kalbur-biçim	<i>cribrosus, criblé cribriformis</i>
gısaı	zar	<i>membrana</i>
	zarsı	<i>membranaceus</i>
gısayı muhafı	mukoza (zarı)	<i>(tunica) mucosa</i>
gısayı mustabtını	epe (a) ndim	<i>ependyma</i>
buteynat		
gısayı müstabtını	periton, karnızarı	<i>peritoneum</i>
batın		
gısayı (azmı)	etmoid, kalbur kera.	<i>os ethmoides</i>
gısayıyetünmısıf	yarızar	<i>semimembranaceus</i>
gudde	bez	<i>glandula</i>
gudruf	kıkırdak	<i>cartilago</i>
gudrufı (neser)	kıkırdak doku	<i>tissu cartilagineux</i>
gudrufu halkavı	halka veya yüzük kıkırdak, krikoid	<i>cartilago cricoides</i>
gudrufu tercihalı	ibriksi kıkırdak, aritenoid	<i>arythenoides</i>
gulfe	1 — sünnet derisi = karnıucu kılıfı (erkek) 2 — Bızır kılıfı (kadında)	<i>praeputium</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
gusun (guscyn, şube)	dal, dalcık, kol	<i>ramus, branche, ramulus</i>
	H	
habenula	habenula	<i>habenula</i>
habıl	ip, kordon	<i>cordon, funiculus</i>
hablı mesanı	urakus	<i>urachus, ouraque</i>
haciz (havaciz)	trabekül, bölme-cik	<i>trabecula</i>
hacip	kaş	<i>supercilium, sourcil</i>
had	yanak	<i>bucca, joue</i>
hadbe	kabartı	<i>eminentia, protuberantia, torus</i>
		<i>tuber</i>
hadbe	tümsek	
hadbei halkaviye	pons, köprü	<i>pons, protuberance annulaire</i>
hadeka	göz bebeği	<i>pupilla</i>
hâfe	kenar	<i>margo, bord</i>
hâle	areol, ayla	<i>areola</i>
half	arka, art (d)	<i>posterior</i>
hâlib	sidik sağan ureter	<i>ureter</i>
halemî	mastoid, memem-si	<i>mastoides</i>
halka	halka, yüzük	<i>anneau, anulus</i>
hâmili meni	menitaşır, seminifer	<i>seminiferus</i>
hâmili keylus	kılustaşır, kilifer	<i>chylifer</i>
hâmili leben	süttaşır, laktifer	<i>lactifer</i>
hançere	gırtlak	<i>larynx</i>
hançeri	hançersi, hançer-biçim	<i>xiphoides, ensiforme</i>
hanek	damak	<i>palatum, palais</i>
hanek (azmı)	damak kemiği	<i>os palatinum</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
haratînî	solucansı	<i>lumbricalis</i>
harkafa (azmı)	kalça kemiği	<i>os coxae, os iliaque</i>
haraketi mukibbe	içe bükülme, pronasyon	<i>pronatio</i>
harşef, feles, sedef	bağa, skuama	<i>squama, l'ecaille</i>
harşum	promunturyum	<i>promunturium, promontorium</i>
hasel	hipogastriyum	<i>hypogastrium</i>
	altkarın	
hasif	soluk	<i>pallidus</i>
hâsse	duyu	<i>sensorius</i>
haşefe	glans, kamışbaşı	<i>gland, glans</i>
haşevî	bağır -- r, splanknik, visseral	<i>splanchnicus, visceralis</i>
haşiye	kenar	<i>margo</i>
hat	çizgi	<i>stria, linea, ligne</i>
hattı müşerşer	dişli çizgi	<i>ora serrata</i>
hav	hav, tüy	<i>lanugo, duvet</i>
havassî	duyusal	<i>sensoriel</i>
havsala	leğen, pelvis	<i>peivis, bassin</i>
hayt	ip, iplik	<i>filum, chorda</i>
haytiyüşşekil	ipbiçim	<i>filiformis</i>
hazım	hazım, sindirim	<i>digestio</i>
hedbi	kirpiksi	<i>ciliaris</i>
hedep	kirpik	<i>cilium</i>
helezon (içkulakta)	kavkı, koklea, salyangoz	<i>cochlea, limaçon</i>
helezon (dışkulakta)	helis (heliks)	<i>helix</i>
heykeli (munzam)	stroma	<i>stroma</i>
hılt	humor	<i>humor</i>
hınsır	beşinci parmak	<i>digitus quintus</i>
hınta	tragus	<i>tragus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
hicap	bölme	<i>septum, cloison</i>
hicabı hâciz	diyafram (gma)	<i>diaphragma</i>
hicabı hâciz (asabı)	frenik (sinir)	<i>n. phrenicus</i>
hicac (cevfi)	gözçukuru	<i>orbita</i>
hilâli	ay — r (ayça — r)	<i>lunatus</i>
his	duyu	<i>sensus</i>
hissî	duygusal	<i>sensitivus</i>
hişiv	içorgan	<i>viscus</i>
hivye	kıyı	<i>limbus</i>
hiyata	dikiş	<i>sutura</i>
hiyatiye (adalei)	sartoryus, terzi	<i>sartorius, coutourier</i>
	kası	
hiyalinî	hiyaloid, camısı	<i>hyaloides</i>
hubeybe	granüll, tanecik	<i>granulum</i>
hubeybî	tanecikli, granilöz	<i>granulum</i>
hubul (habil'in çoğulu)	teller	<i>cordes</i>
hufre	çukur, çukurcuk	<i>fossa, excavatio</i>
hufeyre	çukurcuk	<i>fovea, fossette</i>
huleyme	memecik, meme başı	<i>papilla, mamelon</i>
hulkum	boğaz	<i>fauces, gorge, gosier</i>
humî (azmı)	nohut (su) kemik	<i>os pisiforme</i>
husye	erbezi, testis	<i>testis, testicule</i>
huzme	demet	<i>fasciculus, faisceau</i>
hücre	hücre	<i>cellula</i>
hücrevî	hücresel, gözeli	<i>cellulaire</i>
hücrevî muhatî (nesci)	epitel, epitelyum	<i>epithelium</i>
hücrevî tahtelcil-dî (nesci)	deri altı gözeli dokusu	<i>subcutis, tissu cellulaire sous cutané</i>
hücrei âkile	yutan hücre, fagosit	<i>phagocyte</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
hüdeybe huveysal	tüberkül kese, torba	tuberculum vesicula
	I	
ıbt	koltuk	axilla
	i	
ibrevi ican	milsî, stiloid apışarası, perine (um)	styloides perinaeum
ifrağ ifraz ihlil ilye iltiva ilmi ensac inebe inhina inkışaf intibâ intifah	dışartı salgı siyek, uretra ilye büküm histolojî asinus eğrilik gelişim iz şişlik	excretio secretio urethra glutaeus, fesse plica histologia acinus curvatura développement impressio intumescens, renf- lement
irtibatı bilgudruf	sinkondros (bir- leştirci kırır- dak)	synchondrosis
irtifak isfenci isfenci (nesci) isfenci beynellev- hateyn isnâ aşer (miai)	kaynak, simfis süngersi sünger doku diploe duodenum(oniki parmak barsak)	symphysis spongiosus tissu spongieux diploe duodenum

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
istihya istihyaî istilka	edep edep — r supinasyon, dışa bükme konik kemikler	pudendus pudendalis, honteux supinatio ossa cuneiformia
izâmı mahrutıye veya isfıniye izâmı semsema- niyye	susamsı kemikler	ossa sesamoidea
	J	
jelatîni	jelatinsi	gelatinosus
	K	
kâab kâab (azmı) kabız kabıza kadid kadip kadem kafâ (yanlış ola- rak) kaide kaidevî kalb kalb-ıye (adalei)	aşık (çıkıntısı) malleol aşık kemiği fleksiyon, bükme fleksör, bükücü iskelet kamuş, penis ayak artkafa taban bazilik kalb miyokard (iyum) yürek (kalb) kası ay infundibulum, hu- ni	malleolus astragalus, talus flexio flexor squelette, sceleton penis pes, pied occiput basis basillica cor, coeur myocardium luna infundibulum

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

kamis	gömlek	<i>tunica</i>
kamisi ebyaz	akkılıf, albugine	<i>albuginea</i>
kamisi haricîi viai	adventis, damar dış gömleği	<i>adventitia</i>
kanât	kanal	<i>canalis, ductus</i>
kanzia	ibik, krista	<i>crista</i>
karib	proksimal, yakın	<i>proximalis</i>
karniye (deride) (tabakai)	korun tabakası	<i>stratum corneum</i>
karniye tabakası (gözde)	kornea, saydam tabaka	<i>cornea</i>
kas (azmı)	göğüs kem, ster- num	<i>sternum</i>
kasaba	akciğer borusu, bronş	<i>bronchus</i>
kasaba (azmı)	tibya, kaval ' ke- mik	<i>tibia</i>
kasabî	tibyal, bronş — r	<i>tibialis, bronchalis, bronchiale</i>
katan	bel	<i>lumbus</i>
kataniye (fıkara- tı)	bel omurgaları	<i>vertebrae lumbales</i>
kat'ı nakıs	elipsoit (d)	<i>ellipsoideus</i>
kavis	kavis, yay	<i>arcus</i>
kavkaa (bak: he- lezon)	kavkı	<i>coch'ea</i>
kâzib	yalancı	<i>spurius, faux (faus- se)</i>
kebed	karaciğer	<i>hepar, foie</i>
kebir	büyük	<i>magnus</i>
kehif	kaverna	<i>caverna</i>
keis	kalis, çanak	<i>calix</i>
kemeviyüşşekil	mantarbiçim	<i>fungiformis</i>
kesif	tıkız, kompakt	<i>compactus</i>

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

kesif (nesci)	tıkız doku	<i>tissu compact</i>
ke'siyüşşekil	çanakası	<i>caliciformis</i>
ketif (azmı)	kürek kemik (ği)	<i>omoplate, scapula</i>
keylus	kiius	<i>chy'us</i>
keymus	kimus	<i>chymus</i>
kıhuf (cevfi)	kafa boşluğu	<i>cavum cranii</i>
kilim	tepetum	<i>tapetum</i>
kilte	yumak, yuma (k) cık	<i>glomerulum - glo- mus</i>
kilye	böbrek	<i>ren</i>
kisei dem'iye	gözyaşı kesesi	<i>saccus lacrimalis</i>
kisei safrâviye	öd (safra) kesesi	<i>vesica fellea</i>
kitle	kitle	<i>massa</i>
kırtasî	kâatsı	<i>popyraceus</i>
kısım	parça, bölüm	<i>pars, partie</i>
kışır	kabuk, korteks	<i>cortex, ecorce</i>
kışrı	kabuksal, kortikal	<i>corticalis</i>
kışrı muh	beyin kabuğu	<i>pallium, cortex ce- rebri</i>
kışrı sin	cement (seman)	<i>cément, substantia ossea</i>
kıtaî harkafiye	ilye kemiği	<i>os i ium</i>
koledok (kanatı)	koledok kanalı	<i>ductus choleodocus</i>
kilim	tapetum	<i>tapetum</i>
kolon	kolon	<i>colon</i>
kolonu nâzil	inen kalın barsak, inen kolon	<i>colon descendens</i>
kolonu sini	sigmoid kolon, s kolon	<i>colon sigmoides, s. iliaque</i>
kubbe	kubbe	<i>cupala, dô ne .</i>
kubbei cimcime,	kafa taşı, kafa kubbesi	<i>calvaria, voûte du crâne</i>
kuddam	ön	<i>anterior, ventralis. prae —</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
kumme (türreis)	tepe (kafada)	<i>vertex</i>
kuneyve	kanalcık	<i>canaliculus</i>
kureyn	konka, boynuz- cuk kemiği	<i>concha, cornet</i>
kureybe	kutbacık	<i>utriculus</i>
kurs	disk, oynak aya- sı, menisk	<i>discus, meniscus</i>
kuseybe	akeiğer borucu- ğu, bronşçuk	<i>bronchiolum</i>
kutub	kutup	<i>polus</i>
kübere (azmı)	döner kem. rad- yus	<i>radius</i>
kuzehiye (taba- kai)	iris	<i>iris</i>
külâb (kellûb)	çengel	<i>hamus</i>
külabî (kellubî)	çengel — r	<i>hamatus, uncinatus</i>
küleybe	çengelsik	<i>hamulus, uncinus</i>
kürevî	küresi	<i>sphaericus</i>
küreyvei beyzâ	akkürecik, akyu- var.	<i>globule blanc, leu- cocyte</i>
küreyvei hamrâ	alkürecik, alyuvar	<i>» rouge, eryth- rocyte</i>
kütûlu şahmuye	yağkıtığı (taba- kası)	<i>panniculus adiposus</i>
küveys	kesecik	<i>sacculus</i>
L		
lahım	el	<i>chair</i>
lâismileh	anonim, adsız	<i>anonymus (a - um)</i>
lâmî	hiyoid, lambdoid	<i>hyoides, lambdoides</i>
lâmî (azmı)	dil kemiği, hiyoid	<i>os hyoides</i>
lâmîi lisani	hiyo-glos (sus)	<i>hyoglossus</i>
lâmise	dokunum	<i>tactus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
latha	leke, benek	<i>macula tache</i>
lems	dokunma	<i>toucher</i>
lenfâ	akkan, lenf (a)	<i>lymph</i>
lenfâyı dahilî	içlenf (a), endo- lenf (a)	<i>endolymph</i>
lenfâyı haricî	dışlenf (a), peri- lenf (a)	<i>perilymph</i>
levahik (mülha- kat)	ekler	<i>annexes adnexe</i>
levze	amigdal, badem- cik	<i>tonsilla, amigdal</i>
libâ	ağuz, kolostrum	<i>colostrum</i>
lif	fibra, lif, iplik	<i>fibra</i>
lifi	fibros (öz)	<i>fibrosus</i>
lifi (nesci)	lif (sel) doku	<i>tissu fibreux</i>
lihâfe	örtü	<i>integumentum</i>
lisan	dil	<i>lingua, langue</i>
lisani mizmar	epiglot (is) girt- lak kapağı	<i>epiglottis</i>
lisye (lisat)	diş eti	<i>gingiva gencive</i>
lokma	lokma, kondil	<i>condylus</i>
lûab	salya, tük (ü) rük	<i>saliva</i>
lûabiye (guddei)	tükürük bezi	<i>glandula salivaris</i>
luheyme	etçik,	<i>caruncula</i>
lûb	öz	<i>pulpa</i>
lûbbü sin	dışözü	<i>pulpa dentis</i>
lûcam	gem	<i>frenulum, frein</i>
lûhat	küçük dil	<i>staphylinus, luette, uvula</i>
lûseyne	dilcik	<i>lingula</i>
M		
maddei diheniyeci	smegma, sünnet	<i>smegma</i>
gulfe	derisi yağı	

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
maddei musavvi- rei müşekkele	plasma	<i>plasma</i>
maddei müsavvi- rei ülä	protoplaşma	<i>protop'asma</i>
madg	çiğneme	<i>masticatio</i>
madgiye (adalei)	çiğneme kası masseter	<i>m. masseter</i>
madıg	çiğnetici	<i>masticator</i>
mafsal	eklem	<i>articulus</i>
mafsalı gayrimü- teharrik	oynamaz eklem	<i>synarthrosis</i>
mafsalı nimmü- teharrik	amfiyartroz, yarı oynar eklem	<i>amphyarthrosis</i>
mafsalı musatta- hussutuh	artirodi, düz yüz- lü oynak	<i>arthrodia</i>
mafsalı mütehar- rik	oynareklem, oy- nak	<i>diarthrosis</i>
magbenî (kanâtı)	kasık kanalı	<i>canalis inguinalis</i>
mahal	yer	<i>locus</i>
mahfaza	kapsul	<i>capsula</i>
mahfazaî haricîi cenin	koryon	<i>chorion</i>
mahmuz	mahmuz	<i>calcar, eperon</i>
mahruf, mahrutî	koni, konik	<i>conus, conicus</i>
mahsus	özel	<i>proprius</i>
mail	eğik	<i>obliquus</i>
maktai cephi	frontal (alınsal) kesit	<i>coupe frontale</i>
malpighi cüse- yatı	Malpighi cisim- cikleri	<i>corpuscula renâ'is</i>
manto	manto, örteneç	<i>manteau</i>
maslî	seros (sıfat) sero- sa (isim)	<i>serosus, serosa</i>
matraka	çekik	<i>malleus, marteau</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
mayi	sıvı	<i>liquor, liquide</i>
mayii dimagii şev kî	beyin - omurilik sıvısı	<i>liquor cerebrospi- nalis</i>
me'baz	dizardı	<i>poples</i>
mebhasülâhşâ	içorganlar (bağır- lar) bilimi	<i>spianchnologia</i>
mebhasüladalât	miyoloji, kasbi- lim	<i>myologia</i>
mebhasül eviye	damarbilim, an- jioloji	<i>angiologia</i>
mebhasürrüşeym	embriyoloji	<i>embriologia</i>
mebhasül izam	kemikbilim, oste- oloji	<i>osteologia</i>
mebyaz	ovaryum, yumur- talık	<i>ovarium</i>
mecrâ	meatus, yol, kanal	<i>meatus, meat</i>
mecrâyı müfrig	dışartı kanalı	<i>canalis excretorius</i>
mecma	kenfluens, toplak	<i>confluens</i>
mecel	ampul	<i>ampulla, ampoule</i>
meçhul (asabı)	vagus	<i>vagus</i>
medar	çevre	<i>orbiculus</i>
medarî (mafsalı)	döner eklem, tro- koid	<i>trochoides</i>
medariye (adalei)	çevre kas, orbikü- lar	<i>m. orbicularis</i>
mefasılı müteda- hile	enarttros, yuvar- lak eklem	<i>enarthrosis</i>
mefasılı mütehar- rike	diyartros	<i>diarthrosis</i>
mefasılı gayri mü teharrike	oynamaz eklem	<i>synarthrosis, articu- lation immobile</i>
mehbil	hazne, vagina	<i>vagina</i>
melsâ (adalei)	çizgisiz (yalnız)	<i>muscle lisse</i>
menhir (menahir)	burun deliği (le- ri)	<i>naris, narine (na- res)</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
menî	ersuyu, sperma	<i>sperma, semen</i>
menşe	başlangıç	<i>originus</i>
menşur	prizma	<i>prisma</i>
merak	geğrek, hipokondr (iyum)	<i>hypocondrium</i>
merâre (kanatı)	öd (safra kanalı)	<i>ductus eysticus, canal cystique</i>
merî	yemekborusu, öz-ofagus	<i>oesophagus</i>
merkez	merkez	<i>centrum</i>
merkezî	merkez — r, santral	<i>centralis</i>
mezkûr (mafsalı)	kakılmış (eklem)	<i>gomphosis</i>
mesafe	aralık, ara	<i>spatium</i>
mesâne	idrar torbası	<i>v. urinalis, vesie</i>
mesarika	incebarsak askısı, mesarika, mesenter (yum)	<i>mesentrium</i>
mesdud	tıkali	<i>obturatus</i>
meskub	delikli, delinmiş	<i>perforatus</i>
meşîme	plasenta, (planta)	<i>placenta</i>
meşîmiye (tabakai)	koroid, koroid	<i>chorioides, choroide</i>
mevaddı gâita	dışkı	<i>matière fecales</i>
mevaddı itrahiye	çıkartı	<i>excreiton excrement excretum</i>
mintaka	mintaka	<i>zona, zonula</i>
misl, masl	serum	<i>serum</i>
mislî, maslî	seröz	<i>serosus, sereux (se)</i>
miâ	barsak	<i>intestinum</i>
miai sâimî	jejunum (boşbarsak)	<i>jejunum</i>
miai dikakî	ileum (kıvrım barsak)	<i>ileum</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
miai mustakim	rektum (göden barsak)	<i>rectum</i>
miai isnâ aşer	duodenum (oniki parmak barsak)	<i>duodenum</i>
miai galiz	kalın barsak	<i>intestinum crassum</i>
miai rakik	ince barsak	<i>intestinum tenue</i>
miğde (mide)	mide (miğde)	<i>gaster, stomachus</i>
miğdeliyyüşşekil, miğdeli	iğbiçim	<i>fusiformis</i>
mihver	eksen	<i>axis</i>
mihver (azmı)	eksen kemik	<i>epistropheus, axis,</i>
mihveri muhhl şevkî	beyin - omurilik eksenî	<i>axe cerebro - spina'e</i>
mihveri helezon	modiyol (us)	<i>modiolus</i>
mik'a (azmı)	sapan kemik	<i>vomer</i>
miklaiyyüşşekil	sapanbiçim	<i>fundiformis, frondiforme</i>
minâyı sin	diş minesî	<i>substantia adamantina, email</i>
minkar	gaga, rostrum	<i>rostrum, bec</i>
minkarî	koronoid, gagamsı	<i>coronoides</i>
minkarî (nütuu)	gagamsı (koronoid) çıkıntı	<i>processus coronoides</i>
minkeb	omuz dirsek	<i>epaule</i>
mirfak	dirsek	<i>cubitus, f'exura, coude</i>
mirfakî (nütuu)	dirsek çıkıntısı, olekran (on)	<i>olecranon</i>
mirfakiye (adalei),	ankone, dirsek kası	<i>m. anconeus</i>
mirfakî kolon	dirsek (kolonda)	<i>flexura coli</i>
mirşah	filtrum, burunaltı olugu	<i>phyltrum, sillan 30-usnsale</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
misemül yed	bilek	poignet
misl, masl	serum	serum
misli, masli	seröz	serosus, sereux (se)
mı (a) sluddem	serum	serum
mişvel	orak	falx, faux
mişveli	oraksı	falciformis
mişveli muh	beyin orağı	falx cerebri
mizâbe	oluk	sulcus, gouttière sil- lon
mizmar	glottis	glottis
muallik	asıcı	suspensorium
muallikai husye (adalei)	kremaster (kası), erbezi asıcı kası	m. cremaster
muassıra (adalei)	sfinkter, büzgen (kas)	m. sphincter
muavveç	burma	contortus
mucaviri rahim (nesci)	parametriyum	parametrium
mudhike (adalei)	güldürücü kas, risoryus	m. risorius
mufagama	ağızlaşma, anasto- moz	anastomosis
mugaddi	besleyici	nutricius
muhh	beyin, ilik	cerebrum, cerveau medulla
muheyh	beyincik	cerebellum, cervelet
muhaddep	dışbukey konveks	convexus
muhaddid	sınırlayıcı	limitans
muharrik	oynatıcı, motor	motorius
muharriki müş- tereki ayn (asa- bı)	göz oynatıcı sinir (okulomotoryus)	n. oculomotorius
muharriki vahşii ayn (asabı)	gözün dış oynatıcı siniri (abdu- çens)	n. abducens

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
muhat	mukus, sümük	mucus
muhatı	mukoz (müköz)	mucosus
muhatı (gısayı)	mukoza (zarı)	(tunica) mucosa
muhatı (nesci)	mukoz doku	tela mucosa
muhattat	çizgili	striatus
muhattata (ada- lei)	çizgili kas	musc'e strié
muhtu azım	kemik iliği	medulia ossium
muhtu mutavas- sıt	ortabeyin, mesen- kefal (on)	mesencephalon
muhtu şemmî	koku beyin, rinen- kefal (on)	rhinencephalon
muhit	çevre	circumferentia, peri- pherus
muhitî	çevresel, perife- rik	periphericus
mukabile (adalei)	karşıt kas	m. opponens
mukabili helezon	anteliks	anthelix
mukabili hinta	antitragus	antitragus
mukabili tenar	hipotenar	hypothenar
mukaddem cidar	klavstrum	claustrum
mukarribe	yaklaşırıcı, ad- duktor	adductor
mukabbızı ev'iye	damar daraltan	vasoconstructor
mukibbe	içe bükücü, pro- nator	pronator
munassıf	medyastin (um)	mediastinum
munzam (nesic)	bağ doku	tela conjunctiva
munzamıma	konjunktiva	conjunctiva, conjo- netive
munzamıma asabı (nesci)	nevrogli	neuroglia
murabba	kare	quadratus, carré
murabba (azmı)	trapez (yamuk) kemik	os multangulum ma- jus le trapéze

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
murabbaî (azmı)	trapezoid (ya- muksu) kemik	<i>os multangu'um mi- nus, le trapézoide</i>
murabbi münha- rife (adalei)	trapez (kas)	<i>m. trapezius</i>
murafık	yandaş	<i>satellite</i>
mustakîm (miai)	rektum (göden barsak)	<i>rectum</i>
mustarazai şev- kiye (adalei)	çok yarık kas, multifidus	<i>m. multifidus</i>
mustabtını batın (gısayı)	periton, karınzarı	<i>peritoneum, peri- toine</i>
mûsil	efferens, götürgen	<i>efferens</i>
muşt	tarak	<i>pecten</i>
muştı	tarak r, taraksı	<i>pectineus, pectina- tus</i>
muştıye	pektineus, tarak- sı	<i>pectineus</i>
muştulkadem	ayak tarağı, meta- tars	<i>metatarsus</i>
muştul yed	el tarağı, meta- karp	<i>metacarpus</i>
mutavassıt	orta	<i>medius, moyen</i>
mutavassıt (asa- bı)	intermedyus, orta	<i>n. intermedius, me- dianus</i>
muzık	daralsı, istmus, geçit	<i>isthmus</i>
mübaid	uzaklaştırıcı	<i>adductor</i>
mübevrika (ada- lei)	üfürüsü (kas)	<i>bucinator</i>
mücaviri mebya- zî (nesci)	parovariyum	<i>parovarium</i>
mücaviri rahmî (nesci)	dölyatağı yakın dokusu, para- metriyum	<i>parametrium</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
müfriğ	çıkartıcı, salıcı	<i>excretorius</i>
müdevver	yuvarlak	<i>rotundus,, teres</i>
müdevvir	çevirtici	<i>rotator</i>
mülettefe (i ke- bire)	başın yarıspinal kası	<i>m. semispinalis ca- pitis</i>
mülettefe (i sagi- re)	başın enuzun kası	<i>m. longissimus ca- pitis</i>
mülteka	birleşek, kavuşak	<i>commissura</i>
mümeddide	gerici, tensor	<i>tensor</i>
müennes	kadın, dişi	<i>femininus</i>
mümezzeka	yırtık	<i>lacerum</i>
mün'akis	dönük	<i>circumflexus</i>
münebbih	uyaran	<i>excitant</i>
münferid	soliter	<i>solitarius</i>
münharif	eğik	<i>obliquus</i>
münseliha	dartos	<i>dartos</i>
mürsil	getirgen	<i>afferens, afferent</i>
müselles	üçgen	<i>trigonus, triangulus</i>
müsellesi	üçgen — r	<i>triangularis</i>
müsellesi muhî	beyin üçgeni	<i>fornix cerebri, tri- gone cerebrale</i>
müsennen	dişli	<i>serratus</i>
müsennene (ada- lei)	dişli kas, serratus	<i>m. serratus</i>
müstakîm	doğru	<i>rectus, droit</i>
müstakimeî ünsi- ye (adalei)	gracilis, ince kas	<i>m. droit interne</i>
müstarazürre's	kısa kafalı, braki- kefal	<i>brachicephalus</i>
müstatilürre's	uzun kafalı, doli- kokefal	<i>dolichocephalus</i>
müstevî	düzlem	<i>planum</i>
müstaraz	enine, transvers	<i>transversus</i>
müstarazai şev- kiye (adalei)	çok yarıklı, multi- fidus	<i>m. multifidus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
müstatil	dikdörtgen	<i>oblongus</i>
mütedahile (me- fasılı)	yuvarlak eklem, enartros	<i>enarthrosis</i>
mütesâlip	çapraz	<i>decussatum, croisé</i>
müteharrik	oynar	<i>mobilis</i>
müteharrika (me- fasılı)	oynak, diarthros	<i>darthrosis</i>
müvessii ev'iyeye	damar genişlete- nici, vasodilata- tör	<i>vaso - dilatateur</i>
müzekker	erkek	<i>masculinus</i>
N		
nahiye	bölge	<i>regio</i>
nahiyei magbe- niyei batniye	kasık bölgesi	<i>r. inguino - abdomi- nale r. inguinalis</i>
nahiyei magbeni- yei fahziye	kasıkaltı bölgesi	<i>r. inguino - crurale r. subinguinalis</i>
nahiyei merakiye	geğrek bölgesi, hi- pokondr	<i>regio hypochondrica</i>
nahiyei ilyeviye	ilye bölgesi, kaba et bölgesi	<i>r. glutea, r. fessière</i>
nâkil (mürsil)	efferens, götürgen	<i>efferens</i>
nâkili safra	bilifer, öd (safra) taşıyıcı	<i>bilifer</i>
nâkiletul menevi- ye (kanatı)	ersuyu kanalı	<i>ductus deferens</i>
na'liye	nalısı kas, soleus	<i>m. soleus</i>
nasır	nasır	<i>callus</i>
nâzil	inen	<i>descendens</i>
necim	yıldız	<i>stella, etvil</i>
necmî	yıldız — r	<i>stellatus, étoilé</i>
nefir	boru, salpinks	<i>tuba, salpinx</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
nefirî rahmî	dölyatağı borusu	<i>tuba uterina,</i>
nefirî Eustachi	Eustachi borusu	<i>tuba pharyngotym- panica</i>
nekfiye (guddei)	kulakaltı bezi, pa- rotis (d)	<i>parotis, parotide</i>
nerdî (azmî)	zar kem. kuboid	<i>os cuboides</i>
nesiç	doku	<i>tela, tissu</i>
nesci muhiti rah- mî	perimetr (iyum)	<i>perimetrium</i>
neşvünema	yetişme	<i>croissance</i>
nisfunnehar	meridiyan	<i>meridianus</i>
nisf	yarı	<i>semi -</i>
nisf küre	yarıküre (yarım- -küre)	<i>hemisphaerium</i>
nisf kanal	yarı kanal	<i>semicanalis</i>
nisf kamerî	yarımay	<i>semilunaris</i>
nisf dairevî	yarıdaire	<i>semicircularis</i>
nisf beyzî	yarıoval	<i>semiovalis</i>
nihayet	uç	<i>apex, extramitas</i>
nihayeti azım	epittis (z), kemik- kadın — r.	<i>epiphysis</i>
nisai	nokta	<i>muliebres, femininus</i>
nokta	nokta	<i>point, punctum</i>
noktai necmiye	asterion	<i>asterion</i>
nuhâ	ilik	<i>medulla</i>
nuhamiye (gud- dei)	hipofiz (z)	<i>hypophysis, glande pituitaire</i>
nuhai şevki	omurilik	<i>m. spinalis</i>
nukra (ikafâ)	ense (çukuru)	<i>nucha, la nuque</i>
nüklein	nüklein	<i>nucleine</i>
nütü	sivrim, çıkıntı	<i>processus, apophy- sis</i>
nüve	çekirdek, nukleus	<i>nucleus, noyau</i>
nüveyt	çekirdekcik nük- leol (us)	<i>nusleolus</i>

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

P

pankreas
parankima
parasempatî
periton (cevfi)

plevraî (cevfi)
pepsin
periton, gısayı
mustabtını ba-
tın
pîsvas
plazmai haricî

plazmai dahilî

plevra
prostat

pankreas
parenkima
parasempatik
karınzarı boşluğu
periton boşluğu
göğüşzârı boşluğu
pepsin
karınzarı, periton

pscas
displazma, ektop-
lazma (*)
içplazma, endop-
lazma
göğüşzârı, plevra
prostat

pancreas
parenchyma
parasympathicus
cavum peritonasi

cavum pleuræ
pepsine
peritoneum, peri-
toine

psoas
ectoplasma

endoplasma

pleura
prostate

R

râci
râfia
rahatülyed
rahî
rahim

rahmiye (adalei)

dönek, rekürrens
kaldırıcı, levator
aya
aya — r
dölyatağı, uterus,
döllük
dölyatağı kası,-
miyometr (i-
yum)

recurrens
levator
voia, palma
volaris, palmaris
uterus

myometrium

(*) P'azma veya Plasma seklide de yazılmaktadır. Bu gibi kelimeleri yazıyı, esas tutan'ar (s) ile, okunuşu esas tutanlar (z) ile yazmaktadır.

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

rakik (miai)
rakabiye (fıkara-
tı)
rasafi (nesci)
re's
re'sî
retiç

revzene
ribat

ribatı arîz
ribatı müdevver

riclülbat
rıfta (azmı)
rie
rievîi midevî (a-
sabı)
rikâbî (azmı)
rikbe
rişe
ruh, had
rusgulyed
ruskulkadem
rüşeym

incebarsak
boyun omurları

kaldırımı doku
baş
kefalik
çıkma, diverti-
kül

pencere
bağ

geniş bağ
yuvarlak bağ

kaz ayağı
dizkapağı kemiği
akciğer
akciğer — mide
siniri, vagus
üzengi kemik
diz
saçak
yanak
elbileği
ayakbileği
embriyo, embri-
yon

intestinum tenue
vertebrae cervicales

tissu pavimenteux
caput, tête
cephalica
diverticulum, reces-
sus fornix, cul-de
sac
fenestra
ligamentum, retina-
culum
ligamentum latum
chorda utero - ingu-
inalis, ligament
rond
pes anserinus
patella, rotule
pulmo, poumon
n. vapus, n. pneu-
mogastricus
stapes, etrier
genus, genou
limbrio, frange
bucca, joue
carpus
tarsus
embrio

S

sadef, harşef, fe-
les

skuama, bağa

squama, l'écaille

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
sadır (cevfi)	göğüs boşluğu	<i>cavum thoracis</i>
sadır	göğüs	<i>pectus, thorax</i>
sadrî (kanatî)	göğüs kanalı	<i>ductus thoracicus</i>
sadriye (adalei)	göğüs kası (bü-	<i>m. pectoralis (ma-</i>
kebîr, sagir)	yük, küçük)	<i>jor, minor)</i>
safen	skrotum, torba	<i>scrotum</i>
	derisi	
safiha	lam, yaprak	<i>lamina</i>
sâfin	safen	<i>saphena</i>
safrâ	öd, safrâ	<i>fel, bile</i>
sagîr	küçük	<i>minor, parvus, mi-</i>
		<i>nimus</i>
saha	alan	<i>area</i>
sahravî	kaya — r. kayası	<i>petrosus</i>
sahrinç	sarnıç	<i>cisterna</i>
sahrıncı Peke	Pecquet sarnıcı,	<i>cisterna chyli</i>
	killus sarnıcı	
saimî (miai)	jejunum (boşbar-	<i>jejunum</i>
	sak)	
sâib	serbest	<i>libera</i>
sâid	önkol	<i>antebrachium, a-</i>
		<i>vantbras</i>
sâid	yükselen	<i>ascendens</i>
sâk	bacak, sap	<i>crus, pedunculus</i>
		<i>jambe</i>
sâkip	delici	<i>perforans</i>
sâk, süveyk	sap, bacak	<i>pedunculus, crus,</i>
		<i>manubrium</i>
sakıf	tavan, forniks	<i>tegmen, fornix, vo-</i>
		<i>üte</i>
salib (salibî)	haç, haçsı	<i>crux, cruciatus</i>
salibiyüşşekil	haçbiçim	<i>cruciformis</i>
samia	işidim	<i>ouie</i>
senevberiyye	beyin epifisi	<i>epiphysis (cerebri)</i>
(guddei)		

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
sandukaitabil	kulak davulu, tim-	<i>tympnum, caisse</i>
	pan, timpan boş	<i>du tympan</i>
	luğu	
satih	düzey	<i>surface</i>
sathi	yüzeyel (yüzey-	<i>superficialis</i>
	sel)	
savt	ses	<i>vox, voix</i>
savti	ses — r, vokal	<i>vocalis</i>
sayvan	kulak kepçesi, say	<i>auricula, pavillon</i>
	van	
sayvanülüzeyn	kulacık (kalpte)	<i>auricula (cordis)</i>
sayvanülüzün		
sebabe	işaret parmağı	<i>index</i>
	(indeks)	
seddade (bk. sü-		
deyde)		
seddad (i)	obturator, tıka-ı	<i>obturator</i>
	cı	
seddiye (guddei)	meme bezi	<i>glandula mammae</i>
sedye	meme	<i>mamma, marnelle</i>
sehâyâ	beyin — omurilik	<i>meninges</i>
	zarları, meninks	
	ler (menenjler)	
sehâyayı leyyine	leptomeninks	<i>leptomeninx</i>
sehâyayı sulbe	pakimeninks	<i>pachymeninx</i>
	nenj	
sehâyayı dimağî	beyin — omurilik	<i>meninges</i>
seki	zarları, meninks	
	ler	
sehmi	oksal, sagital	<i>sagittalis</i>
selâmiyat	parmak (dizi) ke-	<i>phalanges</i>
	mikleri	
selâse	üçüncü	<i>tertius, troisieme</i>
sem'i	işitme	<i>audition</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
sem'i	işitme — r	<i>auditus, acusticus</i>	sukbei seddadiye	tıkalı delik (*)	<i>foramen obturatum</i>
sempatî (asabı)	sempatik sinir	<i>n. sympathicus</i>	sulbe (tabakai)	gözakı	<i>sclera</i>
semsemanî	susam (susamsı)	<i>sesamoides</i>	sübağ	pigment, boya	<i>pigmentum</i>
senedanî (azmı)	örs kemik	<i>incus, enclume</i>	südeyle (sedda- de)	operkül (kulum)	<i>operculum</i>
serb	omentum, epiplon bağraskısı	<i>epiploon, omentum</i>	süflî	alt	<i>inferior</i>
serc	eğer	<i>sella</i>	süllem	skala	<i>scaia, rampe</i>
seriri	sedirsi, klinoid	<i>clinoides</i>	sülme	çentlik	<i>incisura, echancrura</i>
seriri basarî	talamus	<i>thalamus</i>	sürre	göbek	<i>umbilicus, hilus</i>
serpuş	takke	<i>celotte, galea</i>	süveyk	sap, sapcık	<i>pedunculus, pen- doncule</i>
sevdâ (esved)	kara	<i>niger</i>			
sıfak	akzar (fasya), ak- örtü (aponev- ros)	<i>aponeurosis, fascia</i>			
				Ş	
simah	(mea) tus	<i>meatus</i>	şahım	yağ	<i>graisse, sebum</i>
simlah	kulak yağı	<i>cerumen</i>	şahmi	yağ — r	<i>adiposus, sebaceus</i>
simhak	kemik dışzarı, pe- riyost (eum)	<i>periosteum</i>	şahmi (nesçi)	yağ doku (su)	<i>te'a adiposa</i>
simhaktı cimcime	perikran (yum)	<i>pericranium</i>	şar	kıl	<i>pilus</i>
sin	diş	<i>dens, dent</i>	şak	yarık	<i>fissura, hiatus</i>
sinh	alveol, diş çukuru (dişde) kesecik, petek (akciğer- de)	<i>alveolus</i>	şakkı silviyüs	silvius yarığı	<i>fissura cerebri late- ralis</i>
sinhi rie	akciğer alveolu	<i>alveolus pulmonis</i>	şakûlî	düşey	<i>verticalis</i>
sini	sigmoid	<i>sigmoides</i>	şamiha	tümsek, kabartı	<i>protuberantia, pro- minentia</i>
sinni kaatı	kesici (keser) diş	<i>incisivus</i>	şariyüşekil (gud- rufu)	buğday kıkırdak	<i>cartilago triticae</i>
sisai (gışa)	büküm	<i>plica</i>	şaziye (azmı)	kamış kemik	<i>tibula, péroné</i>
suduğ	ependim	<i>ependyme</i>	şebeke	ağ	<i>rete</i>
sudgi (azmı)	şakak	<i>tempora</i>	şebekevi (dafire- vi)	ağsı, retiküler	<i>reticularis, plexifor- mis</i>
sufeyha	şakak kemiği	<i>os temporale</i>	şebkiyetşekil	pampiniform, sü- lükbiçim (*)	<i>pampiniformis</i>
sukbe	yapracık, lamel	<i>lamelia</i>			
sukbei mugaddi- ye	delik	<i>foramen, trou</i>			
	besler delik	<i>foramen nutricium</i>			

(*) Osmanlıca tam karşılığı olmayıp lâtince karşılığıdır.

(*) Asma sü'lûğü (filizi) şeklinde

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

şecer (şecere)
şecerei hayat
şefe
şefetani şagiretan

ağaç
dirim ağacı
dudak
küçük dudaklar,
nimfler

arbor
arbor vita
labium, lévre
labia minores pu-
dendi

şehik
şelel
şem
şemî (asabı)

solukalma
benek, leke
koklama
koku siniri

inspiratio
macula, tache
olfaction
fila olfactoria, nerf
olfactif

şeraie
şerâ
şerç
şerit

kalb kapacı
yelken etek
anus
şerit

cuspis
velum, voile
anus
tractus, bandelette,
ruban, lemiscus
taenia

şersuf
şevk
şevkî
şevkî (asabı)

epigastr (iyum)
diken
diken — r, spinal
kafa sipinal siniri,
aksesoryus

epigastrium
spina, epine
spinalis, epineux
accessorius n. spina

şevkî (kanatı)
şevkî (nütuu)
şıgafı haricî kalb

omurga kanalı
dikensi çıkıntı
kalb dışzarı, peri-
kard (iyum)

canalis vertebralis
processus spinalis
pericardium

şıgafı dahilî kalb

endokard (iyum)
kalb iczarı

endocardium

şıraülhanek

yumuşak, damak
damak eteği
(yelkeni)

palatum, molle,
velum palatinum

şıryan
şıryanı şezen

arter, atardamar
solukborusu, tra-
kea

arteria, artère
trachea

şıryanı subatî
aslı

karotis ana arte-
ri, şahdamar

a. carotis commu-
nis

OSMANLICA

TÜRKÇE

LÂTİNCE

şube
şubei cenbiye

kol, dal

ramus
collateralis

T

taazzum
tabaka

kemikleşme
kat, takaba, plan

ossification
stratum, plan, cou-
che

tabıl (gısayı)

kulak zarı, tim-
pan zarı

membrana tympani

taç
tahal
tahaliye (adalei)

koron
dalak
somon kas, sple-
niyus

corona, couronne
lien, rate, splen
m. splenius

taht
tahtelfekki
tehtelmuati
tahtellamî
tahtessulbi

alt
çene alltı — r
mukozaaltı — r
hiyoidaltı
dura (sertzar) al-
tı, subdural

sub, sous, infra
submandibularis
submucosus
infrahyodieus
subduralis

tahtezzekanî
tahtelfekkiye
(guddei)

çeneucualtı — r
çenealtı bezi

submentalis
glandula subman-
dibularis

tahtellisaniye
(guddei)

dilaltı bezi

glandu'a sublingu-
alis

tahtellisaniî kebir
(asabı)

dilaltı büyük sini-
ri hipoglos
(sus)

hypoglossus, nerf
grand hypoglosse

tahtelcilt
tahtetrerkova
tahtesserîri
taraf

derialtı
köprücükaltı
hipotalamik
taraf (anat.)

subcutis
subclavius
hypothalamicus
membrum, extremi-
tas

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
tarik	yol	<i>via, voie</i>
tavil	uzun	<i>longus</i>
telemi tahtelenfi-ye	(bak. mirşah)	
tellif	girus, kıvrım	<i>gyrus, circonvolution</i>
tellifi hissanül-bahir	hipokamp (us)	<i>hippocampus</i>
tenar	tenar	<i>thenar</i>
tenâsülî	genital, üretim - r	<i>genitalis</i>
terkova (azmı)	köprücük kemik	<i>clavicula</i>
tesabbû	parmaksılık	<i>digitatio</i>
tesalûp	kiyasma, çapraz	<i>chiasma</i>
teşâû	ışınım	<i>radiatio</i>
teşrih	anatomi	<i>anatomia</i>
teşrihî	anatomik	<i>anatomica</i>
teşaub	bifurkasyon, çatallanma	<i>bifurcatio</i>
teşekkül	oluşum	<i>formatio</i>
teşrihi tavsifi	sistematik anatomi	<i>anat. descriptive, anat. systematica</i>
teşrihi nahiyevî	topoğrafik anatomi	<i>anat. topographica</i>
tevem	ikiz	<i>bigeminus, gemellus</i>
tevemiyei sâkiye (adalei)	baldır ikiz kası. gastroknemiyus	<i>gastrocnemius, jumeaux de la jambe</i>
tevemiyei selâse	üçüz	<i>trigeminus, trijumeau</i>
tevemiyei erbaa	dördüz	<i>quadrigeminus</i>
tevemiyei havsaliye (adalei)	gemellus, iğen kası	<i>gemellus, jumeau pelvien</i>
tih	dolambaç. labirent (us)	<i>labyrinthus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
timus	timus	<i>thymus</i>
trohanter	trokanter	<i>trochanter</i>
tûlânî	uzunluğuna	<i>longitudinalis</i>
türkî	türk — ı	<i>turcica</i>
U		
ufkî	yatay, horizontal	<i>horizontalis</i>
ukadati lenfaviye	lenf (a) düğüm-leri	<i>lymphonodi, ganglions lymphatiques</i>
ukde	düğüm, gangliyon	<i>ganglion, nodus</i>
umumî	genel	<i>generalis</i>
unk	boyun	<i>collium, cervix</i>
unsur	element (eleman)	<i>element</i>
urve	kangal	<i>ansa</i>
usare	özsu	<i>succus</i>
usbu	parmak	<i>digitus, doigt</i>
usus	koksiks (kuyruk kemigi)	<i>coccyx</i>
us'usiye (fıkaratı)	koksiks omurları	<i>vertebrae cocyigae</i>
uzar	elmacık (zigoma)	<i>zygoma</i>
uzeym (uzeymat)	kemikcik (ler)	<i>ossiculus (i)</i>
uzuv	organ	<i>organon</i>
Ü		
üm	matriks	<i>matrix</i>
ümmüssulbe	sertzar, dura mater	<i>dura mater</i>
ümmürrakîka	piya mater, incezar	<i>pia mater</i>
ünnabî	glenoid, hünnapsı	<i>glenoides</i>
ünsî	iç — r, içyan	<i>internus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
ürfuddik	horozibiği	<i>crista galli</i>
üzeyn	atriyum	<i>atrium, oreillette</i>
üzni	kulak — r	<i>auricularis</i>
üzün	kulak	<i>auris</i>
V		
vahşi, haricî	dış	<i>externa, exterior</i>
vecen (bak. uzar)		
vecenî (azmı)	elmacık kemiği	<i>os zygomaticum</i>
vecih	yüz	<i>facies</i>
veridi ferdi sagîr	hemiazigos, kü- çük azigos	<i>hemiazygos, v. tho- racica longitudi- nalis sinistra</i>
verek	iskiyum (on), o- turga kemiği	<i>iscium, ischion</i>
verekî	iskiyadik (siya- tik)	<i>ischiadicus, sciati- que</i>
veridi bab	kapı toplardamarı	<i>vena portae</i>
veridi ecvefi süflî	alt ana toplarda- mar	<i>vena cava inferior</i>
veridi ferdi kebir	azigos	<i>azygos</i>
verid	kara damar, top- lardamar, ven	<i>vena, veine</i>
veridi nâcî	salvatel	<i>salvatella</i>
veridi ecvefi ulvî	üst ana toplarda- mar	<i>vena cava superior</i>
vetedî (azmı)	sfenoid, kaması kemik	<i>os sphenoides</i>
veter	kiriş	<i>tendo</i>
veteriyetünnisîf	yarı kiriş	<i>semitendineus</i>
viâ	damar	<i>vas le vaisseau</i>
vidaç	böyun	<i>jugulum</i>
vidacî	boyun — r (jugu- lar)	<i>jugularis</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
vustâ	(bak. mutavassıt)	
vürevkai haşevi- yet	epikard (iyum)	<i>epicardium</i>
şigafı haricî kalb		
vüreyka	lamina, yaprak	<i>lame, feuillet lami- nana</i>
vüreykai muta- vassıta	mesoderm (a)	<i>mesoderma</i>
Y		
yafuh	bingıldak	<i>fonticulus, fontanel- le</i>
yakîn	(bak. karib).	
yed	el	<i>manus</i>
yüsra (eyser)	sol	<i>sinister</i>
Z		
zahir	sırt	<i>dorsum, dos</i>
zahriye (fıkaratı)	göğüs omurları	<i>vertebrae thoraci- cae</i>
zekan	çene ucu	<i>mentum</i>
zekanî	çene ucu — r	<i>mentalis</i>
zaika (zevk)	tat, tadım	<i>gustus</i>
zaiavî	tad — r	<i>gustatorius</i>
zatürreseyn	iki başlı	<i>biceps</i>
zatürruusu erbaa	dört başlı	<i>quadriceps</i>
zatürruusu selâse	üç başlı	<i>triceps</i>
zaviye	açı	<i>angulus, angle</i>
zellakî	çeliyak, çöliyak,	<i>coeliacus</i>
zatülbatneyn	iki karınlı	<i>digastricus, biven- ter</i>
zeker, müzekker	erkek	<i>vir, homme</i>
zend (azmı)	dirsek kemiği	<i>ulna, cubitus</i>

OSMANLICA	TÜRKÇE	LÂTİNCE
zendî	ulnar	cubital, <i>ulnaris</i>
zenebülferes	atkuyruğu	<i>cauda equina</i> , <i>queue de cheval</i>
zevrak, zevrakî	sandal, sandaıısı	<i>navicularis</i> , <i>scaphoides</i>
zevrakî (azmı)	sandal kemik	<i>os naviculare</i>
zeyl	appendiks, appendis	<i>appendix</i> , <i>appendices</i>
zeytûn	oliva	<i>oliva</i>
zıfır	tırnak	<i>cnigle</i> , <i>unguis</i>
zıfrî (azmı)	tırnaksı kemik	<i>os unguis</i>
zirve	tepe, uç	<i>apex</i> , <i>sommet</i>
zügabe	tümür, villus	<i>villus</i>
zünnar	kuşak	<i>cingulum</i> , <i>la ceinture</i>
zücacî	camsı	<i>hyaloideus</i> , <i>vitreus</i>
zülali mafsâl	oynak sıvısı	<i>synovia</i>

TÜRK ANATOMİ TERİMLERİ

Vücutun çeşitli parçalarına ait durum, yer doğrultu gösterecek genel terimler	İskelet sistemi Osteoloji
İç (<i>Internus</i>) içyan (<i>medial</i>)	Uzun kemik
Dış (<i>Externus</i>) dışyan (<i>lateral</i>)	Kısa kemik
Sagittal	Yassı kemik
Frontal	Kemik ucu, epifiz
Enine — r. (<i>Transversalis</i>)	Kemik gövdesi, diyafiz
Boyuna, uzunluğuna (<i>Longitudinalis</i>)	Birleştirici kıkırdak, kemik ucunun birleştirici kıkırdığı (<i>Synchondrosis epiphyseos</i>)
İçyan (<i>Medial</i>)	Eklem yüzü
Dışyan (<i>Lateral</i>)	Tıkız madde
Sağ — sol	Sünger (si) madde
Ön — arka	İlik boşluğu
Ventral — dorsal	Kemik dışarı, periyost
Üst, yukarı	Kemik içarı, endost
Alt, aşağı	Kemik iliği
Orta (<i>Medius - Medianus</i>)	Besler delik
Ara (<i>Intermedius</i>)	Besler kanal
Yüzeyel (<i>Superficialis</i>)	Omurga (<i>Columna vertebralis</i>)
Derin (<i>Profundus</i>)	Boyun omurları
Yakın — r. (<i>Proximalis</i>)	Göğüs (sırt) omurları
Uzak — r. (<i>Distalis</i>)	Bel omurları
Aya — r. (<i>Volaris</i>)	Sağrı omurları, sakral omurlar
Taban — r. (<i>Plantaris</i>)	Kuyruk omurları (<i>Vertebrae caudalis = ver, coccygiae</i>)
Sırt — r. (<i>Dorsalis</i>)	Omur cismi
(El ve ayakta)	Omur yayı (kavsi)
	Omur sapı (<i>Radix arcus vertebrae</i>)

Omur çentikleri (Üst ve alt)
Omur deliği
Omurga kanalı
Omurlararası deliği (*Foramen intervertebrale*)
Diken (spinal) çıkıntı
Enine (Transvers) çıkıntı
Eklem çıkıntıları
Atlas (Birinci omur)
Yan kitle (*Massa lateralis*)
Ön kemer
Ön tüberkül
Üst eklem delikleri
Alt eklem delikleri
Arka kemer
Omurga arteri oluğu
Arka tüberkül
Eksen kemik (*Epistropheus*)
Dişi (Dens) i
a — Tepesi (*Apex*)
b — Ön eklem yüzü
c — Arka eklem yüzü
Yan eklem yüzleri
Kuyrukskumu (sağrı) kemiği, sakrum (*os sacrum*)
Arka yüz
Ön yüz
Taban
Üst terminal yüz
Sakrum kanadıkları
Üst eklem çıkıntısı
Yan parça
Kulaksı yüz (yüzcük)
Sakrum pürtüğü
Omurlararası delikleri
Sakrumun ön delikleri
Sakrumun arka delikleri
Enine (Transvers) çizgiler
Sakrumun arka delikleri
Sakrumun orta ibiği (Kristası)
Sakrumun yan ibikleri (Kristaları)
Sakrumun eklem ibikleri (Kristaları)
Sakrumun boynuzları
Sakrum kanalı (Sakral kanal)
Sakrum kanalı yarığı (Alt deliği)
Sakrum tepesi
Alt terminal yüz
Kuyruk (paldum) kemiği, koksiks (*os coccygis*)
Ön yüz
Arka yüz
Taban
Sakral yüz
Koksiks boynuzları
Göğüs (*thorax*)
Kaburgalar, eğeler (*Costae*)
Sternal kaburgalar (Asıl kaburgalar)
Asternal kaburgalar (Yaysı veya eğri kaburgalar)
a — Bağimli kaburgalar
b — Bağımsız kaburgalar
Kemik kaburga
Kıkırdak kaburga
Kaburga başcığı
Kaburga başcığı eklem yüzü

Kaburga başcığı ibiği (Kristası)
Kaburga cismi
Kaburga tüberkülü
Kaburga tüberkülü eklem yüzü
Kaburga boynu
Kaburga boynu ibiği (Kristası)
Kaburga açısı
Skalen kas tüberkülü (Lisfranc)
Köprücük altı arteri oluğu
İkinci kaburga pürtüğü
Kaburga oluğu
Göğüs tahtası (döş) kemiği, sternum
Sternum sapı
Sternum açısı (Ludowici)
Sternum kaynağı (Simfizi)
Sternum cismi
Hançer (si) çıkıntı
Köprücük çentiği
Sternum çatalı (Jugular çentik)
Kaburga çentikleri
Göğüs kafesi
Üst göğüs deliği (Göğüs tepesi)
Alt göğüs deliği (Göğüs tabanı)
Kaburgalar kemeri (*Arcus costalis*)
Kaburgalar kemeri açısı

Kafa Kemikleri (*ossa cranii*)

Arkafa kemiği (*os occipitale*)
Artkafa büyük deliği
1 — Taban parça (*Pars basialis*)
2 — Yan parçalar (*Partes laterales*)
3 — Bağa parça (*Pars squamalis - Squama occipitalis*)
Yutak tüberkülü
Artkafa lokması
Lokma kanalı
Hipoglos siniri kanalı
Jugular tüberkül
Jugular çentik
Jugular çıkıntı
Lokma çukuru
Artkafa üst eğik çizgisi (Üst ense çizgisi)
Artkafa alt eğik çizgisi (Alt ense çizgisi)
Artkafa düzlemi
Ense düzlemi
Artkafa dış tümseği
Artkafa dış ibiği (Kristası)
Artkafa iç tümseği
Artkafanın beyin çukurları
Artkafanın beyincik çukurları
Sagittal oluk
Enine (Transvers) oluk

Temel (kaması) kemik - sfenoid (os sphenoides)

Cisim
Türk eğeri
Hipofiz ukuru
Eğer sırtı (*Dorsum sellae*)
Eğer tüberkölü (*Tuberculum sellae*)
Ön klinoid çıkıntı (Küçük kanat çıkıntısı)
Orta klinoid çıkıntı (Orta eğer çıkıntısı)
Arka klinoid çıkıntı (Eğersırtı ıkıntısı)
Karotis oluğu
Sfenoid dilciği
Sfenoid ibiği (Kristası)
Sfenoid gagası
Sfenoid sinusu
Sfenoid sinusu bölmesi
Sfenoid sinusu deliği
Sfenoid boynuzcuğu (Bertin boynuzcuğu)
Klivus
Küçük kanat
Görme siniri oluğu
Görme siniri kanalı
Gözçukuru (Orbota) nın üst yarığı
Büyük kanat
Şakakaltı kristası (ibiği)
Yuvarlak delik (büyük yuvarlak delik)
Oval delik

Diken deliği (küçük yuvarlak delik)
Sfenoid kemik dikenini
Kanatsı (Pterigoid) ıkıntı
Medial (İçyan) lamina
Lateral (Dışyan) lamina
Kanatsı (Pterigoid entiği)
Sandalsı (Skafoid) ukur
Kılıf ıkıntısı (Processus vaginalis)
Kanatsı (Pterigoid) engeli
Kanatsı (Pterigoid) engeli oluğu
Kanatsı (Pterigoid) ukuru
Kanatsı (Pterigoid) kanalı (*Vidius* kanalı)
Canalis pharyngicus
Canalis basipharyngicus
Eustachi borusu oluğu
Pterigo - Palatin oluğu (oluk)
Şakak kemiği — temporal (so temporale)
Mastoid - mememsi (Parçası)
Mastoid entiği = iki karınlı kas yarığı
Sigmoid sinus oluğu
Artkafa arteri oluğu
Mastoid deliği
Piramit (pars petrosa)
Ön - üst yüz
Arka - üst yüz
Ön - alt yüz
Arka - alt yüz
Piramit tepesi

Timpan tavanı (*Tegmen tympani*)
Piramit kristası oluğu
Eminentia arcuata
Yüz siniri kanalı (Fallopia kanalı)
Yüz siniri kanalı yarığı
Yüz siniri kanalı dizciği
Petroz (öz) sinir olukları
Üçüz sinir (Trigeminus) izlenimi
İçkulak deliği
İçkulak yolu
İçkulak yolu dibi
Vestiböl kanalcığı
Sulcus petrosus
İncisura jugularis
Processus intrajugularis
Fossa jugularis
Mastoid kanalcığı
Mastoid kanalcığı oluğu
Stilo - mastoid delik
Fossula petrosa
Timpan kanalcığı
Timpan oluğu
Yüzeyel küçük petroz sinir kanalcığı
Yüzeyel küçük petroz sinir kanalcığının timpan deliği
Yüzeyel küçük petroz sinirin iç deliği
Koklea kanalcığı
Koklea kanalcığı dışdeliği
Karotis kanalı
Karotis kanalı iç deliği
Karotis kanalı dış deliği

Karotikotimpanik kanalcık
Kas - boru kanalı (Canalis musculotubalis)
Timpan gerici kasın yarımkanalı
Eustachi borusu yarımkanalı
Kas - boru kanalı bölmesi
Timpan boşluğu (Timpanum)
Timpan ipi kanalcığı
Stiloid (Milsı) ıkıntı kılıfı
Timpan halkası
Timpan büyük dikenini
Timpan küçük dikenini
Timpan ibiği (Kristası)
Timpan halkası oluğu
İ kulakyolu
Dış yüz
Spina suprameatum
Temporal çizgiler
Zigomatik ıkıntı
Altçene ukuru, eklem yüzü
Eklem tüberkölü (Temporalin lokması)
İ yüz
Dışkulak deliği
Timpano - mastoid yarık
Petro - timpanik yarık (Glaser yarığı)
Petro - skuamöz yarık
Çeper (duvar) kemik (đi) — paryetal (os Parietale)
İ yüz
Arter olukları
Dış yüz
Alt, üst, ön, arka kenarlar

Ön - üst, ön - alt, arka - üst, arka - alt köşeler	Beyin yüzü (Frontalin) veya arka yüz
Paryetal deliği	Frontal ibiği (Kristası)
Paryetal tümseği	Sagittal oluk
Üst şakak çizgisi	Kör delik (Foramen caecum)
Alt şakak çizgisi	Alın sinusu
Sagittal oluk	Alın sinus bölmesi
Enine (Trasvers) oluk	Etmoid çukurcukları
Alın kemiği — Frontal (<i>os frontale</i>)	Kalbur (su) kemik — Etmoid (<i>os ethmoides</i>)
Frontal (Alınkemiği) Skuamasi	Kalburbiçim lamina (<i>Lamina cribiformis</i>)
Ön yüz (Frontal yüz)	Horoz ibiği (<i>Crista galli</i>)
Gözçukuru (Orbita) parçası	Kanat çıkıntısı
Etmoid çentiği (Frontalin)	Orta lamina
Burun parçası (Frontalin)	Etmoid labirenti
Frontalin burun diken	Etmoid sinusu
Zigomatik çıkıntı	Yarımay yarık (<i>Hiatus semilunaris</i>)
Şakak yüzü (Frontalin)	Etmoid kabartısı (<i>Bulla ethmoidea</i>)
Şakak çizgisi (Frontalin)	Kâğıtsı lâmina (<i>Lamina papyracea</i>)
Alın tümseği (<i>Tuber frontale</i>)	Etmoid delikleri
Kaş kavsi	Üst burun boynuzcuğu (Santorini)
Glabella (Kaşarası)	Orta burun boynuzcuğu
Frontalin içyan çentiği (veya deliği)	Çengel çıkıntı (<i>Processus uncinatus</i>)
Frontalin dışyan çentiği (veya deliği)	Alt burun boynuzcuğu (<i>Concha nasalis inferior</i>)
Gözçukuru (Orbita) yüzü	Gözyaşı kemiği çıkıntısı (<i>Processus lacrimalis</i>)
Troklea (Makara) çukurcuğu	
Ön etmoid deliği ve (<i>Canalis orbitocranialis</i>)	
Arka etmoid deliği ve (<i>Canalis orbitae thmoideus</i>)	
Gözyaşı bezi çukuru	

Üstçene çıkıntısı (<i>Processus maxillaris</i>)	Gözçukuru altı dikişi (İnfirra orbital sütür)
Kalbursu (Etmoid) çıkıntısı (<i>Processus etmoideus</i>)	Köpek dişi (Kanin) çukuru
Gözyaşı kemiği (<i>os lacrimale</i>)	Burun çentiği (<i>Incisura nasalis</i>)
Gözyaşı kemiği arka ibiği (Kristası)	Üstçene tümseği (<i>Tuber maxillae</i>)
Gözyaşı kemiği oluğu	Dişçukuru (Alveol) delikleri
Gözyaşı kemiği çengeli	Dişçukuru (Alveol) kanalları
Burun kemiği (<i>os nasale</i>)	Boynuzcuk ibiği (Kristası)
Burun kemiği delikleri	Alın çıkıntısı (Frontal çıkıntı)
Etmoid oluğu	Gözyaşı kemiği ön ibiği (Kristası)
Sapan kemik — Vomer (<i>vomer</i>)	Gözyaşı çentiği
Sapan kemik (Vomer) kanalları	Gözyaşı oluğu
Üstçene kemiği (<i>Maxilla</i>)	Zigomatik çıkıntı
Üst çene cismi	Etmoid ibiği (Kristası)
Dış yüz	Damak çıkıntısı
İç yüz	Burun ibiği (Kristası)
Ön, arka, üst, alt kenarlar	Burun ön diken
Gözçukuru (Orbita yüzü)	Damak olukları
Orbital kenar	Diş çukuru (Alveol) çıkıntısı
Üstçene sinusu (Highmore)	Dişçukuru (Alveol) kenarı
Gözçukuru altı kanalı (İnfirra orbital kanal)	Dişçukurları
Gözçukuru altı oluğu (İnfirra orbital oluk)	Alveollerarası bölmeleri
Gözçukuru altı deliği (İnfirra orbital delik)	Alveolici bölmeleri
	Alveol kabartıları (<i>Juga alveolaria</i>)
	Üstçene sinus ağzı (deliği)
	Keserdiş kemiği (<i>Os incisivus</i>)
	Keserdiş kanalı (<i>Canalis incisivus</i>)
	Keserdiş deliği

Damak kemiği
(*os palatinum*)

Üstçene laminası
Burun yüzü (iç yüz)
Üstçene yüzü (Dış yüz)
Sfeno - palatin çentik
Petrigo - palatin oluk
Piramidal çıkıntı

Damak büyük deliği (*Foramen palatinum majus* (*))

Damak küçük delikleri (*Foramina palatina minora*)

Damak kanalları
Boynuzcuk ibiği (Kristası)
Etmoid ibiği (Kristası)
Ortibal çıkıntı
Sfenoid çıkıntı
Damak laminası

Burun yüzü (üst yüz)
Damak yüzü (alt yüz)

Burun arka diken
Burun ibiği (Kristası)

Elmacık kemik (ği)
(*os zygomaticum*)

Yanak yüzü (dış yüz)
Şakak yüzü (iç yüz)
Orbita yüzü (üst yüz)
Şakak çıkıntısı (arka açı)
Fronto - Sfenoid çıkıntı (üst açı)
Üst çene çıkıntısı

Elmacık - gözçukuru deliği
(*Foramen zygomaticoorbitale*)
Elmacık - yüz deliği (*Foramen zygomaticofaciale*)

Elmacık - şakak deliği (*Foramen zygomaticotempora'e*)

Altçene kemiği
(*Mandibula*)

Altçene cismi
Çeneucu üçgeni (*Trigonum mentale*)

Çeneucu tümseği
Çeneucu tüberkülü
Altçene üst çıkıntısı (dikeni)
Altçene alt çıkıntısı (dikeni)
Çeneucu deliği
Eğik çizgi

İki karınlı kas çukuru (*Fossa musculi biventeris*)

Milo - hiyoid çizgisi
Milo - hiyoid oluğu

Alveol kabartıları
Altçene kolu (*Ramus mandibulae*)

Altçene açısı
Altçene çentiği
Pterigoid pürtiği
Eklem çıkıntısı
Altçene başı
Altçene boynu
Pterigoid çukuru
Kas çıkıntısı (*Fr: apophyse coronoidae*)

Altçene deliği
Altçene dilciği
Altçene kanalı
Alveol kenarı
Alveollerarası bölmeleri
Alveoliçi bölmeleri
Azıdişardı üçgeni (*Trigonum retromolare*)

Dil kemiği — hiyoid
(*os hyoides*)

Hiyoid cismi
Küçük boynuz
Büyük boynuz

Kafa (Cranium)

Kafatası (*Calvaria*)
Perikran (yum)
Dış lamina
Diploc
İçlamina

Kafa tepesi (*Vertex*)
Kafa tabanı (*Basis cranii*)
Ön kafa çukuru

Arka kafa çukuru
Beyin kabartıları
Kıvrım izleri
Damar olukları
Pacchioni cisimcikleri çukurları

Şakak düzlemi (*Planum temporale*)

Şakak çukuru (*Fossa temporalis*)

Zigomatik yay (kavis)

Zigomatik aralık (delik)
(*L'orific zygomatique*)
Şakakaltı çukuru
Pterigo - palatin çukuru
Petrigo - palatin kanalı (Damak arka kanalı)
Petrigo - palatin deliği
Burun boşluğu ön deliği
(*Apertura piriformis*)

Burun boşluğu
Burun kemik bölmesi
Üst burun yolu (mea) (*Meatus nasi superior*)
Orta burun yolu (mea) (*Meatus nasi medius*)

Alt burun yolu (mea) (*Meatus nasi inferior*)
Burun boşlukları arka delikleri (*Choana*)

Ön yırtık delik (*Foramen lacerum*)

Arka yırtık delik (*Foramen jugulare*)

Kemik damak
Gözçukuru (Orbita)
Orbita tabanı (ağız) (*Aditus ad orbitam*)

Gözçukurunun:
Üst, alt, içyan, dışyan duvarları.

Gözçukuru (Orbita) üst yarığı (*Fissura orbitalis (cerebralis)*)

Gözyaşı kesesi çukuru
Burun - gözyaşı kanalı

(*) *Conduit palatin posterieur.*

Kafa dikişleri (Sütürleri) (<i>Suturæ cranii</i>)	Üst aç
Kafa birleştirici kırındakları (<i>Synchondrosis cranii</i>)	Eklem açısı (<i>Angulus articularis</i>)
Kafa bingıldakları (<i>Fonticuli cranii</i>)	Eklem çukuru
Büyük bingıldak	Skapula boynu
Küçük bingıldak	Eklemaltı pürtüğü (<i>Tuberositas infraarticularis</i>)
Mastoid bingıldığı	Eklemüstü pürtüğü (<i>Tuberositas supra articularis</i>)
Sfenoid bingıldığı	Skapula çentiğı
Üsttaraf kemikleri (<i>Ossa extremitatis thoracicae</i>)	Kargamsı (Korakoid) çıkıntı
Göğüs kavşağı kemikleri (<i>Ossa cinguli extremitatum thoracicarum</i>)	Köprücük kemik — Klavikula (<i>Clavicula</i>)
Kürek kemik (ği) — Skapula (<i>Scapula — Omoplata</i>)	İç uç (Sternal uç)
Önyüz	Kaburga pürtüğü (<i>Tuberositas costalis</i>)
Kas çizgileri	İç ucun eklem yüzü
Arka yüz	Dış uç (Akrominal uç)
Kürek kemik (Skapula) diken	Dışucun eklem yüzü
Dikenüstü çukuru (Supraspinam çukur)	Korakoid pürtüğü
Dikenaltı çukuru (Infraspinam çukur)	Kol (pazı) kemiğı - Humerus (<i>Os brachii — Humerus</i>)
Akromyon (Omuz çıkıntısı)	Humerus başı
Akromyonun eklem yüzü	Anatomik boyun
İç kenar	Cerrahi boyun
Dış kenar	Büyük tüberkül (Trokitör)
Üst kenar	Küçük tüberkül (Trokin)
Alt aç	Tüberküllerarası oluğı (iki başlı kas oluğı)
	Büyük tüberkül ibiğı (Kristası) (*)
	Küçük tüberkül ibiğı (Kristası) (**)

(*) İkibaşlı oluğunun dış dudağı

(**) İkibaşlı oluğunun iç dudağı.

Humerus cismi	Dirsek kemiğı - Ulna - Kutibus (<i>Ulna — Cubitus</i>)
Ön, iç, dış kenarlar	Ulna cismi
Deltoid pürtüğü (<i>Tuberositas de toidea</i>)	Olekranon
Radyal sinir oluğı	Koronoid (Gagası) çıkıntı
Ulnar sinir oluğı	Ulna pürtüğü
Humerus lokması (Kondili)	Yarımay çentik
Humerus başcığı	Radyus çentiğı
Humerus makarası (Trokleası)	Kemikarası ibiğı (Kristası)
İç epikondil (Lokmaüstü)	Ön, arka, iç yüzler
Dış epikondil (Lokmaüstü)	Ön, arka kenarlar
Olekran çukuru	Supinator ibiğı (Kristası)
Koronoid çukuru	Ulna başcığı
Radyus çukuru	Stiloid (Milsı) çıkıntı
Önkol kemikleri (<i>Ossa antebrachii</i>)	Bilek kemikleri (<i>Ossa carpi</i>)
Dönerkemik — Dalkemik Radyus (Radius)	Birinci sıra bilek kemikleri (<i>Ossa carpi proximalia</i>)
Radyus cismi	Sandal kemik (<i>Os naviculare</i>)
Radyus başcığı	Sandal kemik tüberkülü
Radyus başcığı çukuru	Ay kemik (<i>Os lunatum</i>)
Radyus boynu	Piramit kemik (<i>Os triquetrum</i>)
Eklem çevresi (<i>Circumferentia articularis</i>)	Nohut (su) kemik (<i>Os pisiforme</i>)
Radyus tüberkülü = iki başlı kas tüberkülü	İkinci sıra bilek kemikleri (<i>Ossa carpi distalia</i>)
Kemiklerarası ibiğı (Kristası)	Yamuk (trapez) kemik (<i>Os multangulum majus</i>)
Arka, ön, dış yüzler	Yamuk kemik tüberkülü
Ön kenar	Yamuksu (trapezoid) kemik (<i>Os multangulum minus</i>)
Arka kenar	Büyük kemik (Başlı kemik) (<i>Os capitatum</i>)
Stiloid (Milsı) çıkıntı	Çengel kemik (<i>Os hamatum</i>)
Ulna çentiğı	
Bilek kemiğı yüzü	

Çengel kemik çengeli (<i>Hamatus ossis hamati</i>)	Tıkalı delik (*) (<i>Foramen obturatum</i>)
Tarak kemikleri - Metakarpalar (<i>Ossa metacarpi</i>)	Tıkayıcı zar (<i>Membrana obturatoria</i>)
Tarak kemikleri cisimleri (Birinciden beşinciye kadar I - V)	Hokka çukur (<i>Acetabulum</i>)
üst uçları	Hokka çukur dibi
Alt uçları (Başcıkları)	Hokka çukur çentiği
Üçüncü metakarpın stiloid çıkıntısı	Aysı yüz (<i>Facies lunata</i>)
El parmağı kemikleri (<i>Ossa digitorum manus</i>)	İlye kemiği - İlyon - İlyum (<i>Os ilium</i>)
Birinci dizi kemiği (<i>Phalanx Proximalis</i>)	İlyum cismi
İkinci dizi kemiği (<i>Phalanx media</i>)	İlyum kanadı
Üçüncü dizi kemiği (<i>Phalanx distalis</i>)	Adsız çizgi (<i>Linea terminalis = ligne innominée</i>)
Üst uçları (Eklem yüzleri)	Kalça ibiği (Kristası)
Cisimleri	Dış dudak
Alt uçları (Troklea ve turnak pürtüğü)	Ara çizgi
Susamsı kemikler (<i>Ossa sesamoidea</i>)	İç dudak
Alt taraf kemikleri (<i>Ossa extremitatis pelvinae</i>)	Üst - ön kalça kemiği (<i>Spina ilica ventralis = l'epine iliaque anterieure et inferieure</i>)
Leğen (pelvis) kavşağı kemikleri (<i>Ossa cinguli extremitatum pelvinarum</i>)	Alt - ön kalça dikenini (<i>Tuberculum ilicum = l'epine iliaque anterieure et superieure</i>)
Kalça kemiği (<i>Os coxae</i>)	Üst - arka kalça dikenini (<i>Spina ilica dorsalis cranialis</i>)
	Alt - arka kalça dikenini (<i>Spina ilica dorsalis caudalis</i>)
	Arka ilye çizgisi = arka yarım daire çizgi
	Üst ilye çizgisi = ön yarım daire çizgi
	Hokka çukurüstü ilye çizgisi

(*) Fransızca (trou obturateur)dür.

Kulaksı yüz (<i>Facies auricularis</i>)	<i>symphyseos = Facette articulaire du pubis</i>
Kalça pürtüğü	Leğen (Pelvis)
Kalça çukuru	Pubis kavsi
Oturga kemiği = iskiyum = iskiyon (<i>Os ischii</i>)	Pubis açısı
İskiyeon cismi	Büyük pelvis (Büyük leğen)
İskiyeon kolu	Adsız çizgi (<i>Linea terminalis</i>)
Hokka çukuru parçası =	Sakrum parçası
İskiyeon üst kolu	İlyum parçası
Pelvis parçası = İskiyeon alt kolu	Pubis parçası
İskiyeon tümseği	Pelvis (Leğen) üst darlığı veya (girişi)
İskiyeon tümseği (<i>Tuber ossis ischii</i>)	(<i>Aditus pelvis</i>)
İskiyeon dikenini (<i>Spina ossis ischii</i>)	Pelvis (Leğen) alt darlığı veya (çıkışı)
İskiyeon büyük çentiği	(<i>Exitus pelvis</i>)
İskiyeon küçük çentiği	Pelvis (Leğen) eksenini (<i>Axis pelvis</i>)
Çatı kemiği = pubis (<i>Os pubis</i>)	Orta çap (<i>Diameter medianus = Conjugata vera</i>)
Pubis cismi	Enine çap
Pubis kolu	Eğik (Oblik) çap
Hokka çukur parçası =	Diagonal çap
Pubis üst kolu	Uyluk kemiği — Femur (<i>Os femoris — femur</i>)
İskiyeon - pubis kolu	Femur başı
Pubis ibiği (<i>Pecten ossis pubis = Crête pectinale</i>)	Femur başı çukurcuğu
Eminentia iliopectinea	Femur boynu
Pubis iüberkülü (dikenini) (<i>Tuberculum pubicum = l'epine du pubis</i>)	Femur cismi
Obturator oluğu	Büyük trokanter
Obturator ibiği	Trokanter çukuru
Pubisin eklemi yüzü (<i>Facies</i>	Trokanterlerarası çizgisi
	Trokanterlerarası ibiği (Kristası)
	Femur ibiği = Arka kenar
	Dış (Dışyan) dudağı

iç (içyan) dudağı
Pektineus çizgisi
Büyük ilçe kası pürtüğü (*Tu-berisitas glutea*)
Lokmalararası çukuru
Lokmalararası çizgisi
Dizardı düzlemi
İç kondil (Lokma)
Dış kondil (Lokma)
Patella (Dizkapağı) yüzü
İç epikondil (Lokmaüstü)
Dış epikondil (Lokmaüstü)

Bacak kemikleri (*Ossa cruris*)

Kaval kemik — Tibya (*Tibia*)

Tibya cismi
İç kondil (Lokma)
Dış kondil (Lokma)
Üst uç:

Eklem yüzleri
Lokmalararası ön çukuru
Lokmalararası arka çukuru
Lokmalararası tümseği (Tibya dikenî)
Lokmalararası iç tüberkülü
Lokmalararası dış tüberkülü

Tibyanın ön pürtüğü (Çıkıntısı) (Gerdy)
İç, dış, arka yüzler
Ön, bik (kenar)
Kemikarası ibiği (dış kenar)
Dizardı çizgisi
Alt uç:

İç malleol (iç aşık)
İç malleolun eklem yüzü
İç malleol oluğu
Fibula çentiği
Alt eklem yüzü

Kamış kemik, — Fibula — Perone (*Fibula*)

Fibula cismi
Kemiklerarası ibiği
Ön kenar (Ön ibik)
Dış kenar (Dış ibik)
İç kenar kenar (iç ibik)
Dış, iç arka yüzler
Fibula başı
Fibula başı eklem yüzü
Fibula başı tepesi
Dış malleol tepesi (Dış aşık)
Dış malleol eklem yüzü
Dış malleol oluğu
Dış malleol çukuru

Dizkapağı (kemiği) — Patella (*Patella*)

Patella tabanı
Patella tepesi
Patella eklem yüzü

Ayakbileği kemikleri (*Ossa tarsi*)

Aşık kemiği — Talus — Astragalus (*talus*)

Talus başı
Talus cismi
Talus boynu

Talus makarası (Troklea)
Üst yüz
İç malleol yüzü
Dış malleol yüzü
Talus oluğu

Talusun dışyan çıkıntısı
Topukkemiği (Kalkaneus) ile eklemleşen arka, orta, ön yüzler

Baş parmağın uzun fleksorunun oluğu

Sandal kemiğın eklem çukuru

Talusun arka çıkıntısı
İç tüberkül
Dış tüberkül

Topukkemiği — Kalkaneus (*Calcaneus*)

Kalkaneus küçük çıkıntısı
(*Sustentaculum tali = Petite apophysis du calcaneum*)

Başparmak uzun fleksorunun kırıış oluğu

Kalkaneus oluğu

Aşikkemiği (Talus) ile eklemleşen arka, orta, ön yüzler

Uzun fibular kasın kırıış oluğu

Zarkemiğın (Kuboid) eklem yüzü

Ayağın sandal kemiği (*Os naviculare pedis*)

Sandalkemik pürtüğü (Tüberkülü)

Kamabiçim (Kuneiform) I (*) (*Os cuneiforme I*)

Kamabiçim (Kuneiform) II (*) (*Os cuneiforme II*)

Kamabiçim (Kuneiform) III (*Os cuneiforme III*)

Zarkemik — Kuboid ((*Os cuboides*))

Uzun fibular kasın kırıış oluğu

Kuboid pürtüğü

Ayaktarağı kemikleri — Metatarslar

(*Ossa metatarsi*)

Metatarslar I - V

Cisimleri

Üst uçları

Alt uçları (Başlıkları)

Birinci metatars tümseği (tüberkülü)

Beşinci metatars tümseği (tüberkülü)

Ayakparmağı kemikleri (*Ossa digitorum pedis*)

Birinci dizi kemiği (*Phalanx proximalis*)

(*) Eskiden «İzami mahrutıye» denildiği için bu kemiklere «Kronik kemikler» de denmektedir.

İkinci dizi kemiği (<i>Phalanx media</i>)	Silindirik oynak (<i>Articulus cylindroideus</i>)
Üçüncü dizi kemiği (<i>Phalanx distalis</i>)	Makara oynak (<i>Articulus trochlearis = Trochlearthrosis</i>)
Ön uçları	Lokma oynak (<i>Articulus ellipsoideus = Condylarthrosis</i>)
Troklea ve tırnak pürtüğü	Eğer oynak (<i>Articulus sellaris</i>)
Arka uçları	Düz oynak (<i>Articulus planus = Arthroida</i>)
Eklem yüzü	Oynak kırıkdağı
Cisimleri	Oynak yüzü
Susamsı kemikler (<i>Ossa sesamioidea</i>)	Oynak boşluğu
ARTROLOJİ - EKLEMBİLİM	Oynak diski
(<i>Arthrologia = Juncturae ossium</i>)	Oynag meniski
Oynamaz eklem - sinartroz (is) (Synarthrosis)	Oynak kenarı
Sindesmoz (is) (<i>Syndesmosis</i>)	Oynak kapsülü
Dikişler (<i>Suturæ</i>)	Fibröz tabaka
Kakma eklem = Gomfoz (is) (<i>Gomphosis</i>)	Sinoviyal tabaka
Birleştirici kırıkdağ = Sin-kondroz (is) (<i>Synchondrosis</i>) (**)	Sinoviya
Yarı oynar eklem = Amfiartroz (is) = simfiz (is) (<i>Amphiarthrosis = Symphysis</i>)	Omurga eklemleri
Oynak = Oynayan eklem (<i>Diarthrosis = Articulus</i>)	(<i>Juncturae columnae vertebralis</i>)
Yuvarlak oynak (<i>Articulus sphaeroideus = Enarthrosis sphaeroidea</i>)	Atlas - artkafa oynakları (<i>Articuli atlantooccipitales</i>)
	Atlas - eksen oynakları (<i>Articuli atlantoepistrophici</i>)
	Kaburga — Omur oynakları
	= Kostovertebral oynaklar (<i>Articuli costovertebrales</i>)
	Göğüs kemiği — Kaburga eklemleri — Sternokostal eklemler
	(<i>Junctura sternocostales</i>)

(**) Osm. Gudrufu müzdeviç .Le cartilage de conjugaison.

Kafa kemikleri eklemleri	El oynakları (<i>Articuli manus</i>)
(<i>Junctura ossium cranii</i>)	El bileği oynak
Altçene oynak = Çene-şakak oynak (<i>Articulus mandibularis</i>)	Önkol - bilek oynak
Üsttaraf eklemleri	Elbileğiarası oynak
(<i>Juncturae ossium extremitatis (toracicae)</i>)	Elbileği - tarak oynakları
Göğüs kuşağı kemikleri arasındaki eklemler	Eltarak - dizi oynakları
(<i>Juncturae ossium cinguli extremitatis thoracicae</i>)	El parmağı oynakları
Göğüs kemiği — Köprücük oynak = Sternoklaviküler oynak (<i>Articulus sternoclaviculares</i>)	Leğen kuşağı kemikleri arasındaki eklemler
Omuz çıkıntısı — Köprücük oynak = Akromioklaviküler oynak	(<i>Juncturae ossium cinguli extremitatis pelvinae</i>)
Omuz oynak (<i>Articulus humeri</i>)	Kuyruk sokumu — Kalça oynak = Sakro — ilyak oynak (<i>Articulus sacroileicus</i>)
Dirsek oynak (<i>Articulus cubiti</i>)	Kalça oynak (<i>Articulus coxae</i>)
Humero — Ulnar parça (oynak)	Diz oynak (<i>Articulus genus</i>)
Humero — radial parça (oynak)	Menisküs
Radio — Ulnar parça (oynak)	Çapraz bağlar
Radio — ulnar üst ve alt eklemler (<i>Junctura radioulnaris</i>)	Enine bağ
Önkolun kemikler arası zarı	Dizin yağ cismi
	İçyan bağ
	Dışyan bağ
	Dizardı eğik bağ
	Dizkapağı bağ
	Dizkapağı içyan giriş yayıntısı
	Dizkapağı dışyan giriş yayıntısı
	Peroneo — tibiyal (tibio — fibular) oynaklar
	Ayak oynakları (<i>Articuli pedis</i>)
	Bacak — aşık oynak
	Aşık — topuk oynak

Ayakbileği arası oynacı
(*Chopart* oynacı)
Topuk — aşık oynacı
Aşık — topuk — sandalke-
mik oynacı
(Talo — kalkaneo — navi-
kuler oynak)
Ayak bileği tarak oynacı (Lis-
franc oynacı)
(*Tarso - metatarsal* oynak)
Ayağın taraklararası oynacı
(*Metatarsalarası* oynacı)
Ayağın tarak — parmak oy-
nakları
Ayakparmağı oynakları

Miyoloji — kas sistemi

(*Systema musculorum = Myo-
logia*)

Sırt kasları (*M.m. dorsi*)

Yamuk kas (*Trapez*)
Sırtın engeniş kası (*Latissi-
mus*)
Büyük romboïd kas
Küçük romboïd kas
Skapula kaldırıcı (*Levator*)
kası
Arka - üst dişli kas
Arka - alt dişli kas
Somun kas (*splenyus*)
Baş splenyusu

Boyun splenyusu
Sakro - spinal kas (Birleşik
kitle) (*)
Kalça - kaburga kası (*İliokos-
tal* kas)
Onuzun kas (*Longissimus*)
Baş, boyun, sırt longissi-
musları
Spinal kas
Yarı spinal (*semispinal*) kas
Büyük kompleks kas
(*M. transversooccipitalis*)
Çok yarıklı kas (*M. Multifidus*)
Döndürücü kaslar (*rotator-
lar*)
Dikençikintılar arası kasları
(*İnterspinal* kaslar)
Enine çıkıntılar arası kasları
(*İntertransversal* kaslar)
Başın küçük doğru kası
Başın büyük doğru kası
Başın yan doğru kası
Başın üst eğik kası
Başın alt eğik kası
Ense bölmesi (*Septum nu-
chae*)
Bel - sırt akzarı (*Bel aponev-
rozı*)
Ense akzarı (*Fascia nuchae*)
Baş kasları (*Musculi capitis*)
Deri kasları — *Mimik* kaslar
Alın kası
Artkafa kası

(*) *La masse commune.*

Aponevrotik takke (*Galea apo-
nevrotica*)
Sayvan kasları
Gözün çevre kası (*M. orbicu-
laris oculi*)
Küçük elmacık kası
Büyük elmacık kası
Kaş kası (*M. corrigator gla-
bellae*)
Yüzün piramidal kası (*M. dep-
pressor glabellae*) (*)
Burun ve üst dudak kaldıran
iç kas
Burun ve üst dudak kaldıran
dış kas
Ağız çevre kası
Kaninus
(*M. caninus*)
Üçgen kas
Güldürücü kas
Platismanın yüz parçası
Altdudak dörtgen kası
Çeneucu kası
Üförtücü kas (*Bucinator*)
Çiğnetici kaslar (*Mm. masti-
cătorii*)
Çiğneme kası (*Masseter*)
Şakak kası
İç kanatsı (*Pterigoid*) kas
Dış kanatsı (*Pterigoid*) kas
Alt iki karınlı (*Biventer*) kas
Stilo - hiyoid kas (1)
Milo - hiyoid kas (1)
Genio - hiyoid kas (1)

Boyun kasları (*Musculi colli*)

Palatisma = Boyun derikası
Sterno — kleido — mastoid
kası = baş çevirten kas
Sterno — hiyoid kası
Omo — hiyoid kası
Üst karnı (*Venter cranialis*)
Alt karnı (*Venter caudalis*)
Sterno — tiroïd kası
Tiro — hiyoid kası
Boyun (un) uzun kası
Başın uzun kası
Başın ön doğru kası
Ön skalen kası (ön skalenus)
Orta skalen kası (orta skale-
nus)
Arka skalen kası (arka
skalenus)
Boyun akzarları (*Fasciae col-
li*)
Boyun
Boyun (un) yüzeyel akzarı
(*Fasyası*)
Boyun (un) sternumüstü ara-
lığı (*Suprasternal* aralık)
Boyunun orta akzarı (*Fasya-
sı*)
Boyunun derin akzarı = (*Pre
vertebral* fasya)
Omurga önü aralığı = *Prever-
tebral* aralık

Anatomi F: 15

(*) *M. pyramidal.*

Göğüs kasları (<i>Mm. thoracis</i>)	Karın kasları (<i>Mm. abdominis</i>)
Büyük göğüs kası (Büyük pektoral)	Karın doğru kası
Köprücük altı kası	Kiriş çizgileri (yazıları) (<i>Inscriptiones tendinae</i>)
Yan dişli kas (Yan serratus)	Karın (m) doğru kas kılıfı (Vaginasi)
Kısa ve uzun transverso — kostal kaslar	Yarım daire çizgi (<i>Douglas kavsi</i>)
İç kaburgaarası kasları	Kasık orağı — Henle bağı
Dış kaburgaarası kasları	Piramit (Piramidal) kas
Kaburgaaltı kasları	Karın (m) dış eğik kası
Göğüs enine kası	Karın (m) iç eğik kası
Diyafragma (Diyafram)	Karın (m) enine kası
Bel parçası (Lumbal parça)	Kremaster kası
İçyan bacak	Bel dörtgen (kare) kası
Dışyan bacak	Göbek halkası (<i>Anulus umbilicalis</i>)
Kostal parça	Ak çizgi (<i>Linea alba</i>)
Sternal parça	Kasık bağı - Poupart bağı (*)
Aort deliği	Colles bağı (<i>Ligamentum inguinale reflexum</i>)
Yemek borusu (Esofagus deliği)	Kasık kanalı (<i>Canalis inguinalis</i>)
Orta kiriş (Centrum tendineum (Helmont))	Kasık deri altı deliği = içyan delik
Vena kava delikleri	İçyan bacak (krus)
İç lumbo - kostal kemer	Dışyan bacağı (krus)
Dış lumbo — kostal kemer (Haller)	Kruslararası lifleri (<i>Fibrae intercrurales</i>)
Göğüs akzarları (Pektoral fasyaları)	Kasık kanalı (nm) peritonönu deliği = (Dışyan deliği)
Pektoral yüzeyel fasya	Bel üçgeni (<i>Petit aralığı</i>)
Korako — Kleido — pektoral fasya	

(*) L'arcade crurale karşılığı olarak (uyluk kemeri) de denilebilir.

Transversal fasya (<i>Fascia interfoveolare</i>)	Aya uzun kası
Hesselbach bağı (<i>Lig. Interfoveolare</i>)	Dış bilek freksoru (kası)
Koksiks kası (<i>M. Coccygicus</i>)	Parmakların yüzeyel fleksoru (kası)
Önkol sakro — koksiks kası	Parmakların derin fleksoru (kası)
Arka sakro — koksiks kası	Elbaş parmağı (nm) uzun fleksoru (kası)
Üsttaraf kasları	Dörtgen pronator (kas)
(<i>Mm. extremitatis thoracicae</i>)	Brakiyo — radyal kas
Deltamı kas (<i>Deltoid</i>)	Bileğin dış — uzun ekstansoru (kası)
Dikenüstü kası (<i>Supraspinam</i>)	Bileğin dış — kısa ekstansoru (kası)
Dikenaltı kası (<i>Infraspinam</i>)	Parmakların birleşik ekstansoru (kası)
Küçük yuvarlak kas	Beşinci parmağın özel ekstansoru (kası)
Büyük yuvarlak kas	Bileğin iç ekstansoru (kası)
Kürek kemikaltı kası (<i>Subscapularis</i>)	Supinator (kas)
Kol iki başlı kası	Elbaşparmağının uzun uzaklaştırıcısı (kası)
Uzun başı	Elbaşparmağının kısa ekstansoru (kası)
Tüberküller arası	El başparmağının uzun ekstansoru (kası)
Sinoviyal kılıfı	El birinci parmağı (gösterme parmağı) nm özel ekstansoru (kası)
Kısa başı	Ayanın kısa kası
Kiriş yaymtısı	El başparmağı kısa uzaklaştırıcısı (kası)
Korako — Brakiyal kas	El başparmağı kısa fleksoru (kası)
Kol kısı	
Kol üç başlı kası	
Uzun başı	
İçyan başı	
Dışyan başı	
Dirsek kası (Anconeus)	
Yuvarlak pronator (kas)	
İç bilek fleksoru (kası) (*)	

(*) Bu gibilerde (kas) da birlikte kullanmak için (iç bilek fleksor kası) denmelidir.

El başparmağı karşıt (*Oppo-* Orta ilçe kası (Orta *gluteus*
nens) kası) kası)
El başparmağı yaklaştırıcı (kası) Küçük ilçe kası (küçük *glu-*
teus kası)
Beşinci parmağın kısa fleksor- Geniş fasya gerici kası (*M. tensor fasciae latae*)
ru (kası)
Beşinci parmağın karşıt (*Op-* Armutbiçim kası (*M. pirifor-*
ponens) kası) *mis*)
Hipotenar kemeri İç obturator kas
Obturator kanalı
Üst leğen ikiz kası ((*M. G-*
melius spinalis)
Alt leğen ikiz kası (*M. G-*
melius tuberalis)
Uyluk dörtgen kası
Terzi kası
Uyluk dört başlı kası
Uyluk doğru kası
Yan geniş kas (Yan *vastus*)
Ara geniş kas (Orta *vastus*)
İç geniş kas (İç *vastus*)
Tarak kası (*Pektineus*)
İnce kas (*Gracilis*)
Uzun yaklaştırıcı kas (Uzun *adduktor*)
Kısa yaklaştırıcı kas (Kısa *adduktor*)
Büyük yaklaştırıcı kas (Büyük *adduktor*)
Dış obturator kas
Uyluk iki başlı kası
Uzun baş
Kısa baş
Yarı giriş kas (*Semitendineus*)
Kaz ayağı (*Pes anserinus*)

El başparmağı karşıt (*Oppo-*
nens) kası
El başparmağı yaklaştırıcı (kası)
Beşinci parmağın kısa fleksor-
ru (kası)
Beşinci parmağın karşıt (*Op-*
ponens) kası
Hipotenar kemeri
Elsirtı kemiklerarası kasları
Aya kemiklerarası kasları
Koltuk akzarı (fasyası)
Kol akzarı (fasyası)
Kaslararası içyan bölme
Kaslararası dışyan bölme
İki başlının içyan oluşu
(*Sulcus m. bicipitis medialis*)
İki başlının dışyan oluşu
(*Sulcus m. bicipitis lateralis*)
Önkol akzarı (fasyası)
Elsirtı akzarı (fasyası)
Arka bilek bağı
Aya aponevrozu (aya akörtü-
sü)
Kirişlerin sinovyal kılıfları
Altıtaraf kasları
(*Musculi extremitatis pelvinae*)
İlyo — psoas (kası)
Kalça parçası
Psoas parçası
Küçük psoas (kası)
Büyük ilçe kası (Büyük *glu-*
teus)

Yarı zar kas (*Semimembrana-* Enine başı
cens) Beşinci parmak uzaklaştırıcı
(*Abduktor*) kası
Ön tibiya kası Beşinci parmak kısa fleksor
Parmakların uzun ekstensor kası
Üçüncü fibular kas (*M. fi-* Beşinci parmak karşıt (*Op-*
bularis tertius) *ponens*) kası
Ayak başparmağı uzun eks- Parmakların kısa fleksor kası
tensor kası Taban dörtgen kası
Uzun fibular kas Solucansı kaslar
Kısa fibular kas Ayak sırtı kemiklerarası kas-
Kısa fibular kas ları
Üçüncü fibular kas (*M. fi-* Taban sırtı kemiklerarası kas-
bularis tertius) ları
Baldır ikiz kası Geniş akzar = Geniş fasya
İçyan başı (Fascia lata)
Dışyan başı Hunter kanalı (*Canalis adduc-*
torius)
Nalınası kas (*Soleus*)
Soleus'un giriş halkası
Üçüncü kas girişi (*Achille*
girişi) *Hunter* kanalı yırtığı (*Hi-*
atus canalis adductorii)
Taban kası (*M. plantaris*) Psoas fasyası
Dizardı kası (*M. popliteus*) Kalça fasyası
Arka tibiya kası Kalça fasyasının lakuna-
Parmakların uzun fleksor kası arası parçası (*Pars in-*
Ayak başparmağı kısa eks- *terlacunare fasciae ilicae* =
tensor kası *Bandelette iliopectinée*)
Parmakların kısa ekstensor Kas lakunası
kası Damar lakunası
Ayak başparmağı uzaklaştırıcı Uyluk üçgeni = Scarpe üçge-
(*Abduktor*) kası ni
Ayak başparmağı kısa fleksor İlyo — pektinea çukuru
kası Uyluk kanalı (*Canalis femo-*
Ayak başparmağı yaklaştırıcı *ralis*)
(*Adduktor*) kası Uyluk halkası (*Anulus femo-*
Eğik başı *ralis*).

Uyluk halkası bölmesi (Cloquet)	Ayak sırtı fasyası (<i>Fascia dorsalis pedis</i> -
Gimbernat bağı (<i>Lig. lacunare</i>)	Taban aponevrozu (<i>Aponeurosis plantaris</i>)
Oval çukur	Kirişlerin sinovyal kılıfları
Oraksı kenarı	Sinovyal kılıflar ve keseler (****)
Proksimal boynuzu	SİNDİRİM SİSTEMİ
Distal boynuzu	(<i>Systema digestorium</i>)
Oval çukurun kalbur lamini	Ağız boşluğu
Kalburbiçim (kalbursu) fasya	Yanak
Bacak akzarı (fasyası)	Yanağın yağ cismi (Bichat-
Bacağın kaslararası ön böl-	nın yağ küresi)
mesi	Ağız vestibülü
Bacağın kaslararası arka böl-	Ağız boşluğu
mesi	Ağız deliği (yarığı)
Bacağın enine bağı (<i>Lig. trans-</i>	Dudaklar
<i>versum cruris</i>)	Dudak birleşegi
Ayak bileğinin ön halka ba-	Ağız açısı
ğı (*)	Damak
(<i>Lig. cruciforme</i>)	Sert damak
Ayak bileğinin sapanbiçim	Yumuşak damak, damak
bağı	yelkeni (eteği)
(<i>Lig. tundiforme</i>)	Damak dikişi (rafesi)
Ayak bileğinin iç halka ba-	Ağız bezleri
ğı (**)	Dudak bezleri
(<i>Lig. laciniatum</i>)	
Ayak bileğinin dış halka ba-	
ğı (***)	
(<i>Retinaculi mm. fibulares</i>)	

(*) *Lig. annulaire anterieure du tarse.*

(**) *Lig. annulaire interne du tarse.*

(***) *Ligaments annulaires externes.*

(****) Bunların çoğu ait oldukları kasların ve bölgele-

Yanak bezleri	Ön yüz, ve
Aziardı bezleri	Arka yüz (küçük ve büyük
Damak bezleri	azılar için)
Dil bezleri	Diş boşluğu
Dilaltı bezleri	Diş özü (Pulpası)
Dilaltı büyük borusu (kanalı)	Diş kökü kanalı
(Bartholin)	Diş tepesi (Apeks) deliği
Dilaltı bezinin küçük boru-	Diş kemiği — Dentin
lu (kanalları)	Diş minesi
Çene altı bezi	Diş kökü kabuğu — Sement —
Çene altı borusu (kanalı)	kemik madde
(Wharton)	Dişçukuru (Alveol) periyostu
Dilaltı eteği (Dilaltı tükrük	Üst diş kavsi
memeciği — papillası)	Alt diş kavsi
Kulakaltı bezi (Parotis)	Keser dişler
Altçeneardı uzantısı	Köpek dişleri
Parotis (Kulakaltı bezi) kana-	Küçük azı dişleri
lı (Stenon)	Büyük azı dişleri
Yanak tükrük memeciği	Düşücü (Süresiz) dişler
papillası	Sürelî dişler
Dişler	Dil
Diş koronu	Dil sırtı
Diş koronu tüberkülleri	Dil kökü
Diş boynu	Dil cismi
Diş kökü	Dilin yan kenarları
Diş kökü kolları	Dil ucu
Diş kökü tepesi apeks)	Dilin mukosası
Çiğnetici yüz	(Dilin mukoza tabakası)
Dudak (yanak) yüzü	Dil gemciği
Dil (damak) yüzü	Dil memecikleri (Papillaları)
Değen yüz (Kontakt yüzü)	İpbiçim papillalar
İçyan (<i>Medial</i>) yüz (Ke-	Mantarbiçim papillalar
ser ve köpek dişleri için)	Çanakbiçim papillalar
Dışyan (<i>Lateral</i>) (aynı	Yapraklı papillalar
dişler için)	Dilin orta oluğu

Dilin terminal oluğu

Dilin kör deliği

Dil bademciği

Dil follikülleri

Dil bölmesi

Dil aponevrozu

Dil kasları

Geniyo — glos (sus)

Hiyo — glos (sus)

Stilo — glos (sus)

Dilin uzununa yüzeyel kası

Dilin enine kası

Dilin düşey (Vertikal) kası

Boğaz (*Fauces*)

Boğaz geçidi

Damak eteği = yumuşak damak

Küçük dil

Damak kemerleri

Ön kemer (Glosso — palatinus kemeri)

Arka kemer (Faringo — palatinus kemeri)

Üçgen büklüm (*Plica triangularis*)

Palato — tubal büklüm,

Damak bademciği

Bademcik sinusu

Bademciküstü çukuru

Damak ve boğaz kasları

Yumuşak damak levatörü (Kaldırıcı kası)

Yumuşak damak tensoru (Gerici kası)

Küçük dil kası

Faringo — Palatinus kası

Yutak — Farinās

Yutak boşluğu

Yutak çıkmazı (tavanı)

Burun parçası

Ağız parçası

Gırtlak parçası

Eustachi borusu yutak deliği (Ağız)

Torus tubalis

Farigo — tübal büklüm

Yutak çukurcuğu

Armutbiçim (Piriform) çukurcuğu

Gırtlak kapağı (Epiglot) çukuru

Glosso — Epiglottik orta büklüm (Dil — gırtlakkapağı orta büklümü)

Glosso — epiglottik yan büklüm

(Dil — gırtlakkapağı yan büklümü)

Gırtlak siniri büklümü

Stilo — farinjik kas

Faringo — tubal kas

Kefalo — Farinjik kas (Yutağın üst büzücüsü (Konstriktoru))

Hiyo — Farinjik kas (Yutağın orta büzücüsü (Konstriktoru))

Laringo — Farinjik kas (Yutağın alt büzücüsü (Konstriktoru))

triktörü)

Yemek borusu — Ösofagus

Kas tabakası

Mukosaaltı dokusu

Mukosa tabakası

Yemekborusu bezleri

Mide

Ön yüz

Arka yüz

Midenin büyük eğriliği

Midenin küçük eğriliği

Kardiya (Mide ağzı)

Mide cismi

Mide dibi

Pilor (us) = Mide kapısı

Midenin pilor parçası

Serosa (tabakası)

Kas tabakası

Uzununa kat

Değirmi kat

Pilor sfinkter (büzgen) kası

Eğik lifler

Mukosaaltı tabakası

Mukosa tabakası

Mide areaları (alanları)

Mide çukurcukları

Mide bezleri

Pilor bezleri

İnce barsak

Seroza (tabakası)

Kas tabakası

Uzununa kat

Değirmi kat

Mukozaaltı dokusu

Mukoza (tabakası)

Mukozanın kas tabakası

Değirmi (plikalar) büklümleri = (Kerkring valvülleri)

Barsak tümörleri (Villusları)

Barsak bezleri (Lieberkühn)

Toplu lenf follikülleri (Peyer plakları)

Dağınık lenf follikülleri (*)

Duodenum (Onikiparmak barsak)

Birinci veya üst parça

İkinci veya inen parça

Üçüncü veya horizontal parça

Dördüncü veya yükselen parça

Üst duodenum dirseği

Alt duodenum dirseği

Duodeno - jejunal dirsek

Duodenum asıcı kası (Treitz kası)

Duodenum büyük memeciği (*) (Papillası)

Vater ampulü

Duodenum küçük memeciği (Santorini Papillası)

Duodenum bezleri (Brunner)

(*) Follikül yerine (lenf düğümcükleri) de denebilir.

(*) (Caruncula) karşılığı (etcik) denebilir.

Jejunum (Boşbarsak)	Kolon tenyaları
Ileum (**) (Kıvrım barsak)	Arka — İç tenya (Mesokolik tenya)
KALIN BARSAK	Orta — dış tenya (Omenttal tenya)
Kör barsak = Çekum	Ön tenya (serbest tenya)
Bauhin kapağı (kolon valvülü)	Mukozaaltı dokusu
Kolon valvülü ağzı	Mukoza tabakası
Üst dudak	Mukozanın kas tabakası
Alt dudak	Barsak bezleri
Kolon valvülü gemciği	Kolon lenf follikülleri
Solucansı (***) çıkıntı = Çekum appendiksi = Appendis (ks)	Rektum (Göden barsak)
Appendis valvülü (Gerlach)	Sakral dirsek
Appendis lenf follikülleri	Perineal dirsek
Kolon (barsak)	Rektum ampulü
Yükselen kolon	Kas tabakası
Sağ kolon dirseği	Anus iç büzgen (Sfinkter) kası
Enine kolon	Mukozaaltı dokusu
Sol kolon dirseği	Mukosa tabakası
İnen kolon	Mukozanın kas tabakası
Sigmoid kolon (Kalça — İçgen kolon)	Barsak bezleri
Kolonun yarımay büklümleri (Plikaları)	Rektum lenf follikülleri
Kolon kabartıları	Enine büklümler (Plikalar) (Houston)
Seroza tabakası	Rektum anal parçası
Epiplon appendisleri	Rektum kolumnaları (Morgagni)
Kas tabakası	Rektum sinusları
	Hemorroidal halka

(**) **Bunu (İlium) şeklinde kullananlar da vardır.**

(***) **Bu (Vermiculaire) karşılığıdır. (Vermiformis) karşılığı solucanbiçim olması gerektir.**

Pankreas	Kalb izlenimi
Pankreas başı	Mide izlenimi
Çengelsi çıkıntı (Winslow)	Duodenum izlenimi
Pankreas çentigi	Kolon izlenimi
Pankreas cismi	Böbrek izlenimi
Ön yüz	Böbreküstü bezi izlenimi
Arka yüz	Karaciğer lobcukları
Omental tümsek	Karaciğer kapsülü (Glisson)
Pankreas kuyruğu	Lobcuklararası arter dalları
Pankreasın büyük borusu (Virsung kanalı)	Lobcuklararası venleri
Pankreasın küçük borusu (Santorini kanalı)	Bilifer (Öd taşıyıcı) kanalları
Karaciğer	Karaciğer kanalı (<i>Ductus hepaticus</i>)
Üst yüz (Diyafragma yüzü)	Safra (Öd) kesesi
Alt yüz	Dibi
Arka kenar (yüz)	Cismi
Karaciğer çentigi	Boynu
Sağ uzununa oluk	Kese kanalı (<i>Ductus cysticus</i>)
Öd (Safra) kesesi çukuru	Safra kesesi kas tabakası
Vena Kava çukuru	Safra kesesi mukoza tabakası
Sol uzununa oluk	Safra kesesi seroza tabakası
Göbek veni ipi parçası	Spiral (Sarmal) valvül (Heister)
Arantius kanalı ipi parçası	Koledok kanal (1) (<i>Ductus choledochus</i>)
Serosa (tabakası)	Dalak
Göbek veni (toplardamar) ipi	Dış yüz (Diyafragma yüzü)
Arantius kanalı ipi	İç — ön yüz (Mide yüzü)
Karaciğer kapısı	İç — orta yüz (Böbrek yüzü)
Sağ lob (us)	Üst uç (tepe)
Dörtgen lob (us)	Alt uç (taban)
Kuyuklu lob (us) (<i>Spigelius</i>)	Ön kenar (kertik kenar)
Sol lob (us)	Arka kenar
Karaciğerin fibroz appendisleri	Serosa tabakası
	Dalak kapsülü

Dalak terabekülleri
Dalak özü (Pulpa)
Dalak lenf follikülleri

SOLUNUM SİSTEMİ

Burun boşluğu

Burun dış delikleri
Koanalar = burun boşluğu
arka delikleri
Burun bölmesi
Kemik parça
Kıkırdak parça
Deri parça
Burun vestibülü
Enüst (Dördüncü) burun boynuzcuğu (konkası)
Üst burun boynuzcuğu (konkası)
Orta burun boynuzcuğu (Konkası)
Alt burun boynuzcuğu (konkası)
Burun mukoza zarı
Üst burun yolu (Üst burun meası)
Orta burun yolu (Orta burun meası)
Alt burun yolu (Alt burun meası)
Solunum bölgesi
Koku bölgesi
Burun sinusları
Üst çene sinusu
Temel kemik (Sfenoid) sinusu

Alın sinusu
Kalbur kemik (Etmoid) sinusları veya yüceleri

Eulla etmoidea

Etmoid infundibulumu

Yarımay (sı) yarık

Burun bezleri

Burun

Burun kökü
Burun sırtı
Burun ucu
Burun kanatları
Burun kıkırdakları

Gırtlak

Âdem elması = Gırtlak çıkıntısı

Gırtlak kıkırdakları
Tiroid (kalkansı) kıkırdak
Buğday kıkırdak
Yüzük (halka) kıkırdak
İbrik (si) kıkırdak
Boynuzcuklu kıkırdak (Santorini)

Epiglot (is)
Kamabiçim (Kunciform) kıkırdak (Wrisberg)
Hiyo - tiroid zar ve bağlar
Kriko - tiroid zar ve bağlar
Susamsı kıkırdaklar

Gırtlak Kasları

Kriko - tiroid kas
Kriko - aritenoid kas

Tireo - epiglottik kas
Yan parça
Ses parçası (Ses kası)
Aritenoid kası
Enine parçası
Eğik parçası
Ari - epiglottik kas

Gırtlak boşluğu

Gırtlak ağzı (Üst deliği)
Gırtlak vestibülü
Gırtlak dili (Glottis)
Glottis aralığı
Gırtlak karıncığı (Morgagni)
Gırtlak karıncığı appendisi
Gırtlak mukoza tabakası
Ari - epiglottik büküm (plikası)
Karıncık bükümü (*) (plikası) = Üst ses ipi (teli) (**)
Ses bükümü (plikası) = (*)
Alt ses ipi (teli) (**)
Gırtlak bezleri
Gırtlak lenf follikülleri

Akciğer - Bronş Segmentleri (Segmenta bronchopulmonalia)

Sağ Akciğer:

Üst lob
1 - Tepe segment (Apical)
2 - Arka segment
3 - Ön segment

(*) Lâtinçe terim karşılığı.

(**) Fransızca terim karşılığı.

Orta lob

4 - Dışyan lob

5 - İçyan lob

Alt lob

6 - Tepe (apical) segment (Nelson lobu)

7 - Taban içyan segmenti (kalb segmenti)

(Medio - basal segment)

8 - Taban ön segmenti (Antero - basal segment)

9 - Taban dışyan segmenti (Latero - basal segment)

10 - Taban arka segmenti (Postero - basal segment)

Sol Akciğer: Üst lob

1 - Tepe segment (Apical seg.)

2 - Arka segment (Apico - posterius)

3 - Ön segment

4 - Lingual üst segment

5 - Lingual alt segment

Alt lob

6 - Tepe (Apical) segment veya üst segment

7 - Taban içyan (Medio - basal) segmenti

8 - Taban dışyan (Latero - basal) segmenti

9 - Taban arka (Postero - basal) segmenti

10 - Taban ön (Antero - basal) segmenti.

Soluk borusu = Trakea ve bronşlar

Trakea kırkırdakları
Zar duvar
Trakea bezleri
Trakea çatalı (bifurkasyonu)
Kas tabakası
Mukoza tabakası
Trakea bezler
Bronş bezleri

Akciğerler

Akciğer tabanı (Diyafragma yüzü)
Dışyan yüzü (Kaburga yüzü)
İçyan yüzü (Mediastin yüzü)
Akciğer tepesi
Ön kenar
Kalb çentigi
Arka kenar
Alt kenar
Akciğer göbeği
Akciğer sapı
Kalb izlenimi
Akciğer segmentleri
Akciğer lobları
Loblararası yarıkları
Akciğer lobcukları
Bronş kolları
Bronşçuklar
Alveol borucukları
Akciğer alveolleri (petekleri)
Bronş lenf (a) düğümleri
(lenf gangliyonları)
Akciğer lenf (a) düğümleri

(lenf gangliyonları)

Ana bronş (Bronchus (Principalis))

Lob ve segment bronşları (Bronchi lobares et segmentales)

Sağ akciğere ait olanlar

Sağ — üst lob bronşu:
1 — Tepe segment'in (Apical segment) bronşu
2 — Arka segment bronşu
3 — Ön segment bronşu
Sağ — orta lob bronşu:
4 — Dışyan segment bronşu
5 — İçyan segment bronşu
Sağ — alt lob bronşu:
6 — Tepe (üst) segment'in bronşu (Nelson bronşu)
7 — Taban içyan (Medio — basal) segment bronşu
8 — Taban dışyan (Latero — basal) segment bronşu
9 — Taban arkası (Postero — basal) segment bronşu
10 — Taban önü (Antero — basal) segment bronşu

Sol akciğere ait olanlar

Sol — üst lob bronşu:
1 — Tepe segment bronşu
2 — Arka segment bronşu
3 — Ön segment bronşu
4 — —Lingula üst bronşu
5 — Lingula alt bronşu

Sol — alt lob bronşu:

6 — Tepe segment bronşu (Nelson bronşu)
7 — Taban içyan segmenti bronşu (kalb segmenti born şu)
8 — Taban ön segmenti bron şu
9 — Taban dışyan segmenti bronşu
10 — Taban arka segment bronşu

Göğüs boşluğu

Plevra (göğüşzarı) boşlukla- rı (sağ ve sol)
Plevra (göğüşzarı)
Akciğer plevrası (Bağırsal - visseral plevra)
Çepersel (pariyetal) plevra
Mediastin plevrası
Kosto — vertebral plev- ra (Kaburga — omur plevrası)
Diyafragma plevrası
Plevra kubbesi (kupula)
Göğüşici fasyası (akzarı)
Plevra sinusları:
Freniko — Kostal sinus (*)
Freniko — Mediastinal si- nus
Kosto — Mediastinal si- nus (ön, arka)

(*) Fransızca terim karşılığı (Kosto — diyafragmatik sinus» dur.

Kalbönü çukurcuğu =

Recessus praecardiacus

Mesopnomonyum
Mediastin (um)

Tiroid (Kalkansı) bezi

Sağ ve sol lob
İstmus
Lalouette piramidi (Pirami- dal lob)
Tiroid lobcukları
Tiroid (bezi) kapsülü
İkinci tiroid bezleri
Paratiroid (bezleri)
(Üst ve alt)

Timus

Timus (sağ ve sol lob)
Timus lobcukları

İDRAR — ÜREME SİSTEMİ

(Uro — Genital sistem)

İdrar (sidik) organları Böbrek

Dış (dışyan) kenar
İç (içyan) kenar
Böbrek göbeği (hilusu)
böbrek sinusu)
Ön yüz
Arka yüz

Üst uç (kutup)	İç kat
Böbrek evi (loju)	Mukoza tabakası
Böbrekünü fasyası	İdrar (sidik) torbası
Böbrekardı fasyası (Zucher kandi)	Torba tepesi
Yağ kapsülü	Torba cismi
Fibröz kılıf	Torba dibi
Böbrek borucukları	Urakus
Burma borucuklar (<i>Tubuli; renaies contorti</i>)	Seroza tabakası
Doğru borucuklar (<i>Tubuli; renaies recti</i>)	Kas tabakası
Kabuk (kortikal) madde	Torba büzgen kası (sfinkteri)
İlik (medüller) madde	Mukoza tabakası
Böbrek lobları	Torba üçgeni (Lieutaud üçge-ni)
Böbrek piramitleri (Malpighi)	Torba dilciği (uvula)
Piramid tabanı	Ureter bükümünü (plikası)
Böbrek papillaları (memecikleri)	Ureter delikleri (ağızları)
Kalbursu alan	Uretranın iç deliği (ağız)
Papilla delikleri	Torba boynu
Böbrek kolumnaları (Kolon-cukları) (Bertin)	Böbreküstü bezi
Malpighi cisimcikleri = böbrek cisimcikleri	Kabuk (kortikal) madde
Böbrek leğeni (pelvisi)	İlik (medüller) madde
Böbrek kalisleri (çanakları)	Böbreküstü bezi göbeği
Böbrek arterleri (atardamar-ları)	Ön yüz
Ureter = Sidiksağan	Arka yüz
Karın parçası	İç yan kenar
Leğen (pelvis) parçası	Dış yan kenar
Kas tabakası	Alt ve üst uç
Dış kat	Üreme organları (Erkek)
Orta kat	Testis = Erbezi
	Dış yan yüz
	İç yan yüz
	Üst kenar

Alt kenar	Sperma (Ersuyu) torbacıkları
Ön ve arka uç	Kas tabakası
Akgömlek (<i>Tunica albuginea</i>)	Mukoza tabakası
İstis bölmecikleri	Salgı kanalı
Testis lobcukları	Kasık kordonu = Sperma Kordonu, Tesis torbaları
Burma borucuklar (<i>Tubuli contorti</i>) (Bellini)	Vaginal çıkıntı artığı
Rete testis (Haller)	Periorkiyum
Epididim (is) = Erbeziüstü	Epiorkiyum
Epididim cismi	Mesorkiyum
Epididim kuyruğu	Epididim bükümleri (plikaları)
Epididim lobcukları	Vaginal gömlek (<i>Tunica vaginalis</i>)
Götürgen (efferens) borucuk-lar	Kremaster kası
Epididim kanalı	Skrotum = Torba derisi
Testis appendisi	Dartos
Epididim appendisi	Prostat
Paradidimis (<i>Giraldes</i>)	Ön yüz
Sperma (Ersuyu) Kanalı (<i>Ductus deferens</i>)	Arka yüz
Epididim parçası	Üst yüz
Kordon parçası	Yan parçalar (loblar)
Serbest parça	Prostat daraltısı (istmus)
Kasık parçası	Uretraönü parçası (lobu)
Pelvis (leğen) parçası	Orta parça (lob)
Sperma kanalı ampulü	Prostat kanalları
Kas tabakası	Prostat loju (evi)
Dış kat	Prostat kapsülü
Orta kat	Cowper bezi
İç kat	Cismi
Mukosa tabakası	Salgı kanalı
Atıcı kanal	

Kamış = Penis

Penis kökü
Penis cismi
Penis sırtı
Alt yüzü
Uretranın kavernöz (Kovuk-
lu) cismi
Bulbusu
Penis başı (glansı)
Penisin kavernöz (kovuklu)
cismi
Penisin akgömleği (*Tunica
albuginea*)
Taraksı bölme
Kavernöz cisim trabekülle-
ri
Penis kavernöz cisim ba-
cıkları
Sünnet derisi (*Praeputium pe-
nis*)
Sünnet derisi gemciği
Penis rafesi
Penis asıcı bağı
Penisin kolanbicim bağı
Penis fasyası (akzarı)

Uretra = Siyek (erkek)

Prostatik parça
Uretra ibikleri
Ersuyu tepciği
(*Colliculus seminalis* = *Veru-
montanum*)
Utricularius prostaticus
Diyafragmatik parça
Kavernöz parçası

Uretra ampulü
Sandalsı çukur
Sandalsı çukur bükümü
Guérin kapacığı (valvülü)
Uretranın dış deliği (ağız) =
Sidik (idrâr) deliği
Morgagni çukurcukları
Parauretral bezler

Skrotum

Skrotum rafesi
Skrotum bölmesi
Dartos tabakası

Üreme Organları (Kadın)

Yumurtalık = Ovaryum (Over)

Yumurtalık hilusu (göbeği)
İç (içyan) yüzü
Dış (dışyan) yüzü
Ön kenar
Arka kenar (Farre)
Üst uç
Alt uç
Yumurtalık follikülleri (Gra-
af follikülleri)
Yumurta (yumurtacık) = O-
vu (lu) m
Kırmızı (hemorajik) cisim
Sarı cisim
Ak cisim
Körelmiş cisim
Utero — ovarik bağ

Dölyatağı borusu = Fallop (pia) Kanalı

Karın deliği (ağız)

Infundibulum
Saçaklar (*Fimbriae*)
Yumurtalık saçağı
Ampul (la)
İstmus
İnterstis (duvariçi) parçası
Borunun uterus deliği (ağız)
Serozan tabakası
Kas tabakası
Boru bükümleri (plikaları)

Dölyatağı = Uterus

Ön yüz
Arka yüz
Yan kenarlar
Uterus cismi
Uterus dibi (fundus)
Uterus cismi boşluğu
Uterus daraltısı (istmusu)
İstmus kanalı
Uterus boynu
Hazneüstü parçası
(Supravaginal parça)
Hazne parçası
(Vaginal parça)
Boyun kanalı
Hayat ağacı
Uterus boynu bezleri
Uterus dış deliği = Boyun
kanalı
Dış deliği
Ön dudak
Arka dudak
Perimetr (iyum)
Miyometr (iyum)
Endometr (iyum)

Rekto — Uterin kas
Yuvarlak (Utero — inguinal)
bağ

Hazne = Vagina

Vagina çıkmazları (forniksle-
ri)
Ön duvar (çeper)
Arka duvar (çeper)
Kızlıkzarı (Himen)
Himen artıkları (karinkülle-
leri)
Kas tabakası
Mukoza tabakası
Vagina follikülleri
Vagina kırıksıkları
Vagina ön kolumnası
Vagina arka kolumnası
Vaginanın uretra karinası
Vagina deliği

Epooforon

Parooforon

Dış genital organlar

Vulva
Vulva büyük dudağı
Dudakların ön bileşiği
Dudakların arka bileşiği
Arka birleşek gemciği
Vulva yarığı (aralığı)
Vulva küçük dudağı
Vagina vestibülü
Sandalsı çukur
Vagina (vestibül) bulbusu
Vestibül büyük bezi
(Bartholin bezi (*))

(*) (Vulvo — vaginal) bez de denir.

Vestibül küçük bezleri

Kadın Uretrası

Duvariçi (çeperiçi) parçası
Kavernöz parçası
Uretranın dış deliği (ağız)
Uretranın süngersi cismi
Kas tabakası
Mukosa tabakası
Paraüretal bezler (Littre)
Uretra ibiği (kristası)

Perine (um) = Apışarası

Perine rafesi
Perine kasları
Pelvis diyaframı (ağması)
Anus levator (kaldırıcısı)
kası
Koksiks kası
Obturator fasyanın kiriş
kavsi (yayı)
Anusun dış büzgen (sfinkter)
kası
Septum anococcygicum
Pelvis (leğen) fasyaları
Pelvisiçi fasyası
İç obdurator kasın fasyası
Pelvis diyaframı içi fasyası
Pelvis diyaframı dış fasyası
Pubo — Prostatik bağ
Pubo — vesikal bağ

(*) Duvar peritonu

(*) İçorgan peritonu da denmektedir.

Uro — genital diyafram (ğma)
Perine derin transvers (enine) kası
teri (büzgen kası)
Diyafragmatik uretra sfinkteri (büzgen kası)
Uro — genital diyafram iç (Guthrie) fasyası
Uro - genital diyafram dış fasyası
Uretraönü (bağı) (enine bağ)

Obturator fasyası
İskiyo - rektal çukur
Perinenin yüzeyel enine (transvers) kası
İskiyo — kaverno (öz) kas
Bulbo — Kaverno (öz) kas

Karın boşluğu

Periton (eum)
Peritonaltı dokusu
Çeperesel (paryetal) periton (*)
Bağırsal (Visseral) periton (**)
Periton boşluğu
Küçük omentum (epiplon)
Hepato — duodenal parça
Hepato — Gastrik parça
Mezogastrium
Büyük omentum (epiplon)
Bursa omentalis = Epiplon
ların arka boşluğu

Winslow deliği

Vestibulum (*Bursa onemtn-lis'in*)

Üst çıkmaz

Alt çıkmaz

Gastro — Pankreatik bağ (plika)

Mesarika = Mesenter (yum)

Mesarika (mesenter) kökü

Duodeno — mezokolik pükalar ve çukurlar (Treitz)

Appendis mezocuğu (mezosu)

Enine kolon mezosu

Sigmoid (kolon) mezosu

İleo — çekal üst plika (büküm)

İleo — çekal alt plika (büküm)

kal çukur)

Sigmoidarası çukuru

Göbek orta plikası (bükümü)

Torbatistü çukuru

Göbek yan plikası

Epigastrik (arter) plikası

Kasık içyan (medial) çukuru

Kasık dışyan (lateral) çukuru

Uterusun geniş bağı

Mesometrium

Mesosalpinks

Mesoovarium

Parametrium

Parakolpium

Parasistium

Paraproktium

Yuvarlak bağ plikası

Processus vaginalis peritonaei (Nuch)

Utero — rektal plika

Utero — rektal = Rekto — vaginal çukur = Douglas çukuru

Utero — Vesikal çukur

Prevesikal aralık (Torbaönü aralığı)

DAMAR SİSTEMİ

(Dolaşım sistemi)

Kalb

Kalb tabanı

Ön yüz (Sterno — kostal yüz)

Alt yüz (Diyafragmatik yüz)

Kalb tepesi

Kalb tepesi çentiği

Karincıklararası arka oluğu

Koroner (ar) oluk

Perikard (iyum)

Miyokard (iyum)

Endokard (iyum)

Perikard enine (Transvers) sinusu (Theile)

Kalb karincıkları

Sağ karincık

Sol karincık

Karincıklararası bölmesi

Kas parçası

Zar parçası

Atriyo — ventriküler bölme

Kalb atriyumları

Sağ atriyum

Sol atriyum

Kalb kulakcıkları (*Auricula cordis*)

Sağ kulakcık

Sol kulakcık

Atriyum bölümü

Zar parçası

Atriyum — ventriküler delikler

= Ven delikleri (sağ ve sol)

Et trabekülleri (Atriyumda ve karıncıkta)

Arter delikleri (sağ ve sol)

Kalb çevrisi (vorteksi)

Memesi kaslar (*mm papillaris*)

Kiriş iplikleri (*Chordae tendineae*)

Sinu — atriyal düğüm (Keith-Flack düğümü)

Aschoff — Tavares düğümü

His demeti (Atriyum — ventriküler demet)

Sağ atriyum

Et trabekülleri

Terminal oluk.

Terminal krista

Sağ kulakcık (kulakcık)

Oval çukur

Oval çukur kıyısı (Vieussens)

Alt vena kava valvülü (kapacığı) (Eustachi)

Koronar sinus valvülü (kapacığı) (Thebesius)

Küçük ven delikleri (Thebesius)

sus)

Sağ karıncık

Üçüz (Triküspidal) valvül (kapacık)

Ön, arka, iç küspiler

Conus arteriosus

Memesi (papiller) kaslar

Septo — marginal trabekül

Pulmonal arter (Akciğer atardamarı) valvülü

Yarımay (Sigmoid) velumlar (*)

Yarımay velumlar düğümçükleri (Morgagni)

Yarımay velumlar ayçaları

Sol atriyum

Sol kulakcık (*Auricula sinistra*)

Faix septi

Sol karıncık

İkiz (mitral) valvül (kapacık)

Ön küspis (d)

Arka küspis (d)

Memesi (Papiller) kaslar

Aort valvülü

Yarımay (Sigmoid) velumlar

Yarımay velumlar düğümçükleri (Arantius)

Yarımay velumlar ayçaları

ARTERLER -- ATARDAMARLAR (*)

Köprücükaltı arteri

Pulmonal arter = Akciğer

Atardamarı

Aort (a)

Yükselen aorta

Bulbus

Sinus (Valsalva)

Arkus

Aort istmusu

İnen aort

Koroner (taç) arterler

Kol — bas atardamarı =

Anonim arter

Ana karotis arteri =

Şahdamar

Dış karotis arteri

Üst tiroid arteri

Yükselen farinks arteri

Dil arteri

Yüz arteri

Artkafa arteri

Kulakardı arteri

Yüzeyel şakak arteri

Üstçene arteri

İç Karotis arteri

Göz arteri

Willis çokgeni (Poligonu)

Beyin arterleri

Omur arteri (Vertebral arter)

Basilar (basial) arter

İç göğüs arteri

Tiroid — Boyun kütüğü (*Truncus thyreocervicalis*)

Alt tiroid arteri

Yükselen boyun arteri

Yüzeyel boyun arteri

Küreküstü arteri

(*A. suprascapularis*)

Kaburga — Boyun kütüğü

(*Truncus costocervicalis*)

Boyun enine (transvers) arteri

Koltuk arteri

Enüst göğüs arteri

Göğüs — Omuz arteri

(*A. thoracoacromialis*)

Yan göğüs arteri

Kürekaltı arteri (*A. Subscapularis*)

Kolkemiği ön dönük arteri

Kolkemiği arka dönük arteri

Kol arteri

Derin kol arteri

Radyal arter

Ulnar arter

Yüzeyel aya kavsi (**)

(*) Büyük atardamarlar ve uçkollar ele alınarak hazırlanmıştır.

(**) Kavis için (yay) veya (eğmeç) gibi türkçe karşılıklar kullanılmaktadır.

(*) (Velum) kapak, yelken, etek anlamına gelirse de burada Lâtincesi olduğu gibi kullanmak karşılığa meydan vermemek için doğrudur.

Derin aya kavsi
Göğüs aortu
Kaburgalararası arterleri

Karın aortu
Alt frenik arter
Bel arterleri

Çölyak arter (atardamar)
Sol mide arteri (atardamarı)
Karaciğer arteri
Dalak arteri
Üst mesarika arteri
Alt mesarika arteri
Böbreküstü arteri
Böbrek arteri
Spermatik arter
Erbezi (testis) arteri

Ana kalça arteri
Orta sakral arter (*Aorta Caudalis*)

İç kalça arteri
Bel — kalça arteri
Yan sakral arter
Obturator arteri
İlye (kabaet) üst arteri
İlye (kabaet) alt arteri
Göbek arteri

İdrar torbası alt arterleri
Ersuyu kanalı arteri
Uterus arteri
Rektum alt arteri
Pudental (*) iç arter

Dış kalça arteri
Alt epigastrik arter
Deri kalça dönük arteri
Uyluk arteri (femoral arter)
Dizardı (poplitea) arteri
Ön tibiyal arter
Arka tibiyal arter

Toplardamarlar (Karadamarlar = venler)

Akciğer toplardamarı (Venleri)

Kalb toplardamarları (Venleri)

Üst ana toplardamar = Üst Vena Kava

Sağ ve sol kol — baş toplardamarları

(anonim venler)

İç boyun toplardamarı (iç jugular ven)

Dura mater sinusları

(*) Gerek (pudental), gerek Fransızların (honteux) kelimesi edeple ilgili anlamına olduğundan (edep) kelimesi bunlar için kullanılabilir.

Dimağ (*) toplardamarları = Enkefal venleri

Göz toplardamarları

Yüz toplardamarı

Alt çeneardı toplardamarı

Dış boyun toplardamarı = Yüzeyel jugular ven

Köprücükaltı toplardamarı

Koltuk toplardamarı

El sırtı toplardamar ağsı
Medyan (orta) toplardamar
Bazilik toplardamar
Kefalik toplardamar

Azigos veni = göğsün sağ uzununa toplardamarı

Hemiazigos veni = Göğsün sol uzununa toplardamarı

Alt ana toplardamar = Alt Vena kava

Kapı toplardamarı =

Vena porta (e)

Kalça ana () toplardamarı**

İç kalça toplardamarı

Dış kalça toplardamarı

Uyluk toplardamarı

Büyük safen toplardamarı (veni)

Küçük safen toplardamarı (veni)

Ayak sırtı toplardamarı ağsı (*)**

AKKAN = LENF (A) DAMARLARI

Boyun kütüğü (trunkusu)

Köprücükaltı kütüğü (trunkusu)

Bronko — medyastinal kütük Sağ lenf (a) kütüğü (trunkusu)

Göğüs kanalı

Bel kütükleri (trunkusları)

Barsak kütüğü trunkusu)

Kilus sarnıcı = Pecket sarnıcı

(*) Dimağ yerine (tümbeğin) de kullanılmaktadır.

(**) Communis karşılığı, (birlik, kommün, ana) olarak kullanılmaktadır.

(***) Damar sisteminin ancak ihtisasla ilgili küçük kol ve dallarının aynen Lâtinçe öğrenilmesi ve öğretilmesini uygun bulmaktayız.

Akkan (lenf) düğümleri (*)	Arka medyastin lenf (a) düğümleri
Getirgen (afferens) damarlar	Sternal lenf (a) düğümleri
Götürgen (efferens) damarlar	Kalça lenf (a) düğümleri
Artkafa lenf (a) düğümleri	Bel lenf (a) düğümleri
Kulakardı lenf (a) düğümleri	Çölyak lenf (a) düğümleri
Çenealtı lenf (a) düğümleri	Mide lenf (a) düğümleri
Çeneucualtı lenf (a) düğümleri	Karaciğer lenf (a) düğümleri
Yüzün derin lenf (a) düğümleri	Pankreas — dalak lenf (a) düğümleri (Malpighi) düğümleri
Kulakaltı lenf (a) düğümleri	Mesarika lenf (a) düğümleri
Boynun yüzeysel lenf (a) düğümleri	Mesokolon lenf (a) düğümleri
Boynun derin lenf (a) düğümleri	İç kalça lenf (a) düğümleri
Dil lenf (a) düğümleri	Sakral düğümler
Koltuk lenf (a) düğümleri	Ano — rektal düğümler
Kürekaltı lenf (a) düğümleri	Yüzeysel kasıkaltı düğümleri
Epigastrik lenf (a) düğümleri	Derin kasıkaltı düğümleri (Cloquet — Rossenmüller)
Dirsek lenf (a) düğümleri	Dizardı düğümleri
Yutakardı lenf (a) düğümleri	Ön tibyal düğümler
Trakea lenf (a) düğümleri	
Gırtlakönü lenf (a) düğümleri	
Bronş lenf (a) düğümleri	
Trakeo — bronşik düğümler	
Bronko — pulmonal düğümler	
(Bronş — akciğer lenf (a) düğümleri)	
Akciğer lenf (a) düğümleri	
Kaburgalararası lenf (a) düğümleri	
Ön medyastin lenf (a) düğümleri	

SİNİR SİSTEMİ

Merkez (santral) sinir sistemi

Omurilik

Boyun parçası
<i>İntumescencia cervicalis</i>
Göğüs parçası
Bel parçası
<i>İntumescencia lumbalis</i>
<i>Conus medullaris</i>
<i>Filum terminale</i>

(*) Ganglion'un yalnız sinir düğümleri karşılığı olarak kullananları haklı buluyoruz.

Terminal karıncık
Ön orta yarık
Ön yan oluk
Arka yan oluk
Ön ara oluk
Arka ara oluk

Omurilik demet ve kordonları

Ön kordon
Yan kordon
Arka kordon
Merkez (santral) kanal
Merkez (santral) boz madde
Boz birleşik
Merkez (santral) jelâtinsi madde (Rolando)
Arka ak birleşik
Boz madde
Ön boynuz
Yan boynuz
Arka boynuz
Formatio reticularis

Omurilik demet ve kordonları

Arka kordon:
İç parça (Goll demeti) (*Fasciculus gracilis*)
Yan parça (Burdach demeti) (*Fasciculus cuneatus*)
Yan kordon:
Flechsig demeti
(*Tractus cerebello - spinalis dorsalis*)
Gowers demeti
(*Tractus cerebello - spinalis ventralis*)

Piramidal yan demet
(*Tractus cerebello - spinalis lateralis proprius*)
Esas yan demet (*Fasciculus lateralis proprius*)
Rubro — spinal şerit demet)
Spino — talamik şerit (demet) (Edinger)
Spino — tektal şerit (demet)
Spino — olivar şerit (demet)
Ön kordon:
Ön piramidal demet
(*Tractus cerebro - spinalis ventralis*)
Esas ön demet (*Fasciculus ventralis proprius*)
Vestibulo — spinal demet

ENKEFAL (ON) = DİMAĞ = TÜMBEYİN

Bombonkefal = (On)

Arka beyin

Miyelenkefal (on)

Soğanilik = *Bulbus* (*medullae*)
Orta — ön oluk
Orta — arka oluk
Kör delik (*Foramen Caecum*)
Soğanilik piramidi (Piramis)
Piramis çaprazı
Yan — ön (Ventrolateral) oluk

Yan — arka (dorsolateral) oluk.

Oliva

İlik — beyincik bacağı

(*Corpus restiforme*)

Yan demet

Arka demet

Tuberculum cinereum

Fibrae arcuatae externae

Rafe

Oliva çekirdeği

İkinci oliva çekirdekleri

Nuclei arcuati

Fibrae arcuatae internae

Substantia reticularis grisea

Substantia reticularis alba

Stratum interolivare lemnisci

Piramidal demet

(*Tractus corticospinalis*)

Metenkefal (on)

Pons = Varol köprüsü

Orta oluk

Fasciculus obliquus pontis

Ponsun yan iplikleri

Beyinciğin orta sapı

(*Brachium pontis* = *Crus pontocerebellare*)

Rafe

Lemniscus lateralis çekirdeği

Formatio reticularis

Trapezoid cisim

Nucleus olivaris metencephali

Lemniscus medialis = Reil seridi

Lemniscus lateralis

Ponsun derin iplikleri

Kortiko — spinal şerit

Pons çekirdeği

Ponsun yüzeyel iplikleri

Beyincik

Beincik kıvrımları (girusları)

Beyincik olukları

Beyinciğin büyük orta yarığı

(*Vallecula cerebelli*)

Beyinciğin ön çentiği

Beyinciğin arka çentiği

Vermis:

Lingula

Merkez lobcuk

Montikulus

Kulmen

Dekliv

Folyum

Tuber

Piramis

Uvula

Nodulus

Beyincik yarımküreleri:

Üst yüz

Dörtgen lob (cuk)

Yarımay üst lob (cuk)

Alt yüz:

Yarımay alt lob (cuk)

İki karınlık lob (cuk)

Tosilla

Flokkulus

Tarin kapağı

Beyinciğin sapları:

Beyinciğin alt sapı

(*Crus medullo cerebellare* = *Crus restiforme*)

Beyinciğin orta sapı

(*Crus pontocerebellare* = *Brachium pontis*)

Beyinciğin üst sapı

(*Crus cerebello cerebrale* = *Brachium conjunctivum*)

Hayat ağacı

Kabuk (sal) madde

Dişli çekirdek (*Nucleus dentatus*)

Nucleus fastigii

Nuclei globiformes

Nucleus emboliformis

Vicussens kapağı

Vieussens kapağının gemciği

(*Frenulum veli medullaris anterioris*)

Dördüncü karıncık

Romboid çukur = Dördüncü karıncığın döşemesi

Calamus scriptorius

IV üncü karıncığın yan çukuru

Sulcus limitans

Üst çukurcuk

Alt çukurcuk

Hipoglos (sus) üçgeni

(*Striae medullares*)

İsitim çizgileri

Orta kabartı

(*Cilliculus facialis* = *Eminentia terebra*)

Ala cinerea

Area postrema

Area vestibularis

Locus caeruleus

Lamina tectoria

Yuvarlak kabartı

Korioid damağı (Bochdalek)

IV üncü karıncık tavanı (tegmen)

Rombenkefal (on) tenyası

Obeks

Magendi deliği

Luschka delikleri

Fastigium

Beyin

Dış (konveks) yüz

Alt yüz = Taban yüzü

Alt yüz = taban yüzü

Orta beyin = Mesenkefal (on)

Beyin sapı

Beyin saplarıarası çukuru (Tarin)

Beyin saplarıarası delikli maddesi

Sylvius kanalı

Yan oluk

Trigonum lemnisci

Okulomotor (yus) oluşu

Tavan

(*Tegmentum*)

Merkez boz tabakası

(*Stratum griseum centrale*)

Retiküler (ağısı) oluşum

Kırmızı çekirdek

(<i>Nucleus ruber</i>)	Tuberal lob (us)
Beyinciğin üst sapı çaprazı	Arka lob (us) = sinir lob (us)
Kara çekirdek	Görme siniri
(<i>Nucleus niger</i>) (Soemmering)	Görme siniri çaprazı (Kivasma)
(Dördüz cisimler)	Görme şeriti
Üst kollikulus = İkiz görüş cisimleri	Hiptalamik çekirdek (Luys)
Alt kollikulus = İkiz işitme cisimleri	Meynert birleşigi (<i>Commissura dorsalis</i>)
Üst kollikulus kolu	Gudden birleşigi (<i>Commissura basalis</i>)
Alt kollikulus kolu	Mamillo -- Talamik demeti = Vieq d'Azyr demeti
Arabeyin = Dienkefal (on)	<i>Ansa cruralis</i>
Üçüncü karıncık	<i>Ansa lenticularis</i>
Korioid damarğı (Üçüncü karıncığın)	Talamus
Ön akbirleşek	Pulvinar
Arka akbirleşek	Talamusun ön tüberkülü
Habenula birleşegi	Talamusun korioid tenvası
Monro deliğı (Karıncıklararası deliğı)	<i>Stria medullaris</i>
Hipotalamik oluk (Monro)	İç dizli cisim
Boz birleşik (<i>Massa intermedia</i>)	Dış dizli cisim
Optik çukurcuk	Kozalaklı cisim (bez) = Beyin epifizi
İfundibulum çukurcuğı	Pineal çukurcuk
Hipotalamus (Talamusalı)	Suprapineal çukurcuk
Mememsi cisim (tüberkül)	Habenula
Mememsi cisim sapı	Habenula üçgeni
<i>Tuber cinereum</i>	Stratum zonale
İfundibulum	Talamus çekirdekleri:
Hipofiz (is)	Ön çekirdek
Ön lob (us) = Bez lob (us)	Orta çekirdek
Ara lob (us)	Yan (büyük) çekirdek
	Habenula çekirdeğı

İç dizli cisim çekirdeğı
Dış dizli cisim çekirdeğı
Laminae medullares thalami
Meynert demeti (*Fasciculus retroflexus*)

Telenkefal (on)

Beyin yarımkürleri

Beyin — beyincik yarığı
Yarımkürelerarası yarığı
Bichat'ın beyin yarığı
(*Fissura telodiencephalica*)

Beyin kabuğı — Palium

Beyin kıvrımları (girusları)
Beyin olukları
Sylvius yarığı (*Fissura cerebri lateralis*)
Beyin lobları
Insula (Reil)
İnsula eşiğı (limen)
İnsula kıvrımları
Uzun kıvrım (girus)
Kısa kıvrım (girus)
Değirmi oluk (*Sulcus circularis*)
Frontal operkül
Paryetal operkül
Temporal operkül
Rolando oluğı (yarığı)
(*Sulcus centralis*)
Alın lobu (lobusu)
Rolandoönü kıvrımı
Rolandoönü oluğı

Üst alın kıvrımı (girusu)
Üst alın oluğı
Orta alın kıvrımı (girusu)
Orta alın oluğı
Alt alın kıvrımı (girusu)
Doğru kıvrım
(*Gyrus rectus*)
Koku oluğı
Orbital kıvrımlar
Ortibal oluklar
Duvar lobu = Paryetal lob (us)
Rolandoardı kıvrımı (girusu)
Rolandoardı oluğı
Alt paryetal lob (us)
Dönük kıvrım | Eğri
(*Gyrus circumflexus*) | kıvrım
(*Pli*
(*Gyrus angularis*) | *courb* (*)
Artkafa lobu (lobusu)
Artkafa oluk ve kıvrımları
(üst ve yan)
Şakak lobu (lobusu)
Şakak oluk kıvrımları (üst, orta, alt)
Artkafa — Şakak kıvrımları
(girusları)
Beyin yarımkürelerinin içyan (Mediyal) yüzleri
Rolandoyanı lobcuğı
(*Lobulus paracentralis*)
Kuneusönü
(*Praecuneus*)
Kuneus

(*) Fransızca terim.

Korpus kallosum oluğu
Kuşak oluk (*Sulcus cinguli*)
= Kallosomarginal oluk
Hippokamp (us) oluğu

Pars fornicata:

Gyrus dentatus (Dişli kıvrım)

Gyrus fasciolaris (Şeritsi kıvrım)

Gyrus fornicatus (Tavanlı kıvrım)

Gyrus cinguli (Kuşak kıvrım)

Gyrus hippocampi (Hippokamp kıvrımı)

Hippocamp kıvrım çengeli

Sulcus parietooccipitalis

Sulcus calcarinus (Mahmuz oluk)

Korpus kallosum = Beyin Büyük Birleşigi

Splenyum

Tunkus (gövde)

Genu (diz)

Rostrum (gaga)

Enine çizgiler

Boz (gri) çizgiler

Uzununa orta çizgi

Uzununa yan çizgi

Beynin ön akbirleşigi
(*Commissura rostralis*)

Beyin üçgeni = Beyin forniksi

Cismi

Tenyası

Kolumnaları

Bacakları

Hippokamp (us) saçağı

(*Fimbria hippocampi*)

Saydam bölme (*Septum pelucidum*)

Yan karıncık (*Bentriculus telencephali*)

Alın boynuzu (parçası)

Şakak boynuzu (parçası)

Artkafa boynuzu (parçası)

Çizgili cisim (*Corpus striatum*)

Kuyruklu çekirdek (*Nucleus caudatus*)

baş

Kuyruk

Stria terminalis

Lamina affixa

Korioid tenyası

Korioid damarağı

Kuş mahmuzu (*Calcar avis*)

Koku beyni = Rinenkefal
(on)

Koku bulbusu

Koku şeriti

Koku üçgeni

(İç, ara, yan koku çizgileri)

Koku alanı

Korpus kallosum sapı

Gyrus subcallosus

Koku geçidi (*Area adolfactoria*)

Yarımkürelerin iç görünüşü

Kabuk madde

Yarı oval (Semioval) merkez
(*Centrum semiovale*)

Beynin yaysı iplikleri:

Cingulum

Alın — artkafa demeti

Şakak artkafa demeti

Çengel demet

Korpus kallosum ışınımı
(*Radiatio corporis caliosi*):

Alın parçası

Duvar parçası

Şakak parçası

Artkafa parçası

Tapetum

Mercek (biçim) çekirdek

Putamen

Soluk parça (*Pars pallida*)

Laminae medullares

Klastrum

İç kapsül

Alın parçası

(*Crus frontale*)

Diz (genu)

Artkafa parçası

(*Crus occipitale*)

Dış kapsül

Cercna radiata (Reil tacı):

Alın parçası

Duvar parçası

Şakak parçası

Baş sinirlerinin (kafa çiftlerinin) çekirdekleri

Okulomotoryusun başlanış çekirdeği

Okulomotoryusun parasem-patik çekirdeği (Edinger - Westphal çekirdeği)

Troklearisin başlanış çekirdeği

Abducensin başlanış çekirdeği

Trigeminusun başlanış çekirdeği

Trigeminusun ikinci başlanış çekirdeği

Trigeminusun sonlanış çekirdeği

Yüz sinirinin başlanış çekirdeği

Koklea (işitme) sinirinin ön sonlanış çekirdeği

Kokleanın sonlanış arka çekirdeği

Vestibül (denge) sinirinin:

I — İçyan (üçgen) çekirdeği

II — Dışyan çekirdeği (De- iters)

III — Arka çekirdeği (Be- chterew)

IV — Spinal çekirdeği

Ponsun tükrük çekirdeği = İntermedyusun salgı çekirdeği

Anatomi F : 17

Glossofaringeus ve vagusun sonlanış çekirdeği	Mamillotalamik (Vick d'Azyr) demet
Soğaniliğin tükürük çekirdeği	Mamillotegmental demet
Ambigü (Ambiguus) çekirdeği	Talamohabenular demet
Vagusun parasempatik çekirdeği	Olfaktohabenular demet
<i>Tractus solitarius</i> (Çekirdeği)	Meynert'in dönük demeti
Hipoglossusun başlanış çekirdeği	Gratiolet'in görü ışınımı
Aksessoryusun başlanış çekirdeği	Görme şeriti ışınımı (radyasyonu)
	Spinobulbar demet (Gratiolet)
Merkez sinir sistemi demetleri	<i>Lemniscus medialis</i> demeti
	<i>Lemniscus lateralis</i> demeti
Yaysı iplikler (<i>Fibrae arcuatae</i>)	<i>Cerebellotegmental</i> demet
Çengel demet (<i>Fasciculus uncinatus</i>)	<i>Cerebellothalamik</i> demet
Alın — artkafa demeti	Rubrotalamik demet
Şakak — artkafa demeti	Fastigiobulber demet
<i>Cingulum</i>	Dentatooliver demet
Korpus kallosum ışını (radyasyonu)	Talamooliver demet
Ön birleşek	Rubrospinal demet (Monakow demeti)
Kortikotalamik demet	<i>Fasciculus longitudinalis dorsalis</i>
Talamokortikal demet	<i>Fasciculus longitudinalis medialis</i>
Kortikotegmental demet	Talamospinal demet
Kortikopontinus demetleri	Spinotalamik demet
Pontocerebellar demetler	Spinooliver demet
Kortikospinal demet	Tektospinal demet
Kortikobulbar demet	Tektobulbar demet
Kortikohabenular demet	Beyin — Omurilik zarları = Menenjerler (meninksler)
Kortikotektal demet	
Çizgili cisim radyasyonu (ışını)	Pakimenenji (inks) = Dura mater — Sert menenji
Kortikomamillar demet	Leptopemenenji (inks) = Yu-

muşak menenji
Örümceksi zar = Araknoid
Piyamater
Beyin orağı
Beyincik çadırı
Beyincik orağı
Türk eğeri diyaframı (ağması)
Spinal dura mater
Ekstradural aralık = Sertzar dışı aralığı
Subdural aralık = Sertzaraltı aralığı
Spinal araknoid = Omurilik Enkefal (on) araknoidi = Tümbeyin örümceksarı
Subaraknoidal aralık = Örümcekzaraltı aralığı
(Cavum leptomeningicum)
Leptomenenji (inks) sarnıçları (*Cisterna leptomeningicae*)
ilik piya materi
Dişli bağ:
Enkefal (on) piya materi
Dördüncü karıncık korioid telâsı
Üçüncü karıncık korioid telâsı
Yan karıncıklar korioid telâsı
PERİFERİK (ÇEVRE — SEL) SİNİR SİSTEMİ
Kafa çiftleri = Bas sinirleri

Koku siniri (iplikleri)
Görme siniri (demeti)
Okulomotor (yus) = Gözyanatıcı sinir
Troklearis = Makara siniri
Trigeminus = Üçüz sinir
Büyük parça
Gasser ganglionu (düğümü)
Küçük parça
Oftalmikus s. = Görme siniri
Oftalmik gangliyon
Maksillaris s. = Üstçene siniri
Meckel gangliyonu
Mandibularis s. = Altçene siniri
Arnold gangliyonu
Çenealtı gangliyonu
Dilaltı gangliyonu
Abducens s. = Gözü dışı çevirten sinir
Yüz siniri
Timpan ipi (*Chorda tympani*)
Diz ganglionu (*Ganglion geniculi*)
Ara sinir = İntermedyüs **işitme siniri**
Spiral (sarmal) ganglion = Corti ganglionu
Vestibül ganglionu = Scarpa ganglionu

(*) Yalnız büyük kollar sıralanacaktır. Yankollardan da yalnız terminolojik önemi olanlar yazılacaktır.

Glossofaringikus s. = Dil — Boyun sinirağı

Yutak siniri

Kafaici gangliyonu = Eherenritter ganglionu

Kafadişı ganglionu = Andersch ganglionu

Vagus s. = Akciğer — Mide siniri

Jugular ganglion (*Ganglion jugulare*)

Yumru ganglion (*Ganglion nodosum*)

Aksessoryus s. = Kafa spinal siniri

Hipoglossus s. = Dilaltı büyük siniri

Spinal sinirler = Omurilik sinirleri

Kök iplikleri (*Fila radicularia*)

Ön kök

Arka kök

Spinal ganglion

Ön kol

Arka kol

Birleştirici kol

At kuyruğu (*Cauda equina*)

Boyun sinirleri

Artkafa büyük siniri

Artkafa küçük siniri

Sayvan büyük siniri

Boyun deri siniri

Boyun inen siniri

Hipoglos kangalı

(*Ansa hypoglossi*)

Köprücüküstü sinirleri

Frenik sinir

Kol sinirağı

Koltuk siniri

(*Nervus axillaris*)

Radyal sinir

Medyan sinir

Ulnar (kübital) sinir (*)

Göğüs sinirleri

Arka kollar

Ön kollar = kaburgalararası sinirleri

Bel sinirleri (*Nn. lumbales*)

Kuyruksokumu sinirleri =

Sakral sinirler (*Mn. sacrales*)

Koksiks siniri

Bel sinirağı:

Abdomino — Genital büyük

Sinir (*N. iliohypogastricus*)

Abdomino — genital küçük

sinir (*N. ilioinguinalis*)

Genito — femoral sinir

Uyluk yan deri siniri

(*N. cutaneus femoris lateralis*)

Obturatorius (siniri)

Uyluk siniri (*N. femoralis*)

Safenus siniri

Kuyruksokumu sinirağı =

İskiadik (siyatik) sinir

(*N. ischiadicus*)

Ana fibular sinir

Yüzeyel fibular sinir

Derin fibular sinir

Tibyal sinir

Baldır siniri (*N. suralis*)

Taban iç siniri (*N. plantaris medialis*)

Taban dış siniri (*N. plantaris lateralis*)

Edep sinirağı = Pudental Sinirağı

Rektum alt sinirleri

Torba (idrar torbası) alt sinirleri

Vagina sinirleri

Anus levatoru siniri

Koksiks kası siniri

Edep siniri = Pudental sinir

Anus sinirleri

Perine siniri

Skrotum sinirleri

Büyük dudak sinirleri

Kamış sırtı siniri

Klitoris (bızır) sırtı siniri

Koksiks siniri

AUTONOM SİNİR SİSTEMİ

Sempatik zincir

Zincirin ara kordonu

Sempatik zinciri gangliyonarı

Autonom sistemin baş ve boyun parçası

Oftalmik ganglion

(*Ganglion ciliare*)

Pterigopalatin ganglion

= (Meckel gangliyonu)

Kulak gangliyonu = (Arnold gangliyonu)

Çenealtı ve dilaltı gangliyonları

Bu gangliyonların sempatik ve parasempatik kökleri

Boyun s. üstü gangliyonu

Kortis siniri ve sinirağıları

Gırtlak — yutak dalları

Kalbin üst s. siniri (*)

Boyun orta s. gangliyonu

Kalbin orta s. siniri

Boyun alt s. gangliyonu = Yıldız gangliyonu

Köprücükaltı kangalı = Halkası (Vieussens)

Kalbin alt s. siniri

Köprücük altı sinirağı

(*) Yalnız büyük kollar ele alınmıştır.

(*) Bu kalb sinirleri sempatik dallardır. Parasempatik kalb sinirleri vagus kollarındandır.

Sempatik sistemin göğüs parçası

Göğüsün s. gangliyonları
Büyük splanknik sinir
Küçük splanknik sinir
Splanknik gangliyon
Aort sinirağı
Kalbin yüzeysel ve derin sinir ağları
Kalbin koroner sinirağı
Kalb gangliyonu (Wrisberg)
Akeiğer siniri ve sinirağı

Sempatik sistemin karın ve leğen (pelvis) parçası

Bel s. gangliyonları
Kuyruksokumu gangliyonları
= Sakral gangliyonlar
Karın aortu sinirağı
Çölyak sinirağı
Çölyak sağ ve sol gangliyonları
Mesenter (mesarika) üst gangliyonu
Diyafragma sinirağı = Frenik sinirağı
Karaciğer sinirağı
Dalak sinirağı
Mide sinirağı
Böbreküstü sinirağı
Böbrek sinirağı
Spermatik sinirağı
Yumurtalık sinirağı
Üst mesenter (mesarika) sinirağı

Auerbach ve Meissner sinir ağları

Alt mesenter (mesarika) sinirağı

Rektum üst sinirleri

Rektum alt sinirleri

Kalça sinirağı

Rektum alt sinirleri

Prostat sinirağı

Sperma keseleri sinirağı

(*Plexus ilicus*)

(*Plexus ductus deferentis*)

Sperma kanalı sinirağı

Dölyatağı -- Hazne (Utero --

Vaginal) sinirağı

İdrar torbası sinirağı ve sinirleri

(Klitoris) kavernöz (boş-

Kamışın (penisin) ve bızırın luklu) cisimlerinin sinirağıları

PARASEPATİK SINİR SİSTEMİ

Enkefal (on) parçası:

Okulomotoryusun parasempatik çekirdeği

Üst tükrük merkezi (çekirdeği)

Alt tükrük merkezi (çekirdeği)

Gözyaşı merkezi (çekirdeği)

Vagusun parasempatik çekirdeği

= Kalb -- akciğer -- mide çekirdeği

Sakral parçası

Ereksiyon sinirleri

(*Nn. erigentes*)

Duygu Organları görme Organı Göz

Görme siniri (demeti)

Görme sinirinin kılıfları

Dış kılıf = Dura kılıfı

Orta kılıf = Araknoid kılıfı

İç kılıf = Piya kılıfı

Kılıflararası aralıkları

(Duraaltı, araknoidaltı)

Göz küresi

Ön kutup

Arka kutup

Ekvator

Meridyenler

Göz eksen

Görme eksen

Gözün dış gömleği

Gözakı = Sklefa

Sklera oluğu

Sklera sinusu (Schlemm kanalı)

Skleranın kalburbiçim alanı

Kornea

Kornea tepesi

Kornea kıyısı

Ön yüz (dış yüz)

Arka yüz (iç yüz)

Kornea epiteli (yumu)

Lamina limitans externa

(Bowman)

Substantia propria

Lamina limitans interna

(Descemet)

Ön kamara endoteli (yumu)

Gözün orta gömleği

Korioid

Korioid çevresi tabakası

Korioid çevresi aralığı

Damar tabakası

Kapiller tabakası

Lamina basialis

Kirpiksi cisim

Kirpiksi cisim koronu

Lamina basialis

Kirpiksi cisim çıkıntıları

(Processusları)

Büyük çıkıntılar (Processuslar)

Küçük çıkıntılar (Processuslar)

Kirpiksi cisim çevresi (*Orbicularis ciliaris*)

Kirpiksi cisim kası (*M. ciliaris*)

Meridyonal iplikler

(Brücke)

Değirmi iplikler

Döllinger'in giriş halkası

İris

Gözbebeği kenarı = Küçük çevre

Bitişik kenar = Büyük çevre

Ön yüz
Arka yüz
İrisin büyük halkası
İrisin küçük halkası
İrisin kırışıkları (*Rugae iridis*)
Gözbebeği — Pupilla
İris stroması
Pupilla büzgen (sfinkter) kası
Pupilla genişletici (dilator) kası
İrido — Korneal açığı
İrido — korneal açının sünger dokusu — Hueck'in taraksı bağı
Fontana aralıkları
İrisin büyük arter dairesi
İrisin küçük arter dairesi

Gözün iç gömleği retina
Kör parça
İris parçası
Kırpiksi cisim parçası
Optik (gören) parça
Ora serrata
Görme siniri memeciği (papillası)
Görme siniri papillası çıkurcuğu
Sarı benek (*Macula lutea*)
Merkez çukur (*Fovea centralis*)
Retina kan damarları
Retina merkez damarları
Retinanın temporal ve nasal

arter ve venleri
Retinanın pigment tabakası
Kırpiksi cisim pigment tabakası
Gözün ön kamarası (odası)
İris açısı
Gözün arka kamarası (odası)
Arka kamara çukurcukları
Camsı cisim
Hiyaloid çukur
Camsı cisim stroması
Hiyaloid zar
Camsı cisim humoru
Göz merceği = Billur cisim = Kristallin (a)
Mercek maddesi
Mercek kabuğu
Mercek çekirdeği
Mercek iplikleri
Mercek epiteli (yumu)
Mercek kapsülü
Ön kutup
Arka kutup
Ön yüz
Arka yüz
Mercek eksen
Mercek ekvatoru
Mercek ön yıldızı
Mercek arka yıldızı
Mercek yıldız kolları
Merçeğin asıcı aygıtı = Zinn

mıntıkası = Zonula (Zinni)
Asıcı iplikler
Asıcı aygıt aralığı = Petit kanalı

Gözle ilgili organlar

Göz kasları

Gözün doğru kasları (üst, alt, dış, iç)
Zinn kirişi
Zinn halkası
Troklea = Makara
Gözün eğik üst kası
Trokleanın sinovyal kılıfı
Gözün eğik alt kası
Üst gözkapığı kaldırıcı kası
Periorbita
Orbita (gözçukuru) bölmesi
Kas akzarları (fasyaları)
Gözküresi kapsülü = Tenon kapsülü
Gözküresi çevresi aralığı = Tenon aralığı
Orbita (gözçukuru) yağ cismi (dokusu)

Kaşlar

Gözkapakları

Üst gözkapığı
Alın — Gözkapığı oluğu
Üst gözkapığı oluğu
Alt gözkapığı
Gözkapığı — elmacık oluğu
Alt gözkapığı oluğu

Gözkapığının ön yüzü (deri yüzü)
Gözkapığının arka yüzü (konjunktiv yüzü)
Gözkapakları aralığı
Gözkapaklarının iç (nasal) birleştiği (kavuşağı)
Gözkapaklarının dış (temporal) birleştiği (kavuşağı)
Gözün iç (nasal) açısı
Gözün dış (temporal) açısı
Gözkapığı kenarları
Gözkapığının deri kıyısı
Gözkapığının konjunktiv kıyısı
Gözkapığı tarsları (tarsusları)
Gözkapığı içyan (mediyal) bağı
Gözkapığı (dışyan) lateral bağı
Tars (us) bezleri — Çapak bezleri (Meibom)
Tars (us) kasları
Konjunktiv (a) (gömleği) (*)
Konjunktivin yarım büyük lümeni
Gözyaşı etciği (Karonkülü)
Gözküresi konjunktiv gömleği
Gözkapığı konjunktiv gömleği
Konjunktiv üst çıkmazı

(*) Konjunktiv de denmektedir.

Konjunktiv alt çıkması
Konjunktiv bezleri (Krause)
Konjunktivin lenf (a) düğüm-
cükleri

Gözyaşı organları

Gözyaşı bezi
Gözçukuru parçası
Gözkapağı parçası
Salgı borucukları (kanalcık-
ları)
Gözyaşı lâkı (pınarı)
Gözyaşı memecikleri (papilla-
ları)
Gözyaşı noktaları
Gözyaşı borucukları
Gözyaşı kesesi
Burun — gözyaşı kanalı ve
borusu
Burun — gözyaşı kapakcıkla-
rı

Denge ve işidim organı

İç Kulak

Zar labirent

Denge parçası

Endolef (a) borusu
Endolenf (a) kesesi
Kırbacık — Kesecik borusu =
Utrikulo — sakkuler boru
Kırbacık = Utrikulus
Yarımdaire borular

Üst, arka ve yan yarım da-
ire boru
Zar ampuller
Ampul oluşu
Üst zar ampul
Ampul ibiği (kristası)
Arka zar ampul
Yan zar ampul
Kesecik = Sakkulus
Birleştirici boru
Statik benekler (denge maku-
laları)
Utrikulus (kırbacı) maku-
lası
Sakkulus (kesecik) maku-
lası
Statokonya = Otokonya =
Kulak tozu (*)
Endolenf (a) = İç lenf (a)
Perilenf (a) = Dış lenf (a)
Perilenf (a) aralığı
Perilenf (a) borusu

İşitme parçası

Koklea borusu
Vestibül çıkmazı
Lamina basialis
Reissner zarı
(*Membrana vestibularis*)
Kokleanın spiral bağı
Spiral çıkıntı
Damar çizgileri
Spiral oluk
Timpanik dudak

Sinir delikçikleri
Vestibüler dudak
Kokleanın spiral gangliyonu
(Corti düğümü)
Spiral organ (Corti organı)
Labirent damarları

Kemik labirent

Vestibül (*Vestibulum*)

Sakkulus (kesecik) çukuru-
ğu
Utrikulus (kırbacı) çukuru-
ğu
Vestibül ibiği (kristası)
Vestibül piramidi
Koklea çukurcuğu
Kalbursu alanlar
Yarımdaire kanallar
(Üst, arka, yan)
Kemik ampuller
(Üst, arka, yan)
Ampul bacaklar (*Crura am-
pularia*)
Birleşik bacaklar (*Crura com-
mune*)
Yalın bacak (*Crus simplex*)

Koklea

Kubbe (kupula)
Koklea tabanı
Kokleanın spiral kanalı
Modyolus
Spiral kemik lamina
Spiral lamina çengeli
Vestibül skalası

Timpan skalası
Helikotrema
İkinci spiral lamina
Modyolusun spiral kanalı
Modyolusun uzununa kanal-
ları

İçkulak yolu

İçkulak yolu dibi

Enine krista (ibik)
Yüzsınırı kanalı ağzı (gi-
reği)
Koklea alanı
Delikli spiral çizgi
Vestibül alanı
Tek delik (*Foramen singu-
lare*)

Timpan (um) = Kulak davulu

Üst duvar

Epitimpan çukurcuğu

Ön duvar

İç duvar

Vestibül penceresi (oval pencere)

Vestibül penceresi (çukur- cuğu)

Promunturyum (Promon- toryum)

Promunturyum oluşu

Timpan sinusu

Koklea penceresi (yuvarlak pencere)

Koklea penceresi çukurcuğu

Koklea penceresi ibiği (kristası)

(*) Buradaki toz halinde bulunan kristallere otolithi

ve statolithi de denir.

İkincil timpan zarı	mü (plikası)
Arka duvar	Timpan kemikcikleri
Antrum	
Yan yarım daire kanal çıkıntısı	Üzengi kemik (Stapes)
Yüzsiniri kanalı çıkıntısı	Stapes başcığı
Piramidal çıkıntı	Doğru bacak
Pontikulus	Eğri bacak
İnkus (Örs kemik) çukuru	Stapes tabanı
Timpan ipi kanalcığının timpan ağız	Örs kemik (İnkus)
Mastoid hücreleri	Örs kemik cismi
Timpan hücreleri	Uzun bacak
Alt duvar	Mercek çıkıntısı
Dış duvar	Kısa bacak
Timpan zarı	Çekiç kemik (Malleus)
Gergin parça	Malleus sapı
Gevşek parça	Malleus başcığı
Timpan zarı kıyısı	Malleus boyunu
Timpan ipi bükümü (plikası)	Kısa çıkıntı (<i>Folius</i>)
Ön malleus (çekiç kemik) bükümü	(<i>Processus brevis mallei</i>)
Arka malleus (çekiç kemik) bükümü	Uzun çıkıntı
Malleus (çekiç kemik) çıkıntısı	(<i>Processus longus mallei</i>)
Malleus (çekiç kemik) çizgisi	Kulak kemikçikleri eklemleri ve bağları
Timpan zarı göbeği	Stapesin tıkayıcı zarı
Fibro — kartilaginöz halka	Stapes tabanı halka bağı
Mukoza tabakası	Kulak kemikçikleri kasları
Deri tabakası	Timpanın gerici kası
Ara tabaka	Stapes kası
Timpan zarının ön bükümü (Plikası)	Timpan boşluğu mukozası
Timpan zarının arka bükümü	Timpan zarı çukureukları
	(Prussak)
	Ön, üst, arka
	İnkus bükümü (plikası)
	Stapes bükümü (plikası)

Eustachi borusu

Borunun timpan ağız
 Borunun kemik parçası
 Borunun daraltısı
 Borunun pnömatik hücreleri
 Borunun kıkırdak parçası
 Borunun mukozası
 Borunun mukoza bezleri
 Borunun lenf (a) düğümçükleri (Gerlach bademciği)
 Borunun yutak farinks) ağız
 Dış Kulak

Dışkulak yolu

Dışkulak ağız
 Dışkulak yolunun kıkırdak parçası
 Timpan çentiği

(*) Sayvan = Kulak kençesi

Sayvan memeciği
 Sayvan kıkırdığı
 Helis (ks)
 Helis (ks) bacağı
 Helis (ks) diken
 Helis (ks) kuyruğu
 Antelis (ks)
 Üçgen çukur
 Antelis (ks) bacakları
 Skafa
 Sayvan konkası
 Konka kayığı
 Konka çukuru

(*) Sayvanın türkçe olduğu 1943 de basılan (T. D. K. tanımlarıyla tarama sözlüğü) nde yazılıdır.

Antitragus
 Tragus
 Tragusarası çentiği
 Sayvan tüberküülü (Darwin tüberküülü)
 Anteliks in enine oluğu
 Heliks bacağı oluğu
 Antelis (ks) çukuru
 Konka çıkıntısı
 Skafa çıkıntısı
 Üçgen çukur çıkıntısı
 Sayvan bağları
 Helis (ks) in büyük kası
 Helis (ks) in küçük kası
 Tragus kası
 Sayvanın enine kası
 Antitargus kası
 Sayvanın eğik kası

KOKU ORGANI

Burun mukozasının koku parçası

TAT ORGANI

Tat çanakçıkları (tomurcukları)

Vücut örteneği = DERİ

Deri olukları
 Deri çizgileri (ibikçikleri)
 Parmakucu çizgileri = Doku-
 num ibikçikleri
 Deri kırışıkları

Epiderm (is)

Korun (Korneum) tabakası
Məlpighi tabakası

**Derma = Koryum ve
altderi = Subkutis**

Papillar (memecikli) tabaka
Papillar (memecikler)
Ağsı tabaka
Lifsel (fibröz) tabaka
Yağ kıtıkları tabakası
Hipoderma = Derialtı
Dokunum cisimcikləri (Me-
issner)
Deri meniskləri
Wagner — Meissner cisim-
cikləri
Vater - Pacini cisimcikləri
Ruffini cisimcikləri

Kıllar

Ayva tüyü (Lanugo)
Saç
Kırpık
Kaş
Sakal
Kulak kılı (*Tragi*)
Burun kılı (*Vibrissae*)
Koltuk kılı (*Mirci*)
Çatı kılı (*Pubes*)
Kıl torbası (follikülü)
Kıl memeciği (papillası)
Kıl kökü
Kıl soğancığı (bulbusu)
Kıl dikleştirən kaslar

Kıl akımı (*Fiumina pilorum*)
Kıl çevrileri (*Vortices pilo-
rum*)

Tırnaklar

Tırnak yatağı
Tırnak yatağı çizgileri (i-
bikləri)
Tırnak yatağı oluğu
Tırnak derisi = Tırnak man-
tosu
Tırnak sinusu
Tırnak kökü
Tırnak cismi
Lunula
Gizli kenar
Serbest kehar
Yan kenar
Tırnak matriksi (*Matrix un-
guis*)
Tırnak altı (*Hyponychium*)
Tırnağın korun (korneum)
tabakası
Tırnağın germinativ tabakası

Deri bezləri

Ter bezləri
Çapak mezləri
Kulak yağı bezləri
Burun bezləri
Koltuk teri bezləri
Meme aylası bezləri
Anus çevresi bezləri

Meme

Meme başı (Papilla)

Meme cismi
Meme lobları
Meme lobcukları
Süt taşır borular

Taşır borular ve sinusları
Meme aylası (Areolu)
Erkek memesi.

Yağ bezləri

Topografik anatomi terimleri

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
Vücut bölgeleri — Regiones Corpores		
Ön median (orta) çizgi	<i>linea mediana ventralis</i>	Hattı mutavassıtı kuddami
arka median (orta) çizgi	<i>linea mediana dorsalis</i>	hattı mutavassıtı halfi
Sternal çizgi	<i>linea sternalis</i>	hattı hassî — hattı mutavassıtı canibi
parasternal çizgi	<i>linea parasternalis</i>	hattı kurbül kassî
meme çizgisi	<i>linea mamillaris</i>	hattı seddi
koltuk çizgisi	<i>linea axillaris</i>	hattı ıbtî
Omuz çizgisi (skapular çizgi)	<i>linea scapularis</i>	hattı ketfi
Kafa bölgeleri — Regiones cranii — Nevahî Kihfiye		
alın bölgesi	<i>regio frontalis</i>	nahiyei cebhiye
duvar bölgesi (paryetal bölge)	<i>regio parietalis</i>	nahiyei cidariye
artkafa bölgesi	<i>regio occipitalis</i>	nahiyei kafaviye
şakak bölgesi	<i>regio temporalis</i>	nahiyei sudgiye
mastoid bölgesi	<i>regio mastoidea</i>	nahiyei halemiye
Yüz bölgeleri — Regiones faciei — Nevahî vechiye		
burun bölgesi	<i>regio nasalis</i>	nahiyei enfiye
dudak bölgesi	<i>regio labialis</i>	nahiyei şefeviye
çeneucu bölgesi	<i>regio mentalis</i>	nahiyei zekaniye
gözçukuru bölgesi	<i>regio orbitalis</i>	nahiyei hicaciye

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
üst gözkapığı bölgesi	<i>regio palpebralis superior</i>	nahiyei cefni ulvî
alt gözkapığı bölgesi	<i>regio palpebralis inferior</i>	nahiyei cefni süflî
gözçukurualtı bölgesi	<i>regio infraorbitalis</i>	nahiyei tahtelhi-caciye
yanak (avurt) (bölgesi)	<i>regio buccalis</i>	nahiyei haddiye
elmacık bölgesi	<i>regio zygomatica</i>	nahiyei üzariye
kulakaltı bölgesi (parotis bölgesi)	<i>regio parotidea</i>	nahiyei nekfiye
	<i>regio masseterica</i>	nahiyei madgiye
Boyun bölgeleri — Regiones colli — Nevahî unkiye		
boyun ön bölgesi	<i>regio colli ventralis</i>	nahiyei kuddamiy yei unk
hiyoidüstü bölgesi	E — <i>regio suprahyoidea</i>	nahiyei fevkallâmiye
çeneucu alt bölgesi	a) <i>regio submentalis</i>	nahiyei tahtelzekaniye
çenealtı bölgesi	b) <i>regio submandibularis</i>	nahiyei tahtelfekkiye
hiyoidaltı bölgesi	2 — <i>regio infrahyoidea</i>	nahiyei tahtellâmiye
tiroid bölgesi	a) <i>regio thyreoidea</i>	nahiyei derekiye
gırtlak bölgesi	b) <i>regio laryngica</i>	nahiyei hançereviye
sterno kleidomastoid bölgesi	<i>regio sternocleidomastoidea</i>	nahiyei kassiyeterkoviyei halemiye
karotis (şahdamarı) bölgesi	(<i>regio carotica</i>)	(nahiyei subatiye)

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
boyun yan bölgesi	<i>regio colli laterale</i> (<i>trigonum colli laterale</i>)	nahiyei cenbiyei unkiye
köprücüküstü bölge	<i>regio supraclavicularis</i>	nahiyei fevkatter kovâ
Göğüs bölgeleri	— Regiones pectoris —	Nevahîi sadriye
göğüs kemiği bölgesi (sternal bölgesi)	<i>regio sternalis</i>	nahiyei kassiyâ
Köprücükaltı bölgesi	<i>regio infracavicularis</i>	nahiyei tahtelter kova
meme bölgesi	<i>regio mammalis</i>	nahiyei seddiye
memealtı bölgesi	<i>regio inframammalis</i>	nahiyei tahtessed- diye
Karın bölgeleri	— Regiones abdominis —	Nevahîi batniye
epigastrik bölgesi (mide bölgesi)	<i>regio mesogastrica</i> (<i>epigastrica</i>)	nahiyei şersufiye
hipokondr (bölgesi) = geçrek bölgesi	<i>regio hypochondrica</i>	nahiyei merakiye
göbek bölgesi	<i>regio umbilicalis</i>	nahiyei sürreviye
kolon bölgesi (böğür bölgesi)	<i>regio colica</i>	nahiyei hâsıraviye
çatı bölgesi = altkarın (hipogastrik) bölgesi	<i>regio pubica</i> (<i>regio hypogastrica</i>)	nahiyei âne nahiyei haselive
kasık bölgesi	<i>regio inguinalis</i>	nahiyei mağbeni- yei batniye
Sırt bölgeleri	— Regiones dorsis —	Nevahîi zahriye
omurga bölgesi	<i>regio vertebralis</i>	nahiyei fıkariye

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
(sırt parçası, bel parçası)	<i>regio lumbalis et interscapularis</i>	nahiyei kataniyi ve zahriye
(kuyruk sokumu bölgesi - sakral bölge)	<i>regio sacralis</i>	nahiyei acziye
kürek (skapula) bölgesi	<i>regio scapularis</i>	nahiyei ketfiye
Perine (apışarası) bölgesi	— Regio perinalis —	Nahiyei ican
apışarası (perine) bölgesi	<i>regio perinealis</i>	nahiyei ican
anus bölgesi	<i>regio analis</i>	nahiyei şerciye
perine (apışarası)	<i>perineum</i>	ican
deltoid bölgesi	<i>regio pudendalis</i>	nahiyei istihyaiye
Üst taraf bölgeleri	— Regiones extremitatis thoracicae —	Nevahîi tarafı ulvî
deltoid bölgesi veya omuz bölgesi	<i>regio deltoidea</i>	nahiyei dâliye
koltuk bölgesi	<i>regio axillaris</i>	nahiyei ibtiye
koltuk çukuru	<i>fossa axillaris</i>	hüfrei ibtiye
kolun ön bölgesi	<i>regio brachii volaris</i>	nahiyei adudiyei kuddamiye
kolun arka bölgesi	<i>regio brachii dorsalis</i>	nahiyei adudiyei halfiye
dirsekönü (dirseğin ön) bölgesi	<i>regio cubiti volaris</i>	nahiyei mirfaki- yei kuddamiye
dirsekardı (dirseğin arka) bölgesi	<i>regio cubiti dorsalis</i>	sahiyei mirfakiyei halfiye

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
önkolun ön bölge- si	<i>regio antebrachii volaris</i>	nahiyei sâidi kud- dami
önkolun arka böl- gesi	<i>regio antebrachii dorsalis</i>	nahiyei sâidi halfi
elsırtı bölgesi	<i>dorsum manus</i>	nahiyei zahrülyet
aya bölgesi	<i>voia manus</i>	nahiyei rahatülyet
elparmaklarının sırt bölgeleri	<i>regiones dorsalis digitorum manus</i>	navahii zahriyei e- sabiülyet
elparmaklarının aya bölgeleri	<i>regiones volares di- gitorum manus</i>	nevahi rahiyei e- sabiülyet
eltırnakları bölge- si	<i>regiones unguiculat- res manus</i>	nevahii zıfriyei e- sabiülyet

Altıtaraf bölgeleri — *Regiones extremitatis pelvinae*
— Nevahii tarafı süfli

ilye (kabaet) böl- gesi	<i>regio glutea</i>	nahiyei ilyeviye
uyluğun ön bölge- si	<i>regio femoris ven- tralis</i>	nahiyei fahziyei kuddamiye
scarpa trigonu	<i>trigonum femorale</i>	müsellesi skarpa
kasıkaltı bölgesi	<i>regio subinguinalis</i>	nahiyei mağbeni- yei fahziye
uyluğun arka böl- gesi	<i>regio femoris dor- salis</i>	nahiyei fahziyei halfiye
dizönü (dizin ön) bölgesi	<i>regio genus anterior</i>	nahiyei rükbiyei (rikebiyyei) kuddamiye
dizin arka bölgesi	<i>regio genus poste- rior</i>	nahiyei rükbiyei (rikebiyei) hal- fiye
dizardı çukuru	<i>fossa poplitea</i>	hufrei mebaziye

TÜRKÇE	LÂTİNCE	OSMANLICA
bacağın ön bölge- si	<i>regio cruris anterior</i>	nahiyei sakıyei kuddamiye
bacağın arka böl- gesi	<i>regio cruris poste- rior</i>	nahiyei sakıyei halfiye
ayaksırtı (bölge- si)	<i>dorsum pedis</i>	nahiyei zahrülka- dem
taban bölgesi	<i>planta pedis</i>	nahiyei ahmasiye
ayakparmakları sırt bölgeleri	<i>regiones dorsalis digitorum pedis</i>	navahii zahriyei esabiülkadem
ayaktırnakları bölgeleri	<i>regiones unguiculat- res pedis</i>	nevahii zıfriyei kadem
ayakparmakları taban bölgeleri	<i>regiones plantares digitorum pedis</i>	nevahii ahmasiye- yei esabiülka- dem

Anatomide geçen meşhur has isimler ve kısa biyografisi

Has isimler milletlerarası terimlerinden 1935 denberi yavaş yavaş kaldırılmaktadır. Hakikatte bir organ üzerinde çalışan ve bir şey bulan her Anatomun adı, üzerinde çalıştığı anatomik oluşum ile beraber söylenecek olsa, bu bir çok cihetten güçlük yaratır.

Nitekim bundan önceler bu hal anatomiye hem öğretmenler ve hem de öğrenenler için böyle olmuştur.

Kaldı ki anatomik buluşları ile anatomi tarihinin çok değer verdiği Vesal'in adı ile kullanılan bir oluşuma rastlanmamaktadır. Bütün anatomi literatüründe has isimler tamamiyle kaldırılmadığı ve anatomi kitaplarının bir çoğunda bunlara bugün de rastlandığı için biz burada bu has isimlerin en önemlilerini bırakmağı faydalı bulduk.

Alcock, Thomas (1784 - 1833) Londrada doktor ve cerrah — Alcock kanalı A. pudendalis interna, n. pudendalis'in geçtiği kanal. Aranzi, Giulio Cesare (1530 - 1589) Bolonyada Tıp ve Anatomi Profesörü — Ductus Venosus, Ligamentum venosum (şimdi) chorda ductus venosi içinde söylenir. Noduli valvulorum semilunarium (Arantius'da denir). Arnold, Friedrich (1803 - 1890) Heidelbergte Anatomi ve Fizyoloji profesörü — Substantia reticularis alba — Ganglion oticum.	Auerbach, Leopold (1828 - 1897) Breslavda hekim — Plexus myentericus. Bartholin, Caspar (1655 - 1783) Fizik ve Tıp profesörü. Kopenhagda — Ductus sublingualis major, Glandula vestibularis major. Baughin, Caspar (1560 - 1624) Baselde Anatomi profesörü. — Valvula coli. Bechterew Wladimir. (1857 - 1927) Petersburgta psikiyatri profesörü — Nucleus terminalis dorsalis n. vestibularis. Bellini, Lorenz, (1643 - 1704).

- Pisada** Anatomi profesörü. Bu mevkii 20 yaşında elde etti. Eskiden **Tubuli contertiti testis** onun adı ile anırdı.
- Bertin**, Exupere — Joseph (1712 - 1781)
- Paris ve Reimste doktor — **Columnae renales**, **Concha sphenoidalis**.
- Bichat**, Marie François Xavier. (1771 - 1802)
- Hotel Dieu de hekim — **Corpus adiposum buccae**.
- Blandin**, Philippe — Frédéric. (1798 - 1849)
- Pariste cerrah — **Glandula apicis linguae** (Bu Nuhn'a göre de gösterilmektedir) **Ganglion submandibulare**.
- Bochdalek**, Wincenz Alexander. (1883).
- Pragda Anatom — **Plexus cherioideus ventriculi quarti**.
- Botallo**, Leonardo, (Doğum 1530).
- Anatom ve cerrah. Henri III ün hususî doktoru — **Ductus arteriosus**.
- Bowman**, William. (1816 - 1892)
- Londrada Anatomi ve Fizyoloji profesörü. Cerrah, Göz hekimi — **Lamina limbitans externa (Cornea)**.
- Broca**, Paul. (1824 - 1880)

Pariste Antrapolog ve Şi-rurji profesörü. Konuşma merkezini buldu. — **Area adolfactoria**.

Brücke, Ernst Wilhelm Ritter Von. (1819 - 1892).

Königsbergte Fizyoloji, Viyanada Fizyoloji ve Mikroskopik Anatomi Profesörü **Fibrae meridionalis musculi ciliaris**.

Brunn, Albert Von. (1849 - 1895)

Gottingende Prosektör — **Lamina basialis partis olfactoria tunicae nasi** — **Glandulae olfactoriae**.

Brunner, Johann Konard (1653 - 1727)

Heidelbergte Profesör — Prens Von der Flaz'ın hususî tabibi. — **Glandulae duodenalis**.

Burdach, Karl Friedrich. (1776 - 1847)

Dorpat ve Königsbergte Anatomi Profesörü — **Pars lateralis fasciculi dorsalis medullae spinalis**.

Carabelli, Georg Edler Von Lumkaszprie. (1787 - 1842).

Viyanada diş tabibi — **Tuberculum anomale dentis molaris I naxillae**.

Chassaignac, Charles

Marie Edouardo, (1805 - 1879).
Pariste cerrah ve Anatomist — **Tuberculum caroticum vertebrae cervicalis VI.**

Chopart, François. (1743 - 1795).
Pariste cerrah. — **Articulus tarsi transversus.**

Clarke, Jacob Augustus Lockart. (1817 - 1880).
Pimlico ve Londrada hekim — **Nucleus dorsalis columnae graeae, Stilligerin** adı ile de söylenir.

Claudius, Friedrich Matthias. (1822 - 1869).
Marburgta Anatomi profesörü — (**Organon spirale cochleae**) de destek hücreleri.

Clequet, Jules — Germain. (1790 - 1883)
Pariste Anatomi ve Şirürji Profesörü — **Septum femorale. Lymphonodi sublinguales profundae**, bunlar Rosenmüllerin adı ile de söylenir.

Colles, Abraham. (1773 - 1824)
Dublinde Anatomi ve Şirürji profesörü — **Ligamentum inguinale reflexum.**

Cooper, Astley, Paston (1768 - 1841)

İngiltere Kralı Georg IV ün hususî cerrahı ve İngiltere Kraliçesi Victoria'nın hususî hekimi — **Fascia cremasterica.**

Corti, Marchese Alfonso. (1822 - 1876).
Viyanada prosektör (1848); ondan sonra Würzburg, Utrecht; Turinde ilmi çalışmalarda bulundu; daha sonra bağımlıkla meşgul olduğu Custeggioda'ki villâsında yaşadı. 1851 de Würzburg'ta Kölliker yanında ikmal ettiği, memelilerin işitme organı hakkındaki travayı yayınladı. **Organon spirale.**

Cowper, William. (1666 - 1709)
Londrada Anatom ve cerrah. — **Glandula bulbourethralis.** (Bu Duverney ve Merynin adı ile de adlandırıldı).

Darwin, Charles Robert (1809 - 1882)
İngiliz Biyoloji bilgini — **Tuberculum auriculae.**

Deiters, Otto Friedrich Karl. (1834 - 1863)
Bonn'da Histoloji doçenti — **Nucleus terminalis lateralis nervi vestibularis.**

Descemet, Jean. (1732 - 1810)
Pariste hekim, anatom ve botanist. — **Lamina limitans interna cornea.**

Douglas, James. (1675 - 1742).
Londrada tabib — **Linea semicircularis. Plica et excavatio rectouterina.**

Edinger, Ludwig. (1855 - 1918).
Frankfurt'ta hekim — **Tractus spinothalamicus medullae spinalis. Nuclei originis accessorii (parasympathici) nervi oculomotorii.** Edinger — Westphal çekirdeği de denir.

Ehrenritter, Johann 1790 da öldü.
Viyanalı Anatom — **Ganglion intracraniale.**

Eustachi, Bartolomeo 1574 de öldü.
Roma'da Papanın hususî doktoru ve Tıp profesörü — **Valvula venae cavae caudalis — Tuba pharyagotympanica.**

Fallopia, Gabriele. (Latinceleştirilmiş Fallopius) (1523 - 1562)
Ferrara, Pisa, Paduada Anatom ve cerrah — **Canalis nervi facialis — Tuba ute-**

rina.

Farabeuf, Louis Hubert, 1841 - 1910)
Pariste Anatom ve cerrah. — Farabeuf üçgeni (**Vena jugularis interna, Vena facialis ve n. hypoglossus** arasındaki bölge).

Farre, Arth. (1810 - 1887)
Londrada doğumcu — **Me-soovarium'un ovarium'a ya pıştığı çizgi.**

Ferrein, Antoine. (1692 - 1769)
Pariste Anatomi ve Şirürji profesörü — **Pars radiata lobulorum corticalium renis.**

Flechsig, Paul Emil. (1874 - 1929)
Leipzigde psikiyatri profesörü — **Tractus cerebello Spinalis dorsalis medullae spinalis.**

Folius (Folli), Cecilio. 17 inci asrın ilk yarısında (doğumu 1615).
Venedikte Anatomist. — **Processus anterior mallei.**

Fontana, Felice. (1720 - 1805)
Pisa'da sonra Floransada profesör — **Spatia anguli iridis.**

Forel, Auguste. (1848 - 1931)
Zürichte akıl hastalıkları mü

tehasısı ve psikiyatri profesörü. (Karinca müdekki ve Alkol aleyhtarı olarak meşhur) — **Tractus rubrospinalis** çaprazı
Frankenmauser, Ferdinand. (1894 te öldü.)
 Zürihte jinekoloji profesörü — **Plexus hypogastricus ganglionu**.
Galenos, Bergamalı Claudius (131 - 201),
 Meşhur hekim, filozof, ve tıbbi eserler müellifi. En çoğu Romada, Grekçe yazılarındaki Anatomi tercümelerinin çoğu bugün kullanılıyor — **Vena cerebri magna**.
Gartner, Benjamin. (1790 - 1834)
 St. Thomas ve Kopenhagda hekim — **Ductus epophori longitudinalis**.
Gasser, Johann Laurens 18 inci asır ortasında Viyanada Anatomi profesörü — **Ganglion semilunare**.
Gerdy, Pierre — Nicolas (1797 - 1856)
 Pariste meşhur Anatomi cerrah ve fizyolog. Gerdy tüberkülü (tibiada).
Gerlach, Andreas Christian (1811 - 1877)
 Halberstadt'da. sonra Han-

nover ve Berlinda Veteriner okulunda Profesör — **Valvulae processus vermiformis**.
Giacomini, Carlo. (1840 - 1898).
 Turinde Anatomi profesörü. — **Pars transversalis gyri dentati**.
Gimbernati, Anatomi de. 18 inci asrın sonunda Barcelonada anatom, sonra Madridde cerrah. — **Ligamentum lacunare**.
Giraldès, Joachim Albin Cardazo. (1808 - 1875).
 Paris'te Anatom ve cerrah Eskiden **Paradidymis'e** Giraldès organı denirdi.
Glaser, Johann Heinrich (1629 - 1675).
 Baselde Anatomi Profesörü ve Botanik Profesörü — **Fissura petrotympanica**.
Glisson, Francis. (1597 - 1677).
 Kembrişte Anatomi Profesörü, sonra Londrada hekim. — **Capsula hepatis**.
Goll, Friedrich. (1829 - 1903)
 Zürihte tabib ve eczacılık Profesörü. — **Pars medialis fasciculi dorsalis medullae spinalis**.
Gowers, William Richard. (1845 - 1915).

Londrada tabib ve klinik tıp Profesörü. — **Tractus cerebello spinalis ventralis medullae spinalis**.
Graaf, Regnier de. (1641 - 1673).
 Pariste ve Delft'te tabib. Keşfettiği ovarium folliculi'lerini yumurta olarak kabul etmişti. — **Folliculi oophori vesiculosi**.
Gratiolet, Louis - Pierre. (1815 - 1865).
 Pariste Anatomi, Fizyoloji ve zooloji okuttu. — **Radiatio occipitohthalmica**.
Grynfelt, Josepp Casimir Fransız cerrahı. (1840 - 1813)
Gudden, Bernhard Von. (1824 - 1866)
 Münih'te ve Zürihte Psikiyatri Profesörü. — **Commisura inferior (tractus habenula intercruralis** çaprazlaşması) — **Ganglion interpedunculare**. — **Fasciculus tegmentomamillaris**.
Guthrie, George James. (1785 - 1756).
 Londrada cerrah. — **M. Sphincter urethrae diaphragmaticae**.
Haller, Albrecht Von. (1708 - 1777).
 Tabiiye âlimi ve şair. Göttingen ve Bernde yaşadı —

Arcus lumbocostalis medialis (ve lateralis), **Rete testis**. **Circulus vasculosus fasciculi optici**. — Eskiden bazan arteria coeliaca'ya Haller'in sehpa'sı denirdi.
Hasner, Joseph Ritter Von Artha. (1819 - 1892).
 Pragda göz Profesörü — **Plica lacrimalis**.
Hassall, (Arthur Hill) İngiliz doktoru (1817 - 1894).
Heister, Lorenz. (1683 - 1758).
 Aldorfta Anatomi ve şirürji Profesörü — Helmstadt'de cerrahî Profesörü — **Valvula spiralis**.
Helmont, Johann Baptist Von. (1577 - 1644).
 Brüksel'li feylezof. — **Centrum tentineum diaphragmatis = Helmont aynası**.
Henle, Jakob, Friedrich, Gustav. (1809 - 1885).
 Göttingende Anatomi Profesörü, evvelce de Zürih ve Heidelbergte. — **Falx inguinalis**.
Hensen, Victor. (1835 - 1924)
 Kielde fizyoloji Profesörü - **Organon spirale labyrinthi membranacei** deki destek hücreleri.
Herophilos, İsadan önce (375 - 280)

- İskenderiyede Yunan heki-
mi. İlk olarak ölüme mah-
kûm mücrimler üzerinde
anatomik disseksiyon yaptı.
— **Confluens, sinuum durae
matris = Torcular Herophi-
li.**
- Hesselbach, Adam Kas-
par. (1788 - 1856).
Bambergte cerrahî profesö-
rü ve baş cerrah. Anatom
Franz Kaspar H. nin oğlu.
— **Ligamentum interfoveo-
lare.**
- Highmore, Nathanael.
(1613 - 1685)
Shrewsburyde hekim. —
Sinus maxillaris. — **Medi-
astinum testis** eskiden cor-
pus Highmori denirdi.
- His, Genç Wilhelm. (1863 -
1934).
Basel, Gotingen ve Berlin-
de dahiliyecisi — Evvelâ Ba-
sel ve sonra Leipzigde ya-
şamış olan meşhur anatomi-
nin 1831 - 1904 oğlu. —
**Fasciculis atrioventricularis
cordis.**
- Horner, William Edmons.
(1793 - 1853)
Filadelfiya'da anatomi pro-
fesörü. — **Pars sacci lacri-
malis. musculi orbicularis
oculi.**
- Hunter, John. (1728 - 1793)
Londrada büyük cerrah —
**Canalis adductorius — Gu-
bernaculum testis.** — John
Hunter kardeşi William
Hunter de (1718 - 1895) ta-
bib ve anatom olarak tanın-
mıştı.
- Hauston, John, (1802-1845)
Dublinli hekim — **Plicae
transversae.**
- Jacobson, Ludwig Levin.
(1783 - 1843)
Kopenhagda hekim, sonra
Fransız ve İngiliz ordula-
rında askeri hekim — **Or-
ganon vomero nasale. —
Cartilago ve vomero nasa-
lis. — N. tympanicus.**
- Imlach, Francis (1819-1864)
Edinburgta hekim — Nor-
mal yapılı kadınların cana-
lis inguinalis lerinin içinde-
ki yağ toparlağı.
- Kerckring, Theodor, (1640
— 1693)
Amsterdamda hekim, sonra
Toskana Dükü maiyetinde.
— **Plica circulares.**
- Kohlrausch, Otto Ludvig
Bernhard. (1811 - 1854).
Hannoverde hekim. — **Pli-
cae transversales recti.**
- Krause, Wilhelm. (1833 -
1910)
Göttingen ve Berlinde ana-
tomi profesörü — **Glandu-
lae mucosae conjonctivae.**
- Lancisi, Giovanni Maria.
(1654 - 1720).
İtalyan anatomi ve Papa
hususî tabibi — **Stria lon-
gitudinalis medialis et late-
ralis corporis callosi.**
- Langhans, Paul (1847-1888)
Freiburgda hekim ve Pat-
holog. — **Insulae pancreatis.**
- Larrey, Dominique - Jean,
Baron L; (1766 - 1842).
Askerî hekim Birinci Na-
poleonun seferlerinde bu-
lundu. Modern harp cerra-
hisi müessisi — **Pars sterna-
lis ve pars costalis diaph-
ragmatis** arasındaki yarık,
onun adı ile adlandırıldı.
Trigonum sternocostale.
- Lieberkhün, Johann Na-
thanael. (1711 - 1756).
Berlinde tabib. — **Glandu-
lae intestinales.**
- Licutaud, Joseph. (1703 -
1780).
Aix'te tabib, sonra Pariste
XV ve XVI cı Louis lerin
hususî hekimi — **Trigonum
vesicae.**
- Lisfranc, Jaques. (1790 -
1847)
Pariste cerrah. — **Tubercu-
lum musculi scaleni ventra-
lis — Articuli tarsometatar-
sei.**
- Lissauer, Heinrich. (1861 -
1891).
Yukarı Avusturyada sinir
mühassısı. — **Zona termi-
nalis columnae dorsalis me-
dullae spinalis.**
- Litter, Alexis. (1658-1726)
Pariste anatomi ve cerrah -
Glandulae paraurethrales.
- Lower, Richard. (1631 -
1691)
Londrada hekim ve ana-
tom. — **Tuberculum inter-
venosum.**
- Ludowici, Antean (Luois)
1723 - 1792)
Pariste cerrah — **Angulus
sterni.**
- Luschka, Herbert von.
(1820 - 1875)
Tübingende anatomi profe-
sörü — **Apertura lateralis
rhombencephali. — Tonsil-
la pharyngica. Glomus coc-
cygium.**
- Luyss, Jules - Bernard. (1828
- 1897)
Pariste hekim — **Nucleus
hypothalamicus.** Eskiden
corpus Luyss denirdi.
- Magendi, François. (1783 -
1855).
Pariste fizyolog, tıp Profe-
sörü — **Apertura mediana
rhombencephali.**

- Malpighi, Marcello.** (1628 - 1694)
Romada tıp profesörü, Papa XII. inci İnnocenz'in hususî hekimi. — **Lymphonoduli lienalis.** — **Pyramides renales.** — **Corpuscula renis.** **Stratum germinativum epidermis.**
- Marshall, John** (1818-1891)
Londrada anatomi ve şirürji profesörü — **Vena obliqua atrii sinistri.**
- Meckel, John Friedrich** yaşlısı. (1724 - 1774).
Berlinde anatomi, botanik ve doğum Profesörü — Berlin Charité'si ebe mektebinde hoca — **Ganglion sphenopalatinum, ganglion submandibulare.** Eskiden her iki ganglionu **ganglion Meckeli majus et minus** deniyordu..
- Meckel, Genç Johann Friedrich,** torun (1781-1833).
Hallede anatomi ve şirürji profesörü — **Diverticulum Meckeli** =
- Meibom, Heinrich,** (1638 - 1700)
Helmstadt'da tıp Profesörü (Tarih ve Edebiyatta). — **Glandulae tarsales.**
- Meissner, Georg.** (1829 — 1905)
Basel'de fizyoloji ve anatomi profesörü, Freiburgta fizyoloji, zooloji, Göttingen de fizyoloji Profesörü — **Plexus submucosus.** - **Corpuscula tactus.**
- Mery, Jean.** (1645 - 1722).
Parisli anatom ve cerrah — **Glandulae bulbourethralis** Umumiyetle Cowpere izaften isimlendirildi.
- Meynert, Theodor.** (1833 - 1892)
Viyanada Psikiyatri Profesörü. — **Tractus habenulo-intercurralis.** Meynert çaprazlaşması = **Decussatio tractus tectobulbaris et tecto spinalis.**
- Mohrenheim, Joseph Jakob, Baron Von.**
Viyanada doğum ve göz mütehassısı, 1799 ta Petersburg'ta öldü. — **Trigonum deltoideopectorale.**
- Moll, Jacob Auton.** 19 uncu asır Utrecht'te tabib — **Glandulae ciliaris.**
- Monakow, Constantin von.** (1853 - 1917).
Zürichte Nörologist — **Tractus rubro spinalis** — **Pars lateralis fasciculi dorsalis medullae spinalis** yolunda küçük bir çekirdek olan

- nucleus lateralis'e** eskiden **Monkow** çekirdeği denirdi.
- Monro, Alexander,** (1773 — 1859)
Edinburgda anatomi ve şirürji profesörü — **Foramen Interventriculare** — **Sulcus hypothalamicus.**
- Montgomery, William Featherston.** (1797 - 1859).
Dublinde doğumcu — **Glandulae areolares mammae.**
- Morgagni, Giovanni Battista.** (1682 - 1771)
Paduada anatomi profesörü — **Columnae rectales** — **Lacuna urethrales.** **Ventriculus laryngis** — **Appendix testis.** — **Appendices vesiculosae epooophori.**
- Müller, Heinrich.** (1820 — 1864)
Würzburgta anatomi profesörü. — **Fibrae circulares musculi ciliaris.**
- Müller, Johannes.** (1801 — 1858).
Berlinde anatomi ve fizyoloji profesörü — **Ductus paruretericus primordialis.**
- Nasmyth, Alex.** (1847 de öldü)
Londrada dış tabibi. Dışın üzerindeki ince zar.
- Naboth, Martin.** (1675 — 1721)
Leipzigde pratisyen hekim. — **Ovula Nabothi.**
- Nuck, Anton.** (1650 - 1692)
Leidende anatom. — **Processus vaginalis peritonaei** = **Canalis Nucki.**
- Nuhn (Anton)** (1814 - 1889)
Heidelbergte anatomi profesörü — **Glandulae apicis linguae,** (Eskiden çok defa Blandini de denirdi).
- Pacchioni Antonio** (1665 - 1726)
Romada anatom. — **Foveolae graulares (Pacchionii).** **Granulae meningicae.**
- Racini, Filipp.** (1812 - 1883)
Floransada anatomi profesörü — **Corpuscula lamellosa,** önce Vater tarafından keşfedildi.
- Pecquet, Jean** (1622 - 1674)
Montpellierde anatom. — **Cisterna chyli** eskiden, **receptaculum Pequeti** olarak gösterilirdi.
- Petit Jean Louis.** (1674 — 1760)
Pariste cerrah — **Trigonum lumbale.**
- Peyer, Johann Konrad** (1653 - 1712)
Schaffhausen'de hitabet,

mantık ve fizik profesörü — **Lymphonodi aggregati intestini.**
Pirogoff (w), Nicolai İwanovitsch, (1810-1881)
Rus şirürrjiyeni — **Angulus venosus juguli.**
Poupart, François. (1616-1708)
Pariste hekim — **Ligamentum inguinale.**
Prussak, Alexander. (1839-1897)
Petersburgda meşhur kulakçı — **Recessus membranae tympani superior.**
Purkinje, Johannes Evangelista, (1787-1869)
Breslau'da fizyoloji ve patoloji profesörü. Pragda fizyoloji profesörü — **Stratum gangliosum cerebelli.**
Rathke, Martin Heinrich (1793-1860)
En son Königsbergte fizyolog ve anatom — Rathke direkleri. **Les poutres de Rathke.**
Reil, Johann Cristian, (1759-1813)
Halle ve Berlinde tıp profesörü — **Insula cerebri.**
Reissner, Ernst. (1824-1878)
Dorpat'ta anatomi profesörü — **Membrana vestibularis.**
Rivinus, (Bachmann) Augustus Quirinus. (1652-1723)
Leipzigde fizyoloji ve botanik profesörü — **Incisura tympanica.**
Riolan, Jean. (1580-1657)
Pariste anatom — **Pars palpebralis m. orbicularis oculi'nin kapak kısmı yakınındaki iplikleri. Spatium parapharyngicum'u bölen kas buketi.**
Rolando, Luigi. (1773-1831)
Sardunya kralı Victor Emmanuel'ın hususi tabibi. Sasaride tıp profesörü. Turinde Anatomi Profesörü — **Substantia gelatinosa. — Sulcus centralis.**
Rosenmüller, Johann Christian. (1771-1820).
Leipzigde anatomi profesörü — **Recessus Pharyngicus. — Lymphonoli sublingualis profundi.**
Rosenthal, Friedrich Christian. (1780-1829)
Greifswald'de anatomi ve fizyoloji profesörü — **Vena basialis.**
Ruffini (Angelo) İtalyan anatomist (1864-1929)
Ruvsch, Friedrich. (1638-1731)

Amsterdamda nebatatçı ve anatomi profesörü — **Tunica media bulbi — Vv. vorticosae = Vv. chorioideae majores.**
Santrini, Giovanni Domenico. (1681-1731)
Venedikte anatomi profesörü — **Papilla duodeni — Ductus pancreaticus accessorius — Concha nasalis suprema — Cartilago corniculata — Tuberculum corniculinis meatus acustici externi.**
Scarpa, Antonio. (1752-1832)
Modena ve Pavia'da anatomi profesörü, Napoleon'un cerrahı — **Trigonum femorale.**
Schlemm, Friedrich, (1795-1858)
Berlinde anatomi profesörü — **Sinus venosus sclerae.**
Soemmering, Samuel Thomas Von. (1755-1830).
Frankfurt a. Main'de tabib. Goethe'nin dostu — **Nucleus niger mesencephali.**
Spiegelius, (van den Spieghel.) Adrian (1578-1625)
Paduada anatomi ve şirürji profesörü — **Lobus cauda-**

tus hepatis — Linea semilunaris.
Steno, Nicolaus, (Niels Stensen). (1638-1686).
Hekim, profesör, terbiyecisi, ruhanî olarak Floransa, Kopenhag, Hannover, Münster, Hamburg, Schweringte bulundu — **Ductus parotidicus. (Stenonis).**
Stilling, Benedict. (1810-1879).
Anatom ve cerrah olarak Cassel ve Viyanada bulundu — **Nucleus dorsalis columnae dorsalis medullae spinalis** (hem de Clarke'a izafeten söylerler).
Silvius (de la Boë), Franciscus. (1614-1672)
Amsterdam'da tabib, Leyden'de profesör — **Aqueductus mesencephali. - Vallecule cerebri lateralis. Fissura cerebri lateralis.**
Tarin, Pierre. (1725(?) - 1761)
Pariste anatom — **Fossa interpeduncularis — Velum medullare posterius.**
Tenon, Jaques - Rene (1724-1816)
Pariste cerrah ve gözcü — Eskiden çok defa **fascia bulbi** denen **capsula bulbi. Spatium circumbulbare.**

Anatomi F : 19

- Traube, Ludw. Internist. (1818-1876) Traube alan.
- Treitz, Wangel, (1819-1872) Pragda patalog — **Recessus Duodenomesocolicus**, Duodenumun asıcı bağı.
- Thebesius, Adam Christian Doğumu 17 inci asrın sonu. Şilezyada, Hirschberg te tabib — **Valvula sinus coronarii. — foramina venarum minimarum.**
- Theile, Arnold. 1867 de doğmuş. Transval'da Veteriner. — **Sinus transversus pericardii.**
- Valsalva, Antonio. (1666-1723) Bolognada cerrah ve anatomi profesörü — **Sinus aortae.**
- Varolio, Costanzo. (1543-1272) Bolognada anatomi ve şirürji profesörü. Romada profesör, George XIII ün hususi hekimi — **Pons mencephali.**
- Vater, Abraham. (1684-1751) Mittenbergte anatomi profesörü — **Corpuscula lamellosa**, (Çok kere Vater ve Pacini ye izafeten adlandırılır).
- Verheyen, Philipp. (1648-1710) Loevende Hollandalı anatom — **Venae stellatae renis.**
- Vesalius, Andreas. (1514-1564). Padua, Pisa, Bologna ve Baselde anatomi profesörü, Karl V. ve Philipp II in hususi hekimi — (Anatominin yeniden kurucusu adı ile adlandırılmıştır.)
- Velpeau, Alfr. Arm. Luis. Marie. (1795-1867). Pariste cerrah. Velpeau aralığı - koltukta. -
- Vic D'Azyr, Felix. (1748-1794). Parisli — **Fasciculus thalamomamillaris.**
- Vidius, Vidus. (Guido Guidi). 1569 a kadar 16 inci asrın başlangıcında. Fransanın I inci François'sının sarayında hekim, sonra Pisada felsefe ve tıp profesörü — **Canalis pterygoideus**
- Vieussens, Raymond de. (1641-1716) Montpellierde, arasıra Pariste tabib — **Limbus fossae ovalis — Ansa subclavia.**
- Virchow, Rudolf. (1821-1902)

- Würzburg'ta, daha sonra Berlinde patolojik anatomi profesörü. Hücre patolojisinin kurucusu, meşhur antropolog — **Lymponoli cervicales profundi caudales** ekseriya Virchow bezleri olarak gösterilir.
- Waldeyer - Hartz, Wilhelm von. (1836-1921) 1893-1919 da Berlinde anatomi profesörü Waldeyer boğaz halkası diye, **Isthmus faucium** u kaplayan, **tonsillae palatinae ve tonsilla lingualis**'le beraber lenfoid dokunun bütün kitlesi anlaşılır.
- Weber, Ernst. Heinrich. (1795-1878) Leipzigde fizyoloji, Wittenbergte ve Hallede kıyaslı anatomi profesörü — **Utricleus prostaticus** eskiden weber organı olarak gösteriliyordu.
- Wharton, Thomas, (1610-1675) Londrada tabib — **Ductus submandibularis.** Bundan maada göbek bağı sarı bağ dokusu çok defa Wharton peitesi = **Substantia gelatinosa Whartoni** olarak gösterilir.
- Willis, Thomas. (1622-1675) Oxford'ta hekim, felsefe profesörü, Londrada hekim — **Circulus arteriosus cerebri.**
- Winslow, Jacob Benignus. 1669-1760) Pariste anatomi profesörü - **Processus uncinatus pancreatis — Foramen epiplolicum.**
- Wirsung, Johann George. (??-1643) Paduada prosektör. Yanlış olarak ekseriya Wirsung yazılır — **Ductus pancreatis.**
- Wolff, Kaspar Friedrich. 1733-1794). Petersburg'ta anatomi ve fizyolog.
- Wrisberg, Heinrich August. (1739-1808) Göttingende anatomi profesörü — **Cartilago cuneiformis — Tuberculum cuneiforme — Ganglion cardiacum.**
- Zinn, Johann Gottfried. (1727-1759) Göttingende tıp profesörü ve botanik bahçesi direktörü — **Zonula ciliaris = Fibrae suspensoriae lentis.**
- Zuckerkaudl, (1849-1910). Anatom. En son Viyanada çalışmıştır. — **Lamina posterior fasciae renalis ve Paraganglionlar.**

BİBLİYOGRAFYA

Lâtince — Almanca

Hermann Triepel

Die Anotomischen

Namen (1936)

H. Stieve

Nomina Anatomica (1935)

T. Kopsch.

Die Nomina Anatomica (1895

— 1935)

Buttmann. Marie.

Medizinische Terminologie

(1932)

Osmanlıca

Mazhar Paşa

Teşrihi Tavsifi

Ali Seydi

Kamusu Osmanî (1908)

Lûgatı Tıb

Cemiyeti Tıbbiyei Osmaniye

(1900)

Türkçe

Türk terimleri hakkında Eğitim Bakanlığı ve T. D. K. yayınları, Üniversite Terim Koordinasyon Kurulu tutanakları.

4 1 1 6